INFORMACYJNY KALENDARZ NARCIARSKI

NA SEZON
1936-37

ROK WYDAWNICTWA IX.

WYDAWNICTWO POLSKIEGO
ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO
KRAKÓW – UL. J. PIŁSUDSKIEGO 13.
DRUKARNIA NARODOWA W KRAKOWIE

GRUDZIEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	W	Mariana m.	7:22	15:27	18:34	9:58
2	Ś.	Pauliny m.	7:23	15:27	19:53	10:30
3	C	Franciszka ☾	7:25	15:26	21:09	10:55
4	P.	Barbary	7:26	15:26	22:23	11:15
5	S.	Juliusza m.	7:28	15:25	23:33	11·32
6	N.	Mikołaja bp.	7:29	15:25	—	11:49
7	P.	Ambrożego bp.	7:30	15:25	0:41	12:05
8	W.	Niepok. Pocz.	7:31	15:25	1:49	12:21
9	Ś.	Walerii	7:32	15:24	2:57	12:41
10	C.	*NMP. Loretańs.*	7:33	15:24	4:04	13:03
11	P.	Damazego p.	7:34	15:24	5:10	13:32
12	S.	Aleksandra	7:35	15:24	6:14	14:08
13	N.	Łucii p. m.	7:36	15:24	7:12	14.53
14	P.	Teodora m. ●	7:37	15:24	8:02	15:49
15	W.	Waleriana	7:38	15:24	8:43	16:53
16	Ś.	*Such.*, Euzeb.	7:39	15:24	9:16	18:04
17	C.	Floriana m.	7:40	15:24	9:43	19:17
18	P.	*Such.*, Wiktora	7:41	15:24	10:05	20:33
19	S.	*Such.*, Urbana	7.42	15:25	10:25	21:49
20	N.	Teofila	7:42	15:25	10:43	23:07
21	P	Tomasza ☽	7:43	15:25	11:02	—
22	W.	Zenona	7:43	15:26	11:22	0:26
23	Ś.	Wiktorii	7:44	15:26	11:45	1:50
24	C.	*Wig. Boż N.*	7:44	15:27	12:16	3:13
25	**P.**	**Boże Narodz.**	7:45	15:27	12:54	4:36
26	**S.**	**Szczepana m.**	7:45	15:28	13:45	5:52
27	N.	Jana apost.	7:46	15:29	14:50	6:58
28	P	Młodzianków ○	7:45	15:30	16:05	7:49
29	W.	Tomasza z K.	7:45	15.31	17:24	8:26
30	Ś	Eugeniusza bp.	7:45	15:32	18:44	8:55
31	C.	Sylwestra p.	7:45	15:33	20:01	9:17

1936

ZAPISKI NA GRUDZIEŃ 1936

STYCZEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach
1	P.	Nowy Rok	7:45	15:34	21:14	9:37
2	S.	Makarego ap.	7:45	15:35	22:25	9:54
3	N.	Genowefy	7:45	15·36	23:34	10:10
4	P.	Eugeniusza	7:45	15:37	—	10:27
5	W.	Telesfora	7:45	15:38	0:43	10:45
6	Ś.	Trzech Króli	7:45	15:39	1:51	11:07
7	C.	Łucjana	7:44	15:41	2:57	11:32
8	P.	Seweryna op.	7:43	15:42	4:02	12:06
9	S.	Juliana i Baz.	7:43	15:44	5:02	12:47
10	N.	Jana Dobr	7:43	15:45	5:55	13:39
11	P.	Honoraty p.	7:42	15:47	6:41	14:40
12	W.	Jana, Bened.	7:41	15:48	7:17	15:49
13	Ś.	Weroniki	7:41	15:49	7:47	17:04
14	C.	Hilarego Kr.	7:40	15:51	8:11	18:20
15	P.	Pawła p.	7:39	15:53	8:32	19:37
16	S.	Marcelego	7:38	15:54	8:51	20:56
17	N.	Antoniego	7:37	15:56	9:10	22:15
18	P.	*Stolicy Ś. Piotra*	7:36	15:57	9:29	23:36
19	W.	Mariusza	7:35	15:59	9:51	—
20	Ś.	Fabiana i Seb.	7:34	16:01	10:18	0:58
21	C.	Agnieszki p. m.	7:33	16 02	10:53	2:18
22	P.	Wincentego	7:32	16:04	11:36	3:35
23	S.	Klemensa	7:31	16:06	12:33	4:43
24	N.	Tymoteusza	7:29	16:08	13:41	5:38
25	P.	N. św. Pawła	7:28	16:09	14:58	6:21
26	W.	Polikarpa	7:27	16:11	16:18	6:54
27	Ś.	Jana Złotoust.	7:25	16:13	17:36	7:19
28	C.	Juliana bp.	7:24	16:15	18:51	7:40
29	P.	Franciszka	7:23	16:17	20:05	7:59
30	S.	Martyny p.	7:21	16:18	21:15	8:16
31	N.	Piotra z Nol.	7:20	16:20	22.25	8:33

1937

ZAPISKI NA STYCZEŃ 1937

LUTY

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	P.	Ignacego b.	7:18	16:22	23:34	8:50
2	W.	**MB. Gr.**	7:17	16:24	—	9:11
3	S.	Błażeja b. m. ☾	7:15	16:26	0:41	9:34
4	C.	Andrzeja bp.	7:13	16:28	1:46	10:05
5	P.	Agaty p. m.	7:12	16:29	2:48	10:42
6	S.	Doroty, Tytusa	7:10	16:31	3:44	11:29
7	N.	Romualda op.	7:08	16:33	4:33	12:25
8	P.	Jana z Malty	7:07	16:35	5:14	13:31
9	W.	Apolonii p.	7:05	16:37	5:46	14:43
10	Ś.	*Popielec*, Schol.	7:03	16:39	6:13	16:00
11	C.	M. B. z L. ●	7:01	16:41	6:36	17:19
12	P.	7 zał. Ser.	6:59	16:43	6:57	18:38
13	S.	Grzegorza II.	6:57	16:44	7:16	19:59
14	N.	Walentego k. m.	6:55	16:46	7:36	21:22
15	P.	Faustyna	6:53	16:48	7:58	22:24
16	W.	Juliany p. m.	6:51	16:50	8:24	—
17	Ś.	*Such.* Juliana K.	6:49	16:52	8:55	0:06
18	C.	Symeona ☽	6:47	16:54	9:36	1:24
19	P.	*Such.* Marcel.	6:45	16:56	10:28	2:34
20	S.	*Such.* Leona bp.	6:43	16:58	11:31	3:33
21	N.	Feliksa b.	6:40	17:00	12:43	4:18
22	P.	St. św. Piotra	6:38	17:02	13:58	4:54
23	W.	Piotra Damiana	6:36	17:04	15:16	5:22
24	Ś.	Macieja ap.	6:34	17:06	16:31	5:44
25	C.	Wiktora, Fel. ○	6:32	17:08	17:44	6:03
26	P.	Nestora b. m.	6:30	17:09	18:56	6:21
27	S.	Aleksandra m.	6:28	17:11	20:07	6:38
28	N.	Teofila m.	6:26	17:13	21:16	6:56

1937

ZAPISKI NA LUTY 1937

MARZEC

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	P.	Albina b.	6:23	17:15	22:24	7:16
2	W.	Pawła m.	6:21	17:17	23:31	7:39
3	Ś.	Kunegundy	6 19	17:18	—	8:05
4	C.	Kazimierza	6 17	17:20	0:03	8:40
5	P.	Jana Józefa	6 14	17:22	1:32	9:22
6	S.	Wiktora m.	6:12	17:24	2:23	10:14
7	N.	Tomasza	6:10	17:26	3:07	11:13
8	P	Wincentego	6:08	17:27	3:43	12:22
9	W.	Franciszki wd.	6:05	17·29	4:12	13:36
10	Ś.	40 Męczen.	6:03	17:31	4:37	14:53
11	C.	Konstantyna	6:01	17:32	4:59	16:12
12	P.	Grzegorza	5:59	17:34	5:20	17:34
13	S.	Krystyny	5:56	17:36	5:40	18:57
14	N.	Matyldy kr.	5·54	17:38	6:02	20:23
15	P.	Klemensa	5:52	17:40	6·27	21:48
16	W.	Juliana	5:49	17:41	6:57	23:10
17	Ś.	Jana Sark.	5:47	17:43	7:36	—
18	C.	Cyryla J.	5:45	17:45	8:26	0:24
19	P.	*Józefa Obl.*	5:42	17:46	9:26	1:27
20	S.	Aleksandry	5:40	17:48	10:35	2:17
21	N.	Benedykta op.	5:38	17:50	11:49	2:55
22	P.	Katarzyny Szw.	5:36	17:52	13:04	3:25
23	W.	Feliksa m.	5:34	17:53	14:18	3:49
24	Ś.	Gabriela arch.	5:31	17:55	15:31	4:09
25	C.	*Wielki Czwartek*	5:29	17:57	16:42	4.27
26	P.	*Wielki Piątek*	5:26	17:58	17:52	4:15
27	S.	*Wielka Sobota*	5:24	18:00	19:01	5.02
28	N.	**Wielkanoc**	5:22	18:02	20:10	5:21
29	P.	**Pon. Wielk.**	5.19	18:04	21:17	5:43
30	W.	Jana Klimaka	5:17	18:05	22:21	6:08
31	Ś.	Balbiny	5·15	18:07	23:22	6:40

1937

ZAPISKI NA MARZEC 1937

KWIECIEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	C.	Hugona bp.	5:12	18:08	—	7:18
2	P.	Franciszka z P.	5:10	18:10	0:14	8:06
3	S.	Ryszarda	5:08	18:12	1:00	9:02
4	N.	Izydora b. ☾	5:06	18:14	1:39	10:05
5	P.	Wincentego	5:03	18:16	2:10	11:15
6	W.	Celestyna p.	5:01	18:17	2:36	12:29
7	S.	Rufina m.	4:59	18:19	2:59	13:45
8	C.	Dionizego	4:56	18:21	3:20	15:04
9	P.	Marii Kleof.	4:54	18:22	3:41	16:26
10	S.	Michała de S.	4:52	18:24	4:02	17:51
11	N.	Leona W. 🌑	4:50	18:26	4:26	19:18
12	P.	Wiktora	4:47	18:27	4:55	20:45
13	W.	Hermenegilda	4:45	18:29	5:32	22:05
14	Ś.	Justyna m.	4:43	18:31	6:18	23:15
15	C.	Bazylissy,Anast.	4:41	18:33	7:16	—
16	P.	Benedykta Lab.	4:38	18:35	8:25	0:12
17	S.	Anizeta p. ☽	4:36	18:36	9:39	0:55
18	N.	Apoloniusza m.	4:34	18:38	10:55	1:28
19	P.	Leona	4:31	18:40	12:09	1:53
20	W.	Agnieszki p.	4:29	18:42	13:22	2:14
21	S.	Feliksa	4:27	18:44	14:33	2:33
22	C.	Leona b.	4:25	18:46	15:42	2:51
23	P.	Wojciecha	4:23	18:47	16:50	3:08
24	S.	Grzegorza	4:21	18:49	17:59	3:26
25	N.	Marka Ew. 🌕	4:18	18:51	19:06	3:48
26	P.	M. B. Dob. R.	4:16	18:52	20:11	4:12
27	W.	Piotra Kan.	4:14	18:54	21:12	4:41
28	S.	Pawła od Krz.	4:12	18:56	22:08	5:18
29	C.	Piotra m.	4:10	18:57	22.56	6:02
30	P.	Katarzyny	4:08	18:59	23:37	6:55

1937

ZAPISKI NA KWIECIEŃ 1937

MAJ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	S.	Filipa i Jakuba	4:06	19:01	—	7:45
2	N.	Zygmunta kr.	4:05	19:02	0:10	9:02
3	P.	Król. Kor.P.	4:03	19:04	0:37	10:12
4	W.	*Dni Krz.*, Flor.	4:01	19:06	1:01	11:25
5	Ś.	*Dni Krz.*, Piusa	3:59	19:07	1.22	12:40
6	C.	**Wniebowst. P.**	3:57	19:09	1:42	13:58
7	P.	Jana bp.	3:55	19:11	2.03	15:20
8	S.	Stanisława bp.	3:53	19:12	2:24	16:45
9	N.	Grzegorza z N.	3:52	19:14	2:51	18:11
10	P.	Izydora rol.	3:50	19:15	3:23	19:36
11	W.	Franciszka	3:48	19:17	4:04	20:54
12	Ś.	Pankracego	3:47	19:19	4:59	21:58
13	C.	Serwacego bp.	3:45	19:20	6:06	22:49
14	P.	Bonifacego	3:43	19:22	7:21	23:27
15	S.	Jana de la Salle	3:42	19:23	8:39	23:56
16	N.	**Ziel. Święta**	3:40	19:25	9:57	—
17	P.	**Pon. Świąt.**	3:39	19:26	11:11	0:19
18	W.	Feliksa Kap.	3:37	19:28	12:24	0:38
19	Ś.	*Suchedni*, Piotra	3:36	19:29	13:34	0:57
20	C.	Bernardyna	3:35	19:31	14:42	1:15
21	P.	*Suchedni*, Tym.	3:33	19:32	15:50	1:32
22	S.	*Suchedni*, Julii	3:32	19:34	16:57	1:53
23	N.	Dezyderiusza	3:31	19:35	18:03	2:16
24	P.	*NMP Wsp. w.*	3:29	19:36	19:05	2:43
25	W.	Grzegorza	3:28	19:38	20:03	3:18
26	Ś.	Filipa	3:27	19:39	20:54	4:00
27	C.	**Boże Ciało**	3:26	19:40	21:37	4:51
28	P.	Augustyna b.	3:25	19:42	22:12	5:48
29	S.	Marii Magd.	3:24	19:43	22:41	6:53
30	N.	Feliksa p. m.	3:23	19:44	23:05	8:01
31	P.	Anieli Merici p.	3:22	19:45	23:26	9:12

1937

ZAPISKI NA MAJ 1937

CZERWIEC

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	W.	Bł. Jakuba	3:21	19:46	23:46	10:25
2	Ś.	Sadoka i tow. ☾	3:20	19:47	—	11:40
3	C.	Klotyldy kr.	3:20	19:49	0:06	12:58
4	P.	*N. Serca P. J.*	3:19	19:50	0:26	14:18
5	S.	Bonifacego	3:18	19:51	0:49	15:41
6	N.	Norberta	3:17	19:52	1:18	17:05
7	P.	Roberta, Pawła	3:17	19.53	1:54	18:26
8	W.	Medarda b. 🌑	3:16	19:53	2:42	19:38
9	Ś.	Felicjana m.	3:16	19:54	3:42	20:36
10	C.	Małgorzaty	3:15	19:55	4 :55	21:21
11	P.	Barnaby ap.	3:15	19:56	6:14	21:55
12	S.	Jana a. s. Fac.	3:15	19:56	7:35	22:22
13	N.	Antoniego	3:15	19:57	8:53	22:44
14	P.	Bazylego W.	3:14	19:58	10:08	23:03
15	W.	Jolenty ☽	3:14	19:58	11:21	23:21
16	Ś	Jana Franc. R.	3:14	19:59	12:31	23:39
17	C.	Marcjana m.	3.14	19:59	13:39	23:58
18	P.	Efrema Dk.	3:14	20:00	14:48	—
19	S.	Gerwazego	3:14	20:00	15:54	0:20
20	N.	Sylwestra	3:14	20:00	16:57	0:47
21	P.	Alojzego G.	3:14	20:01	17:58	1:18
22	W.	Paulina b.	3:15	20:01	18:50	1:58
23	Ś.	Zenona m. 🌕	3:15	20:01	19:37	2:45
24	C.	Jana Chrzciciela	3:15	20:01	20:14	3:42
25	P.	Łucji p. m.	3:15	20:01	20:45	4:45
26	S.	Jana i Pawła	3:16	20:01	21:11	5:53
27	N.	Władysława	3:16	20:01	21:33	7:04
28	P.	Leona II p	3:17	20:01	21:53	8:16
29	W.	**Piotra i Pawła**	3:17	20:01	22:12	9:29
30	Ś.	Wsp. ś. Pawła	3:18	20:01	22:31	10:44

1937

ZAPISKI NA CZERWIEC 1937

LIPIEC

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	C.	*Prz. Krwi P. J.*	3:19	20:00	22:53	12:01
2	P.	*Naw. NMP.*	3:19	20:00	23:18	13.19
3	S.	Anatola b.	3:20	19:59	23:49	14:41
4	N.	Teodora b.	3:21	19:59	—	16:01
5	P.	Antoniego	3:22	19:59	0:30	17:17
6	W.	Łucii m.	3 22	19:58	1:23	18·20
7	Ś.	Cyryla i Metod.	3:23	19:57	2:29	18:12
8	C.	Elżbiety kr.	3:24	19:57	3:45	19·51
9	P.	Weroniki	3:25	19:56	5:06	20:22
10	S.	7 braci mecz.	3.26	19:55	6:28	20:46
11	N.	Piusa I. pap.	3:27	19:55	7:46	21:08
12	P.	Jana Gwalberta	3:28	19:54	9:01	21:26
13	W.	Eugeniusza b.	3:30	19.53	10:15	21:45
14	Ś.	Bonawentury	3 31	19:52	11:25	22:03
15	C.	Henryka	3:32	19:51	12:34	22:24
16	P.	*M. B. Szkapl.*	3:33	19:50	13.41	22:49
17	S.	Aleksego	3:34	19:49	14:46	23.19
18	N.	Szymona z L.	3:35	19:48	15:48	23:55
19	P.	Wincentego	3:37	19:47	16:44	—
20	W.	Czesława	3:38	19:45	17:32	0:39
21	Ś.	Andrzeja	3:39	19:44	18:14	0:33
22	C.	Marii Magd.	3:41	19:43	18:48	2:33
23	P.	Apolinarego	3:42	19:42	19.15	3·40
24	S.	Kingi kr.	3:44	19:40	19:39	4:51
25	N.	Jakuba ap	3:45	19:39	20:00	6:03
26	P.	Anny m. NMP.	3:47	19:37	20:19	7:18
27	W.	Feliksa m.	3:48	19:36	20:39	8:33
28	Ś.	Wiktora p.	3:49	19.34	20:59	9.50
29	C.	Marty p.	3:51	19:33	21:23	11:08
30	P.	Rufina	3:52	19:31	21:51	12:26
31	S.	Ignacego L.	3:54	19:30	22·27	13.45

1937

ZAPISKI NA LIPIEC 1937

SIERPIEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	N.	Piotra w ok.	3:55	19:28	23:13	15:01
2	P.	*NMP. Aniel.*	3:57	19:26	—	16:07
3	W.	Św. Szczepana	3:58	19:25	0:12	17:03
4	Ś.	Dominika w.	4:00	19:23	1:22	17:46
5	C.	*M. B. Śnieżnej*	4:02	19:21	2:39	18:20
6	P.	*Przemien. P.*	4:03	19:19	4:01	18:47
7	S.	Kajetana w.	4:05	19:17	5:21	19:10
8	N.	Emiliana	4:06	19:16	6:38	19:30
9	P.	Jana Vian.	4:08	19:14	7:54	19:49
10	W.	Wawrzynca	4:10	19:12	9:06	20:08
11	Ś.	Zuzanny p. m.	4.11	19:10	10:16	20:29
12	C.	Klary p.	4:13	19:08	11:26	20:53
13	P.	Hipolita	4:15	19:06	12:32	21:20
14	S.	Euzebiusza	4:16	19:04	13:35	21:54
15	N.	**Wnieb. NMP.**	4:18	19:02	14:34	22:34
16	P.	Rocha w.	4:19	19:00	15:25	23:24
17	W.	Jacka w.	4:21	18:58	16:09	—
18	Ś.	Heleny ces.	4:23	18:56	16:46	0:21
19	C.	Ludwika B.	4:24	18:54	17:17	1:26
20	P.	Bernarda	4 26	18.52	17:42	2·35
21	S.	Joanny	4:27	18:50	18:05	3:48
22	N.	Tymoteusza	4:29	18.48	18:26	5:02
23	P.	Filipa, Benici.	4:31	18:45	18:46	6:18
24	W.	Bartłomieja ap.	4:32	18:43	19:06	7:36
25	Ś.	Ludwika kr.	4:34	18:41	19:29	8:55
26	C.	*NPM. Częst.*	4:36	18:38	19:56	10:14
27	P.	Józefa Kalasan.	4:38	18·36	20:30	11:34
28	S.	Augustyna b.	4:40	18:34	21:12	12:50
29	N.	*Ścięcie ś. Jana*	4:42	18:31	22:08	13:58
30	P.	Róży Liman.	4:43	18:29	23:10	14:57
31	W.	Paulina b.	4:45	18:27	—	15:42

1937

WRZESIEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	Ś.	Bronisławy	4:46	18:25	0:23	16:18
2	C.	Stefana kr. w.	4:48	18:22	1:41	16:48
3	P.	Szymona Sł.	4:50	18:20	2:59	17:12
4	S.	Rozalii p.	4:51	18:18	4:16	17:33
5	N.	Wawrzyńca	4:53	18:16	5:32	17:54
6	P.	Zachariasza	4:55	18:13	6:46	18:13
7	W.	Melchiora m.	4:56	18:11	7:57	18:33
8	Ś.	*Nar. NMP.*	4:58	18:09	9:07	18:56
9	C.	Piotra Klawera	5:00	18:06	10:16	19:22
10	P.	Mikołaja z Tol.	5:01	18:04	11:21	19:53
11	S.	Prota i Jacka	5:03	18:02	12:21	20:21
12	N.	*Naiśw. Im. M.*	5:04	17:59	13:16	21:26
13	P.	Filipa m.	5:06	17:57	14:02	22:10
14	W.	*Podw. św. Krz.*	5:08	17:55	14:42	23:11
15	Ś	*Such. M. B. Bol.*	5:09	17:52	15:15	—
16	C.	Kornela	5:11	17:50	15:43	0:17
17	P.	*Such.* P. ś. Fr.	5:13	17:48	16:07	1:28
18	S.	*Such* Józefa K.	5:14	17:45	16:28	2:41
19	N.	Januarego	5:16	17:43	16:49	3:57
20	P.	Eustachego	5:18	17:41	17:10	5:14
21	W.	Mateusza	5:19	17:38	17:33	6:34
22	Ś.	Tomasza	5:21	17:36	18:00	7:57
23	C.	Tekli	5:22	17:34	18:32	9:18
24	P.	*NMP. wyk. n.*	5:24	17:31	19:12	10:37
25	S.	Kleofasa	5:26	17:29	20:03	11:49
26	N.	Cypriana, Just.	5:27	17:27	21:04	12:51
27	P.	Kosmy i D.	5·29	17:24	22:15	13:41
28	W.	Wacława	5:30	17 22	23:30	14:20
29	Ś.	*Michała Arch.*	5:32	17:20	—	14:51
30	C.	Hieronima w.	5:34	17:17	0:46	15.17

1937

ZAPISKI NA WRZESIEŃ 1937

PAŹDZIERNIK

			Słonca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	P.	Jana z D.	5:36	17:15	2:02	15:37
2	S.	Aniołów Str.	5:37	17:13	3:16	15:58
3	N.	*NMP. Różańc.*	5:39	17:10	4:30	16:18
4	P.	Franciszka	5:41	17:08	5:41	16:37
5	W.	Apolinarego	5:42	17:06	6:51	16:59
6	Ś.	Brunona w.	5:44	17:04	8:01	17:24
7	C.	Marka p. w.	5:46	17:01	9:07	17:54
8	P.	Brygidy	5:48	16:59	10:09	18:29
9	S.	Dionizego	5:49	16:57	11:06	19:12
10	N.	*Dzięk. za zw. ch.*	5:51	16:54	11:55	20:02
11	P.	*Macierz. NMP.*	5:53	16:52	12:37	20:58
12	W.	Serafina	5:54	16:50	13:13	22:01
13	Ś.	Edwarda kr.	5:56	16:48	13:42	23:09
14	C.	Kaliksta pap.	5:58	16:46	14:07	—
15	P.	Teresy	6:00	16:43	14:29	0:19
16	S.	Jadwigi	6:02	16:41	14:50	1:32
17	N.	Małgorzaty A.	6·03	16:39	15:11	2:48
18	P.	Łukasza ew.	6:05	16:37	15:33	4:07
19	W.	Piotra z Alk.	6:07	16:35	15:59	5:29
20	Ś.	Jana Kant.	6:08	16:33	16:29	6:52
21	C.	Urszuli p. m.	6:10	16:30	17:08	8:15
22	P.	Filipa, Korduli	6:12	16:28	17:56	9:32
23	S.	Seweryna b.	6:14	16:26	18:55	10:41
24	N.	Rafała Arch.	6:16	16:24	20:05	11:37
25	P.	Kryspina m.	6:18	16:22	21:20	12:20
26	W.	Ewarysta p.	6:20	16:20	22:37	12:53
27	Ś.	Sabiny m.	6.22	16:17	23:53	13:20
28	C.	Szymona i Tad.	6:24	16:15	—	13:44
29	P.	Jana b., Teod.	6:25	16:13	1:07	14:04
30	S.	Marcelego	6:27	16:12	2:19	14:23
31	N.	*Chryst. Króla*	6:29	16:10	3:30	14:42

1937

ZAPISKI NA PAŹDZIERNIK 1937

LISTOPAD

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	P.	Wsz. Święt.	6:31	16:08	4:39	15:04
2	W.	Dz. Zaduszny	6:33	16:06	5:48	15:27
3	Ś.	Huberta b.	6:34	16:04	6:55	15:55
4	C.	Karola Bor.	6:36	16:02	7:59	16:29
5	P.	Elżbiety	6:38	16:01	8:58	17:08
6	S.	Leonarda	6:40	15:59	9:50	17:56
7	N.	Antoniego B.	6.42	15:57	10:34	18:50
8	P.	Seweriana	6:43	15:55	11:11	19:50
9	W.	Teodora,Ursyn	6:45	15:54	11:42	20:55
10	Ś.	Andrzeja	6:47	15:52	12:08	22:02
11	C.	Marcina b. w.	6:49	15:51	12:31	23:13
12	P.	5 Br. Pol.	6:51	15:49	12:52	—
13	S.	Stanisł. Kostki	6:52	15:48	13:12	0:25
14	N.	Jozafata b. m.	6:54	15:46	13:32	1:40
15	P.	Gertrudy	6:56	15:45	13:56	2:58
16	W.	*MB. Ostrobram.*	6:58	15:43	14:24	4 19
17	Ś	Salomei, Grzeg.	6:59	15:42	14:58	5:43
18	C.	Romana m.	7:01	15:41	15:42	7.05
19	P.	Elżbiety kr. w.	7:03	15:39	16:38	8:21
20	S.	Feliksa Wal.	7:05	15:38	17:46	9:24
21	N.	*Ofiar. NMP.*	7:06	15:37	19:02	10:14
22	P.	Cecylii p.	7:08	15:36	20:21	10:53
23	W.	Klemensa p.	7:10	15:35	21:40	11:24
24	Ś	Jana od Krz.	7:11	15:34	22:56	11:48
25	C.	Katarzyny p.	7:13	15:33	—	12:10
26	P.	Sylwestra op.	7:14	15:32	0:10	12:29
27	S.	Waleriana bp.	7:16	15:31	1:21	12:48
28	N.	*Zdzisława*	7:17	15:30	2:30	13:09
29	P.	Saturnina	7:19	15:29	3:39	13:32
30	W.	Andrzeja, Just.	7:20	15:28	4:46	13:57

1937

ZAPISKI NA LISTOPAD 1937

GRUDZIEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	Ś.	Mariana m.	7:22	15:28	5:50	14:29
2	C.	Pauliny m.	7:23	15:27	6:51	15:07
3	P.	Franciszka 🌑	7:25	15:26	7:45	15:52
4	S.	Barbary	7:26	15:26	8:32	16:44
5	N.	Juliusza	7:27	15:26	9:12	17:42
6	P.	Mikołaja b.	7:29	15:25	9:45	18:46
7	W.	Ambrożego b.	7:30	15:25	10:12	19:51
8	Ś.	**Niepok. Pocz.**	7:31	15:24	10:35	21:00
9	C.	Walerii, Juliana	7:32	15:24	10:56	22:10
10	P.	*NMP. Loret.*	7:33	15:24	11:16	23:21
11	S.	Damazego p. ☽	7:35	15:23	11:36	—
12	N.	Aleksandra	7:36	15:23	11:57	0:35
13	P.	Łucji p. m.	7:37	15:23	12:21	1:52
14	W.	Teodora m.	7:37	15:23	12:50	3:11
15	Ś.	*Such.*, Waleriana	7:38	15:23	13:28	4:32
16	C.	Euzebiusza	7:39	15:24	14:17	5:51
17	P.	*Such.*, Flor. 🌕	7:40	15:24	15:19	7:02
18	S.	*Such.*, Wiktora	7·41	15:24	16:33	8:01
19	N.	Grzegorza b.	7:42	15:24	17:53	8:46
20	P.	Teofila	7:42	15:25	19:16	9:22
21	W.	Tomasza	7:43	15:25	20:37	9:50
22	Ś.	Zenona	7:43	15:26	21:54	10:14
23	C.	Wiktorii p. m.	7:44	15:26	23:08	10:35
24	P.	*Wigilia* ☾	7:44	15:27	—	10:55
25	S.	**Boże Narodz.**	7:45	15:27	0:19	11:15
26	N.	**Szczepana m.**	7:45	15:28	1:29	11:37
27	P.	Jana apost.	7:45	15:29	2:36	12·02
28	W.	Młodzianków	7:45	15:30	3:42	12:31
29	Ś.	Tomasza z K.	7:45	15:31	4:43	13:06
30	C.	Eugeniusza b.	7:45	15:32	5:40	13:48
31	P.	Sylwestra p.	7:45	15:33	6:30	14:38

1937

ZAPISKI NA GRUDZIEŃ 1937

Skrócony kalendarz na r. 1938.

Półrocze I.	N	P	W	Ś	C	P	S
Styczeń							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30	31					
Luty			1	**2**	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28					
Marzec			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		
Kwiecień						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	**18**	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
Maj	1	2	[illegible]	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				
Czerwiec				1	2	3	4
	5	**6**	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	**16**	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	**29**	30		

Półrocze II.	N	P	W	Ś	C	P	S
						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
Lipiec	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
Sierpień	14	**15**	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			
					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
Wrzesień	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	
							1
	2	3	4	5	6	7	8
Październik	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30	31					
			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
Listopad	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30			
					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
Grudzień	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	**26**	27	28	29	30	31

Tłuste liczby oznaczają dni świąteczne.

Stanisław Zubek w Zakopanem

Wytwórnia nart i przyborów do sportu zimowego

Telefon 14-92 — P. K. O. 411.821 — Skrytka poczt. 61

Sposób użycia smarów:

	Na podład smarować	Do podchodzenia i do zjazdu smarować	Na śliskość (do zjazdu) smarować
Na śnieg świeżo spadły i puszysty	„KURJER“	„Dogoń“ cienko, „Bajeczny“, „Goniec“ (bardzo cienko)	„KURJER 13“ „KURJER“
Na śnieg świeżo spadły zmrożony	„KURJER“	„Bajeczny“ grubiej „Dogoń“, „Goniec“ (tylko pod stopy)	„KURJER 13“ „KURJER“
Na śnieg nawiany (Gips)	„KURJER“	„Bajeczny“ (tylko pod stopy) „Dogoń“ „Goniec“ (tylko pod stopy)	„KURJER 13“ „KURJER“
Na śnieg ziarnisty zmrożony (firn)	„Zubstan-Skare“ „KURJER“	„Bajeczny“ grubo „Srebrniak“ „Goniec“	„Zubstan-Klister“ (bardzo cienko)
Na szreń	„Zubstan-Klister“ (bardzo cienko)	„Bajeczny“ grubo „Srebrniak“	„Zubstan-Klister“ (bardzo cienko)
Na śnieg ziarnisty (firn mokry)	„Zubstan-Skare“ (cienko)	„Zubstan-Klister“ (grubo) „Bajeczny“ (b. grubo)	„Zubstan-Skare“ (bardzo cienko) „KURJER 13“
Na śnieg mokry odwilżowy	„Zubstan-Skare“ (cienko) „KURJER“	„Zubstan-Klister“	„KURJER 13“
Na śnieg zmienny	„Zubstan-Skare“ (bardzo cienko) „KURJER“	„BAJECZNY“	„KURJER 13“ „KURJER“

Przed każdym smarowaniem ślizgi nart muszą być suche i oczyszczone.

Smary do nabycia we wszystkich sklepach sportowych lub wprost z fabryki.

I. ORGANIZACJA

ORGANIZACJA POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO

Polski Związek Narciarski założony został w roku 1919 jako zrzeszenie organizacyj narciarskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, dla pracy około rozwoju narciarstwa. Związek zrzesza wyłącznie towarzystwa, kluby i sekcje uprawiające narciarstwo. Polski Związek Narciarski jest członkiem Związku Polskich Związków Sportowych oraz Międzynarodowej Federacji Narciarskiej, tudzież Międzynarodowej Unii Zrzeszeń Alpinistycznych.

SIEDZIBA I ADRES

Polski Związek Narciarski, Kraków, ul. Piłsudskiego nr 13, telefon: 157-33. Skrót telegraficzny: „Skipol" — Kraków. Konto P. K. O. nr 400-225. Sekretariat czynny w dnie powszednie z wyjątkiem sobót od 18-tej do 20-tej. Adresy wszystkich władz i instytucyj Polskiego Związku Narciarskiego brzmią: Kraków, Piłsudskiego 13, z wyjątkiem Komisji Narciarstwa Nizinnego, której adres podany jest odrębnie.

WŁADZE I INSTYTUCJE POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO

RADA NARCIARSKA P. Z. N.

Prezes: inż. Aleksander Bobkowski, podsekretarz Stanu (Warszawa, Ministerstwo Komunikacji); **pierwszy wiceprezes**: red. Stanisław Faecher (Kraków, Pędzichów 8, I p., tel. 179-30 i 150-60); **drugi wiceprezes**: prof. dr Zygmunt Klemensiewicz (Lwów, Nabielaka 55); **trzeci wiceprezes**: płk. Stanisław Barzykowski (Warszawa, Marszałkowska 9, m. 11, tel. 8-37-43); **czwarty wiceprezes**: dr Aleksander Boniecki (Kraków, Al. Słowackiego 1, tel. 101-99 i 141-70); **sekretarz generalny**: inż. Tadeusz Ramza (Kraków, Lubelska 15, tel. 139-49); **zastępca sekretarza**: red. Włodzimierz Długoszewski (Kraków, Słoneczna 28, tel. 150-60); **skarbnik**: dr Jan Czernik (Kraków, Al. Słowackiego 21, tel. 147-67); **zastępca skarbnika**: dr Gustaw Landau (Kraków, Grodzka 4, tel. 177-75); **członkowie Rady**: dr Jan Kazimierz Dorawski (Kraków, Sobieskiego 3, tel. 133-63), płk. Tadeusz Fonferko (Warszawa, Mianowskiego 15), kpt. Marian Frühauf (Warszawa, Żoliborz, Pogonowskiego 23, tel. 5-56-40, wewn. 117), Hugo Grosman (Kraków, Piłsudskiego 19, tel. 104-04 i 124-04), kpt. dypl. Stanisław Karnibad (Lwów, Sztab D. O. K.), prof. Julian Kolankowski (Przemyśl, Słowackiego 14), Tadeusz Kozień (Kraków, Moniuszki 26, m. 5), Karol Kullmann (Warszawa, Liga Popierania Turystyki, Mokotowska 61), Jan Lipowczan (Katowice, Powstańców 50, tel. 316-64), Roman Loteczka (Chrzanów, Ubezpieczalnia Społeczna, tel. 53), dr Bolesław Macudziński (Kraków, Piłsudskiego 19, tel. 157-22 i 113-85), dr Jakub Merunowicz (Miechów, Sąd Okręgowy), Józef Oppenheim (Zakopane, Piłsudskiego 70, tel. 16-07), dr Henryk Szatkowski (Warszawa, Ministerstwo Komunikacji, Wydział Turystyki, Al. Ujazdowskie 49, tel. 9-10-05), inż. Eugeniusz Zaczyński

(Zakopane — Magistrat), dr Kazimierz Załuski (Kraków, pl. Szczepański 5, m. 6, tel. 171-10).

Ponadto do Rady Narciarskiej P. Z. N. wchodzą przedstawiciele: Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwa Komunikacji, Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego oraz Związku Strzeleckiego.

ZARZĄD GŁÓWNY P. Z. N.

(adresy członków podano wyżej)

Przewodniczący: inż. Aleksander Bobkowski; **I zastępca przewodniczącego**: dr Aleksander Boniecki; **II zastępca przewodniczącego**: dr Kazimierz Załuski; **sekretarz**: inż. Tadeusz Ramza; **zastępca sekretarza**: red. Włodzimierz Długoszewski; **skarbnik**: dr Jan Czernik; **zastępca skarbnika**: dr Gustaw Landau; **członkowie**: red. Stanisław Faecher, Hugo Grosman, Tadeusz Kozień, Roman Loteczka, dr Bolesław Macudziński, dr Jakub Merunowicz. **Delegat** Państwowego Urzędu WF i PW do Zarządu Głównego PZN: dr Henryk Szatkowski.

KOMISJA REWIZYJNA P. Z. N.:

Członkowie: Tadeusz Bukowiecki (Kraków, Starowiślna 16); Edward Guntner (Katowice, Bank Gospodarstwa Krajowego); płk. dypl. Rudolf Kawiński (Przemyśl, Słowackiego 61); **zastępcy**: Stefan Mackiewicz (Lwów, Wronowska 9); dr Edward Stonawski (Bielsko, Żarkowa 5).

KOMISJA SPORTOWA P. Z. N.:

Przewodniczący: Hugo Grosman (adres podany wyż.); **zastępca przewodniczącego**: red. Stanisław Faecher (adr.

podany wyż.); **sekretarz**: Włodzimierz Zemanek (Kraków, Kościuszki 3); **członkowie miejscowi**: dr Stanisław Kowenicki (Kraków, Grodzka 14, tel. 118-19); Tadeusz Kozień (adr. podany wyżej); dr Jakub Merunowicz (adr. podany wyż.); Walenty Preiss (Kraków, Czysta 19, II); inż. Tadeusz Ramza (adr. podany wyż.); Tadeusz Spiess (Kraków, Batorego 15b); dr Kazimierz Załuski (adr. podany wyż.); **Członkowie zamiejscowi**: mgr Stanisław Breuer (Warszawa, Min. Kom. Wydz. Tur.); dr Ignacy Cieszyński (Bielsko, Piastowska 15, tel. 31-06); Jan Cybulski (Zakopane, Biuro Ligi Pop. Tur.); Andrzej Krzeptowski (Zakopane, Kościeliska); inż. Tadeusz Kuchar (Warszawa, Myśliwiecka 3/5, PUWF i PW); mgr Andrzej Rieger (Katowice, Kościuszki 6); inż. Kazimierz Schiele (Zakopane); dr Henryk Szatkowski (adr. podany wyż.); por. Zygmunt Szumowski (Ostrów Maz.); Andrzej Teisseyre (Lwów, Nad Jarem 12); por. Franciszek Trzepałko (Warszawa, Szustra 37, m. 5); mjr dypl. Tadeusz Wallich (Warszawa, Myśliwiecka 3/5); Leopold Zylberman (Warszawa, Kielecka 36).

KAPITAN SPORTOWY P. Z. N.:

Red. Stanisław Faecher (Kraków, Pędzichów 8, tel. 179-30, 150-60).

KOMISJA TURYSTYCZNA P. Z. N.

Przewodniczący: inż. Tadeusz Ramza (adr. podany wyż.); **zastępca przewodniczącego**: red. Stanisław Faecher (adr. podany wyż.); **sekretarz**: Adam Alberti (Kraków, Gołębia 5, m. 6); **członkowie miejscowi**: Tadeusz Czajkowski (Kraków, Zabłocie 25); Stefan Iwelski (Kraków, Lenartowicza 3, m. 4); dr Stanisław Janicki (Kraków, Kopernika 23); dr Stanisław Leszczycki (Kraków, Słoneczna 37, tel. 168-85); inż. Edward Litwin (Kraków, Tarłowska 4); Tadeusz Spiess (adr. podany wyż.); **członkowie zamiejscowi**: mgr Stanisław Breuer (adr. podany wyż.); inż. Maksymilian Dudryk (Warszawa, Szara 14); mgr Michał Fuller (Kielce, Starostwo); mjr Zygmunt Hofbauer (Sambor); Zygmunt Leisten (Zakopane, Krupówki); Józef Oppenheim (Zakopane, Piłsudskiego 70, tel. 16-07); dr Marian Schönowitz (Katowice, Wojewódzka 23); Stanisław Lubieniecki (Lwów, Stryjska 1); dr Adam Zieliński (Warszawa, Konopnickiej 6); ppłk. Władysław Ziętkiewicz (Warszawa, Myśliwiecka 3/5 — PUWF i PW).

KOMISJA NARCIARSTWA NIZINNEGO P. Z. N.

(Warszawa, Marszałkowska 97, m. 2)

Przewodniczący: płk. Stanisław Barzykowski (adr. podany wyż.); **sekretarz**: kpt. Marian Fruhauf (adr. podany wyż.); **członkowie**: mjr Henryk Jiruszka (Warszawa, Hoża 50, m. 13, tel. służb. 947-46); kpt. Tadeusz Kawalec (Warszawa); prof. Julian Kozłowski (Krzemieniec, Liceum); mgr Zbigniew Przybysławski (Warszawa, Konopnickiej 6); mjr Włodzimierz Sekunda (Warszawa, Żoliborz, Krasińskiego 6, m. 1); mjr dypl. Tadeusz Wallich (Warszawa, Myśliwiecka 3/5).

KOMISJA WYDAWNICZA P. Z. N.

Przewodniczący: red. Stanisław Faecher (adr. podany wyż.); **zastępca przewodniczącego**: red. Włodzimierz Długoszewski (adr. podany wyż.); **członkowie**: Hugo Grosman (adr. podany wyż.); dr Henryk Szatkowski (adr. podany wyż.); Henryk Wertheimer (Kraków, św. Gertrudy 23, tel. 103-68 i 148-25).

KOMISJA SANECZKARSKA PRZY P. Z. N.

Przewodniczący: Roman Loteczka (Chrzanów, Ubezpieczalnia Społeczna, tel. 55); **zastępca przewodniczącego**: dr Ferdynand Pawłowski (Krynica).

CZŁONKOWIE HONOROWI
POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO

1. Inż. Bobkowski Aleksander — Warszawa.
2. Red. Faecher Stanisław — Kraków.

OKRĘGI POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO

NAZWY, SIEDZIBY I ADRESY

I. Warszawski Okręg P. Z. N. — Warszawa Marszałkowska 97, m. 2, tel. 6-29-00.

II. Wileński Okręg P. Z. N. — Wilno, Zawalna 16, m. 56 (p. Grabowiecki J.).

III. Lwowski Okręg P. Z. N. — Lwów, Łyczakowska 5.

IV. Podhalański Okręg P. Z. N. — Zakopane, Krupówki 57.

V. Krakowski Okręg P. Z. N. — Kraków, Grodzka 14 (dr Kowenicki).

VI. Śląski Okręg P. Z. N. — Katowice, Urząd Wojewódzki Śląski (prof. Stefan Kisieliński).

VII. Grodzieński Okręg P. Z. N. — Grodno, Pocztowa 10.

VIII. Przemyski Okręg P. Z. N. — Przemyśl, Łukasińskiego 7.

IX. Pomorski Okręg P. Z. N. — Toruń, Wały 21 (płk. P. Nakoniecznikoff).

X. Wołyński Okręg P. Z. N. — Krzemieniec, Liceum (prof. Julian Kozłowski).

ROZGRANICZENIE TERYTORIALNE OKRĘGÓW

Na zasadzie decyzji Rady Narciarskiej, Okręgi P.Z.N. mają poniższy podział terytorialny z ważnością w sezonie 1936/37.

I. Warszawski Okręg P.Z.N. obejmuje: miasto Warszawę; z województwa warszawskiego powiaty: błoński, ciechanowski, gostyniński, grójecki, kutnowski, łowicki, makowski, miński, mławski, płocki, płoński, przasny-

ski, pułtuski, radzymiński, rawski, sierpecki, skierniewicki, sochaczewski i warszawski; z województwa kieleckiego powiaty: iłżecki, konecki, kozienicki, opatowski, opoczyński, radomski grodzki, radomski, sandomierski, włoszczowski; województwo łódzkie (w całości); z województwa poznańskiego powiaty: czarnkowski-grodzki, gnieźnieński, gostyński, jarociński, kępiński, kościański, krotoszyński, leszneński, międzychodzki, nowotomyski, obornicki, ostrowski, poznański, rawicki, szamotulski, śremski, środzki, wolsztyński i wrzesiński; województwo lubelskie (w całości); województwo poleskie (w całości); z województwa pomorskiego: powiat działdowski.

II. Wileński Okręg P.Z.N. obejmuje: województwa: wileńskie (w całości) i nowogrodzkie (w całości).

III. Lwowski Okręg P.Z.N. obejmuje: z województwa lwowskiego: miasto Lwów i powiaty: bóbrecki, lwowski, rawski, sokalski i żółkiewski; województwo stanisławowskie (w całości) i województwo tarnopolskie (w całości).

IV. Podhalański Okręg P.Z.N. obejmuje: powiat nowotarski bez dorzecza Raby tj. bez miejscowości: Rabka, Chabówka, Raba Wyżna i Sieniawa z okolicą.

V. Krakowski Okręg P.Z.N. obejmuje: z województwa krakowskiego: miasto Kraków oraz powiaty: bocheński, brzeski, chrzanowski, dąbrowski, gorlicki, krakowski, limanowski, myślenicki, nowosądecki, tarnowski i wadowicki; ponadto z powiatu nowotarskiego: Rabkę, Chabówkę, Rabę Wyżną i Sieniawę z okolicą (po dział wód między Rabą a Dunajcem) i z powiatu żywieckiego: Suchą, Lachowice i Hucisko z okolicą; z województwa kieleckiego powiaty: jędrzejowski, kielecki, miechowski, olkuski, pińczowski i stopnicki.

VI. Śląski Okręg P.Z.N. obejmuje: województwo śląskie (w całości); z województwa kieleckiego powiaty: będziński, częstochowski-grodzki, częstochowski, sosnowiecki-grodzki i zawierciański; z województwa krakowskiego powiaty: bialski i żywiecki, ten ostatni bez Lachowic, Suchej i Huciska z okolicą.

VII. Grodzieński Okręg P.Z.N. obejmuje województwo białostockie (w całości).

VIII. Przemyski Okręg P.Z.N. obejmuje: z województwa lwowskiego powiaty: brzozowski, dobromilski, drohobycki, gródecki, jarosławski, jaworowski, kolbuszowski, krośnieński, leski, lubaczowski, łańcucki, mościski, niski, przemyski, przeworski, rudecki, rzeszowski, samborski, sanocki, tarnobrzeski i turczański; z województwa krakowskiego powiaty: jasielski, mielecki i ropczycki.

IX. Pomorski Okręg P.Z.N. obejmuje: województwo pomorskie z wyjątkiem powiatu działdowskiego; z województwa poznańskiego powiaty: bydgoski-grodzki, bydgoski, chodzieski, inowrocławski grodzki, inowrocławski, mogilneński, szubieński, wągrowiecki, wyrzyski i żniński; z województwa warszawskiego powiaty: lipnowski, nieszawski, rypiński, włocławski i Wolne M. Gdańsk.

X. Wołyński Okręg P.Z.N. obejmuje: województwo wołyńskie (w całości).

ZRZESZANIE NARCIARZY W P. Z. N.

Konieczność zrzeszania wszystkich narciarzy w Towarzystwach, należących do Polskiego Związku Narciarskiego, jest **naczelnym postulatem** organizacyjnym polskiego narciarstwa. Wspólna bowiem idea łączy ludzi w określone grupy, współpracujące i pomagające sobie nawzajem. **Zbiorowy wysiłek zapewnić może łatwiejsze osiągnięcie zasadniczego celu, oraz wiele udogodnień,** które przy słabej organizacji są nie do uzyskania. Towarzystwa mające licznych członków są silnymi jednostkami i mogą dać zrzeszonym cenne uprawnienia.

Narciarstwo zarówno sportowe, jak i turystyczne — powinno być uprawiane wyłącznie **w uporządkowanych, czyli zorganizowanych formach.** „Dzikie" narciarstwo stanowi bardzo duże niebezpieczeństwo i prowadzi do wykrzywienia turystycznej i sportowej działalności, oraz do obniżenia poziomu ideowego. Poza tym narciarstwo niezorganizowane zagraża jego uczestnikom niebezpieczeństwem zdrowia, a nawet życia.

Narciarze niezorganizowani, którzy idą w teren niedostatecznie wyszkoleni, podlegają **nieszczęśliwym wypad-**

kom bardzo łatwo. Niedostatecznie wyszkoleni są dlatego, ponieważ nie należąc do żadnego Towarzystwa związkowego nie przechodzą prawidłowych **kursów wstępnych** w jeździe na nartach i przeszkolenia **w turystyce zimowej.** Często szkoleni są oni przez ludzi nieodpowiedzialnych, lub też nie kontrolowanych przez powołaną organizację. W terenie zaś górskim, podczas odbywania wycieczek nie mają tacy niezrzeszeni turyści zimowi żadnej możności postępowania i wzmagania swego doświadczenia. Nie mają bowiem **odpowiednich przykładów,** dzięki którym mogliby się turystycznie wyrobić.

Natomiast wszystkie potrzebne czynniki racjonalnego uprawiania zimowego ruchu wycieczkowego i sportu narciarskiego nabyć można **przede wszystkim w Towarzystwach narciarskich.** Kursy prowadzone przez egzaminowanych instruktorów i wycieczki odbywające się pod opieką doświadczonych przodowników, tworzą warunki, w których uprawiane **narciarstwo przynosi prawdziwą korzyść** członkom Towarzystw.

W stosunku do wielkiej masy polskich narciarzy, liczby **zrzeszonych członków są niewystarczające.** Zadaniem więc każdego narciarza zrzeszonego winno być **rozwinięcie usilnej propagandy w kierunku organizowania luzem chodzących narciarzy,** przynajmniej w kole najbliższych swych znajomych, miłośników narciarstwa, uchylających się od moralnego obowiązku **zapisywania się do dowolnego Towarzystwa narciarskiego.**

Im więcej będzie narciarzy zrzeszonych, tym łatwiej będzie poprawić warunki rozwojowe tego sportu w Polsce, **tym niższe będą opłaty,** jakie poszczególni członkowie — **w zamian za różne udogodnienia** — opłacają Towarzystwom. Im więcej będzie narciarzy zrzeszonych, **tym łatwiej wykonają Towarzystwa związkowe swe ważne zadania propagandowe, organizacyjne i inwestycyjne** Im więcej wreszcie będzie narciarzy zrzeszonych, tym łatwiej krzewić się będą wśród społeczeństwa ważne idee narciarskiego wychowania fizycznego i **tym szybszą będzie ich realizacja.**

Dlatego też **każdy narciarz** już zrzeszony, należący do któregokolwiek Towarzystwa związkowego, **winien współdziałać w akcji jednoczenia narciarzy.** W ten sposób przyczyni się nie tylko do wzmożenia siły swej organizacji macierzystej, ale równocześnie współdziałać będzie w podniesieniu polskiego narciarstwa do jak najwyższego poziomu.

UPRAWNIENIA NARCIARZY ZRZESZONYCH W P. Z. N.

Członkowie Towarzystw, zrzeszonych w Polskim Związku Narciarskim, korzystają z uprawnień, jakie dane Towarzystwo dla swych członków wyjedna, a ponadto z następujących przywilejów:

1) na podstawie **legitymacji P. Z. N. (czarnej)**, zaopatrzonej w nalepkę ważności na dany sezon:

Z ulg taryfowych na Polskich Kolejach Państwowych przy przejazdach indywidualnych i zbiorowych w celach narciarskich i turystycznych według zasad, ogłoszonych w **komunikatach** PZN na podstawie corocznie ustalanych przez **Ministerstwo Komunikacji** norm szczegółowych. Na sezon zimowy 1936/37 przyznana została ulga w postaci biletów narciarskich 1.000-km i 2.500-km, ważnych od 1. XII. 1936 r. do 30. IV. 1937 r. (Wyciąg z przepisów na stronie 270).

2) Na podstawie legitymacji P. Z. N. (czarnej), zaopatrzonej w nalepkę ważności na sezon 1936/37, korzystają członkowie **ze zniżek 33% przy przejazdach koleją linową Kuźnice—Kasprowy Wierch.**

3) Na podstawie legitymacji P. Z. N. (czarnej), zaopatrzonej w nalepkę ważności na sezon 1936/37, korzystają członkowie **ze zniżek we wszystkich schroniskach należących do towarzystw zrzeszonych w P. Z. N.**

4) Na podstawie legitymacji P. Z. N. (czarnej), zaopatrzonej w nalepkę ważności na sezon 1936/37, korzystają członkowie **ze zniżki opłat na kursach „Szkoły Zjazdowej na Kasprowym Wierchu"** oraz **ze zniżki cen schroniskowych w wysokogórskiej stacji turystyczno-narciarskiej T. K. N. w budynku dworcowym na Kasprowym Wierchu.**

5) Na podstawie **legitymacji turystycznej P. Z. N. (żółtej)**, zaopatrzonej w nalepkę ważności na sezon bieżący oraz w wizę władzy administracyjnej I instacji i najbliższego Konsulatu Republiki Czechosłowackiej:

a) z uprawnień, wynikających z **konwencji turystycznej**, zawartej z Czechosłowacją, t. j. swobodnego **przekra-**

czania granicy polsko-czechosłowackiej i swobodnego poruszania się w pasie turystycznym.

b) z 25% **zniżki na kolejach czechosłowackich** w pasie turystycznym, o ile liczba uczestników wycieczki wynosi **10 osób**.

6) Członkowie Towarzystw zrzeszonych w P. Z. N., korzystają z ulg przy nabywaniu **wydawnictw związkowych**.

7) Członkowie Towarzystw, zrzeszonych w P. Z. N., wykupujący nalepkę ważną na dany sezon, otrzymują bezpłatnie **„Informacyjny Kalendarz Narciarski"**, wydawany przez Polski Związek Narciarski.

8) Członkowie Towarzystw, zrzeszonych w P. Z. N., wykupujący nalepkę ważną na dany sezon, otrzymują miesięczne ilustrowane pismo narciarsko-turystyczne (**„Turysta w Polsce"**). Pismo będzie doręczane przez Komisję Wydawniczą P. Z. N. **bezpośrednio do domu każdego zrzeszonego narciarza.** Dla uniknięcia pomyłek, należy w swym Towarzystwie podać dokładny adres na specjalnych przez Związek rozsyłanych blankietach adresowych, które należy wypełnić przy sposobności wpisu do Towarzystwa.

9) Każdy członek, zrzeszony w P. Z. N., może **na podstawie legitymacji P. Z. N. (czarnej)** korzystać **z ulg taryfowych na kolejach austriackich w relacjach turystycznych**, a to według norm, podawanych do wiadomości członkom P. Z. N. w komunikatach oficjalnych

KAŻDY NARCIARZ
WINIEN BYĆ ZRZESZONY
W TOWARZYSTWIE
NALEŻĄCYM DO
POLSKIEGO ZWIĄZKU
NARCIARSKIEGO

JAK TOWARZYSTWO MOŻE ZOSTAĆ CZŁONKIEM P. Z. N.

Polski Związek Narciarski zrzesza jedynie organizacje, zajmujące się narciarstwem. W statutach tych organizacyj musi być wyraźnie zaznaczone uprawianie narciarstwa względnie narciarstwo jako główny cel. **Statut Polskiego Związku Narciarskiego rozróżnia trzy grupy członków zwyczajnych** (§ 6 statutu PZN).

Do pierwszej grupy są zaliczone Kluby i Towarzystwa narciarskie, oparte na samodzielnych statutach, zatwierdzonych przez władze państwowe.

Do grupy drugiej są zaliczone Sekcje (Oddziały) narciarskie wszelkiego rodzaju Towarzystw turystycznych, zimowych, ogólno-sportowych lub innych, w statutach których między innymi celami — są wymienione także cele uprawiania i popierania narciarstwa oraz możność zawiązywania Sekcyj. **Sekcje te mogą zrzeszać jedynie członków zwyczajnych pełnoprawnych swych organizacyj macierzystych** i muszą mieć regulaminy zatwierdzone przez organizacje macierzyste. Poza tym organizacja macierzysta osobną deklaracją bierze odpowiedzialność materialną za swą Sekcję (Oddział).

Do grupy trzeciej zaliczone mogą być Sekcje (Oddziały) narciarskie stowarzyszeń i organizacyj PW i WF, Klubów Związku Strzeleckiego, Harcerstwa oraz organizacyj społeczno-wychowawczych młodzieży. Do grupy trzeciej zalicza Rada Narciarska osobną uchwałą, na prośbę danej organizacji. Trzecia grupa członków zwyczajnych korzysta z ulg w opłatach na rzecz P. Z. N.

Organizacje, które pragną wejść w poczet członków Polskiego Związku Narciarskiego, muszą dopełnić zasadniczego warunku zrzeszenia przewidzianej statutem liczby osób. Liczba ta wynosi w miejscowościach, w których nie istnieje jeszcze członek PZN tej samej grupy — 20 osób, w miejscowości zaś, w której istnieje członek PZN tej samej grupy — 50 osób (§ 11 statutu PZN).

Ponadto należy uiścić wpisowe w wysokości zł 20.—, o ile w danej miejscowości nie ma członka P. Z. N. tej samej

grupy, zaś zł 50.— w miejcowości, w której istnieje członek P. Z. N. tej samej grupy. W razie nieprzyjęcia wpisowe zostanie zwrócone (§ 11 statutu PZN). Kandydaci na członków trzeciej grupy wpisowego nie opłacają (§ 14 statutu P. Z. N.). Wpisowe musi być uiszczone równocześnie ze złożeniem podania. Wpisowe należy wpłacić na konto PKO. nr 400-225.

Zależnie od przynależności do danej grupy, kandydat na członka PZN składa podanie, zaopatrzone w odpowiednie dokumenta (§ 11 statutu P. Z. N.).

Samodzielny Klub (Towarzystwo) narciarski do podania załącza: 1) deklarację, zobowiązującą do bezwzględnego przestrzegania statutu, regulaminów przepisów PZN oraz wszelkich zarządzeń władz Związku; 2) własny, zatwierdzony przez władze państwowe statut, z podaniem władzy zatwierdzającej, liczby i daty zatwierdzenia; 3) skład swego zarządu; 4) listę osób, zrzeszonych; 5) sprawozdanie z dotychczasowej działalności.

Sekcja narciarska (Oddział) do podania załącza: 1) deklarację, zobowiązującą do bezwzględnego przestrzegania statutu, regulaminów, przepisów PZN oraz wszelkich zarządzeń władz Związku; 2) statut organizacji macierzystej, zatwierdzony przez władze państwowe, z podaniem władzy zatwierdzającej, liczby i daty zatwierdzenia; 3) skład zarządu organizacji macierzystej; 4) regulamin Sekcji (Oddziału), zatwierdzony przez organizację macierzystą; 5) skład zarządu Sekcji (Oddziału); 6) listę osób, zrzeszonych przez Sekcję (Oddział); 7) sprawozdanie z dotychczasowej działalności Sekcji; 8) oświadczenie organizacji macierzystej, że ponosi pełną odpowiedzialność materialną za swą Sekcję (Oddział).

Sekcja (Oddział) narciarska stowarzyszeń i organizacyj PW i WF, Klubów Związku Strzeleckiego, Harcerstwa oraz organizacyj społeczno-wychowawczych młodzieży do podania załącza; 1) deklarację, zobowiązującą do bezwzględnego przestrzegania statutu, regulaminu, przepisów PZN oraz wszelkich zarządzeń władz Związku; 2) statut organizacji macierzystej, zatwierdzony przez władze państwowe, z podaniem władzy zatwierdzającej, liczby i daty zatwierdzenia; 3) skład zarządu Sekcji (Oddziału); 4) sprawozdanie z dotychczasowej działalności; 5) listę osób, zrzeszonych przez Sekcję (Oddział); 6) regulamin Sekcji (Oddziału), zatwierdzony przez zarząd organizacji macierzystej

lub władzę przełożoną; 7) oświadczenie członków zarządu organizacji macierzystej lub władzy przełożonej, że ponosi odpowiedzialność materialną za swą Sekcję (Oddział); 8) skład zarządu organizacji macierzystej lub władzy przełożonej.

Przyjmuje do Związku (§ 11 Statutu PZN) Rada Narciarska PZN, zaliczając równocześnie do odpowiedniej grupy. Kandydat, odpowiadający warunkom grupy trzeciej, może ze swej strony wyrazić życzenie zaliczenia do grupy drugiej. Rada Narciarska może obniżyć wpisowe. Rada Narciarska przyjmuje członków zwyczajnych PZN większością 2/3 głosów. Rada Narciarska może odmówić przyjęcia bez podania powodów, przy czym nieprzyjętemu kandydatowi przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zjazdu Delegatów, który rozstrzyga w głosowaniu tajnym większością 2/3 głosów.

Kandydat na członka składa podanie za pośrednictwem właściwego okręgu PZN, który przesyła je wraz z opinią Radzie Narciarskiej, za pośrednictwem Zarządu Głównego (§ 11 Statutu PZN).

NABYWANIE LEGITYMACYJ, NALEPEK I ODZNAK P. Z. N.

Legitymacje „czarne" „żółte" P. Z. N. nabywać mogą jedynie Towarzystwa, Kluby i Sekcje, zrzeszone w Polskim Związku Narciarskim. Pojedyncze osoby, pragnąc się zrzeszyć w Polskim Związku Narciarskim, muszą to uczynić za pośrednictwem którejkolwiek z organizacyj, zrzeszonych w P. Z. N., gdzie otrzymają szczegółowe informacje. Wszelkie nalepki nabywa się łącznie z danymi legitymacjami.

Legitymacje są zaopatrzone w rubryki, pozwalające na ich **prolongatę** w ciągu kilku sezonów, a to legitymacje „żółte" (konwencyjne) w ciągu 3-ch sezonów, zaś legitymacje „czarne" w ciągu 4-ch sezonów.

Dla uproszczenia manipulacji prosi się wszystkich zainteresowanych, aby w **sprawach zrzeszania się** zwracali się **wprost do Towarzystw, zrzeszonych w P. Z. N.,** a nie do Biura Zarządu Głównego P. Z. N.

Wszelkiego rodzaju odznaki, jako to „Odznaka za Sprawność PZN“, „Odznaka Górska PZN“, „Odznaka Narciarstwa Nizinnego“, „Cyfra Zjazdowa“ i „odznaki funkcyjne“ i t. p. nabywać mogą uprawnieni względnie zainteresowani bezpośrednio w Biurze Zarządu Głównego PZN, bądź osobiście, bądź też w drodze korespondencji. Należność za te odznaki można wpłacać za pośrednictwem P. K. O. (Konto Nr 400—225), lub też Biuro PZN ściągnie należność w drodze pobrania pocztowego.

TABELKA

wzrostu ilości Towarzystw związkowych i narciarzy, zrzeszonych w P. Z. N. w latach 1919/20—1935/36.

Rok	Ilość Klubów	Ilość członków zgłoszonych do P. Z. N.
1919/20	5	579
1920/21	6	915
1921/22	8	1229
1922/23	9	1318
1923/24	14	1810
1924/25	18	1874
1925/26	22	1988
1926/27	26	2041
1927/28	31	2361
1928/29	44	3536
1929/30	59	4646
1930/31	82	5358
1931/32	99	6252
1932/33	147	14236
1933/34	168	10951
1934/35	202	10203
1935/36	208	16084

KOMUNIKATY P. Z. N. I KORESPONDENCJA KIEROWANA DO P. Z. N.

Polski Związek Narciarski utrzymuje **stały kontakt** ze wszystkimi Towarzystwami, zrzeszonymi w PZN, za pośrednictwem **komunikatów**, rozsyłanych wszystkim klubom i Sekcjom zrzeszonym w P. Z. N. Zainteresowani mogą otrzymać dzięki temu **wszelkie informacje**, dotyczące bieżących spraw PZN.

Komunikaty wydaje zarówno Zarząd Główny, jak i poszczególne Komisje Polskiego Związku Narciarskiego. **Należy zwracać baczną uwagę na wszystkie komunikaty**; dotyczy to zwłaszcza wszystkich osób, piastujących jakiekolwiek godności, lub pełniących funkcje w Polskim Związku Narciarskim, jak: sędziowie, instruktorzy, przodownicy Odznaki Górskiej i t. d. Niezaznajomienie się z treścią komunikatów powoduje rozluźnienie kontaktu organizacyjnego i konieczność prowadzenia obszernej korespondencji w sprawach, wyjaśnionych uprzednio komunikatami.

W korespondencji, skierowanej do PZN, należy przestrzegać wymogu **rozdzielania poszczególnych spraw** na osobnych blankietach listowych, gdyż sprawy są przydzielane poszczególnym organom Polskiego Związku Narciarskiego. Łączenie spraw na jednym blankiecie listowym powoduje opóźnienie załatwienia.

Ponadto wszystkie Sekcje i Oddziały Narciarskie różnych organizacyj i stowarzyszeń winny przestrzegać jak najściślej wymogu używania zarówno w korespondencji jak i do potwierdzania legitymacyj i t. p. **własnej pieczęci.** Tekst pieczęci winien zawierać **pełne brzmienie nazwy Sekcji** (Oddziału) ze słowami „Sekcja Narciarska“ względnie „Oddział Narciarski“ **przed nazwą organizacji macierzystej.** Używanie pieczęci wyłącznie organizacji macierzystej jest niedozwolone, gdyż członkiem PZN jest Sekcja (Oddział), a nie jej organizacja macierzysta. **Pisma powinny być podpisane przez Zarząd Sekcji** (Oddziału).

ADRESY TOWARZYSTW I SEKCYJ, NALEŻĄCYCH DO P. Z. N.

(Cyfra arabska oznacza stały numer porządkowy Towarzystwa w ewidencji PZN. Cyfra rzymska w nawiasie oznacza przynależność okręgową: I — warszawski, II — wileński, III — lwowski, IV — podhalański, V — krakowski, VI — śląski, VII — białostocki, VIII — przemyski, IX — pomorski, X — wołyński).

Andrychów (V).

80. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego „Beskid".
93. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego „Makkabi".

Będzin (VI).

78. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Krajoznawczego — ul. Kołłątaja 43.

Biała (VI).

36. Sekcja Narciarska Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Nad Niwką Nr. 23, p. Wróbel Tomasz.

Białystok (VII).

179. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego „Jagiellonia" — ul. Żwirki i Wigury Nr. 6.

Bielsko (VI).

6. Wintersportklub des Beskidenverein — Wzgórze 14.
13. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Turystyczno-Narciarskiego „Makkabi" — skrytka pocztowa 88.
15. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego.
62. Sekcja Narciarska Towarzystwa Turystycznego „Przyjaciele Przyrody w Polsce" — pl. Narutowicza, Dom Robotniczy.
241. Koło Narciarzy Oddziału Turystycznego „Sokoła" — Pasaż 1., p. Nowotarski Czesław.

Borysław (VIII).

132. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego Wychowania Fizycznego „Biali“ — skrytka pocztowa Nr. 289, p. Jaworski Jan, Firma „Petrolea“.

Broszniów (III).

196. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego „Strzelec“ — poczta Krechowice, p. Jakub Jacób.

Brzeszcze (VI).

63. Oddział Narciarski „Sokoła“ — pow. Oświęcim.

Brzeżany (III).

240. Oddział Narciarsko-Kajakowy „Sokoła“.

Bukowina Tatrzańska (IV).

199. Klub Narciarski „Bukowina“ — p. Kobierski Adam

Bydgoszcz (IX).

94. Bydgoski Klub Narciarzy — pl. Weyssenhoffa nr 1, m. 4, p. inż. Stenzel L.

Bystra (VI).

164. Sekcja Narciarska przy Związku Strzeleckim w Bystrej—Wilkowicach, nr 100, pow. Biała, p. Widuchowski Tadeusz.

Chełmek (V).

245. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego Związku Strzeleckiego — pow. Chrzanów.

Chełmża (IX).

189. Klub Narciarski.

Chodzież (IX).

177. Chodzieski Klub Narciarzy — Mickiewicza 15.

Chorzów (VI).

163. Sekcja Narciarska przy Klubie Sportowym „Stadion“ — Katowicka 28, p. Kowalczyk.

210. Sekcja Narciarska Klubu Kajakowego „Chorzowianka“ — Państw. Fabr. Zw. Azot.

Chrzanów (V).

47. Sekcja Narciarska Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół“ — p. dr Mroczek Wisłocki Ferdynand, adwokat.

105. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego — p. Majchrowicz Zbigniew.

114. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Makkabi“ — ul. Pierackiego 6, p. Nusbaum Mendel.

218. Sekcja Narciarska T. S. O. „Fablok“.

Cieszyn (VI).

8. Sekcja Narciarska przy Śląskim Oddziele Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego „Watra“ — pl. Króla Sobieskiego 5.

39. Sekcja Narciarska Akademickiego Związku Sportowego — Kraszewskiego 1.

101. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego.

161. Sekcja Narciarska Strzeleckiego Klubu Sportowego — skrytka pocztowa 92.

Częstochowa (VI).

34. Częstochowskie Towarzystwo Narciarzy, I. Aleja 14

176. Sekcja Narciarska Oddziału Częstochowskiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Jasnogórska 14/16.

195. Sekcja Narciarska Żydowskiego Stowarzyszenia Gimnastyczno-Sportowego „Makkabi“ — Waszyngtona 22, p. inż. Halper Zygfryd.

Drohobycz (VIII).

61. Sekcja Narciarska Oddziału Drohobyckiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Drohobycz 2, „Polmin“, p. inż. Kozłowski Marian.

159. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego „Betar“ — ul. Słowackiego 13c, p. Halberstein.

204. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego — Dom Legionowo-Strzelecki.

Gdańsk (IX).

46. Sekcja Narciarska Akademickiego Związku Sportowego — Gdańsk Langfuhr, Heeresanger 11, p. Woyna Stanisław.

Gdynia (IX).

40. Klub Narciarski „Skimka", Polskiej Y. M. C. A. — 10. Lutego nr. 41.

Gorlice (V).

146. Sekcja Narciarska Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół".

Grudziądz (IX).

243. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego Centrum Wyszkolenia Kawalerii.

Iwonicz Zdrój (VIII).

186. Sekcja Narciarska Iwonickiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Janowa Dolina (X).

207. Sekcja Narciarska Klubu sportowego „Strzelec" — Janowa Dolina, Wołyń, pow. Kostopol.

Jarosław (VIII).

167. Sekcja Narciarska Wojskowo-Cywilnego Klubu Sportowego „Ognisko" — Urząd Skarbowy, p. Pliszka Tadeusz.

Jasło (VIII).

118. Sekcja Narciarska Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół" — Kasa Oszczędności, p. Garbacik Tadeusz.

Jastrzębie Zdrój G. Śl. (VI).

89. Jastrzębski Klub Narciarski.

Jaworzno (V)

87. Sekcja Narciarska Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół" — Dyrekcja Kopalń p. Wład. Kwiatek, tel. 1.

Jordanów (V).

69. Oddział Narciarski „Sokoła".

Kalisz (I).

192. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego „Prosna" — 25. Dywizja Piechoty.

Katowice (VI).

18. Śląski Klub Narciarski — Pocztowa 16.
60. Schlesischer Wintersportverein — skrytka pocztowa 18.
162. Sekcja Narciarska Towarzysta Gimnastycznego „Sokół“ — Powstańców 49, p. Skórkiewicz (Ks. Damrota 8).
174. Harcerski Klub Narciarski — Francuska 12/1.
200. Sekcja Narciarska Kolejowego Przysposobienia Wojskowego — D. O. K. P., pokój 223, p. Matyj Franciszek.

Kęty (VI).

117. Klub Narciarski — Drogeria Walentyńskiego L.

Kielce (V).

168. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego — skrytka pocztowa 343 (Leonarda 4).

Kołomyja (III).

31. Sekcja Narciarska Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, Oddziału Czarnohorskiego — skrytka pocztowa 63.
231. Sekcja Narciarska Wojskowo Cywilnego Klubu Sportowego. „Pokucie“.

Końskie (I).

246. Sekcja Narciarska Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół“.

Kraków (V).

2. Sekcja Narciarska Akademickiego Związku Sportowego — Tad. Kościuszki 12.
3. Tatrzańskie Towarzystwo Narciarzy — Rynek Główny 25.
33. Sekcja Narciarska Żydowskiego Klubu Sportowego „Makkabi“ — skrytka pocztowa 372.
38. Sekcja Narciarska Polskiej Y. M. C. A. „Skimka“ — Krowoderska 8.
65. Sekcja Narciarska Kolejowego Przysposobienia Wojskowego — pl. Matejki 12, Dyrekcja Kolejowa.
68. Sekcja Narciarska Żydowskiego Akademickiego Koła Miłośników Krajoznawstwa — ul. Sobieskiego 14, p. Dortheimer M.
75. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego „Jutrzenka“ — Krakowska 49, p. Beter.

98. Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa — Piłsudskiego 13.

102. Towarzystwo Wioślarsko-Narciarskie — Zyblikiewicza 9, p. inż. Propst J.

103. Sekcja Narciarska Krakowskiego Klubu Tenisowego — Wielopole 9, p. mgr Janina Schekówna.

144. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastycznego — Orzeszkowej 7.

150. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego „Cracovia" — Wielopole 4.

182. Sekcja Narciarska Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół" — Piłsudskiego 27.

183. Sekcja Narciarska Oddziału Sportowego Towarzystwa Urzędników Miejskich — Al. Krasińskiego 18.

208. Sekcja Narciarska Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej — ul. Straszewskiego 18.

223. Harcerski Klub Narciarski — Pawia 3, II. p.

Krosno (VIII).

119. Sekcja Narciarska Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół" — Staszica 102, p. Bergman St.

Krynica Zdrój (V).

23. Krynicki Klub Narciarzy — Dom Zdrojowy.

66. Sekcja Narciarska Kółka Sportowego „Krynica".

86. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego — p. A. Nowikow.

Krzemieniec (X).

121. Sekcja Narciarska Żydowskiego Klubu Sportowego „Hasmonea" — Słowackiego 14, p. Mojżesz Barac.

122. Sekcja Narciarska Policyjnego Klubu Sportowego „Horyń" — Powiatowa Komenda Policji Państwowej.

123. Sekcja Narciarska Krzemienieckiego Klubu Sportowego — Zarząd Drogowy, p. inż. Pomykalski.

149. Oddział Narciarski przy Zjednoczeniu Organizacyj Społecznych powiatu Krzemienieckiego — ul. Kołłątaja 16.

Lesko (VIII).

222. Leskie Towarzystwo Narciarskie.

Lublin (I).

16. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego „Unia" — Peowiaków 12.

Lwów (III).

1. Karpackie Towarzystwo Narciarzy — Senatorska 6, parter.

5. Sekcja Narciarska I. Lwowskiego Klubu Sportowego „Czarni“ — Chorążczyzny 7. III p. drzwi 31.

7. Sekcja Narciarska Lwowskiego Klubu Sportowego „Pogoń“ — Rutowskiego 23.

14. Sekcja Narciarska Akademickiego Związku Sportowego — Marszałkowska 1, Nowy Uniwersytet.

17. Sekcja Narciarska Lwowskiego Klubu Sportowego „Lechia“ — Batorego 26, p. Solewski Leopold.

29. Sekcja Narciarska Klubu Tenisowego 1924 — ul. Sykstuska 27, p. dr Hübel.

52. Sekcja Narciarska „Sokół Macierz“ — Zimorowicza 8.

85. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Dror“ — Tarnowskiego 61, p. Herzberg I.

88. Sekcja Narciarska Żydowskiego Koła Miłośników Krajoznawstwa — Sakramentek 30, III p., p. Seidman Henryk.

92. Sekcja Narciarska Żydowskiego Klubu Sportowego „Hasmonea“ — Szymona 1.

96. Sekcja Narciarska i Turystyczna Kolejowego Przysposobienia Wojskowego — Kochanowskiego 127, mgr Konikowski Zbigniew.

109. Sekcja Narciarska Związku Oficerów Rezerwy — Chorążczyzny 7. II p.

131. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Polsce — pl. Mariacki 5, I schody, III p.

158. Sekcja Narciarska Oddziału Lwowskiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Akademicka 23.

188. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego — Zyblikiewicza 33.

197. Sekcja Narciarska Akademickiego Oddziału Związku Strzeleckiego — Kurkowa 12.

198. Sekcja Narciarska Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego — Łyczakowska 5, parter.

232. Sekcja Narciarska Przysposobienia Wojskowego Leśników — Chorążczyzna 17.

Łódź (I).

175. Sekcja Narciarska Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Piotrkowska 120, m. 10.

194. Sekcja Narciarska Żydowskiego Klubu Sportowego „Makkabi" — Kościuszki 21.
221. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego „Geyer" — Piotrkowska 289.
227. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Krajoznawczego — Piotrkowska 101.

Łuck (X).

187. Sekcja Narciarska Wołyńskiego Towarzystwa Krajoznawczego i Opieki nad Zabytkami Przeszłości — Al. Chrobrego 15.

Mościce (V)

45. Towarzystwo Narciarskie — Państwowa Fabryka Związków Azotowych, p. inż. Barzykowski Tadeusz.
233. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego — Państwowa Fabryka Związków Azotowych.

Niemenczyn (II).

43. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego 21 Baonu K. O. P.

Nowy Sącz (V).

22. Nowosądeckie Koło Narciarzy — Jagiellońska 28.
77. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego — Jagiellońska 71, p. Osuchowski Aleksander.
107. Sekcja Narciarska Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół" — Miejska Kasa Oszczędności, p. Krajewski Stefan.
173. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego.
184. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Polsce — Jagiellońska 12, p. Salpeter Naftali.
235. Sekcja Narciarska Żydowskiego Klubu Sportowego „Makkabi" — Dunajewskiego 7, z list. p. Armkraut H.

Nowy Targ (IV).

90. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego — ul. Sobieskiego 19, I p., p. Langer Hirsch.
139. Sekcja Narciarska Powiatowego Związku Strzeleckiego — Rynek.
180. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego „Podhale".
190. Oddział Narciarsko-Kajakowy Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół", dr Lisowski J.

Okocim (V).

151. Okocimski Klub Narciarski.

Ostrów Mazowiecki (VII).

214. Sekcja Narciarska Szkoły Podchorążych Piechoty.

Oświęcim (VI).

133. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego „Kadimah“ — Kolejowa 18, p. Litner Pinek.

Podbuż k/Sambora (VIII).

185. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego, p. Kordasiewicz Józef.

Porąbka (VI).

242. Sekcja Narciarska Oddziału Związku Strzeleckiego.

Poznań (I).

25. Sekcja Narciarska Poznańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Fredry 10, p. 369.

59. Sekcja Narciarska Akademickiego Związku Sportowego — Zamek.

155. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego Kolejowego Przysposobienia Wojskowego — ul. Skarbowa 10, Dyrekcja Kolei Państwowych.

224. Poznański Klub Narciarski — Pierackiego 12 (Wagons Lits Cook).

Przemyśl (VIII)

19. Przemyskie Towarzystwo Narciarzy — Słowackiego 14 (Emil Klausner, Franciszkańska 19).

Puławy (I).

228. Koło Narciarskie Puławskiego Klubu Wioślarskiego.

Raba Wyżna (V).

234. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego.

Rabka Zdrój (V).

100. Sekcja Narciarska Ogniska Związku Podhalan — Pierackiego 50, dr Żebracki Witold.

Rakowice k/Krakowa (V).

219. Sekcja Narciarska przy Wojskowym Klubie Sportowym „Wawel".

Radomsko (I).

244. Sekcja Narciarska Strzeleckiego Klubu Sportowego „Korona" — ul. Limanowskiego 43, p. mjr Stefan Wyczółkowski.

Rybnik (VI).

28. Rybnicki Klub Narciarski — skrytka pocztowa 7 (ul. Korfantego 5).

Sambor (VIII).

72. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego Komendy Powiatowej — Kopernika 13 (skrytka pocztowa 31).
128. Towarzystwo Narciarskie Wojskowego Klubu Sportowego.

Sanok (VIII).

81. Towarzystwo Narciarskie Wojskowego Klubu Sportowego.
203. Oddział Narciarsko-Kajakowy Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół" — ul. Mickiewicza.

Skoczów (VI).

165. Sekcja Narciarska Koła Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Zabawa 486, p. Christman Stefan.

Skole (III).

76. Sekcja Narciarska Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Pierackiego 1.

Sławsko (III).

30. Narciarski Klub „Bieszczady".

Sosnowiec (VI).

166. Sekcja Narciarska Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Zagłębiu Dąbrowskim — Modrzejewska 32/III, p. Łogiewa L.

Stanisławów (III).

24. Sekcja Narciarska Oddziału Stanisławowskiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Szydłowskiego 7.

108. Okręgowa Sekcja Narciarska Kolejowego Przysposobienia Wojskowego — Grunwaldzka 8, dr Chorzemski
230. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Hakoach" — Sobieskiego 3, I p.

Starachowice (I).

134. Sekcja Narciarska Związku Pracowników Przemysłowych i Handlowych — skrytka pocztowa 29.

Stryj (III).

137. Sekcja Narciarska Wojskowo-Cywilnego Klubu Sportowego „Pogoń" — Unii Lubelskiej 67, p. Grabowski Leon.
212. Sekcja Narciarska Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Sobieskiego 10.

Suwałki (VII).

147. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego.

Szczawnica (IV).

140. Sekcja Narciarska Towarzystwa Sportowego „Wisła" — pensjonat „Sobieski".

Tarnopol (III).

136. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego „Strzelec" — ul. Tarnowskiego 52b, p. Kujawski F. (Sekretariat — Słowackiego 2).

Tarnów (V).

67. Sekcja Narciarska Oddziału Tarnowskiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Targowa 3, III p., p. dr Fink H.
112. Sekcja Narciarska Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół" — pl. Sobieskiego 2, p. kpt. Frączkiewicz Lucjan.
113. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego „Samson" — skrytka pocztowa 150.

Tomaszów Mazowiecki (I).

26. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego — ul. Spalska 96a, p. Tadeusz Onderka.
225. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego „Tomaszowianka" — ul. Spalska 96a. p. Tadeusz. Onderka.

Toruń (IX).

216. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego „Gryf" — skrytka pocztowa 117 — Wola Zamkowa, Dom Żołnierza.

217. Sekcja Narciarska Koła Sportowego Pułku Lotniczego.

Ustrzyki Dolne (VIII).

206. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego.

Wadowice (V).

116. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego „Makkabi" — p. Alfred Wischik.

Warszawa (I).

9. Warszawski Klub Narciarski — Marszałkowska 97 m. 2.
10. Sekcja Narciarska Akademickiego Związku Sportowego — Polna 50, m. 18.
35. Sekcja Narciarska Warszawskiego Klubu Wioślarek — Krakowskie Przedmieście 58.
37. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego „Makkabi" — Nalewki 2a.
48. Sekcja Narciarska Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego — Nowy Świat 19, m. 3.
53. Sekcja Narciarska Klubu Sportowego „Rodzina Wojskowa" — Królewska 2, m. 54.
64. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Krajoznawczego — Królewska 51.
74. Sekcja Narciarska Zjednoczenia Zrzeszeń Pracowników Publicznych Instytucyj Finansowych Rzeczypospolitej Polskiej Klubu Sportowego „Zjednoczenie" — Marszałkowska 138/3. Zrzeszenie Pracowników P.K.O.
97. Klub Narciarski Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego — Pierackiego 19.
99. Harcerski Klub Narciarski — Zielna 35, m. 9.
124. Sekcja Narciarska Klubu Wioślarskiego „Wisła" — Waliców 3, m. 9., p. Zgliński Jan.
152. Sekcja Narciarska Kolejowego Przysposobienia Wojskowego — Chałubińskiego 4, pokój 105.
154. Sekcja Narciarska Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Żórawia 9.

178. Sekcja Narciarska Polskiego Touring Klubu — Kredytowa 5.

191. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego „Żoliborz“ — Dygasińskiego 18.

193. Sekcja Narciarska Warszawskiego Klubu Sportów Wodnych „Nurt“ — Żulińskiego 8/14, p. Lucjan Marber.

209. Klub Narciarski Polskiej „Y.M.C.A.“ — „Skimka“ — Konopnickiej 6.

211. Sekcja Narciarska Klubu Wioślarskiego „Syrena“ — Senatorska 35, m. 67, p. Radzio Kazimierz.

213. Oddział Narciarski Sekcji Sportowej Bratniej Pomocy Słuchaczy Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego — Bielany.

220. Klub Narciarski Oficerów Geografów — Al. Jerozolimskie 91, W.I.G.

226. Sekcja Narciarska Związku Pracowników Skarbowych. — Al. Ujazdowskie 36.

229. Sekcja Narciarska Strzeleckiego Klubu Sportowego „Fort Bema“ — Powązkowska 47a.

238. Sekcja Narciarska Sportowego Towarzystwa Skarbowców — Rymarska 3/5, pok. 5.

239. Sekcja Narciarska Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych Robotniczego Sportowego Komitetu Okręgowego — Czerwonego Krzyża 20.

Wierzbnik (I).

171. Towarzystwo Narciarzy przy Starachowickim Klubie Sportowym — Komenda Garnizonu, p. mjr. Trzebiński Lucjan.

Wilno (II).

21. Sekcja Narciarska Akademickiego Związku Sportowego — św. Jana 10.

70. Sekcja Narciarska Towarzystwa Pracowników Kolejowych „Ognisko“ — ul. Jagiellońska 7/7, p. Nieciecki Jarosław.

156. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego „Śmigły“ — Zygmuntowska 20.

Włocławek (IX).

236. Sekcja Narciarska Wojskowego Klubu Sportowego „Cuiavia“ — Żytnia, Koszary, p. kpt. Fleischmann Jan.

Włodzimierz Woł. (X).

237. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Worochta (III).

215. Sekcja Narciarska Worochciańskiego Klubu „Prut".

Zakopane (IV).

4. Sekcja Narciarska Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego — Dworzec Tatrzański.

11. Oddział Narciarski Towarzystwa „Sokół" — Hotel Sport, p. A. Karpowicz.

20. Sekcja Narciarska Towarzystwa Sportowego „Wisła" — Krupówki, dom Śmieji, III p.

27. Sekcja Narciarska Związku Strzeleckiego — skrytka pocztowa 158.

32. Harcerski Klub Narciarski — Sanatorium Akademickie im. J. Piłsudskiego, p. inż. Bieńkowski.

73. Sekcja Narciarska Kolejowego Przysposobienia Wojskowego.

91. Sekcja Narciarska Żydowskiego Klubu Sportowego „Makkabi" — skrytka pocztowa 214.

106. Sekcja Narciarska Żydowskiego Klubu Sportowego „Hagibor" — skrytka pocztowa 225.

160. Narciarski Klub Zjazdowy — skrytka pocztowa 126.

Zwardoń (VI).

104. Towarzystwo Przyjaciół Zwardonia — Oddział Narciarski „Rachowiec".

Żywiec (VI)

12. Sekcja Narciarska Oddziału Babiogórskiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

79. Sekcja Narciarska Żydowskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego „Makkabi" — Żywiec II.

TOWARZYSTWO KRZEWIENIA NARCIARSTWA

Rozległa działalność **Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa w Krakowie**, które, wyręczając na wielu polach działalności Polski Związek Narciarski, zyskuje sobie coraz większe uznanie — zaznacza się przede wszystkim **na polu krzewicielskim, turystycznym i wydawniczym.**

Obok **stacyj turystyczno-narciarskich,** zorganizowanych przez Towarzystwo w liczbie kilkudziesięciu na obszarze całych Karpat i Gór Świętokrzyskich, obok **sieci obserwacyj śnieżnych** w liczbie około 180 dla opracowywania komunikatu śnieżnego dla narciarzy — Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa powiększa i doskonali z każdym rokiem **stacje ratowniczo-narciarskie,** istniejące w licznych schroniskach górskich, wyposażając je w sprzęt ratowniczy i materiały opatrunkowe oraz apteczne.

Podobnie jak w roku ubiegłym przeprowadziło Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa na podstawie ustalenia Komisji Porozumiewawczej P. T. T. i P. Z. N. **kurs ratownictwa i pierwszej pomocy** w nieszczęśliwych wypadkach narciarskich dla dzierżawców schronisk całego obszaru Karpat. Kurs ten, przeprowadzony tuż przed sezonem 1936/37, winien przyczynić się do **zwiększenia warunków bezpieczeństwa turystyki zimowej** w górach wysokich.

Działalność krzewicielska Towarzystwa jest bardzo wielostronna i stanowi jedną z głównych jego trosk. Obok **wypożyczania sprzętu narciarskiego szkołom i organizacjom młodzieży** należy tu przede wszystkim podkreślić akcję **narciarskich kursów wędrownych,** prowadzonych od trzech lat przez Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa.

W sezonie 1936/37 już po raz czwarty wyśle T. K. N. ośmiu instruktorów P. Z. N. **w teren Karpat,** gdzie we wsiach górskich zostanie zorganizowanych i przeprowadzonych 40 **kursów tygodniowych.** Łącznie z akcją kursów wędrownych należy wspomnieć o **rozdawnictwie sprzętu narciarskiego,** które wyraża się za trzy lata cyfrą około 500 kompletnych par nart z kijkami, rozdanych szkołom

i towarzystwom młodzieży. W sezonie 1936/37 przeprowadzone będzie **rozdawnictwo nart dla młodzieży we wsiach podkarpackich** tudzież **rozdawnictwo nart nizinnych**, połączone z organizacją kursów narciarstwa nizinnego.

Działalność Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa w zakresie urządzania **kursów wędrownych** może się pochlubić dotychczas doskonałymi wynikami. **Urządzono około 80 kursów i przeszkolono w narciarstwie ponad 2.500 dzieci szkół powszechnych.** Jak wynika z ankiety, przeprowadzonej przez T. K. N. — kursy wędrowne stały się zaczątkiem prawdziwie masowego ruchu narciarskiego dziatwy we wsiach, w których kursy te zostały przeprowadzone. W blisko 40 szkołach, które odpowiedziały na ankietę, **około 1.000 dzieci przyjeżdża do szkoły na nartach**, a około 700 dzieci posiada już własne narty, zrobione przez siebie względnie miejscowych stolarzy.

Impreza rajdów kolejowo-narciarskich, zainicjowanych i prowadzonych od pięciu lat przez T. K. N., cieszy się stale uznaniem i frekwencją wśród narciarzy tak krajowych, jak i zagranicznych, jako **najpopularniejsza impreza narciarska w Polsce**, ułatwiająca przy niezmiernie małych kosztach **zwiedzanie najpiękniejszych terenów narciarskich i najważniejszych zimowisk w Polsce.** W ciągu sezonu 1936/37 zorganizowane będą **dwa takie rajdy kolejowo-narciarskie.** Pierwszy odbędzie się w czasie **od 23 do 31 grudnia 1936 r.**, drugi **od 11 do 21 lutego 1937 r.** Szczegóły raidów podane są w osobnym ogłoszeniu.

Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa prowadzi od lat **akcję wydawniczą.** W ramach tej działalności mieszczą się takie pozycje, jak wydawanie **tygodniowego komunikatu śniegowego**, wydawanie i rozsyłanie **wielu ulotek, afiszów i publikacyj**, propagujących narciarstwo i tereny narciarskie, zarówno w kraju, jak i za granicą.

Wspomnieć także należy o stałym kontynuowaniu **„Biblioteki Narciarskiej T. K. N.“**, w ramach której ukazały się już liczne **podręczniki i poradniki** z „kursem jazdy“ na nartach **pióra S. Facchera** na czele. W sezonie 1936/37 ukaże się w tej bibliotece pierwsza w Polsce książka, poświęcona nauczaniu narciarstwa dzieci p. t. **„Dzieci i młodzież na nartach“**, pióra instruktora P. Z. N.

mgr Tadeusza Biernakiewicza. Podręcznik ten, zalecony przez Komisję Sportową P. Z. N. do użytku akcji szkoleniowej, został opracowany na podstawie doświadczeń, uzyskanych na narciarskich kursach wędrownych T. K. N. i studiów autora dokonanych w Austrii.

Władzami Towarzystwa są:

Rada T. K. N.: prezes — red. Marian Dąbrowski, **I wiceprezes** — wiceminister inż. Aleksander Bobkowski **II wiceprezes** — dr Aleksander Boniecki, **III wiceprezes** — dr Bolesław Macudziński. **Członkowie**: red. Stanisław Faecher, dr Stanisław Leszczycki, Hugo Grosman, Roman Loteczko, dr Kazimierz Załuski, dyr. Tadeusz Bukowiecki, dr J. Stefan Kuhn.

Zarząd T. K. N.: prezes — dr Bolesław Macudziński, **I wiceprezes** — dyr. Tadeusz Bukowiecki, **II wiceprezes** — dr Stanisław Leszczycki, **sekretarz** — mgr Lubaczewski, **skarbnik** — Stefan Iwelski. **Członkowie**: dr Mieczysław Klimaszewski, dr Stanisław Janicki, mgr Otto Christoff i mgr Władysław Milata.

Adres Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa: Kraków, ul. Piłsudskiego 13, tel. 128-38.

Jest moralnym obowiązkiem każdego zrzeszonego i każdego niezrzeszonego narciarza popierać cele i prace Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa przez przystępowanie na członków rzeczywistych lub na członków krzewicieli, przez zakupywanie nalepek Funduszu Rozdawnictwa Nart i przez ofiarowywanie zużytego sprzętu na cele rozdawnictwa nart.

Jadąc na wycieczki narciarskie — pamiętajcie o tych, którzy z powodu braku środków nie mogą uprawiać naszego sportu. Składajcie używany zbędny sprzęt narciarski na cele rozdawnictwa nart wśród niezamożnej młodzieży do Tow. Krzewienia Narciarstwa — Kraków, ul. Piłsudskiego 13

II. WYSZKOLENIE

NORMY AKCJI WYSZKOLENIOWEJ

Szkolenie nowych narciarzy oraz stałe doskonalenie czynnych narciarzy w jeździe na nartach uznane jest za **najważniejsze zadanie zorganizowanego narciarstwa.** Polski Związek Narciarski przykłada szczególną wagę do prawidłowego szkolenia, upatrując w nim **podstawę racjonalnego rozwoju sportu narciarskiego w Polsce,** oraz drogę do poprawnego wychowywania narciarzy w duchu odpowiadającym współczesnej ideologii narciarskiej.

Dlatego też Polski Związek Narciarski apeluje do wszystkich Towarzystw, Klubów i Sekcyj narciarskich zrzeszonych w P. Z. N., do wszystkich organizacyj wychowania fizycznego zamierzających urządzać kursy narciarskie, oraz do wszystkich czynnych narciarzy — o bezwzględne **podporządkowanie się w narciarskiej akcji wyszkoleniowej wszystkim istniejącym przepisom i normom,** które w streszczeniu podane są poniżej. Rozwinięta będzie **kontrola** nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów, a przekroczenia lub nadużycia będą surowo karane.

W wyniku przeprowadzonego w sezonie 1935/36 r. **kursu unifikacyjnego** (przy udziale przedstawicieli: Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Państwowego Urzędu

Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego oraz delegatów Polskiego Związku Narciarskiego) **ustalone zostały najważniejsze wytyczne dla akcji wyszkoleniowej w narciarstwie.**

Wraz z przepisami dotyczącymi sposobu egzaminowania i ewidencji nauczycieli narciarstwa, tudzież zasadami organizowania szkół narciarskich i obozów treningowych — stanowią te wytyczne **całokształt norm** obowiązujących w akcji narciarskiego szkolenia. Ponadto co roku ukazują się w komunikatach oficjalnych P.Z.N. **„przepisy porządkowe“** dotyczące urządzania kursów i obozów, udogodnień przejazdowych, oraz sposobów kontroli nad prawidłowością akcji wyszkoleniowej.

Egzaminowanym i pozostającym w ewidencji P.Z.N. nauczycielom narciarstwa, którzy jedynie uprawnieni są do prowadzenia akcji wyszkoleniowej — pozostawiona jest w zasadzie **swoboda wyboru odpowiedniej metody nauczania i jej zastosowania** do różnych grup ćwiczących (n.p. kobiety, młodzież, osoby starsze itp.). Jednakże wszyscy instruktorzy obowiązani są do posługiwania się w ramach swej własnej metody: 1) **ustalonym podziałem kursów na kategorie,** 2) **przepisanym zakresem kursów,** 3) **zunifikowanymi zasadami jazdy na nartach,** 4) **uzgodnionym słownictwem i definicjami.** (Od stosowania powyższych czterech wymogów zwolnieni są wyjątkowo i jedynie nauczyciele narciarstwa szkolący dzieci i posługujący się zaleconą przez Polski Związek Narciarski „naturalną“ metodą szkolenia dzieci w jeździe na nartach).

RODZAJE I PODZIAŁ KURSÓW NARCIARSKICH

Wszystkie formy szkolenia w jeździe na nartach nazywają się zasadniczo „kursami jazdy na nartach“ i mają następujący podział:

I. **Kursy szkolenia ogólnego** — mają za zadanie wyczerpujące zapoznanie uczestników z techniką jazdy na

nartach w terenie górskim względnie nizinnym. Kursy te dzielą się na:

1) *kursy dla początkujących*, które mają za zadanie: przyswojenie uczestnikom niezbędnych elementów techniki narciarskiej:
a) w terenie górskim,
b) w terenie nizinnym.

2) *Kursy dla wprawnych*, które mają za zadanie: uzupełnienie umiejętności uczniów wszystkimi ewolucjami dla uzyskania swobodnego uprawiania narciarstwa:
a) w terenie górskim,
b) w terenie nizinnym.

II. **Kursy specjalne** — mają za zadanie wyczerpujące zapoznanie uczestników z poszczególnymi wyspecjalizowanymi działami narciarstwa, względnie przeszkolenie instruktorów. Kursy te dzielą się na:

1) *kursy doskonalące* — mają za zadanie: doskonalenie uczestników w określonym dziale narciarstwa jak np.: turystyczne, wysokogórskie, sportowo-zawodnicze, biegowe, zjazdowe, skokowe, itp. Kursy te organizowane mogą być dla potrzeb:
a) narciarstwa górskiego,
b) narciarstwa nizinnego.

2) *Kursy instruktorskie* — mają za zadanie: wyszkolenie kandydatów na nauczycieli szkolenia ogólnego i w wyniku dają pomocników nauczycieli narciarstwa oraz nauczycieli narciarstwa. W zakresie poszczególnych działów narciarstwa — szkolić mogą te kursy trenerów i ich pomocników. Kursy te dzielą się na:
a) kursy instruktorskie szkolenia ogólnego,
b) kursy instruktorskie szkolenia specjalnego.

Wszystkie kursy organizowane mogą być przez Towarzystwa związkowe z wyjątkiem kursów instruktorskich szkolenia ogólnego lub specjalnego. Te ostatnie bowiem mogą być organizowane wyłącznie przez Okręgi Narciarskie, lub przez towarzystwa jednakże tylko z poruczenia i pod kontrolą Okręgów Narciarskich.

ZAKRESY KURSÓW NARCIARSKICH SZKOLENIA OGÓLNEGO

Kursy narciarskie szkolenia ogólnego — zarówno górskie, jak i nizinne — winny uwzględniać w ramach zasad jazdy na nartach poniższe minimalne zakresy ćwiczeń:

a) Kursy szkolenia ogólnego — **górskie, dla początkujących:** *Postawy*: zasadnicza, półkuczna i kuczna. *Chody*: krok zwykły, jednokrok. *Zwroty na równem:* zwykły w tył, krokiem zwrotnym, skokiem. *Podchodzenie*: krokiem zwykłym, zakos zwrotem w tył nartą górną, zakos krokiem zwrotnym, schodkowanie w bok i w przód, rozkrok. *Upadki i powstawania. Zjazdy*: zjazd na wprost, zjazd z odbicia, zjazd przez fałdy terenowe, zjazd na wskos, zjazd poprzeczny. *Hamowanie*: pług, opór, użycie kijków. *Zmiany kierunków*: krokiem zwrotnym. *Łuki*: łuk z pługu, łuk z oporu, kristiania z oporu. *Skręty*: kristiania zwykła. *Skoki*: przeskok, obskok na jednym kijku. *Przeszkody*: przejście przez rów, płot i potok.

b) Kursy szkolenia ogólnego **nizinne dla początkujących.** *Postawy*: zasadnicza, półkuczna i kuczna. *Chody*: krok zwykły, jednokrok, dwukrok, czterokrok. *Zwroty*: w miejscu, w tył zwrot, krok zwrotny. *Podchodzenie*: krok zwykły, zakos, schodkowanie w bok, rozkrok wprost. *Upadki i powstawanie. Zjazdy*: postawa zjazdowa (wysoka, średnia i niska), zjazd na wprost i w skos. *Hamowanie*: pług i opór. *Zmiany kierunków*: krok zwrotny. *Przebywanie przeszkód*: rów, lód i woda, płot. *Jazda włókiem.*

c) Kursy szkolenia ogólnego **górskie dla wprawnych.**

Postawy: zasadnicza, półkuczna i kuczna. *Chody*: krok zwykły, jednokrok, dwukrok, trójkrok, krok fiński, czterokrok i kroki łączone. *Zwroty na równym*: zwykły w tył, krokiem zwrotnym, zwrot skokiem, zwrot na kijkach. *Podchodzenie*: krokiem zwykłym, zakos ze zwrotem w tył nartą górną, zakos ze zwrotem w tył nartą dolną, zakos krokiem zwrotnym, schodkowanie w bok, w przód i w tył; rozkrok. *Upadki i powstawanie. Zjazdy*: zjazd wprost,

zjazd z odbicia, zjazd przez fałdy terenowe, zjazd w skos, zjazd poprzeczny, pług, opór, użycie kijków. *Zmiany kierunków*: krokiem zwrotnym, krokiem łyżwowym i zwrotem w zjeździe nartą dolną. *Hamowanie*: pług, opór, hamowanie kijkami. *Łuki*: łuk z pługu, łuk z oporu, łuk z oporu w kopnym śniegu, łuk z oporu z przeniesieniem narty, przyspieszony łuk z oporu, łuk z oporu z dostawieniem narty, kristiania z oporu, kristiania z pługu, kristiania dostawiana z oporu. *Skręty*: kristiania zwykła, kristiania nożycowa, kristiania krótka, kristiania odciążona (śmigowa), telemark. *Skoki*: przeskok, obskok na jednym i dwóch kijkach, skok poprzeczny. *Przeszkody*: rów, płot, lód, woda, kładka itp.

d) Kursy szkolenia ogólnego **nizinne dla wprawnych.**

Postawy: zasadnicza, półkuczna i kuczna. *Chody*: krok zwykły, jednokrok, dwukrok, trójkrok, czterokrok, krok fiński, chody łączone: (a) czterokrok i dwukrok, b) czterokrok i trójkrok, c) trójkrok i jednokrok). *Zwroty w miejscu*: w tył zwrot, krok zwrotny, zwrot skokiem, zwrot skokiem na kijkach. *Podchodzenie*: krokiem zwykłym, zakosem, schodkowaniem w bok, rozkrokiem wprost. *Upadki i powstawanie. Zjazdy:* postawy zjazdowe (wysoka, średnia i niska), zjazd wprost, zjazd w skos, zjazd poprzeczny. *Hamowanie*: pług, opór. *Zmiany kierunków*: krok zwrotny, krok łyżwowy. *Łuki*: łuk z pługu, kristiania z oporu. *Skręty*: kristiania zwykła. *Przeszkody*: rów, lód, woda, płot, kładka. *Jazda włókiem*: (a) z jeźdźcem, b) bez jeźdźca).

SŁOWNICTWO WYSZKOLENIOWE

Celem ujednostajnienia określeń używanych dla objaśnienia poszczególnych elementów akcji wyszkoleniowej w czasie kursów i obozów, zaleca Komisja Sportowa **PZN posługiwanie się następującym słownictwem:**

Narta — płoza wraz z więżbą. **Wierzch narty** — górna (grzbietowa) powierzchnia płozy. **Ślizg narty z rowkiem** — spodnia powierzchnia płozy. **Część przednia narty** —

część płozy od więźby do dzioba. **Część tylna narty** — część płozy od więźby do poprzecznego przekroju. **Piętka narty** — zakończenie tylnej części płozy. **Nasada dzioba** — początek odchylenia się przodu płozy ku górze. **Dziób narty** — zadarta w górę i ostro ścięta część przodu płozy. **Nosek** — zakończenie dzioba płozy. **Krawędź narty** — długa linia odgraniczająca ślizg narty. **Krawężnik** — sztuczna krawędź narty (czyli t. zw. „kanty“). **Więźba** — przybór, za pomocą którego mocuje się nartę do buta. **Szczęki** — uchwyty więźby. **Łapki** — płytki przytrzymujące podeszwy (z góry) w szczękach. **Skówki na butach** — okucie butów z przodu. **Rzemień napalcowy** — rzemień łączący szczęki w niektórych rodzajach więźb. **Rzemień okólny** — rzemień okalający podeszwę i obcas buta. **Rzemień przeciągowy** — rzemień przechodzący przez środek narty w niektórych rodzajach więźb. **Zapiętek** — tylna część więźby. **Ściegło** — przybór ściągający więźbę na bucie.

Kijki: **Rękojeść** kija z pętlą — miejsce uchwytu kija (u góry może być t. zw. głownia). **Grot** — ostre okucie końca kija. **Talerzyk** — obręcz umieszczona nad grotem. **Przetyczka** — przybór do umocowania talerzyka na kiju.

Z zakresu techniki jazdy nazwy i określenia są następujące:

„Górna“ narta, kij, noga, kolano, krawędź, ewent. łokieć itp. — są to: podczas stania na stoku, podchodzenia lub zjazdu: narta, kij, kolano itp. bliższe strony stoku. Przeciwieństwem tego określenia jest **„dolna“** narta, kij, kolano itp.

„Wewnętrzna“ narta, kij, kolano itp. są to — przy wykonywaniu łuku lub skrętu: — narta, kij, kolano umieszczone bliżej środka łuku lub skrętu. Przeciwieństwem tego określenia jest **„zewnętrzna“** narta, kij, kolano, noga itp.

„Obciążona“ narta, noga, kolano itp. są to: narta, noga kolano itp., na których spoczywa ciężar narciarza. Przeciwieństwem tego określenia jest **„odciążona“** narta, noga, kolano itp.

„Zacinanie“ jest to: stanie, podchodzenie lub jazda na krawędziach nart, czyli przechylenie ślizgów nart pod kątem do powierzchni śniegu i stanie, podchodzenie oraz jazda w ten sposób.

Narta **„prowadząca“** (kierunkowa) jest to narta utrzymująca kierunek jazdy.

Zaleca się używać słów: **„strzała“** (zamiast t. zw. szus), **kristiania „zwykła“** (zamiast kristiania ciągnięta), **„kristiania krótka“** (zamiast kristiania rwana lub szarpana), **„śmig“** (zamiast kristiania odciążana lub temposzmung), **„kristiania“** i **„łuk dostawiany“** (zamiast jakobsen), **„poślizg“** (zamiast suw), **„wądroże“** (zamiast holweg), **„skoczyć“** (zamiast oddać skok) itp.

Poza tym należy posługiwać się ustalonym przez Polski Związek Narciarski **słownictwem śnieżnym** (komunikaty narciarskie Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa) oraz **słownictwem górskim** ustalonym w licznych wydawnictwach. **Słownictwo gimnastyczne** oraz określenia gier i zabaw zawarte są w podręcznikach i metodach, zaleconych przez Komisję Sportową Polskiego Związku Narciarskiego do użytku akcji wyszkoleniowej.

ZUNIFIKOWANE ZASADY JAZDY NA NARTACH[1]

Zestawienie poniższe zawiera obowiązujące w narciarskiej akcji wyszkoleniowej **główne definicje i określenia** najważniejszych elementów techniki jazdy na nartach w terenie górskim i nizinnym.

Definicyj tych używa się na każdym kursie w zależności od zakresu danego kursu. Jako całość zestawienie to jest zbiorem zasad jazdy na nartach i stanowi podstawę do programu nauczania oraz planu wyszkolenia. Natomiast sposób nauczania czyli t. zw. **„metoda" pozostawiona jest swobodnemu uznaniu nauczyciela** narciarstwa i zależy od indywidualnych możliwoci uczniów tudzież warunków terenowych.

Jakkolwiek poniższe zasady nie są w ścisłym tego słowa znaczeniu t. zw. kursem jazdy na nartach ani też jego skrótem, to jednak ułożenie tych zasad w porządku zbliżonym do toku lekcyjnego na kursach, umożliwia bezpośrednie praktyczne ich wykorzystanie przy nauce jazdy na nartach. Zasady poniższe zawierają materiał ćwiczebny dla kursu szkolenia ogólnego.

POSTAWY

Opisane postawy są postawami wyjściowymi do wszystkich ćwiczeń właściwej techniki jazdy, ćwiczeń przygotowawczych, zabaw i ćwiczeń uzupełniających.

1) POSTAWA ZASADNICZA (WYSOKA):

Narty równolegle, blisko siebie, na równej wysokości. Tułów wyprostowany, skierowany na wprost, pochylony nieco w przód; głowa prosto, wzrok przed siebie; ciężar ciała równomiernie na obu nartach i na całych stopach. Kolana razem, lekko ugięte, stale elastyczne. Kijki rozłożone (ująć przez wsunięcie dłoni od spodu do pętli i objąć rękojeści kijków z obydwoma rzemieniami pętli). Ramiona swobodnie opuszczone przylegają lekko do ciała. Kijki równolegle do osi nart, z talerzykami w tyle lekko złożonymi na śniegu, tuż obok nart.

2) **POSTAWA ZASADNICZA (ŚREDNIA):**

Ogólny układ ciała jak wyżej — jedynie kolana więcej ugięte i podane w przód; tułów wychylony w przód tak, by środek ciężkości wypadł ponad więźbą. Biodra wysunięte. Dłonie wysunąć nieco do przodu.

3) **POSTAWA PÓŁKUCZNA (NISKA):**

Ogólny układ ciała podobny jak wyżej, kolana jednak jeszcze więcej podane w przód; tułów silnie wychylony. Dłonie nisko, wysunięte przed więźby.

Postawy na stoku — jak pod 1), 2), 3). Narty ustawione w poprzek stoku w poziomie, tak wzdłuż osi jak i w poprzek, a więc na górnych krawędziach.

CHODY

Chód narciarski polega na wykorzystaniu poślizgu nart, uzyskanego z odbicia nogą zakroczną, przerzucenia ciężaru ciała w przód do wypadu na nogę wykroczną, wspartego pracą tułowia i ramion — przy pomocy kijków. Wszystkie te elementy ruchu rytmicznie zgrane, powodują wydajne ślizganie się po śniegu.

1) **KROK ZWYKŁY:**

Jest podstawowym chodem narciarskim, w którym jednemu ruchowi nogi odpowiada naprzemianstronny ruch ręki. Stosuje się ten krok w terenie równym, przy łagodnych podejściach i łagodnych zjazdach.

Chód krokiem zwykłym rozpoczyna się z nóg lekko ugiętych w kolanach, przy swobodnie pochylonym do przodu tułowiu. Wysuwając np. lewą nogę o jedną stopę w przód, odbijamy się energicznie nogą prawą do przodu, przerzucając ciężar ciała na nogę lewą do przodu. Bezpośrednio po odbiciu prawą, ręka trzymająca kij (lekko ujęty kciukiem i palcem wskazującym) przenosi go ruchem wahadłowym do przodu i wbija w okolicę przodu narty lewej z boku, po czym wspiera wykonany poślizg przez wciągnięcie i odepchnięcie.

Prawa noga — po odbiciu — prowadząc nartę równolegle do lewej, dochodzi stopniowo do nogi lewej, wyprzedzając ją przed końcem poślizgu. Lewa ręka swobodnie ugięta w łokciu, przy rozluźnionych mięśniach, zwisa w po-

bliżu tułowia. Dla spotęgowania odbicia należy przed końcem ruchu ślizgowego ugiąć głębiej nogę lewą w kolanie.

2) JEDNOKROK:

Jest podstawowym chodem narciarskim, w którym jednemu ruchowi nogi odpowiada równoczesna praca obu rąk. Jednokrok może mieć zastosowanie w wypadkach przewidzianych dla kroku zwykłego; daje chód bardzo wydajny.

Wykonuje się: np. lewą nogą — jak przy kroku zwykłym. Bezpośrednio po odbiciu przenosi się oba ramiona ugięte w łokciach wraz z kijkami do przodu i wbija kijki po obu stronach wysuniętej w przód narty na równej wysokości, po czym wspiera się uzyskany poślizg przez pociągnięcie i odepchnięcie.

3) DWUKROK:

Jest chodem, w którym na dwa kroki zwykłe przypada jednakowa i równoczesna praca ramion jak w jednokroku. Stosuje się go jako odmianę innych chodów w okolicznościach przewidzianych jak dla kroku zwykłego.

Wykonuje się: krok zwykły np. lewą nogą bez pracy kijków, następnie krok prawą nogą z równoczesną pracą na obu kijkach — analogicznie jak przy jednokroku. Praca kijkami przypadać będzie w tym wypadku stale na nogę prawą. Z tego też względu należy co pewien czas zmieniać nogę rozpoczynającą chód — dla zapewnienia równomierności w pracy.

4) TRÓJKROK:

Jest chodem, w którym na trzy kroki zwykłe przypada jednorazowa i równoczesna praca ramion (jak w jednokroku). Stosuje się go jako odmianę chodów w okolicznościach przewidzianych dla kroku zwykłego.

Wykonanie: dwa kroki zwykłe, rozpoczynając np. lewą nogą bez pracy kijków. Następuje trzeci krok znowu lewą nogą wraz z równoczesną pracą na obu kijkach — analogicznie jak przy jednokroku. Potem następny krok rozpoczyna się nogą prawą. Praca kijków przypadać będzie na przemian, na nogę lewą i na nogę prawą.

5) KROK FIŃSKI:

Stosuje się przy zmęczeniu jednego z ramion lub przy posuwaniu się w skos lub w poprzek stoku o silnym nachyleniu lub w głębokim śniegu.

Wykonanie: trzy kroki zwykłe bez użycia kijków, następnie czwarty krok z użyciem kijka naprzemianstronnego (jak przy kroku zwykłym). Przy odpychaniu się ramieniem tułów wykonuje skręt nieznaczny w kierunku ręki odpychającej. W czasie trzech kroków bez użycia kijków, ramiona swobodnie opuszczone trzymają kijki, unosząc talerzyki ponad śnieg. Przed ukończeniem trzeciego kroku — naprzemianstronna ręka rozpoczyna wraz z kijkiem ruch do przodu.

6) CZWÓRKROK:

Stosuje się jako odmianę chodu w wypadkach przewidzianych dla kroku zwykłego.
Wykonanie: dwa kroki zwykłe bez użycia kijków, po czym następne dwa z użyciem kijków i naprzemianstronną pracą ramion. Przy pierwszych dwóch krokach: kijki naprzemianstronne przenosi się rytmicznym ruchem wolno do przodu z takim wyliczeniem, by mogły wykonać swą pracę naprzemianstronnie przy następnych dwóch krokach. Kijki pracują jak przy kroku zwykłym.

ZWROTY NA RÓWNYM

Zwrotem nazywamy ruch wykonany celem uzyskania zmiany kierunku.

1) ZWROT W TYŁ ZWYKŁY:

Wykonanie np. w prawo: a) Z postawy — przenieść prawy kijek w tył za siebie i zatknąć go na wysokości pięty lewej narty; lewy kijek przenieść w przód i zatknąć go na wysokości dzioba lewej narty. b) Unieść prawą nartę i postawić ją piętką prostopadle na śniegu. c) Nartę prawą skręcić i położyć ją równolegle do narty lewej tak, by dziób prawej narty znalazł się na wysokości piętki lewej narty. d) Nartę lewą przenieść łukiem do około prawej nogi i ułożyć ją równolegle do narty prawej. Kijek lewy przenieść równocześnie z nartą lewą i ustawić go jak w postawie. Kijek prawy przenieść w tył do postawy. (Analogicznie wykonuje się zwrot w tył w lewo).

2) ZWROT KROKIEM ZWROTNYM:

Wykonanie np. w prawo: a) Unieść dziób narty prawej i odstawić o krok w prawo, przy czym piętki nie odrywać od śniegu. b) Unieść dziób narty lewej i dostawić ją do prawej. c) Powtarzać te kroki w ten sposób aż do osiągnięcia zamierzonego kierunku. W czasie wykonywania całego zwrotu kijki trzyma się jak w postawie. (Uwaga: Zwrot ten wykonać można również i w ten sposób, że zaczynamy go unosząc tyły nart. Wtedy oś obrotu stanowić będą dzioby nart).

3) ZWROT SKOKIEM:

Wykonanie np. w prawo: a) Unieść nieco talerzyki kijków; wykonać półprzysiad i niewielki skręt tułowia w lewo. b) Wyprostować się gwałtownie; odbić się stopami od śniegu; podciągnąć kolana do góry; zwrócić narty w powietrzu w prawo. c) Zeskoczyć miękko, przysiąść, po czym powrócić do postawy. (Kijki zataczają łuk wraz ze skrętem ciała).

4) ZWROT SKOKIEM NA KIJKACH:

Wykonanie np. w prawo: a) Opierając się na kijkach zatkniętych tuż przed więżbami odbić się na narcie lewej. b) Wyrzucić nartą prawą dziobem w górę i opierając się mocno na kijkach — zwrócić ciało skręcając jednocześnie narty w prawo. Lewa narta podąża wraz z kijkiem łukiem za nartą prawą. c) Doskok na nartę prawą — następnie lewą i przyjęcie postawy.

PODCHODZENIE.

1) KROKIEM ZWYKŁYM:

Jest to najszybszy sposób podchodzenia. Stosuje się na stokach łagodnych — przy podchodzeniu na wprost i na stokach stromych — przy podchodzeniu na wskos.

Krok wykonać jak w opisie kroku zwykłego w chodach. Groty kijków osadzać (celem lepszego oparcia) bardziej z tyłu (na wysokości przeciwnej stopy lub niżej — zależnie od pochyłości stoku). Silnie pracować ramionami; starać się

uzyskać poślizg. Gdy narty zaczynają ślizgać się do tyłu — wykonywać kroki z unoszeniem dzioba narty i z wgniataniem narty w śnieg w czasie jej osadzania (odepchnięcie kijkiem). Na stromym stoku opierać się jednocześnie na obu kijkach.

2) ZAKOS:

Podchodzenie zakosami po stoku jest sposobem najłatwiejszym i zasadniczym. Stosuje się go wówczas, gdy nie można podchodzić na wprost z powodu stromości stoku, nadmiernej ślizgości śniegu, lub znużenia narciarza.

Wykonanie: podchodzić zrazu zwykłym krokiem w skos po stoku pod kątem na jaki pozwala stromość i śnieg. Zmianę kierunku wykonywać na zboczach łagodnych — krokiem zwrotnym, na zboczach zaś stromych — zwrotem w tył (zwrot z przekładaniem narty). Dla lepszego oparcia kijki osadzać bardziej z tylu niż przy kroku zwykłym na równym. Na zboczach stromych silniej zacinać górnymi krawędziami. Przy zakosach bardziej skośnych wgniatać narty przy wykonywaniu kroków, jak przy podchodzeniu krokiem zwykłym.

Zwrot w zakosie w tył wykonuje się przeważnie nartą górną w sposób opisany w zwrotach na równym z tą jednak różnicą, że nartę górną po obróceniu ułożyć należy w nowym kierunku a nartę dolną — po przeniesieniu ku górze — należy ustawić (w celu uzyskania przestrzeni) o krok w bok i w przód.

3) SCHODKOWANIE:

Rozróżniamy schodkowanie w bok i schodkowanie w przód oraz schodkowanie w tył.

a) Schodkowanie w bok:

Jest stosowane na stokach stromych, trudnych do przebycia innym sposobem np. stoki zalodzone, żleby, rowy o stromych ścianach, wąskie zbocza itd.

Wykonanie: z ustawienia się w poprzek stoku: a) Górną nartę i kijek przenieść w bok, wspierając się przy tym na narcie i kijku dolnym. b) Przenieść na nartę górną ciężar ciała i wspierając się na górnym kijku — odstawić dolną nartę i kijek (na stromym stoku najpierw nartę potem kijek). Kije wbijać obok stóp, zacinać krawędziami górnymi.

b) **Schodkowanie w przód:**

Stosuje się przy podejściach lub zakosach na stromym zboczu. Z ustawienia w poprzek zbocza wykonuje się schodkowanie w przód w sposób podobny jak przy schodkowaniu w bok, lecz z tą różnicą, że postępuje się przy tym nie tylko w bok, lecz i w przód.

Wykonanie: a) Górną nartę przenieść w kierunku skośnym w przód — w zwyż. b) Dolną nartę — w celu uzyskania dłuższego kroku — dostawić nieco w przód przed górną. Zacinać krawędziami górnymi. Przez cały czas narty trzymać równolegle i ustawiać w poprzek stoku.

c) **Schodkowanie w tył:**

Zmianę kierunku schodkowania stosuje się ze względu na okoliczności terenowe np. w żlebie, w lesie itp. oraz tam, gdzie wykonanie zwrotu zwykłego (zakosu) jest niemożliwe lub utrudnione. Można też stosować schodkowanie w tył, gdy zmęczą się mięśnie nóg.

Wykonanie: z ustawienia w poprzek zbocza — schodkowanie w tył jest podobne do schodkowania w bok. Nartę górną i górny kijek przenosi się w kierunku skośnym w tył — w bok. Nartę dolną wraz z kijkiem dostawia się do górnej, nieco jednak dalej w tył, w celu uzyskania dłuższego kroku. Dla lepszego oparcia — kijki wbija się przed więżbami.

4) **ROZKROK WPROST:**

Używa się na stromych podejściach. Jest dość szybkim sposobem podchodzenia, lecz ze względu na forsowny charakter ruchu, powinien być stosowany na krótkiej przestrzeni i w odpowiedniej chwili zmieniany na inny.

Wykonanie: z ustawienia na wprost postępuje się w górę przenosząc naprzemianstronnie nartę wraz z kijkiem. Narty są skierowane dziobami na zewnątrz, a tyłami do środka. Wewnętrzne krawędzie dość silnie zacinają. Pracę nóg ułatwia i wzmaga naprzemianstronne podpieranie się i odpychanie się kijkami.

a) Przenieść w sposób wyżej podany np. nartę lewą o krok w górę, jednocześnie przenieść prawy kijek i zatknąć go na wysokości więżby prawej narty. b) Przenieść prawą nartę o krok w górę i lewy kijek zatknąć na wysokości więżby lewej narty. Następne dwa okresy tak, jak a) i b) itd.

Bardziej strome zbocze wymaga więcej poprzecznego ustawiania nart, silniejszego zacinania krawędziami i osa-

dzania kijków bardziej z tyłu. Kolana przy tym będą bardziej skierowane na zewnątrz, tułów bardziej pochylony w przód, praca ramion silniejsza. W czasie wykonywania kroku, piętki nart nie powinny krzyżować się z sobą. Przy stromym zboczu i ślizganiu się nart kijek należy przenosić w górę dopiero po ustawieniu narty. Dzięki temu, w czasie przenoszenia nart, można się wspierać na obu kijkach.

UPADKI I POWSTAWANIE

Umiejętne padanie i powstawanie zaoszczędza narciarzowi wiele sił, a często zapobiega uszkodzeniu ciała. Utrata równowagi przy zahamowaniu szybkości zjazdu powoduje przeważnie upadek w przód, natomiast przyspieszenie szybkości powoduje upadek w tył. Upadek w tył jest bardziej bezpieczny niż upadek w przód.

UPADEK W TYŁ:

Gdy upadek staje się nieunikniony należy obniżyć ciało, skulić się i padać w bok — w tył. Narty przy tym trzeba starać się ustawić w poprzek zjazdu, a kije trzymać za sobą.

Powstawanie z upadku, po którym *narty znajdują się u dołu a ciało u góry*: narty podciągnąć pod siebie, ustawić równolegle w poprzek stoku, następnie zaciąć krawędziami górnymi, pochylić się w przód, dopomagając sobie przy tym górnym ramieniem (wsparcie o śnieg). Do pomocy przy powstawaniu można użyć dolnego kijka, którego grot wbija się ponad nartami w pobliżu tułowia. Górna ręka nachwytem obejmuje kijek ponad talerzykiem, dolna obejmuje normalnie rękojeść. Wspieranie się na tak trzymanym kijku ułatwia powstanie.

Powstawanie z upadku, po którym *narty znajdują się u góry, ciało u dołu*: ułożyć się na plecy, podciągnąć kolana i trzymając narty równolegle, przenieść je zamachem w dół ustawiając w poprzek stoku. Zamach obrotu wykorzystać do powstania. O ile to sprawia trudność, użyć pomocy ramienia lub kijka — jak wyżej.

Jeżeli narciarz po upadku na stromym stoku obsuwa się w dół — winien wówczas ustawić narty w poprzek stoku

i zacinać krawędziami; jednocześnie wsunąć kijki pod górną pachę i naciskać grotami oraz łokciem o śnieg.

UPADEK W PRZÓD:

Obniżyć ciało i skulić się, skręcić nieznacznie narty w kierunku poprzecznym do zjazdu, podwinąć dolny bark i przejść na plecy; trzymając narty równolegle przenieść je zamachem w dół i ustawić blisko siedzenia, zacinając górnymi krawędziami — kolana przy tym podciągnąć pod pierś. Rozpęd należy wykorzystać do powstania. Przy mniejszej wprawie — padając w przód — skręcić narty bardziej poprzecznie, a przy powstawaniu — postępować tak, jak przy upadku w tył. (Uwaga: w chwili padania rozluźnić mięśnie, by uniknąć kontuzji).

ZJAZDY

1) ZJAZDY NA WPROST:

a) Postawa zjazdowa wysoka:

Postawa ta jest zasadniczą postawą zjazdową. Stosuje się ją na śniegach dobrych, równych, na niezbyt stromym stoku, w niezbyt trudnym terenie, przy niewielkim obciążeniu i przy niezbyt szybkiej jeździe.

W postawie zasadniczej wysunąć dowolną nartę (kierunkową) o pół do całej stopy w przód. Ciężar na obu nartach, z przewagą na narcie cofniętej. Na nartach stać mocno. Ciało prosto, pochylone w przód, prostopadle do stoku. Kolana lekko ugięte i podane w przód oraz zwarte. Głowa prosto, wzrok przed siebie. Kijki wsparte na udach, dłonie ściągają rękojeści kijków przed środek ciała poniżej pasa. Ramiona ugięte. Talerzyki kijków w tyle uniesione.

W terenie pokrytym dłonie wyjąć z pętli, ramiona opuścić i talerzyki unieść w tyle nad nartami. Równowagę utrzymywać przez wychylanie ciała w przód i obciążanie palców lub odchylanie ciała w tył i obciążanie pięt, ponadto przez przenoszenie ciężaru z narty na nartę, oraz rozstawianie nart (im trudniejsze warunki tym szerzej można rozstawić narty).

b) Postawa zjazdowa średnia:

W gorszych warunkach terenowych i śnieżnych zjeżdżać w postawie średniej (jak postawa półkuczna). Przygiąć ko-

lana więcej, podając je w przód; ciało wychylić również do przodu wysuwając biodra, nie unosząc jednak siedzenia. Ciężar na obu nartach. Nartę kierunkową wysunąć nieznacznie (tylko o pół stopy); dłonie są wysunięte jeszcze więcej w przód — powyżej kolan. Równowagę utrzymywać, jak pod a).

c) **Postawa zjazdowa niska.**

W bardzo trudnych warunkach obniżyć środek ciężkości więcej niż pod b). (Patrz postawa kuczna). Wychylenie w przód jeszcze większe, kolana ugięte i podane w przód. Narty prawie na równej wysokości. Dłonie wysunięte w przód na wysokości kolan. Unikać postawy zbyt niskiej. Utrzymanie równowagi, jak pod a). Postawy tej używać chwilowo w bardzo trudnych warunkach i możliwie rychło przejść do postawy średniej lub wysokiej.

2) ZJAZD (CHÓD) Z ODBICIA:

Na lekkich pochyłościach lub przy słabo niosącym śniegu, na śliskich drogach, dla przyspieszenia pędu lub dla wypoczynku po chodach — stosuje się zjazd (chód) z odbicia.

Z postawy wysokiej jako wyjściowej przenieść jednocześnie oba kijki w przód, zatknąć je (pochyliwszy się) tak daleko między stopą a nasadą dziobów (przy szybkiej jeździe nawet przed dziobami), aby nie odrywać obcasów od nart. Podciągnąć się szybko a w chwili mijania stóp linią zatknięcia kijków — energicznie odepchnąć się na obu kijkach aż do zupełnego wyprostowania rąk za sobą. Nogi w kolanach lekko ugięte i elastyczne. Obie narty równomiernie obciążone pozostają na równej wysokości. Po ukończeniu odbicia się, tułów unieść w górę do postawy wysokiej. Do wykończenia poślizgu — przenosić kijki i powtórzyć pracę jak poprzednio.

3) ZJAZD W SKOS:

Postawy zjazdowe w skos są takie same, jak przy zjazdach na wprost. Nartą kierunkową jest zawsze narta górna, tutaj odciążona. Nachylenie linii zjazdu dobierać tak, aby panować nad pędem.

4) ZJAZD POPRZECZNY:

Sposobu tego używa się do zjazdu na bardzo stromych lub zalodzonych stokach: a) Narty w poprzek stoku; narta

górna wysunięta w przód, ciężar na obu nartach; postawa średnia lub niska, kijek dolny uniesiony; narty ustawić płasko na stoku. Po odepchnięciu się kijkiem górnym następuje zesuwanie się w dół na wprost. Szybkość zesuwania się zależy od stopnia zacinania krawędziami. W ciężkich warunkach rozstawić narty i równomiernie rozłożyć ciężar. W celu zatrzymania się zaciąć krawędziami. b) Zjazd poprzeczny w przód wymaga w postawie jak pod a) — silniejszego nacisku na pięty.

5) ZJAZD PRZEZ FAŁDY TERENOWE:

Ogólną zasadą przy zjeździe po fałdach terenowych i zmiennych nachyleniach stoku jest utrzymanie linii ciężkości ciała (czyli osi pionowej ciała) prostopadle do stoku i przeciwdziałanie siłom przygniatającym, względnie wyrzucającym — przez stosowanie zmiany postaw ruchem przeciwnym do kierunku działania wspomnianych sił.

a) **przejazd ze stoku mniej stromego na więcej stromy:**

Dojazd w postawie średniej lub niskiej aż do punktu załamania się stoku. Po przejeździe wspomnianego punktu, wyprostować się do średniej lub wysokiej postawy, wtłaczając nogi w śnieg. Tuż potem przejść powtórnie do postawy średniej lub niskiej, wychylając się do przodu. Przy małym załamaniu się stoku wystarczy mały wypad.

b) **Przejazd fałdu wgłębionego i wyjazd na przeciwstok:**

Dojazd w postawie średniej lub niskiej. Z chwilą zbliżania się do początku wgłębienia następuje stopniowy wyprost ciała, który osiąga najwyższy punkt w chwili dojazdu do najniższego miejsca wgłębienia przy równoczesnym odpowiednim odchyleniu się w tył (przeciwdziałanie sile hamującej). Przy wyjeździe na przeciwstok następuje stopniowe (zależne od nachylenia przeciwstoku) przejście do postawy niższej, które osiąga najniższą fazę na szczycie nadchodzącego przeciwstoku. Równocześnie — jako przeciwdziałanie sile hamującej — należy odchylić się odpowiednio w tył. W momencie przebycia szczytu następuje ponowny wyprost do postawy wysokiej, z wychyleniem się do przodu i wtłoczeniem nóg w śnieg (jako przeciwdziałanie przybieraniu szybkości i wyrzuceniu w górę). Bezpośrednio

potem przechodzi się ponownie do postawy średniej lub niskiej.

c) **Przy wyjeździe z pochyłości na teren równy** — zachowywać się jak przy wjeździe we wgłębienie.

(Uwagi ogólne: Wielkość i szybkość odchyleń i nachyleń ciała oraz zmian postaw — zależy od nachylen stoku i szybkości jazdy. Wyczucie ich umiejętnego stosowania przychodzi z praktyką. Przy małych i częstych fałdach terenowych — wystarczy mniejsze lub większe ugięcie kolan. Również stosowane być może na mniejszych fałdach terenowych wydłużanie postawy przez wykrok lub wypad z odchyleniem lub wychyleniem ciała według zasad wyżej opisanych.

Umiejętna jazda po fałdach terenowych nie powinna dopuszczać do zbytniej utraty szybkości, ani też do nadspodziewanego i gwałtownego wzrostu pędu. Należy pamiętać, że przy bardzo dużej szybkości w najeździe na duże wgłębienia terenowe, siła przygniatająca jest tak duża, że wyżej wspomniane zasady nie wystarczą. Wtedy dążyć trzeba do wytracania szybkości przez hamowanie).

HAMOWANIE

a) **PŁUG:**

Jest sposobem hamowania szybkości zjazdu prostego.

W zjeździe prostym przechodzi się z postawy średniej do niskiej i przez nacisk piętami rozsuwa się tyły nart równomiernie na zewnątrz, przy czym dzioby pozostają blisko siebie, na równej wysokości. Kolana ugięte, skierowane są ku sobie. Ciężar ciała rozłożony równomiernie na obie pięty. Narty prowadzi się płasko ze stopniowanym zacinaniem. Wychylenie ciała w przód i trzymanie kijków jak w postawie średniej zjazdowej. Im większe rozstawienie nart i mocniejsze zacinanie — tym skuteczniejsze jest hamowanie.

b) **OPÓR:**

Jest sposobem hamowania szybkości zjazdu w skos po stoku i może być stosowany do zmniejszania pędu w zjeździe prostym.

W zjeździe w skos po stoku przechodzi się do postawy niskiej i przekłada cały ciężar ciała na nartę kierunkową. Odciążoną nartę dolną wyprowadza się z jej biegu równoległego, wypychając naciskiem pięty tył narty na zewnątrz. Dzioby pozostają blisko siebie na równej wysokości. Ślizg narty oporującej prowadzi się płasko, stopniowo zacinając krawędzią. Wychylenie ciała w przód i sposób trzymania kijków jak w opisanych postawach zjazdowych. Ciężar ciała stale na narcie kierunkowej. Kolano nogi kierunkowej silnie ugięte, narta kierunkowa prowadzona płasko. Kolano nogi oporującej, lekko ugięte — jednak nigdy całkowicie nie wyprostowane. Im większy opór i silniejsze zacinanie — tym skuteczniejsze hamowanie.

c) **HAMOWANIE KIJKAMI:**

Zjazd bez hamowania kijkami jest najszybszy, najpewniejszy i najmniej męczący. W wyjątkowych jednak wypadkach uzasadnione jest używanie kijków do zmniejszenia szybkości jazdy, względnie do zapewnienia bezpieczeństwa, przy czym t. zw. „jazda na kijkach" jest wykluczona.

Na krótkich przestrzeniach i szerszych a stromych wądrożach nie pokrytych, można się oprzeć na jednym kijku, przeniesionym z przeciwnej strony. Ujmuje się go nachwytem nad talerzykiem, a podchwytem u rękojeści i umieszcza się go od stoku. Drugi kij zwisa na pętli i jest swobodnie wleczony. Naciskając grotem kija na śnieg, hamuje się zjazd, przy czym w miarę okoliczności można przyjąć dowolną postawę zjazdową, pługującą lub oporową.

Na dłuższych przestrzeniach kijki składa się zdejmując pętle z rąk. Złożone kije ujęte oburącz (ręką dolną nachwytem u talerzyków, dolną zaś podchwytem u rękojeści) zakłada się od stoku, możliwie prostopadle, przy czym trzyma się je blisko ciała. Ciało nie zwisa na kijach, lecz winno być nachylone wprzód. Kijki złożone przy oporze, umieszcza się po stronie narty kierunkowej. Przy zjeździe łukami z pomocą kijków, są one każdorazowo zakładane od środka łuku.

DROBNE ZMIANY KIERUNKU

a) **KROK ZWROTNY:**

Jest zmianą kierunku w zjeździe, uzyskaną przez przestawianie nart (patrz krok zwrotny na równym). Stosuje się

go w ciężkim i głębokim śniegu, przy załamującej się szreni, przy wymijaniu małych przeszkód w terenie, lub też wtedy, kiedy nie zamierza się stracić na szybkości przez zastosowanie innego skrętu a teren na to pozwala.

Z postawy średniej np. w lewo — unieść lewą nartę dziobem w górę ponad śnieg; odstawić przód narty pod kątem ostrym w lewo, wysuwając ją nieznacznie w przód; postawić ją w obranym kierunku, przenieść ciężar ciała na nartę lewą do małego wypadu, zacinając krawędzią zewnętrzną. Równocześnie odbić się prawą nogą, unieść prawą nartę dziobem w górę i przenosząc łukiem — dostawić do lewej, przyjmując postawę średnią. Pracę tę powtórzyć kilkakrotnie w tym samym kierunku, aż do uzyskania pożądanego skrętu.

Zwrócić uwagę, by przy odstawianiu narty w bok — nie nastąpić tyłem (piętką) jednej narty na tył narty drugiej.

Odstawienie przodu narty w bok może mieć większy lub mniejszy kąt, zależnie od warunków terenowych i wprawy narciarza. Odbicie z nogi i oderwanie narty musi następować bezpośrednio po postawieniu drugiej narty — prawie równocześnie.

b) **KROK ŁYŻWOWY:**

Służy do przyspieszenia jazdy na łagodnym stoku, lub po równym, w dogodnych warunkach śniegowych, a także do wymijania przeszkód terenowych.

Z postawy średniej np. w lewo — podobnie jak przy kroku zwrotnym — odstawić lewą nartę przodem w bok; odbić się energicznie nogą prawą, wykonać wypad nartą lewą w przód w skos i w lewo, przerzucając ciężar ciała; zaciąć krawędzią zewnętrzną. Równocześnie oderwać nartę prawą od śniegu i przenieść ją do przodu, unosząc dziób nieco w górę przez ugięcie nogi w kolanie i uniesienie palców stóp.

W uzyskanym w ten sposób poślizgu na lewej narcie — prawa narta znajduje się w powietrzu, więżbą na wysokości lewej nogi; przód narty odchylony jest w prawo i przygotowany do wypadu w prawo. Pracę tę powtarza się na przemian w lewo i w prawo. Przerywane ślady obu nart mogą być zbliżone niemal do kąta prostego, zależnie od terenu i wprawy narciarza. W terenie łagodnie opadającym lub równym — dla uzyskania większej szybkości — można wspomagać odbicie nogi naprzemianstronną pracą kijków

lub obu kijkami równocześnie. Przy przenoszeniu ciężaru ciała na nartę wypadową — pochylać tułów do przodu.

c) ZWROT W ZJEŹDZIE NARTĄ DOLNĄ:

Służy do zmiany kierunku w zjeździe zakosem pod kątem rozwartym. Stosuje się go przy ciężkim, głębokim śniegu i przy małej szybkości.

Z postawy średniej — np. w prawo — wbić prawy lub oba kijki na wysokości dziobów nart; wyprowadzić nartę prawą dziobem w przód i w górę, zatoczyć nią łuk (przełożyć), jak przy zwrocie w miejscu — w zakosie w dół, opierając się na kijku prawym. Pochylić tułów w kierunku zwrotu, wykonać wypad na nartę prawą w kierunku nowego zakosu, jednak w skos i w dół stoku. Przenieść na tę nartę ciężar ciała i pochylić tułów. Równocześnie odbić się nogą lewą odrywając nartę, którą łukiem przenieść do położenia równoległego z nartą prawą, po czym przyjąć postawę średnią nie przerywając jazdy.

Przy wetknięciu obu kijków — praca na prawym kijku (jak powyżej); lewy — wyprzedzając oderwanie narty lewej — zostaje przeniesiony łukiem wraz z pochyleniem i skrętem ciała.

ŁUKI

a) ŁUK Z PŁUGU:

Jest najprostszą zmianą kierunku w zjeździe. Przy stosowaniu naprzemianstronnym służy do zjazdu „wężykiem" w tempie zwolnionym wzdłuż linii spadku.

Zjeżdżając pługiem wysuwa się nieco jedną nartę w przód i przenosi na nią cały ciężar ciała — zachowując nadal postawę płużącą. Osiąga się w ten sposób łuk z pługu, a przez kolejne przenoszenie ciężaru ciała z narty na nartę — uzyskuje się zjazd „wężykiem" z pługu.

b) ŁUK Z OPORU:

Jest zasadniczą zmianą kierunku zjazdu w skos po stoku. Przy naprzemianstronnym stosowaniu ciągłym, służy do zjeżdżania po stoku w tempie zwolnionym.

Wykonanie: w zjeździe w skos po stoku przechodzi się do postawy niskiej i przekłada całkowity ciężar ciała na

nartę dolną. Odciążoną nartą górną wykonuje się opór (okres pierwszy).

W pozycji oporującej zwiększa się nacisk pięty na zewnątrz i uzyskuje możliwie duże rozstawienie nart. Równocześnie — stopniowym płynnym ruchem — przenosi się całkowity ciężar ciała na nartę oporującą, odciążając zupełnie nartę prowadzącą. Prostuje się kolano nogi prowadzącej, a ugina kolano nogi oporującej (okres drugi).

Po osiągniętej zmianie kierunku, przyciąga się odciążoną nartę wewnętrzną do normalnej postawy zjazdowej i wysuwa się ją nieco w przód. Nartę przyciąga się zrazu płasko po śniegu, ze stopniowym przechylaniem jej na krawędź zewnętrzną. Ugina się przy tym kolano, kierując je na zewnątrz, a ciągnie się piętą. Po dociągnięciu — obciąża się normalnie obie narty (okres trzeci).

W czasie całej ewolucji (a zwłaszcza w okresie drugim), górna część ciała wykonuje rozmach z pomocą płynnego wyprzedzającego ruchu barku zewnętrznego, przy czym wzmaga się nacisk. Kijki jak w postawach zjazdowych. Ewolucja wykonywana jest we wszystkich okresach na całych stopach (bez odrywania obcasów od nart).

c) ŁUK Z OPORU W CIĘŻKIM ŚNIEGU:

Jest odmianą łuku z oporu stosowaną w warunkach śnieżnych utrudniających przyjęcie postawy oporującej — w sposób bezpośredni. Służy do zjeżdżania łukami w tempie zwolnionym w kopnym, ciężkim śniegu.

Początek jak przy łuku z oporu. Gdy należy wykonać opór utrudniony przez ciężki śnieg, wyprowadza się nartę górną i odciążoną w szeroki ślad, a to przez odsunięcie dzioba na zewnątrz. Przez nacisk piętą na zewnątrz zbliża się potem dziób tej narty z powrotem do dzioba narty kierunkowej i obciążonej i uzyskuje się pozycję oporującą. Po jej osiągnięciu następuje stopniowy, silny nacisk piętą na zewnątrz narty oporującej, przeniesienie na nią całego ciężaru ciała i zakończenie — jak przy normalnym łuku z oporu.

d) ŁUK Z OPORU Z PRZESTAWIENIEM NARTY:

Jest odmianą łuku z oporu i służy do zjazdu łukami w płytkich i twardych śniegach.

Początek jak przy normalnym łuku z oporu. W momencie rozpoczęcia oporu podnosi się nartę przeznaczoną do oporu całkowicie ze śniegu i kładzie się ją płasko na śniegu pod kątem ostrym do narty prowadzącej. Równocześnie — ostrożnym ale i płynnym ruchem — przenosi się całkowity ciężar ciała na tę nartę, przy czym piętą ciśnie się ją silnie na zewnątrz, a biodrami wykonuje się skręt ciała na zewnątrz łuku (przy wyprzedzającym zamachu barku zewnętrznego). Kolano nogi obciążonej ugina się, a prostuje kolano nogi odciążonej. Po osiągnięciu zmiany kierunku jazdy, podnosi się nartę wewnętrzną ze śniegu i dostawia ją równolegle (wysunąwszy nieco przód) do narty zewnętrznej, potem równomiernie obie się obciąża.

e) PRZYSPIESZONY ŁUK Z OPORU:

Jest odmianą normalnego łuku z oporu i służy do zjazdu łukami w tempie przyspieszonym na lżejszych śniegach.

Początek jak przy normalnym łuku z oporu: niewielki i krótki opór górną nartą. Energiczne i szybkie przeniesienie ciężaru ciała na płasko ułożoną nartę oporującą, przy silnym nacisku pięty na zewnątrz i przy pomocy skręcającego ruchu ciałem wspomaganego wyprzedzającym zamachem barku zewnętrznego. Oba kolana równomiernie ugięte, jednak całkowity ciężar na narcie oporującej. Bezpośrednio potem skręca się nartę wewnętrzną dziobem w kierunku łuku, a to przez nacisk piętą do wewnątrz. Kolano przy tym ugina się i wychyla na zewnątrz ciała. Narta ta wysunięta nieco w przód, przybrać może przez chwilę pozycję nożycową, która znika w miarę kończenia ewolucji. Skręcający ruch ciałem trwa podczas całej ewolucji. Pod koniec przyjmuje się postawę niską; narty są równoległe i równomiernie obciążone; ślad jest szeroki; ciało pochyla się do stoku i cała ewolucja kończy się krótką jazdą poprzeczną.

f) KRISTIANIA Z OPORU:

Jest najekonomiczniejszą i najszybszą ewolucją oporową, kończoną rozmachowym skrętem przy nartach równolegle ułożonych. Służy do zmiany kierunku zjazdu w tempie przyspieszonym.

Początek jak przy normalnym łuku z oporu. W momencie przeniesienia ciężaru ciała na nartę oporującą, przyjmuje się postawę wysoką, dosuwa się od razu nartę prowadzącą

do równoległego biegu, po czym odstawia jej dziób na zewnątrz pod kątem do wnętrza skrętu i obciąża równomiernie obie narty z przewagą na tyłach, przyjmując postawę niską z nartą wewnętrzną wysuniętą w przód. Przy równoczesnym silnym naciskaniu piętami na zewnątrz skrętu i przy skręcającym ruchu ciałem — kończy się całą ewolucję na nartach równolegle ułożonych. W miarę dokonywującego się skrętu ciało przechyla się ku środkowi skrętu, narty zacinają górnymi krawędziami a podstawa na równolegle ułożonych nartach może się nieco rozszerzyć. Kijki normalnie.

g) DOSTAWIANA KRISTIANIA Z OPORU:

Jest ekonomiczną zmianą kierunku zjazdu za pomocą łuku z oporu, kończonego skrętem kristianiowym, przy użyciu kijka. Służy do jazdy terenowej na stromszych stokach i ograniczonych przestrzeniach.

Początek jak przy normalnym łuku z oporu — opór górną nartą. Ramię z kijkiem dolnym od strony wewnętrznej prostuje się w jednej linii naprzód do dołu i celuje ku środkowi przyszłego łuku. Kijek zewnętrzny normalnie. Przy początku przenoszenia ciężaru ciała z narty prowadzącej na nartę oporującą, zakłada się kijek w śnieg i stopniowo coraz silniej na nim opiera. Odpychanie przeciw zjazdowi przebiega spokojnie i najsilniejsze jest wtedy, gdy po przerzuceniu całkowitego ciężaru ciała na nartę zewnętrzną i przy energicznym nacisku piętą na zewnątrz — dzioby obu nart zwrócone są wprost w dół i narciarz przyjmuje postawę zbliżoną do płużącej. Ciężar ciała spoczywa na narcie zewnętrznej i na kijku wewnętrznym, podczas gdy narta wewnętrzna jest całkowicie odciążona. W tym momencie podnosi się (kurcząc kolano i naciskając piętą) nartę wewnętrzną nad śnieg i unosząc ją w powietrzu dostawia równolegle — wysuwając nieco w przód i wyjmując kijek ze śniegu. W pozycji tej ewolucja kończona jest, przy równomiernym obciążeniu tyłów nart, skrętem kristianiowym.

SKRĘTY

Skręty służą do zmiany kierunku lub zatrzymania się, przy czym zasadniczą ich cechą jest uzyskanie zmiany położenia nart przez przesunięcie środka ciężkości ciała ku

przodowi względnie ku tyłowi i kolejny rozmach bioder i tułowia (barków). W zależności od siły i czasu rozmachu — wykonanie skrętów może być w czasie i przestrzeni dłuższe lub krótsze. Praca mięśni przy skrętach jest dynamiczną i lekką. Wszystkie skręty nadają się do użycia przede wszystkim na śniegach puszystych i miękkich, a niezbyt głębokich. Niektóre z nich mogą być stosowane na śniegach kopnych, mokrych, względnie na szreni.

a) **KRISTIANIA ZWYKŁA:**

Jest podstawowym skrętem. Ma zastosowanie na śniegach puszystych i miękich, przy wąskim prowadzeniu nart i skrętach tak łagodnych i długich, jak i gwałtownych i krótkich. Na szreni i śniegach zjeżdżonych stosuje się szersze prowadzenie nart i krótszy rozmach, a na śniegach głębszych i kopnych jeździ się wąsko i stosuje rozmach łagodny i długi.

Wykonanie np. w prawo: 1) Dojazd w dowolnej postawie zjazdowej, po czym wysunąć na długość stopy prawą nogę w przód; następnie cofnąć nieco biodra odchylając tułów w tył i silniej ugiąć nogę lewą, obciążając tyły nart przy czym silniej obciążyć tył lewej narty. (Ruchy powyższe są odchyleniem wyjściowym do skrętu). 2) Z kolei skręcić rozmachem biodra i barki w prawo, zwracając ich oś w kierunku dziobów nart i powodując sterowy ruch odciążonych przodów nart przy równoczesnym obsuwaniu się tyłów. 3) Ruch ten przedłużać przez przejście do niskiej postawy z pochyleniem się do przodu.

Przy bardzo gwałtownym skręcie — jako dodatkowy ruch — dołączyć należy — w momencie skrętu bioder — przeciwny skręt barków. Całość ruchu i wielkość promienia łuku przy skręcie zależne są od siły i gwałtowności rozmachu.

b) **KRISTIANIA NOŻYCOWA:**

Jest odmianą kristianii zwykłej. Zasadnicza praca ciała jest taka sama, jak przy kristianii zwykłej. Różnica polega na odsunięciu pod kątem ostrym przodu narty wewnętrznej do skrętu w kształcie litery „V“. Należy przy tym silnie naciskać piętą nogi wewnętrznej (odsuwanej) na nartę, by nie dopuścić do zbytniego oderwania się narty. Nożycowe to ustawienie powoduje silniejsze sterowanie nart.

Kristiania nożycowa znajduje zastosowanie w warunkach jak dla kristianii zwykłej z tym, że w śniegach kop-

nych — rozmach musi być bardzo łagodny a nożyce małe. W zjeździe w poprzek stoku używa się nożycowego rozsunięcia nart do hamowania, na stromych zaś stokach i zjeżdżonych ma nożycowa kristiania duże praktyczne zastosowanie.

c) KRISTIANIA KRÓTKA:

Jest skrętem gwałtownym i szybkim przy zupełnie równoległym prowadzeniu nart. Ma zastosowanie na śniegach płytkich, puchach, firnie, a również i na szreni.

Wykonanie np. w prawo: dojazd w postawie niskiej z wysunięciem nogi prawej przy zwartych kolanach. 1) Z kolei następuje energiczny wyprost ciała z lekkim skrętem i wychyleniem się do przodu (jest to przejściowa pozycja do dalszego silnego skrętu w czasie której narty zostają odciążone). 2) Następnie przychodzi gwałtowny i silny skręt bioder i barków w prawo, z równoczesnym powrotem do postawy niskiej i silnym obciążeniem obu nart. W wyniku powyższych czynności — odciążone początkowo narty obsuwają się poprzecznie po śniegu, a ruch ten w dalszej fazie przedłużony zostaje powrotem do postawy niskiej. W końcowej fazie dopuszczalne jest poszerzenie podstawy (lub nożyc). Dla gwałtowniejszego skrętu stosuje się w momencie skrętu bioder i przejścia do pozycji niskiej — przeciwny skręt barków.

d) KRISTIANIA ŚMIGOWA (ODCIĄŻONA):

Jest typową ewolucją rozmachową powstałą z połączenia kristianii krótkiej i nożycowej i stosuje się ją w slalomie oraz biegach zjazdowych, tudzież — przy dużej wprawie — w jeździe terenowej.

Wykonanie np. w prawo: 1) Dojazd przez przejście z postawy średniej do niskiej, po czym energiczne wyprostowanie kolan i ciała, z silnym wychyleniem załamanego tułowia do przodu i lekkim wysuwaniem prawej stopy w przód. (Jest to pozycja przejściowa do następnego silnego skrętu wydatnie podrywająca narty od śniegu i odciążająca je niemal zupełnie). 2) Następuje silny skręt bioder i barków w prawo, z powtórnym przejściem do postawy niskiej i dalszym wysuwaniem narty prawej — równolegle lub nożycowo. Przy przejściu do pozycji niskiej następuje silne

obciążenie nart z przewagą na dolnej i równoczesnym skrętem barków do stoku, t.j. przeciwnie do skrętu bioder. Wykończenie ruchu następuje przez równoległe prowadzenie nart (n.p. w slalomie) lub nożycowe (np. w ostrym zjeździe).

W wyniku powyższych czynności, narty silnie oderwane od śniegu zmieniają kierunek, sunąc nad śniegiem prawie w powietrzu. Po wtłoczeniu w śnieg, przy powtórnym przejściu do postawy niskiej, jadą narty w nowym kierunku — obsuwając się już minimalnie.

Całość wspomnianych ruchów musi być wykonana płynnie. Promień i wielkość łuku przy skręcie zależy od siły i czasu wykonania rozmachu.

e) **TELEMARK:**

Jest skrętem rozmachowym o najlżejszej pracy mięśni. Stosować go można na śniegach puszystych i firnie, jak również po śniegach kopnych i mokrych. Wykonany może być dwoma sposobami t. zw. „starym" i „nowym".

Dawny sposób wykonania np. w lewo: zjeżdża się w dowolnej postawie i wąskim śladem, następnie wysuwa się prawą nogę do wypadu o ugiętym kolanie — pięta nogi w tyle pozostałej uniesiona. Ciężar ciała przerzucony jest na nogę wypadową i pozostawiony na tej nodze aż do końca skrętu. Równocześnie wykonuje się w lewo skręt barków i bioder, skierowując ich oś w stronę dzioba narty wypadowej. Następnie naciska się piętą narty wypadowej na zewnątrz, dzięki czemu narta przednia skręca się w pożądanym kierunku pod kątem do odciążonej narty tylnej. Wykończenie skrętu następuje przez skręt barków w lewo i osunięcie nogi tylnej, oraz powrót do postawy wysokiej.

Nowy sposób wykonania n.p. w lewo: 1) Dojazd w postawie wypadowej tj. tułów prosty, noga wypadowa silnie ugięta i obciążona; kolano nogi wypadowej przed palcami stopy a ugięte kolano nogi w tyle pozostałej i odciążonej — przy pięcie nogi wypadowej. Pięta nogi w tyle pozostałej — uniesiona. 2) Z powyższej pozycji wykonuje się odchylenie barków w tył przy wypchnięciu bioder w przód i lekkim wyprostowaniu kolana wypadowego i pozostawieniu ciężaru ciała na nodze wypadowej. 3) Z tej pozycji przejściowej wykonuje się skręt barków i bioder w lewo, pogłębiając ugięcie i obciążenie nogi wypadowej. 4) Jako wykończenie

skrętu następuje skręt barków przeciwny do skrętu bioder i dosunięcie nogi w tyle pozostałej z wyprostem obu nóg do postawy zjazdowej wysokiej.

Promień i wielkość łuku przy tym skręcie zależne są od siły i długości czasu wykonywanego rozmachu.

SKOKI

a) PRZESKOK:

Służy do przeskakiwania małych przeszkód terenowych bez zmiany kierunku jazdy.

W postawie średniej, narty zrównane; wąsko; równomiernie obciążone. Wyrzuca się kijki w przód, wbijając je przed dziobami nart, nieco z boku — przy równoczesnym ugięciu nóg w kolanach i pochyleniu tułowia do przodu. Następuje energiczne odbicie się obunóż w górę i w przód, przy podciąganiu kolan pod piersi. Równocześnie unosi się ciało na wyprostowanych ramionach (w końcowym momencie odpychając się od kijków, które porywa się za sobą). Pozycja ciała w powietrzu skulona, tułów wychylony do przodu. Ramiona z kijkami przenosi się z tyłu do przodu; talerzyki kijków pozostają w tyle na zewnątrz. W momencie opadania należy wyprostować się; przy lądowaniu wykonać głęboki wypad z podaniem ciała do przodu, po czym znowu wyprostować się.

Należy zwrócić uwagę, by odbicie obu nóg odbywało się w takim momencie, aby praca rąk (wyprostowanie i wzniesienie tułowia) następowała płynnie bezpośrednio po odbiciu i była uzupełnieniem pracy nóg.

Przeskok bez pomocy kijków stosuje się przy napotkaniu nagłych przeszkód, przy braku czasu lub miejsca na pomoc kijkami, lub przy gwałtownych uskokach terenu. Jeśli przeszkoda wymaga wybicia się w górę — postępujemy jak wyżej, odbijając się z postawy niskiej. Ręce z kijkami (w locie) podane są do przodu. Przy uskokach terenowych odbicie jest niekonieczne. Wystarczy podciągać kolana do pozycji skulonej i ręce wysunąć w przód wraz ze skłonem tułowia.

b) **SKOK POPRZECZNY:**

Jest sposobem zatrzymania się przez zwrot skokiem w poprzek kierunku jazdy z pomocą jednego lub dwóch kijków. Stosuje się przy śniegu ciężkim, kopnym, załamującej się szreni i na ograniczonej przestrzeni.

Wykonanie np. w prawo: Z postawy średniej, przy nartach zrównanych, wąsko prowadzonych i równomiernie obciążonych — wyrzuca się prawy kijek w przód, z równoczesnym głębszym ugięciem nóg w kolanach i pochyleniem tułowia do przodu. Zatyka się kijek przed dziobem prawej narty nieco w bok i odbija się równomiernie obunóż do góry, zapoczątkowując skręt ciała w prawo. Podciąga się kolana pod piersi, tułów pochylając do przodu. Wspierając się na kijku prawym, przez wyprost ramienia uzupełnia się odbicie nóg. Ciało, wspierając się na prawym kijku, wykonuje w powietrzu zwrot w prawo, wraz z nartami równolegle ułożonymi (prawa wysunięta w przód), po czym stopniowo prostując się — opada prostopadle do kierunku zjazdu i przy nachyleniu tułowia do stoku. Przy dłuższych skokach należy odepchnąć się w ostatnim momencie od kijka i porwać go następnie za sobą. W chwili lądowania — wykonać głęboki wypad nogą prawą, po czym wyprostować się.

Przy skoku poprzecznym z pomocą dwóch kijków, bezpośrednio po odbiciu wspiera się na obu kijkach równomiernie, a następnie przenosi ciężar ciała na prawy kijek, odpychając się lewym, który porwany wraz z nartami zatacza łuk.

c) **OBSKOK:**

Jest zmianą kierunku w zjeździe w skos po stoku przez zwrot skokiem z pomocą jednego lub dwóch kijków. Stosuje się go na stromych zboczach, na szreni, lub przy ciężkim kopnym śniegu.

1) **Obskok z pomocą jednego kijka** wykonuje się np. w prawo: Początek jak przy skoku poprzecznym, przy czym ciało opisując łuk wokół kijka prawego, opada w kierunku nowego zakosu w skos i w poprzek stoku. Po wylądowaniu i wyprostowaniu się, można kontynuować jazdę.

2) **Obskok z pomocą dwóch kijków** — wykonuje się np. w prawo: Oba kijki wbija się w pobliżu siebie na wyso-

kości dzioba narty prawej, przy czym kijek lewy winien znaleźć się poniżej prawego. Tułów pochyla się wprzód i w kierunku kijków, odchylając kolana i biodra na zewnątrz. Sposób odbicia i podnoszenia ciała jest podobny jak wyżej, przy czym lewe ramię jest skręcone w kierunku kijków. Po wylądowaniu przyjmuje się normalną postawę.

PRZESZKODY

a) **Przejazd przez głęboki rów** o stromych ścianach wykonuje się przez: 1) zjazd w skos (jeśli stromość pozwala), bokiem do rowu i odbicie jedną nogą z pomocą kijka, 2) zeskok w kierunku spadku rowu. Wydostać się z takiego rowu najlepiej przez wyjście schodkowaniem w przód albo schodkowaniem w bok.

b) **Bruzdy śnieżne** przejeżdża się podobnie jak fałdy terenowe z tym, że należy wjeżdżać na nie pod kątem (nie czołowo), przy czym jedna noga winna być wysunięta w przód, a tułów nieznacznie odchylony do tyłu (dla wyrównania zmiennej szybkości).

c) **Progi terenowe** pokonać najlepiej w ten sposób, że na krawędzi progów obniża się postawę i nie wykonując odbicia — zeskakuje się, oraz ląduje w postawie wypadowej.

d) **Przejście przez potok** uskutecznia się w zależności od warunków za pomocą: 1) Ustawienia się bokiem do koryta potoku, wsparcia jednym kijem o przeciwny brzeg, a następnie odepchnięcia się drugim i zeskokiem w bok. — 2) Przejścia wprost z pomocą kijków. 3) Przesadzenia potoku skokiem prostym. 4) Przesadzenia potoku skokiem poprzecznym.

e) **Przejazd pod płotem** uskutecznia się — w zależności od warunków — następująco: w postawie wypadowej — duże obniżenie tułowia, (przy braku odpowiedniej szybkości, należy przejść do tej postawy przy odepchnięciu się kijkami) i przesunąć pod płotem.

f) **Przejście przez wysoki płot** uskutecznić najlepiej — w zależności od warunków — w ten sposób, że przy pomocy

jednego kijka i ramienia siada się bokiem na płocie i przenosi narty nad płotem oraz zeskakuje w przeciwnym kierunku (zakos).

g) **Przeskok przez płot** przy pomocy jednego kijka uskutecznia się przez wsparcie jednego ramienia na płocie, drugiego na kijku, po czym następuje odbicie i przeskok nożycowy.

PODRĘCZNIKI ZALECONE PRZEZ KS PZN DO UŻYTKU AKCJI WYSZKOLENIOWEJ

Mgr Tadeusz Biernakiewicz — „Gimnastyka domowa dla narciarzy i narciarek", wydanie TKN Kraków 1936.

Mgr Tadeusz Biernakiewicz — „Jak uczyć dzieci i młodzież jazdy na nartach", wydanie TKN Kraków 1936.

Inż. Aleksander Bobkowski — „Podręcznik narciarski", wyd. Książnica Atlas — Lwów 1927 (wydanie III w druku).

Stanisław Faecher — „Kurs jazdy na nartach", wyd. TKN Kraków 1935 (wyd. II).

Artur Kasprzyk i *Bronisław Czech* — „Narciarska zaprawa biegowa i skokowa", wyd. PZN Kraków 1934.

Konstanty Pietkiewicz — „Nauka jazdy na nartach", wyd. Nasza Księgarnia Warszawa, 1936.

Ppłk. Władysław Ziętkiewicz — „Jazda na nartach", wyd. Główna Księgarnia Wojskowa, Warszawa 1935.

ORGANIZACJA SZKOLENIA W PZN.

Regulaminową podstawą akcji wyszkoleniowej Polskiego Związku Narciarskiego są **„Zasady akcji wyszkoleniowej PZN"** ogłoszone jako oficjalne i obowiązujące wydawnictwo.

Kierownictwo ogólne oraz kontrola nad narciarskim wyszkoleniem leży wyłącznie w zakresie działania **Komisji Sportowej Polskiego Związku Narciarskiego** oraz ustanowionych przez nią organów. Do bezpośredniego czuwania nad szkoleniem narciarzy powołuje KS PZN specjalną instytucję organizacyjną pod nazwą **Centrum Wyszkolenia**, przy czym nazwa ta jest zastrzeżona wyłącznie dla tej instytucji w całym zorganizowanym narciarstwie.

Zadania Centrum Wyszkolenia obejmują: **nadzór i kontrolę** nad prowadzeniem kursów i obozów wszystkich kategoryj, **kierownictwo wszystkich spraw nauczycielskich** wraz z określaniem kontyngentu nauczycieli w każdym okręgu narciarskim, ustalanie i **ujednostajnianie metod** nauczania jazdy na nartach wraz z opracowaniem norm szkolenia, **kontrolowanie działalności szkół narciarskich** autoryzowanych przez Polski Związek Narciarski, przygotowanie **drużyny reprezentacyjnej** i szkolenie zawodników, organizowanie **opieki lekarskiej** nad zawodnikami i przeprowadzanie badań o charakterze naukowym.

Wszystkie instytucje Polskiego Związku Narciarskiego zajmujące się szkoleniem narciarzy a w szczególności Okręgi Narciarskie, poszczególne Towarzystwa związkowe oraz organizacje specjalne do tego przez PZN upoważnione, **są zobowiązane do bezwzględnego przestrzegania całokształtu norm wyszkoleniowych** pod rygorem kar przewidzianych w regulaminach i przepisach Polskiego Związku Narciarskiego. Ponadto do przestrzegania przepisów wyszkoleniowych obowiązane są **wszystkie organizacje WF urządzające kursy i obozy** pod rygorem pozbawienia uprawnień urządzania tych kursów w przyszłości.

Polski Związek Narciarski podaje do wiadomości że **instrukcja wyszkoleniowa PZN została uzgodniona z przedstawicielami wszystkich miarodajnych czynników w państwie,** a zatem obowiązuje w pełni nie tylko Towarzystwa zrzeszone, ale wszystkie instytucje prowadzące narciarskie szkolenie w całym kraju.

NAUCZYCIELE NARCIARSTWA PZN.

(Wyciąg z „Zasad organizacyjnych dla honorowych i zawodowych nauczycieli narciarstwa“).

Nauki jazdy na nartach udzielać mogą **wyłącznie** ci nauczyciele jazdy na nartach, którzy złożyli **przepisany egzamin** przed komisją egzaminacyjną Polskiego Związku Narciarskiego, otrzymali **legitymację instruktorską PZN** z potwierdzeniem okręgowego urzędu WF i PW, na którego terenie zdali egzamin, i znajdują się na **oficjalnej liście nauczycieli narciarstwa,** ogłoszonej przez Związek, posiadając równocześnie **czarną legitymację PZN** z nalepką ważności na dany sezon.

Ze względu na kwalifikacje techniczne nauczyciele tak honorowi, jak i zawodowi dzielą się na następujące stopnie: 1) **trener,** 2) **pomocnik trenera,** 3) **instruktor,** 4) **instruktor narciarstwa nizinnego,** 5) **pomocnik instruktora,** 6) **pomocnik instruktora narciarstwa nizinnego.** Nauczyciele wszystkich kategorii i stopni podlegają pod względem dyscyplinarnym, ewidencyjnym i wyszkoleniowym — Komisji Sportowej Polskiego Związku Narciarskiego lub organowi przez tę Komisję do tego celu powołanemu (Centrum Wyszkolenia PZN).

Nauczycielami narciarstwa wszystkich kategoryj i stopni mogą zostać **tylko czynni narciarze,** zdrowi fizycznie, o nieskazitelnej pracy sportowej, odpowiedniego charakteru i **poziomu moralnego** i muszą dawać pewność że **będą czynnie zajmować się szkoleniem.** Poza tym nauczyciele narciarstwa winni zajmować się **organizacyjną pracą** tak w zakresie sportu, jak i turystyki, jak też w kierunku krzewicielskim. Nauczyciele narciarstwa winni o ile możności łączyć swe kwalifikacje z **uprawnieniami sędziowskimi PZN.**

Egzaminy na nauczycieli narciarstwa przeprowadzają **komisje egzaminacyjne** zestawione przez organizatorów kursów instruktorskich z **listy nauczycieli uprawnionych do egzaminowania.** Ogłaszana co roku oficjalna lista nauczycieli narciarstwa zawiera niektóre nazwiska instruktorów **opatrzone gwiazdkami** na znak uprawnień

do egzaminowania. Spośród takich egzaminatorów składać można w dowolny sposób komisje egzaminacyjne, przy czym **minimalny komplet komisji egzaminacyjnej wynosi trzy osoby.** Ponadto w skład każdej komisji egzaminacyjnej wchodzi z głosem stanowczym **delegat właściwego Okręgowego Urzędu Wychowania Fizycznego i PW,** który potwierdza wystawione przez PZN legitymacje instruktorskie.

Sposób powoływania komisyj egzaminacyjnych, tryb egzaminowania, sposób przedstawiania przez nią wniosków do KS PZN, określenie norm zwrotu kosztów podróży dla członków Komisji Egzaminacyjnej itp. ustalają **odrębne przepisy,** ogłaszane co roku w komunikacie oficjalnym PZN.

Egzaminy są teoretyczne i praktyczne, a ich zakres dla każdego stopnia nauczycieli narciarstwa określony jest szczegółowo w „Zasadach organizacyjnych dla honorowych i zawodowych nauczycieli narciarstwa PZN". Egzaminowani i oficjalnie mianowani nauczyciele narciarstwa **upoważnieni są:**

Pomocnik instruktora (także narciarstwa nizinnego) upoważniony jest do samodzielnego nauczania narciarstwa w grupie stanowiącej część większego kursu, jednakże bez uprawnień kierownika kursu. **Po dwuletnim okresie** stwierdzonej działalności pomocnik instruktora może być dopuszczony do egzaminu na instruktora.

Instruktor (także narciarstwa nizinnego) uprawniony jest do organizowania wszelkich kursów i obozów tak w Towarzystwach związkowych, jak i w innych organizacjach, oraz na własną rękę. Do pracy na kursie **instruktorskim** organizowanym przez Okręg Narciarski lub na kursie szkolenia specjalnego, musi otrzymać **osobne zezwolenie Komisji Sportowej PZN. Po dwuletnim okresie** stwierdzonej działalności instruktor może być dopuszczony do egzaminu na pomocnika trenera.

Pomocnik trenera uprawniony jest do prowadzenia treningu w mniejszym zakresie, w grupie nie większej jak dziesięć osób i w ramach większego kursu treningowego lub specjalnego. Uprawniony jest do nauczania indywidualnego, oraz może pracować na większych kursach specjal-

nych, jednakże bez uprawnień kierownika takich kursów. **Po dwuletnim okresie** stwierdzonej działalności, pomocnik trenera może być dopuszczony do egzaminu na trenera.

Trener uprawniony jest do samodzielnego prowadzenia wszystkich kursów szkolenia specjalnego, tak w Towarzystwach jak też innych organizacjach, oraz na własną rękę. Na prowadzenie **kursu trenerskiego** (organizowanego wyłącznie przez Komisję Sportową PZN lub z jej poruczenia przez Towarzystwo) otrzymać musi **specjalne zezwolenie** Komisji Sportowej PZN.

Po za powyższymi uprawnieniami nie uznaje Polski Związek Narciarski **żadnych innych.** Osoby nieegzaminowane i nie mianowane nauczycielami przez Polski Związek Narciarski lub przezeń nieupoważnione a udzielające nauki jazdy na nartach, **uważane są przez Polski Związek Narciarski za szkodzące narciarstwu.** Z tego powodu osoby takie — o ile należą do któregokolwiek Towarzystwa związkowego — będą **dyskwalifikowane dożywotnio,** a w stosunku do członków organizacyj niezrzeszonych, zastosowane będą interwencje u miarodajnych czynników.

Instruktorzy wszystkich stopni dzielą się na **honorowych i zawodowych.**

Instruktorzy honorowi udzielają nauki jazdy na nartach w zasadzie bezpłatnie. Mogą jednak otrzymać **zwrot rzeczywistych kosztów,** a w szczególności: przejazdu, mieszkania i utrzymania na miejscu, bez żadnych dodatkowych wynagrodzeń lub odszkodowania.

Zawodowych nauczycieli narciarstwa mianuje Komisja Sportowa PZN spośród instruktorów honorowych lub odrębnych kandydatów — na ich własne życzenie, lub też według swego uznania — na podstawie opinii Okręgów i klubów. Narciarzy ubiegających się o stanowisko nauczyciela zawodowego obowiązują **te same przepisy wyszkoleniowe** jak innych kandydatów z tym, że **wymagania im stawiane są większe,** a egzamin przeprowadzany jest surowo. Grupa zawodowych nauczycieli narciarstwa **podlega odrębnym przepisom porządkowym,** oraz ma co roku ustalane wysokości pobieranych przez nich płac i wynagrodzeń.

W sezonie 1936/7 pobory nauczycieli zawodowych wynoszą: dziennie 15 do 30 zł w zależności od ilości uczniów. Przy ilości uczniów niewiększej jak pięć osób, wynagrodzenie nie może wynosić więcej jak 15 zł dziennie. Nauczyciel zawodowy nie jest obowiązany do kształcenia większej grupy jak **25 osób,** chyba że jest kierownikiem większego kursu. Do powyższych wynagrodzeń mogą być doliczane **rzeczywiste koszta przejazdów** (trzecią klasą pociągiem osobowym na przestrzeniach mniejszych od 100 km, oraz trzecią klasą pociągiem pospiesznym przy przestrzeniach dalszych) **koszta kwatery i utrzymania w czasie kursu.** Czas pracy nauczyciela zawodowego nie może przekraczać **8 godzin dziennie,** z czego najwyżej sześć może zająć nauczanie praktyczne, a dwie godziny — wykłady teoretyczne i pokazy.

Nauczyciele zawodowi wykazywać się muszą **odrębnymi** (wydanymi przez KS PZN) **legitymacjami instruktorskimi dla nauczycieli zawodowych,** oraz przynależnością do Związku. Nauczyciele zawodowi stosujący się ściśle do wyznaczonych przez KS PZN norm wynagrodzeń i zwrotu kosztów **pozostają uprawnieni do startu we wszystkich zawodach,** zgodnie z regulaminem Międzynarodowej Federacji Narciarskiej oraz Polskiego Związku Narciarskiego. **Wszelkie uchybienia i wygórowane żądania nauczycieli zawodowych** winny być komunikowane Komisji Sportowej PZN przez organizatorów kursów i obozów.

Wszyscy mianowani i umieszczeni na oficjalnej liście instruktorów PZN nauczyciele narciarstwa uprawnieni są do noszenia **odznaki nauczycielskiej,** którą można nabyć w biurze PZN — Kraków, ul. Piłsudskiego 13. Nauczyciele zawodowi otrzymują odrębną odznakę funkcyjną.

Wszyscy nauczyciele narciarstwa muszą być **bezwzględnie zrzeszeni w Polskim Związku Narciarskim** i posiadać legitymację (czarną) z nalepką ważności na dany sezon. Legitymacja nauczyciela narciarstwa bez równocześnie okazywanej członkowskiej legitymacji PZN (czarnej) z nalepką na dany sezon — jest nieważna, a **nauczyciele niezrzeszeni pozbawieni są uprawnień** i zostają skreśleni z oficjalnej listy instruktorów PZN.

Wszyscy nauczyciele narciarstwa umieszczeni na liście obowiązani są **podać do 1. maja każdego roku** swą

przynależność klubową, oraz numer legitymacji czarnej i numer nalepki PZN pod rygorem skreślenia z listy.

Po okresie trzyletnim od daty mianowania nauczycielem — instruktor każdego stopnia obowiązany jest przedłożyć do KS PZN swą **legitymację nauczycielską do odnowienia**. Każda legitymacja ma być zaopatrzona w fotografię oraz dokładne dane. Równocześnie należy przedłożyć **zaświadczenie zarządu właściwego Okręgu Narciarskiego**, że dany nauczyciel w ciągu ostatniego trzechlecia **był czynnie zajęty szkoleniem**. Nauczyciele, którzy tego obowiązku nie dopełnią, lub nie uzyskają zaświadczeń Okręgu Narciarskiego, zostaną skreśleni z oficjalnej listy instruktorów.

Wszyscy nauczyciele narciarstwa są zobowiązani do podawania pod adresem Komisji Sportowej PZN (Kraków, Piłsudskiego 13) **wszystkich zmian miejsca zamieszkania itp.** celem utrzymania prawidłowej ewidencji.

OFICJALNA LISTA NAUCZYCIELI NARCIARSTWA MIANOWANYCH PRZEZ P. Z. N. NA SEZON 1936/37

Na sezon 1936/37 skreśliła Komisja Sportowa PZN z oficjalnej listy, tych nauczycieli narciarstwa PZN, którzy nie zastosowali się do wymagań i nie przedłożyli dowodu przynależności do PZN. Skreśleni nauczyciele, którzy w ciągu sezonu przedłożą taki dowód (Nr. nalepki na „czarną" legitymację PZN), mogą być ponownie umieszczeni na liście w sez. 1937/8.

Nauczyciele narciarstwa umieszczeni na poniższej liście winni przesyłać dowody przynależności związkowej w sezonie 1936/7 najpóźniej do 1 maja 1937 r. Brak spełnienia tego warunku spowoduje skreślenie z listy z końcem sezonu 1936/7 i pominięcie w Kalendarzu na rok 1937/8.

I. TRENERZY

***Czech** Bronisław (Zakopane), ***Jakubowski** Zbigniew (Warszawa), **por.** ***Kasprzyk** Artur (Katowice), **lek.** ***Lankosz** Józef (Lwów), **mjr** ***Łucki** Jerzy (Rembertów), ***Żytkowicz** Władysław (Warszawa).

II. POMOCNICY TRENERÓW

Bernaś Bronisław (Lwów), ***Besner** Israel (Lwów), **Chlipalski** Lesław (Lwów), **Gajduschek** Leopold (Bielsko), ***Gazurek** Ignacy (Ustroń), **Gronowski** Ludwik (Krzemieniec), **Hermanowicz** Jerzy (Poznań), **por. Jakubowski** Eustachy (Warszawa), **Jakubowski** Tadeusz (Rudki), ***Katz** Tobiasz (Kraków), **Kruk** Jan (Lwów), **inż.** ***Kurpiel-Łękawski** Jerzy (Łuck), **Łabuć** Czesław (Wilno), ***Masłyk** Rudolf (Sianki), ***Radkiewicz** Stefan (Zakopane), ***Rozmus** Aleksander (Zakopane), **inż. Stobiecki** Tadeusz (Lwów), ***Szczepanowski** Jan (Lwów), **Szotkowski** Władysław (Cieszyn), **Teisseyre** Andrzej (Lwów), **Turoń** Rudolf (Ustroń), **por. Vieweger** Rufin (Puławy), **por. Wodziński** Tadeusz (Włodzimierz), **Woyna** Stanisław (Gdańsk).

III. INSTRUKTORZY

I. Warszawski okręg P. Z. N.:

(W = Warszawa; inne miejscowości podane są w pełnym brzmieniu)

Bajorek Edward (W), mgr ***Balcer** Mieczysław (Kościan), **Baran** Tadeusz (W), **pułk.** ***Barzykowski** Stanisław (W), **por. Bidas** Michał Wincenty (Brześć n/B.), **inż.** ***Bobkowski** Aleksander (W), **por. Bobkowski** Janusz (Rembertów), **por. Bogucki** Kazimierz (Poznań), **Borzęcki** Mieczysław (Poznań), **Broniarkówna** Urszula (Łódź), **Bryniczka** Jan (Kutno), **Chełmicki** Ludwik (Złotokłos), **por. Chłopik** Tadeusz (Dęblin), **Chrupczałowska-Żytkowiczowa** Stanisława (W), **inż. Chyczewski** Stanisław (W), **por. Czarnecki** Stefan (W), **Czarnik** Henryk (W), **por. Czerniawski** Roman (W), **Daniel** Bernard (W), **Dębski** Mieczysław (W), **Dmochowski** Stefan (W), **por. Dzięciołowski** Stanisław (Częstochowa), **kpt.** ***Frühauf** Marian (W), **Gielewski** Kazimierz (Mosina), **mjr Gliwicz** Stanisław (W), **por. Godek** Włodzimierz Seweryn (W), **Górny** Stanisław (W), **por. Grzegrzułka** Feliks (W), **Heinrich** Antoni (Zakroczym), **Hoffman** Wojciech (W), **Iwaszkiewiczówna** Halina (W), **Jabrzemski** Marian (W), **Jachimczuk** Józef (Międzyrzecz k Łukowa), **por. Jadas** Aleksander (W), **Janicki** Zbigniew (W), **Jesionka** Zygmunt (W), **por. Kaczmarczyk** Paweł (Dęblin), **Kaja** Tadeusz (Lublin), **por. Kałuża** Józef (Skierniewice), **por. Kałuża** Roman (Brześć n/B.), **por. Kaniowski** Władysław (Poznań), **por. Kasprzyk** Alfred (W), **Kawa** Franciszek (W), **Kącik** Zbigniew (Kobyłka k/Warszawy), **mjr dypl.** ***Kempski** Stanisław (W), **por. Kiedacz** Zbigniew (Poznań), **por. Kiśluk** Jan (Poznań), **por. Klauziński** Ryszard (Poznań), ***Koch** Edward (W), **por. Koleśnik** Józef (Legionowo k/Warszawy), **ppor. Kołaczkowski** Wojciech (W), **por. Konarzewski** Henryk (W), **kpt. Kozłowski** Władysław (W), **por. Krasnodębski** Stefan (W), **kpt. Kropiński** Adam (Poznań), **por. Królikowski** Zdzisław (Poznań), **ppor. Kulbicki** Walerian (W), **por.** ***Kwaśnica** Edward (W), **Lardelli** Aleksander (W), **płk.** ***Lewakowski** Jerzy (W), ***Lisikiewicz** Jan (Rembertów), **por. de Lorme** Stanisław (Łódź), **kpt.** ***Lubicz-*Nycz** Leszek (Poznań), **por. Łapiński** Jerzy (Poznań), **Makowski** Leszek (W), **Makowski** Michał (W), **dr Mazurek** Józef (W), **Miecznikowski** Jerzy (Poznań), **Mieloch** Ka-

zimierz (Ćmielów), **Mihutkówna** Genowefa (Lublin), ***Miłobędzki** Adam (W), **mgr Moser** Leopold (W), **kpt. Mroczkiewicz** Józef (W), **kpt. Müller** Maksymilian (W), **Nowak** Henryk (Szamotuły), **por. Olejnik** Walenty (Ostrów Wlkp.), **inż. Osiecki** Stefan (W). **por. Pankiewicz** Mikołaj (Zegrze), **kpt. Proń** Stanisław (Ostrów Mazow.), **Prószyński** Jerzy (W), **por. Prus** Stanisław (Rembertów), **Prytyś** Władysław (Poznań), **mgr Przybysławski** Zbigniew (W), **Raburski** Józef (Zbąszyń), **Rayski** Zygmunt (W), **mjr Reyman** Henryk (Kutno), **Ruppenthal** Wilhelm (Łódź), **Rusiecki** Marek (W), **Sagański** Adam (Poznań), **inż. *Schiele** Aleksander (W), **por. Sertwatkiewicz** Jul. (Poznań), **por. Sikorski** Antoni (W), ***Skład** Jan (W), **Składowa** Hilda (W), **Skoczylas** Józef (W), **por. Skonieczny** Konstanty (W), **Skotnicki** Franciszek (W), **inż. Smoluchowski** Wilhelm (Natalin), **por. Stefaniak** Stanisław (Kutno), **dr *Szatkowski** Henryk (W), **por. *Szumowski** Zygmunt (Ostrów Mazow.), **Ter-Gazerówna** Helena (W), **rtm. Tuczemski** Adam (W), **De Walden** Stefan (W), **mjr dypl. *Wallich** Tadeusz (W), **Wardasówna** Maria (W), **Wendt** Herman (Łódź), **Werner** Witold (W), **kpt. Wierszyłło** Henryk (Poznań), **por. Wojciechowski** Tadeusz (Poznań), **por. Wyżga** Leon (Łowicz), **por. Zając** Bronisław (Zambrów), **por. Zaleski** Stanisław (Poznań), **gen. Zaruski** Mariusz (W), **mjr Zawadzki** Antoni (W), **Zieliński** Antoni (W), **inż. Zienkowicz** Jan Marian (W), **ppłk. *Ziętkiewicz** Władysław (W), ***Zylberman** Leopold (W).

II. Wileński okręg P. Z. N.:

(Wl = Wilno; inne miejscowości są podane w pełnym brzmieniu)

Apołonik Piotr (Nowogródek), **Bojanowski** Wacław Adam (Szczuczyn k/Lidy), **por. Bokowiec** Kazimierz (Lida), **Buchner** Feliks (Kobryń), ***Grabowiecki** Jan (Wl), **por. Hulej** Jerzy (Wl), **ppłk. Kurcz** Stanisław (Nieśwież), **kpt. *Leszczyński** Stanisław (Porubanek k/Wilna), ***Nieciecki** Jarosław (Wl), **Nowicki** Mieczysław (Wl), **Papieski** Hipolit (Słonim), **Pawłowicz** Józef (Wl), ***Pietkiewicz** Konstanty (Wl), **por. Prus** Stanisław (Głębokie), **Skoruk** Jan (Wl), **mgr Stawnyczyj** Michał (Słonim), **por. Sięzak** Antoni (Wl), **por. Tomaszewski** Aleksander (Wl), **por. Voellnagel** Antoni (Lida), **por. Więckowski** Stanisław (Dukszty).

III. Lwowski okręg P. Z. N.:

(L = Lwów; inne miejscowości są podane w pełnym brzmieniu)

Por. Antonów Jan (Kołomyja), **dr *Bialikiewicz** Stanisław (L), **Bienstok** Jakub (Stryj), **Bogucka** Halina (L), **por. Bysko** Stanisław (Dolina), **Bystrzanowska** Stefania (L), **por. Chełchowski** Piotr (Stanisławów), **Ciesielski** Tadeusz (Rafajłowa), **Czaykowski** Igor (Stanisławów), **Dyki** Bolesław (Magierów), **Englert** Kazimierz (L), **inż. Głodkiewicz** Mieczysław (L), **prof. Górawski** Ludwik (Stanisławów), **Gwizdałówna** Irena (L), **por. Halka** Władysław (Stryj), **Harlik** Bruno (Stanisławów), **Horowitz** Oswald (L), **kpt. Jarosiewicz** Marian (L), **por. Jaworski** Zbigniew (Stanisławów), **Kapuściński** Władysław (L), **Kędziorówna** Michalina (Leżajsk), **prof. dr *Klemensiewicz** Zygmunt (L), **Klepacki** Franciszek (L), **Kossin** Józef (L), **Kozło** Włodzimierz (Worochta), **Köli** Edmund (Pleśniany), **Krzywobłocki** Zbigniew (L), **por. Krywald** Aleksander (L), **Kugler** Emil (L), **Kupniewski** Edmund (Stryj), **Laska** Józef (Worochta), **Lenkiewicz** Adam (L), **Lisiniecki** Orest (Hwozd), **Lubieniecki** Stanisław (L), **Łazówna** Bronisława (L), **Łukowska** Alina (L), **Majchrowiczówna** Anna (L), **dr *Majewski** Wacław (L), **Makowiecki** Wincenty (Stanisławów), **Matlak** Marian (L), **Michowicz** Zdzisław (Kołomyja), **por. Miś** Bartłomiej (L), **por. Miśkow** Bolesław (Stryj), **Ogielski** Franciszek (Stanisławów), ***Obfidowiczowa** Anna (L), **dr Owiński** Tadeusz (L), **Pawłowski** Leszek (L), **Pawłowski** Tadeusz (Stanisławów), **Radło** Józef (L), ***Rodzynkiewicz** Ryszard (L), **dr Rucker** Zygmunt (L), **inż. Rzepecki** Jerzy (L), **Schindler** Zdzisław (L), **kpt. Schubert** Józef (Stanisławów), **por. Siekierski** Marian (Stryj), **por. Słaby** Franciszek (Kołomyja), **inż. Szczepanowski** Stanisław (L), **Śmiałowski** Antoni (L), **por. Swiecimski** Józef (Stanisławów), **Teisseyre** Stanisław (L), ***Turski** Stanisław (L), **Turzański** Adam (L), **Uwierzanka** Irena (L), **Uwierzanka** Maria (L), **plut. Wacnik** Jan (Stryj), **inż. Walczak** Janusz (L), **Waniak** Rudolf (Stanisławów), **Westwalewicz** Stanisław (L), **por. Wronka** Mieczysław (L), **por. Wysocki** Tadeusz (Złoczów), **Zaliwska** Halina (Tarnopol), **Zarugiewicz** Wacław (L), **inż. Ziółkowski** Zdzisław (L).

IV. Podhalański Okręg PZN.:
(Z = Zakopane; inne miejscowości są podane w pełnym brzmieniu)

Bigosz Kazimierz (Z), ***Bujak** Franciszek (Z), ***Bujak** Ignacy (Z), **Bujak** Józef (Z), **Chramiec** Józef (Z), **Cybulski** Jan (Z), ***Czech** Władysław (Z), **Faden** Józef (Z), **Firsoff** Włodzimierz (Hoboken N.S.,-USA), **Gabryś** Ludwik (Z), **Gawlikowski** Eugeniusz (Z), **Gąsienica** Byrcyn Stanisław (Z), **Górski** Stanisław Leszek (Z), **inż. Horowitz** Dawid (Z), **Jabłoński** Michał Hubert (Z), **Joniec** Marian (Z), **Kapeniak** Józef (Z), ***Kądziołka** Tadeusz (Z), ***Kmietowicz** Michał (Z), **Kobierski** Adam (Bukowina), ***Kowalski** Mieczysław (Z), ***Krzeptowski** Andrzej I. (Z), **Krzeptowski** Józef (Z), **Kuraś** Józef (Z), **Lachman** Odo (Z), ***Leisten** Zygmunt (Z), **Lorek** Karol (Z), **Malczewski** Rafał (Z), ***Mangel** Leon (Z), **Marusarz** Jan (Z), **Marusarz** Jędrzej sen. (Z), **Marusarz** Stanisław (Z), **Merlińska** Maria (Z), **Michalski** Stanisław (Z), **Mieloch** Mieczysław (Z), ***Mietelski** Władysław (Z), ***Motyka** Stanisław (Z), **Naorniakowski** Antoni (Z), **Ochotnicki** Edward (Z), ***Oppenheim** Józef (Z), ***Orlewicz-Woyna** Marian (Z), **Pactwa** Stanisław (Nowy Targ), **Paudyn** Tadeusz (Z), **Pieliński** Mieczysław (Z), ***Piotrowski** Stanisław (Z), **Piwok** Leonard (Z), ***Polankówna Staszel** Bronisława (Z), **Pradziad** Stanisław (Z), ***Radkiewicz** Bogdan (Z), **Rayski** Adam (Nowy Targ), ***Rittersschild** Zdzisław (Z), **inż. *Schiele** Kazimierz (Z), ***Służewski** Stanisław (Z), **Stiel** Jan (Z), **Stopkówna** Zofia (Z), **Szaliński** Józef (Z), ***Wawrytko Krzeptowski** Andrzej (Z), **Wowkonowicz** Tadeusz (Z), **Zdyb** Stanisław (Z), ***Ziętkiewiczowa** Ela (Z), ***Zubek** Stanisław (Z).

V. Krakowski okręg P. Z. N.:
(K = Kraków; inne miejscowości podane są w pełnym brzmieniu)

Adamczak Edward (K), ***Alberti** Adam (K), **Aleksandrowicz** Infeld Berta (K), **Ameisen** Józef (K), **dr Anczyc** Władysław (K), ***Arczyński** Ferdynand (K), **Batkówna** Zofia (K), **Biasionówna** Irmina (K), **mgr *Biernakiewicz** Tadeusz (K), **Biernakiewicz** Jadwiga (K), **gen. Bobkowski** Henryk (K), **por. Bochenek** Mieczysław (K), **dr *Boniecki** Aleksander (K), **mgr Bośniacki** Zygmunt (K), **por. Breza** Henryk (K), **mgr Bugajski** Jan (K), **Bukowski** Mieczysław

(Krynica), **Chełmoński** Bogdan (K), **mgr *Christoff** Otto (K), **Chromy** Jan (K), **por. Chruściel** Marian (N. Sącz), **mgr Cyrekówna** Bogumiła (K), **Cyrkowicz** Jerzy (K), **Ciziklówna** Józefa (K), **Drobniak** Napoleon (K), **Drożdzikowska** Janina (K), **Dubieńska** Wanda (K), **Dusik** Józef (K), **Dylski** Antoni (Jędrzejów), **Dzikowska** Teresa (K), **Ehrlich** Markus (K), ***Faecher** Stanisław (K), **Finkowa** Olga (Tarnów), **mgr Florkiewicz** Wojciech (K), **Gisman** Antoni (K), **Górka** Alfons (K), **Grochowalska** Jadwiga (K), ***Grosman** Hugo (K), **Grosmanówna** Jadwiga (K), **Grzegorczyk** Władysław (Jaworzno), **dr Hirsch** Leon (K), **Iwelski** Stefan (K), **lek. Jaworski** Władysław (K), **Kaliński** Stefan (K), **Kapusta** Zygmunt (K), **Karp** Zbigniew (K), **Kędzior** Fryderyk (K), **Kippman** Kazimierz (K), **Kleczewski** Adam Tadeusz (K), **por. Kłosiński** Tadeusz (K), **Kolbuszowski** Juliusz (Kielce), **Kołodziejszyk** Antoni (K), **Konieczny** Adam (K), **Kormicki** Stefan (K), **Kormicki** Tadeusz (Zabierzów), **Kosturek** Edward (K), **Kotówna** Wanda (K), **dr *Kowenicki** Stanisław (K), ***Kozłowski** Adam (N. Sącz), **mgr Kubalska** Helena (K), **Lankoszówna** Kazimiera (K), **por. Lesser** Tadeusz (K), **prof. *Leszko** Ludwik (K), **por. *Lewiński** Jerzy (K), **Litwin** Henryk (K), **kpt. Loedl** Marian (K), **Łoteczkowa** Janina (K), **mgr Lubaczewski** Marian (K), **mgr Lubowiecki** Jakub (K), **Łamacz** Karol (K), **dr *Macudziński** Bolesław (K), **mjr Malik** Karol (K), **kpt. Małłysko** Zenon (K), ***Maurizio** Marian (K), **Mazurówna** Helena (Batowice), **por. Medwecki** Mieczysław (K), **Mendocha** Roman (K), **mgr Michalek** Antoni (K), **mgr Michalekowa Maria** (K), **Milówka** Kazimierz (K), **por. Mizerski** Witold (K), **por. Mróz** Jan (Wadowice), **Münnich** Tadeusz (K), **kpt. Niedźwiedzki** Kazimierz (K), ***Nitribitt** Roman (Krynica Zdrój), **Nowak** Stanisław (Krynica Zdrój), ***Nowikow** Andrzej (Krynica), **Nowińska** Helena (K), **Nowińska** Zofia (K), **Olejczyk** Alfred (Andrychów), **Olbrychtowicz** Dionizy (Kraków), **Olszewski** Tadeusz (Wadowice), **Pańkow** Mikołaj (K), **kpt. *Pawlik** Bruno (K), **Pfefferberg** Leopold (K), **Pisz** Bronisław (K), ***Płonka** Zbigniew (K), **Profit** Franciszek (K), **inż. *Ramza** Tadeusz (K), **Reizer** Stanisław (Nowy Sącz), **inż. Ritterman** Julian (K), **Rottenberg** Dawid (K), **Russer** Zdzisław (K), **Sawicki Stella** Jan (K), **Scheuerówna** Lidia (Nowy Sącz), **dr *Schinagel** Raul (K), **Schönfeld** Ernest (K), **por. Schubert** Stefan (K), **por.**

Schwarzenberg-Czerny Jerzy (K), ***Spiess** Tadeusz (K), **Sprung** Willi (K), **Staniszewski** Albert (K), **Stefański** Adam (K), **dr Stobiecka** Maria (K), **por. Stromich** Stanisław (K), **Słuczyński** Czesław (K), **Sumera** Jan (Krynica), **Szczygłówna** Maria (Bronowice Małe), **Szeligiewicz** Marian (K), **kpt. dr Szydłowski** Stanisław (K), **inż. Świszczowski** Stefan (K), **por. Teichen** Henryk (K), **Tomaszewska** Janina (K), **Trzciński** Ludwik (K), **Trzyna** Adam (Stara Wieś), **Ustupski** Jerzy Jan (K), **dr *Wajda** Stanisław (K), **Wawro** Marian (Nowy Sącz), **Wielowieyska** Zofia (K), **Wietrzny** Władysław (Limanowa), **Wiśniewska** Barbara (K), **Wiśniewski** Józef (K), **Wójtowicz** Jan (K), **dr *Załuski** Kazimierz (K), **Zawiła** Stanisław (Chrzanów), **por. Zieliński** Tadeusz (K), **Zobel** Reinhard (Andrychów), **Żabnicki** Stanisław (Mościce), **Żarlikowski** Kazimierz (Krynica Zdrój).

VI. Śląski okręg P. Z. N.:

Albinowski Jerzy (Katowice), **Aschenbrenner** Fritz (Bielsko), **Bilczewski** Wiktor (Kęty), **Budil** Hugon (Biała), **Bury** Stanisław (Zwardoń), **kpt. Cesarz** Władysław (Będzin), **dr *Cieszyński** Ignacy (Bielsko), **Cieślar** Michał (Wisła), **Dublaszewski** Jan (Katowice), **Fedorowicz** Edward (Biała), ***Feiler** Leopold (Bielsko), **por. Fiedler** Eugeniusz (Tarnowskie Góry), **Georgiades** Wiktor (Biała), **Gołogórski** Daniel (Katowice), **kpt. Góra** Jan (Bielsko), **Gruszka** Józef (Katowice), **Haratyk** Jan (Koniaków), **Hudycz** Tadeusz (Katowice), **por. Husakowski** Antoni (Chorzów), **Hutschiński** Józef (Bielsko), **Jasińska** Stefania (Mysłowice), **inż. *Kaliciński** Eugeniusz (Katowice), **Kamieński** Julian (Katowice), **Kauder** Oswald (Katowice), **Kempys** Antoni (Biała), **Kischa** Jan (Bielsko), **prof.*Kisielński** Stefan (Katowice), **kpt. Klemens** Rudolf (Katowice) **Klimonda** Roman (Zwardoń), **Kluzik** Korneliusz (Katowice), **Kluzik** Władysław (Katowice), **Kocur** Ferdynand (Katowice), **Kohutek** Ludwik (Katowice), ***Kozdruń** Mieczysław (Katowice), **König** Kurt (Bielsko), **Kroker** Karol (Wisła), **por. Kurkowski** Stefan (Chorzów), **Lauda** Herbert (Bielsko), **du Laurans** Bolesław (Katowice), **Legierski** Jan (Koniaków), **dr Libański** Józef (Bielsko), **Lijowska** Maria (Katowice), ***Lipowczan** Jan (Katowice), **Matusiak** Stanisław (Bielsko), **Matyszkowicz** Józef (Katowice), **Mecha** Erwin (Moszczenica), **Meilich** Marian (Katowice), **Monne** Lucy (Cieszyn), **Najzarek** Zygmunt (Gie-

raltowice), **Namysło** Agnieszka (W. Hajduki), **Nardelli** Walter (Skoczów), **mjr *Niemiec** Mieczysław (Bielsko), **kpt. Nowobilski** Albin (Bielsko), **por. Pachoński** Czesław Jan (Żywiec), **Pawłowski** Otton (Wisła), **Płonka** Franciszek (Biała), **Płonka** Józef (Kamienica), **gen. Przeździecki** Wacław (Bielsko), **Pydych** Jan (Zwardoń), **Redel** Tadeusz (Nowy Bytom), ***Rieger** Andrzej (Katowice), **Riegerowa** Antonina (Katowice), **Roehr** Jan Kanty (Katowice), **Rogowski** Mieczysław (Biała), ***Rybicki** Stanisław (Mikołów), **inż. Scott** Malcolm (Sosnowiec), **Siekierzyński** Walter (Bielsko), **Skórkiewicz** Piotr (Katowice), **Smełty** Artur (Biała), **Socha** Stanisław (Częstochowa), **kpt. *Stiller** Ernest (Bielsko), **Studencki** Kazimierz (Chebzie), **por. Studencki** Władysław (Cieszyn), **Szczepanik** Kazimierz (Katowice), **Szeligiewicz** Kazimierz (Bielsko), ***Szotkowski** Emil (Mysłowice), **Szumański** Tadeusz (Katowice), **por. Szymański** Stefan (Bielsko), **Śniegoń** Karol (Szczygłowice), **Tchórzewski** Bronisław (Żywiec), **Tyc** Edward (Milówka), **Wiener** Zygfryd (Bielsko), **Zakrzewski** Andrzej (Katowice), **Ziemba** Stanisław (Katowice), **por. Żurek** Józef (Bielsko).

*VII. **Grodzieński Okręg PZN.:***

Kpt. **Dobrowolski** Cyprian (Grodno), **Dubielówna** Zofia (Grodno), ***Paczyński** Władysław (Białystok), **por. Szadkowski** Czesław (Białystok), **por. Wasiak** Wacław (Białystok), **Wiślińska** Helena (Grodno).

*VIII. **Przemyski Okręg PZN.:***

Mjr Bernacki Wiktor (Jarosław), **plut. Bosiak** Piotr (Sanok), ***Daniec** Julian (Klimiec), **por. Folwarczny** Jan (Przemyśl), **por. Folwarczny** Roman (Przemyśl), **ppor. dr Gorzeński** Marian (Żurawica), **Jastrzębska** Cecylia (Przemyśl), **por. Kaliński** Jan Marian (Drohobycz), **prof. *Kolankowski** Julian (Przemyśl), **kpt. Krannenwetter** Alojzy (Rzeszów), **Kressak** Emil (Równe k/Dukli), **mgr Loewenstark** Leon (Jarosław), **por. Łabno** Edward (Sanok), **mgr. Łucyk** Marian (Jarosław), **por. Mielniczuk** Arseni (Rzeszów) **Nowakówna** Kazimiera (Jasło), **por. Pieniak** Franciszek (Sanok), **por. Sławik** Stanisław (Dębica), **por. Szejnert** Stefan (Jarosław), **Tereszkiewiczowa** Helena (Borysław), **Trojanowski** Edward (Monasterzec), **Wiedman** Roderyk (Przemyśl), **por. Wiśniowski** Stani-

sław (Sambor), **por. Witkowski** Edmund (Przemyśl), **por. Zaczyński** Roman (Przemyśl).

IX. Pomorski Okręg PZN.:

Bachleda Curuś Józef (Gdańsk), **Bereśniewicz** Aleksander (Gdynia), **por. Burgielski** Kazimierz (Toruń), **Coppik** Alfred (Bydgoszcz), **Czachowski** Józef(Grudziądz), **kpt. *Janicki** Zygmunt (Toruń), **por. Kahanek** Wilhelm (Bydgoszcz), **Kijaniówna** Janina (Toruń), **rtm. Koprowski** Franciszek (Grudziądz), **por. Ładoś** Jan (Grudziądz), **Mora-Mierzkowski** Wiktor (Gdańsk), **płk. *Nakoniecznikoff** Przemysław (Toruń), **dr Niedźwirski** Emil (Bydgoszcz), ***Petrusewicz** Stanisław (Gdańsk), **Rozwadowska-Kamińska** Anna (Starogard), **por. Rozwadowski** Marian (Starogard), ***Rutkowski** Jan II (Toruń), **kpt. *Spyrłak** Stanisław (Bydgoszcz), **por. Staszek** Marceli (Inowrocław), **ppor. Stawicki** Feliks (Włocławek), **por. Stefanicki** Mieczysław (Toruń), **Süss** Marian (Bydgoszcz), **kpt. dypl. Szydłowski** Adam (Grudziądz), **kpt. Taborski** Józef (Toruń), **Wójcicki** Antoni (Gdynia), **Zubek** Aleksander (Trzemeszno).

X. Wołyński Okręg PZN.:

Por. dr. Bukowski Wacław (Włodzimierz), **kpt. *Dziewulak** Wacław (Łuck), **Kobyliński** Henryk (Krzemieniec), **prof. *Kozłowski** Julian (Krzemieniec), **por. Romański** Maciej (Równe), **kpt. Rozenman** Izydor (Równe), **Sobiecki** Stanisław Edmund (Ostróg n/Horyniem), **mjr. Sokólski** Eugeniusz (Łuck).

IV. POMOCNICY INSTRUKTORÓW

I. Warszawski Okręg P. Z. N.:

(W = Warszawa, inne miejscowości są podane w pełnym brzmieniu)

Por. Antolak Eugeniusz (Poznań), **Arciszewski** Stanisław (Poznań), **mjr Bajan** Jerzy (W), **Balasiński** Tadeusz (Łódź), **Bronikowski** Konstanty (W), **por. Brzozowski** Maksymilian (W), **Bruski** Jan (Poznań), **Bujalski** Bolesław (W), **Bukowski** Tadeusz (W), **Chamcówna** Zofia (W), **Chramcowa** Aleksandra (W), **Ciszek** Józef (Lublin), **por. Czarkowski** Jan (W), **Czarnomski** Ze-

nor (W), **Czechowicz** Stanisław (W), **Dąbkowski** Andrzej (W), **Flaszyńska** Zofia (W), **por. Florkowski** Aleksander (Ostrów Mazowiecki), **ppłk. Friser** Karol (Poznań), **por. Gąsiorek** Ludwik (Biała Podlaska), **Geyer** Brunon (Łódź), **por. Gnyś** Władysław (W), **rtm. Gorczyca** Stanisław (Leszno), **Gotard** Franciszek (W), **Grabowska** Irena (W), **por. Gutowski** Michał (Leszno), **Hanicka-Staniszkisowa** Danuta (W), **Heidrych** Teodor (Lublin), **Herbert** Ludwik (Poznań), **Hoffman** Wojciech (W), **Hordliczka** Jan (W), **Horkiewicz** Ludwik (W), **kpt. Hynek** Franciszek (Legionowo), **Iwaszkiewiczówna** Helena (W), **Jabrzemski** Zygmunt (W), **Jaczewski** Jerzy (W), **Jaglarz** Józef (Zamość), **Kędzierzawski** Henryk (Łódź), **por. Konopacki** Jan (Łódź), **Kopycińska** Lidia (W), **Kostańska** Maria (Poznań), **Kreyser** Maria (W), **Kudławiec** Antoni (W), **Kwiatkowski** Stefan (W), **Lachman** Rudolf (Łódź), **Landauowa** Kazimiera (W), **mgr Lebenbaum** Gusta (Łódź), **por. Lesisz** Edmund (Leszno), **Leśkiewicz** Mirosław (W), **Litwiniakówna** Stanisława (W), **Lukas** Jan (W), **por. Łapkowski** Jan (Piotrków), **Łyczywkówna** Wanda (Poznań), **Maciejewska-Hławiczka** Maria (W), **Malcher** Mieczysław (Drohiczyn), **Malinowski** Stanisław (W), **Marczewski** Jan (W), **Maszewski** Antoni (W), **Matuszak** Bogdan (W), **Milicer** Bronisław (W), **Minkiewicz** Andrzej (W), **Mińkowski** Aleksander (Łódź), **inż. Morawski** Jan (W), **Nacholiński** Jerzy (W), **Normark** Wiesław (W), **Nowicki** Tadeusz (Staszów), **Noworyta** Stanisław (W), **Ossowski** Jerzy (W), **Ostrowski** Mieczysław (Łódź), **inż. Pfanhauzer** Jerzy (W), **por. Pieńkowski** Piotr (W), **Piotrowska** Zofia (W), **Pitorak** Józef (W), **Pobiega** Mieczysław (W), **por. Podłowski** Zbigniew (W), **Połoński** Andrzej (W), **Poniatowski** Andrzej (W), **Pożaryski** Jan (W), **Przyborowski** Tadeusz (Łódź), **Rakowski** Czesław (W), **Rossmann** Jan (W), **Rutkowski** Leonard (W), **Rząśnicki** Władysław (W), **kpt. Rzymowski** Zbigniew (Rembertów), **mgr Schontahler** Stanisław (Poznań), **por. Siewierski** Tadeusz (Poznań), **kpt. Sikorski** Stanisław (Sandomierz), **Skąpska** Jadwiga (W), **dr Skotnicki** Jakub Henryk (W), **Słowikowski** Walerian (Łódź), **Stamatello** Krystyna (W), **Steciukówna** Leokadia (Puławy), **inż. Steczkowski** Władysław (W), **Stefanowicz** Władysław (W), **Struczowski** Adam (W), **Surowiecki** Zdzisław (Ostrów), **Szajnówna** Maria (Poznań), **Szkólnik** Mieczysław (W), **ppor. Szmulewski** Wiktor (Poznań), **Szpil-**

fogłówna Halina (W), **Szubertówna** Leokadia (Gniezno), **Ślusarek** Aleksander (W), **Świderski** Bohdan (W), **Talarczykówna** Regina (Poznań), **Tretiak** Tomasz (W), **por. Tys** Konstanty (Łódź), **Wawrzyński** Janusz (W), **Werner** Stanisław (W), **por. Wójcikowski** Kazimierz (W), **Zandrowicz** Zbigniew (W), **Zapolska** Zofia (W), **Zetel** Aleksander (W), **Zieliński** Jerzy (W), **por. Żelechowski** Jerzy (Jabłonna).

II. Wileński okręg P. Z. N.:

Dobrzyński Jelita Janusz (Wilno), **Por. Mazurkiewicz** Edward (Wilno), **Mrózek** Karol (Wilno), **Ruszczycki** Czesław (Święciany), **por. Sawczyński** Stanisław (Lida), **por. Wiełłowicz** Bolesław (Podbrodzie), **por. Wilkojć** Jan (Porubanek k/Wilna).

III. Lwowski okręg P. Z. N.:

(L = Lwów, inne miejscowości są podane w pełnym brzmieniu)

Balicki Aleksander (L), **por. Bałaj** Władysław (Stanisławów), **Berezowski** Marian (L), **Bilińska** Kazimiera (L), **Borowska** Stefania (L), **Buckiewicz** Jerzy (L), **kpt. Cehak** Leon (L), **Chladek** Tadeusz (L), **Cieślikowska** Stanisława (L), **Dobrowolski** Mieczysław (Stanisławów), **Dolińska** Krystyna (L), **Ecker** Ludwik (L), **Eljasiewicz** Roman (L), **Eljasiewicz** Tadeusz (L), **Engel** Adam (L), **por. Fedorowicz** Kazimierz (Czortków), **Glückówna** Bronisława (L), **Goldmanowa** Jadwiga (L), **Grzeszczuk** Antoni (Ławoczne), **dr Hibel** Henryk (L), **Hirsch** Stanisław (L), **Jenner** Roman (L), **Kaiser** Józef (L), **Kamieniobrodzka** Zofia (L), **Kołodziej** Mieczysław (L), **Krokowska-Szmidtgalowa** Wacława (L), **Krzywiński** Władysław (Stanisławów), **Kuranówna** Maria (Sławsko), **Kwiatkowska** Helena (L), **Lechman** Kazimierz (L), **por. Len** Alfred (Stryj), **por. Łuszczyński** Jan (Skniłów), **Łysenko** Roman (Bolechów), **Malerman** Dawid (L), **mgr Matuszkiewicz** Stanisław (L), **Milczanowska** Irena (L), **Molisak** Karol (Stanisławów), **Mucha** Tadeusz (L), **Münnich** Irena (Czortków), **Niewiński** Bronisław (Stanisławów), **Nowosad** Włodzimierz (L), **Petri** Helena (Stryj), **Piątkiewiczowa-Mozer** Jadwiga (L), **Pierzchała** Czesław (L), **por. Piórecki** Zbigniew (Stanisławów), **Podłowski** Alfred (L), **mgr Połoniecki** Bernard (L), **Popiel** Czesław (Stanisławów), **Pozowska** Jadwiga (Stanisławów), **Progulski** An-

drzej (L), **Prugar** Władysława (L), **Ptaszyński** Edward (Stanisławów), **Puchalski** Roman (L), **Różycka** Zofia (Stryj), **Schaefer** Tadeusz (Trembowla), **Setkowicz** Mieczysław (L), **Silbersteinówna** Ada (L), **Skrzypecki** Kazimierz (L), **Sorokówna** Aneta (Tarnopol), **por. Steininger** Aleksander (Skniłów), **Stenzel** Jerzy (L), **Stolarczyk** Bolesław (L), **Swoboda** Tadeusz (Stanisławów), **Szybalski** Stefan (L), **Tołłoczko** Zdzisław (L), **Wałukiewicz** Antoni (Brzeżany), **Wierzyńska** Janina (L), **por. Wiśniewski** Ludwik (L), **Wollak** Edward (Stryj), **Załuczkowski** Mieczysław (Stryj), **Zarugiewicz-Pawelska** Zofia (L), **Ziajka** Józef (Stryj), **Żuławska-Perbowska** (Nowosiółki).

IV. Podhalański okręg P. Z. N.:

(Z = Zakopane, inne miejscowości są podane w pełnym brzmieniu)

Beck Samuel (Z), **Bitta** Bolesław (Z), **Blau** Julian (Z), **Blau** Samuel (Z), **Dwornicki** Tadeusz (Z), **Galiński** Kazimierz (Z), **Grün** Otto (Z), **Klocek** Stanisław (Z), **Lipowski** Jan (Z), **Lorek** Eugeniusz (Z), **Łuszczek** Izydor (Z), **Marduła „Gał"** Franciszek (Z), **Mazur** Tadeusz (Z), **Pietras** Władysław (Bukowina), **Piwowarczyk** Józef (Z) **Radkiewicz** Tadeusz (Z), **Rittersschildowa** Helena (Z), **Schwarzbardt** Benno (Z), **Serafin** Roman (Z), **Sitarz** Józef (Z), **Skupień** Jan (Z), **Skupień** Stanisław (Z), **Sumera** Władysław (Z), **Wilga** Jan (Z).

V. Krakowski okręg P. Z. N.:

(K = Kraków, inne miejscowości są podane w pełnym brzmieniu)

Inż. Abeles Robert (K), **Bachnerówna** Gena (K), **Bantówna** Helena (K), **Bąk** Józef (K), **sierż. Borkowski** Franciszek (Nowy Sącz), **Brodacki** Roman (Bieżanów), **Burbelka** Józef (K), **Chludziński** Witold (K), **por. Chociej** Henryk (K), **Christ** Feliks (Rabka), **Chylińska** Klara (K), **Enkerówna** Regina (Krynica), **Figwer** Franciszek (K), **Fischer** Henryk (K), **kpt. Foryś** Tadeusz (K), **Gibała** Alojzy (Mokrzyska), **Gizowski** Stefan (Krynica), **mjr Głowacki** Jerzy (Wadowice), **Gołębski** Jerzy (K), **Grabowska** Janina (K), **Hartwich** Helena (K), **Hornberger** Jan (K), **Hrzebiczkówna** Maria (K), **lek. Huczyński** Janusz (K), **por. Iskierko** Mieczysław (K), **Janicki** Kazimierz (K), **Janikówna** Maria (K), **Janota** Bolesław (Krynica), **Kahanówna** Natalia (K), **por. Kałymon** Jan (K), **Kaudelko**

Eugeniusz (Wadowice), **Kieslerówna** Helena (K), **Kleiner** Jakub (K), **Koczurówna** Stanisława (K), **Kolarzówna** Irena (K), **Konderla** Jan (K), **Kopera** Zygmunt (K), **Kostecki** Adam (K), **Kudlik** Władysław (Nowy Sącz), **por. dr Kurz** Julian (K), **Łukaszewicz** Mieczysław (K), **Lux** Emanuel (K), **Łapiński** Rudolf (K), **płk. Madeyski** Felicjan (K), **Majerówna** Maria (K), **Malinka** Maria (Andrychów), **Mandelbaumówna** Jadwiga (K), **mgr Marcinkowski** Marian (K), **Michlakówna** Zofia (K), **Miś** Marian (K), **Mróz** Juliusz (K), **mgr Neuman** Michał (K), **Nyczkówna** Cecylia (K), **Oberleder** Irena (K), **Obrzydowska** Maria (K), **Osuchowski** Aleksander (Nowy Sącz), **Oszacki** Jan (K), **Pawlik** Jan (Chełmek), **Pągowski** Bolesław (K), **por. Pentz** Jan (K), **Perek** Zygmunt (Parurek), **Pićkoszówna** Aurelia (Tarnów), **por. Ratuszny** Aleksander (K), **Rybka** Aleksander (K), **Rychlik** Emil (K), **Scherer** Józef (K), **Schiffówna** Helena (Bochnia), **Schlamp** Józef (K), **Schlesinger** Kazimierz (K), **Schmidt** Fryderyk (Nowy Sącz), **Schreiner** Hugo (K), **Schreiner** Juliusz (Krynica), **Schreiner** Leopold (Krynica), **Silberman** Henryk (Andrychów), **Skulska-Berwid** Zofia (Nowy Sącz), **Skwarczyński** Eugeniusz (K), **Słoninka** Andrzej (K), **Służewska** Janina (K), **kpt. Stachowiak** Ignacy (Gorlice), **Stańczykiewicz** Sylweriusz (K), **Stawowczyk** Władysław (K), **kpt. Suchorzewski** Kazimierz (Nowy Sącz), **Sycz** Marian (K), **Sztolf** Tadeusz (K), **Szymański** Stefan (K), **Szymonkówna** Maria (K), **Ślizowski** Julian (K), **Świerczek** Władysław (Nowy Sącz), **Topór** Rudolf (Chabówka), **Wachsmanówna** Leonora (K), **por. Waligóra** Władysław (Nowy Sącz), **Wegner** Iser (K), **Wodecki** Zygmunt (K), **Wojnowska** Maria (K), **Wyka** Tadeusz (K), **Zarzycki** Adam (K), **Zawilski** Zdzisław (Nowy Sącz), **Zbożilówna** Franciszka (K), **Czajkowski** T. (K).

VI. Śląski Okręg PZN.:

Apollo Tadeusz (Mikołów), **Bury** Jan (Zwardoń), **Bytomski** Fryderyk (Katowice), **Ciapuła** Józef (Żywiec), **Cieślar** Jan (Wisła), **Czerniak** Józef (Mikołów), **Danziger** Otton (Bielsko), **Dobrowolski** Mieczysław (Częstochowa), **Dragonówna** Irma (Lubliniec), **Drózd** Jerzy (Wisła), **por. Duchiewicz** Jerzy (Tarnowskie Góry), **Faliński** Władysław (Katowice), **inż. Fyda** Kazimierz (Zawiercie), **Gajda** Rudolf (Koniaków), **Glajcar** Władysław (Cieszyn), **Glücksman** Konrad (Bielsko), **Grzędzielski** Stanisław

(Biała), **Hamerlak** Franciszek (Żory), **Hanke** Karol (Katowice), **Hefner** Albin (Mikołów), **Heinrich** Kurt (Katowice), **inż. Inwald** Tadeusz (Będzin), **Janik** Leopold (Chorzów), **Jeleniewska** Janina (Katowice), **Jelonek** Stanisław (Kończyce), **Jochemczyk** Alojzy (Rybnik), **Juroszek** Alojzy (Koniaków), **mgr. Kaszper** Tadeusz (Katowice), **Kempny** Engelbert (Wisła), **Kopyciński** Czesław (Nowa Wieś), **Kostuch** Stefan (Wisła), **Kotas** Franciszek (Cieszyn), **inż. Kozłowski** Jeremi (Cieszyn), **Krupop** Herbert (Nakło/Śl.), **Kubaczka** Robert (Wisła), **Kubiaczyk** Aleksander (Chorzów), **Kwiczalanka** Lidia (Katowice), **Lewicka** Janina (Rybnik), **Machauf** Jan (Bielsko), **Maciejczyk** Zygmunt (Bystra), **Mamczarczyk** Józef (Siemianowice), **Michalski** Antoni (Skoczów), **Musiolik** Zofia (Marklowice), **Musioł** Florian (Wielopole), **Nossol** Alice (Katowice), **Nowotarski** Czesław (Bielsko), **Ozaist** Adam (Żywiec), **Pabijan** Władysław (Koniaków), **Padoł** Zygmunt (Ząbkowice), **Paluch** Jan (Szczyrk), **Poradisz** Emil (Wisła) **Ramsza** Jan (Cieszyn), **Rolewicz** Zygmunt (Tarnowskie Góry), **Rutkowska** Stefania (Katowice), **Ryś** Erwin (Cieszyn), **Scott** Alice (Sosnowiec), **Sękowski** Stanisław (Żory), **st. sierż. Sikorski** Stanisław (Bielsko), **Stahlmach** Stanisław (Mysłowice), **Szczepański** Józef (Kostuchna), **Szubra** Tadeusz (Zebrzydowice), **Szuścikówna** Stefania (Ruda/Śl.), **Szymik** Emil (Nowa Wieś), **Ścigalski** Antoni (Kochłowice), **ppor. dr Tenderenda** Tadeusz (Bielsko), **Tokarz** Augustyn (Król. Huta), **Tatarczyk** Józef (Katowice), **Toporkiewicz** Mieczysław (Nowa Wieś), **Tor** Zdzisław (Halemba), **Wierzbicka** Anna (Katowice), **Wojsch** Henryk (Chorzów), **Wróbel** Tomasz (Biała), **Wrzód** Paweł (Katowice), **Wurzel** Emilia (Katowice), **Zielonkówna** Maria (Orzesze), **Żyder** Adolf (Wisła).

VII. Grodzieński okręg P. Z. N.:

Ppor. Borowski Tadeusz (Białystok), **kpt. Golas** Mieczysław (Grodno), **kpt. Jabłoński** Józef (Grodno), **Lenartowicz** Jadwiga (Grodno), **por. Żmudziński** Jan (Białystok).

VIII. Przemyski okręg P. Z. N.:

Sierż. Binder Jan (Sanok), **Bromowicz** Wiktor (Drohobycz), **plut. Czaja** Józef (Sanok), **mgr Eisenbach** Kazimierz (Sanok) **por. Kaczmarek** Marian (Przemyśl), **por. Klepacki** Jan (Jarosław), **Klier** Jan (Jasło), **Korda-**

siewicz Józef (Podbuż), **Kozubowska** Irena (Przemyśl), **kpt. Królikiewicz** Władysław (Przemyśl), **Kurkowski** Szczepan (Jędrzejów), **Lachowicz** Ignacy (Drohobycz), **Lachowiczowa** Anna (Drohobycz), **Łohiński** Tadeusz (Drohobycz), **por. Łopaciński** Jan (Łańcut), **Poprawski** Roman (Sanok), **Rarogiewicz** Jerzy (Przemyśl), **Rojkowski** Tadeusz (Jasło), **Rynikiewicz** Edward (Przemyśl), **por. dr Rzeczycki** Czesław (Przemyśl), **Serwówna** Jadwiga (Sanok), **Siemaszkiewicz** Adam (Drohobycz), **por. Słapczyński** Antoni (Łańcut), **por. Taczak** Stanisław (Rzeszów), **por. Wanacki** Bonifacy (Sambor), **inż. Wojnar** Józef (Borysław), **Wojnarowa** Hermina (Borysław), **Wolf** Aleksander (Sianki), **por. Zemanek** Stanisław (Jarosław), **por. Zych** Edward (Sanok), **Zdanowicz** Tadeusz (Borysław).

IX. Pomorski okręg P. Z. N.:

Por. Antonowicz Jerzy (Toruń), **kpt. Billik** Edward (Bydgoszcz), **por. Dzięcielewski** Włodzimierz (Bydgoszcz), **Goldberg** Chaskel (Gdynia), **por. Gorczyński** Antoni (Grudziądz), **Hamer** Joachim (Gdynia), **Helwig** Zygmunt (Bydgoszcz), **Jacewicz** Emil (Toruń), **por. Makowski** Eugeniusz (Toruń), **Monne** Mieczysław (Toruń), **por. Nowak** Wojciech (Bydgoszcz), **Rydławski** Marian (Chełmża), **Rykowska** Zofia (Bydgoszcz), **por. Sidorenko** Stanisław (Bydgoszcz), **dr Siełużycki** Eugeniusz (Bydgoszcz), **Strużyna** Teobald (Chełmża), **Turecki** Witold (Chełmża), **por. Widort** Kazimierz (Brodnica), **por. Zapisek** Jan (Grudziądz).

X. Wołyński Okręg PZN.:

Czarnacki Józef (Biała), **Johanowicz** Zygmunt (Łuck), **Motorkow** Borys (Krzemieniec), **Raniszewski** Kazimierz (Równe), **mjr Sokólski** Eugeniusz (Łuck), **Stankiewicz** Stanisław (Dubno), **Trzciński** Piotr (Łuck), **Zarucki** Tadeusz (Mizocz).

(Uwaga: wiadomości o adresach trenerów, pomocników trenerów, instruktorów i pomocników instruktorów, udziela Komisja Sportowa PZN. w Krakowie, ul. Piłsudskiego 13).

V. INSTRUKTORZY NARCIARSTWA NIZINNEGO

Bidas Michał, **Cybyk** Aleksander, **ppłk. Nakoniecznikoff** Przemysław, **kpt. Reliszko** Zygmunt, **Rochon** Feliks, **Roszko** Roman, **Rybiński** Jan, **Skład** Jan, **Zülke** Leon, **Żaba** Stanisław.

VI. POMOCNICY INSTRUKTORÓW NARCIARSTWA NIZINNEGO

Bereżny Władysław, **Buchner** Feliks, **Burblis** Romuald, **dr Cajler** Franciszek, **Czudek** Józef, **Derengowski** Tadeusz, **Dobrzyński** Jelita Janusz, **Franczyk** Józef, **Funk** Henryk, **Gołębiowski** Zdzisław, **Horoch** Witold, **Jarmoliński** Aleksander, **Kartasiński** Antoni, **Kończy** Antoni, **Korsak-Zaleski** Michał, **Krauczyński** Marian, **Kurasz** Teofil, **Kwaśniewski** Wacław, **Lilpop** Kazimierz, **Łosik** Piotr, **kpt. Łysakowski** Władysław, **Małachowski** Ilia, **Marecki** Edward, **plut. Murawski** Jan, **Paszkowski** Romuald, **Pawłowski** Władyslaw, **Skrzypiński** Józef, **Sosenkiewicz** Wacław, **st. sierż. Sroka** Władysław, **Stryszak** Antoni, **Süss** Marian, **Szajdzicki** Adam, **Szamardin** Anatol, **Szepietowski** Władysław, **Szpitter** Alfons,**Szramkiewicz** Romuald, **Szyryński** Jerzy, **Wieliczko** Kazimierz, **Wasilewski** Wiktor, **Worotyński** Adam, **Zamirowski** Aleksy, **Zarembski** Paweł, **Zieniewicz** Edward.

(Uwaga: Wiadomości o adresach instruktorów i pomocników instruktorów narciarstwa nizinnego udziela Komisja Narciarstwa Nizinnego PZN. w Warszawie, ul. Marszałkowska 98).

NORMY AKCJI OBOZOWEJ W SEZONIE 1936/7

Polski Związek Narciarski sprawuje **wyłączną kontrolę nad organizacją** i przeprowadzeniem **kursów narciarskich i zimowych obozów zastępczych** w sezonie zimowym 1936/7. Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego poruczył Związkowi kierownictwo akcji wyszkoleniowej, prowadzonej przez wszystkie towarzystwa narciarskie zrzeszone w PZN oraz wszystkie organizacje wychowania fizycznego, zamierzające szkolić narciarzy.

W ramach akcji wyszkoleniowej odbywać się mogą tylko te kursy i obozy, które zostały **zgłoszone do Polskiego Związku Narciarskiego,** przez niego zaaprobowane i zatwierdzone, tudzież **ogłoszone przez Państwowy Urząd WF i PW.** Jedynie tylko kursy i obozy organizowane przez instytucje przysposobienia wojskowego podlegają odrębnym normom i zgłaszają swe obozy wprost do Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i PW.

Zarządzenie powyższe ma na celu **zapewnienie racjonalnego szkolenia,** oraz roztoczenie ścisłej kontroli nad prawidłowym wykorzystywaniem tych **udogodnień i ułatwień,** które Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i PW zapewnia uczestnikom kursów i obozów (zniżki kolejowe na Polskich Kolejach Państwowych dla uczestników obozów).

Wszystkie kursy, prawidłowo zgłoszone i oficjalnie ogłoszone w programie urzędowym, prowadzone być mogą **jedynie przez egzaminowanych nauczycieli narciarstwa PZN** znajdujących się na oficjalnej liście ogłoszonej na sezon 1936/7 w „Informacyjnym Kalendarzu Narciarskim PZN". Polski Związek Narciarski **nie uznaje żadnych innych uprawnień** do nauczania narciarstwa w ramach akcji wyszkoleniowej. Jedynie tylko absolwenci Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego oraz Studiów Wychowania Fizycznego przy Uniwersytetach — upoważnieni do tego przez swe Uczelnie, prowadzić mogą kursy i obozy (w sezonie 1936/7) jednakże tylko w organizacjach wychowania fizycznego, niezrzeszonych w PZN.

W kursach organizowanych przez towarzystwa, należące do Polskiego Związku Narciarskiego uczestniczyć mogą **wyłącznie członkowie** tych towarzystw, wykazujący się **legitymacjami Polskiego Związku Narciarskiego** (czarnymi) z nalepką ważności na sezon 1936/7.

Wszyscy uczestnicy kursów zatwierdzonych tj. prawidłowo zgłoszonych do Polskiego Związku Narciarskiego i ogłoszonych przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego, korzystać mogą z **udogodnień przejazdowych na PKP** na zasadzie odrębnych przepisów, ogłaszanych w komunikatach oficjalnych Polskiego Związku Narciarskiego. **Przepisy te muszą być z całą dokładnością przestrzegane.**

Polski Związek Narciarski wzywa wszystkich organizatorów kursów narciarskich i zimowych obozów zastępczych, zatwierdzonych oraz oficjalnie ogłoszonych — **do bezwzględnego przestrzegania norm wydanych przez Polski Związek Narciarski.** Władze Związku podają do wiadomości, iż **przeprowadzać będą ścisłą kontrolę** narciarskiej akcji wyszkoleniowej w sezonie 1936/7. W stosunku do organizacyj, wykazujących uchybienia, zastosowane będą **najsurowsze kary.**

Wszyscy organizatorzy kursów i obozów akcji wyszkoleniowej 1936/7 r. **obowiązani są do udzielania pomocy wyjaśnień delegatom Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego oraz inspektorom upoważnionym przez PZN** do przeprowadzania akcji kontrolnej. Organizatorzy są **osobiście odpowiedzialni** za prawdziwość wszystkich podanych szczegółów. Szczególnie baczyć muszą organizatorzy kursów i obozów, aby akcja wyszkoleniowa obejmowała **wyłącznie czynnych narciarzy,** aby uprawnienia przejazdowe przydzielane były wyłącznie ćwiczącym uczestnikom kursów, oraz aby wykluczyć jakiekolwiek nadużycia.

III. SPORT

MISTRZOWIE POLSKI W NARCIARSTWIE W LATACH 1920—36

(Za okres dziesięciolecia 1920—1929, podane są tylko nazwiska Mistrzów Polski (bieg złożony); w następnych latach wymienieni są mistrzowie we wszystkich konkurencjach przewidzianych programem mistrzostw).

1920 — **Franciszek Bujak** (SNPTT), Zakopane.

1921 — **Franciszek Bujak** (SNPTT), Zakopane.

1922 — **Andrzej J. Krzeptowski** (SNPTT), Zakopane.

1923 — **Andrzej I. Krzeptowski** (SNPTT), Zakopane.

1924 — **Henryk Mückenbrunn** (SNPTT), Zakopane.

1925 — **Henryk Mückenbrunn** (SNPTT), Zakopane.

1926 — **Franciszek Wende,** Czechosłowacja, H. D. W

1927 — **Ottakar Nemecky**, Czechosłowacja, C. S. L.

1928 — **Bronisław Czech** (SNPTT), Zakopane.

1929 — **Hans Viniarengen**, Norwegia, N. S. F.

1930 — Mistrz Polski: **Karol Szostak** (SNPTT), Zakopane; bieg 18 km: Zdzisław Motyka (Wisła), Zakopane; bieg 50 km: Zdzisław Motyka (Wisła), Zakopane; skok otwarty: Franciszek Cukier (Sokół), Zakopane; bieg pań: Stanisława Staszel-Polankowa (Sokół), Zakopane; bieg zjazdowy: Władysław Suleja (SNPTT), Zakopane; bieg rozstawny 5 × 10 km: SNPTT, Zakopane.

1931 — Mistrz Polski: **Antonin Barton**, Czechosłowacja, C. S. L.; bieg 18 km: Antonin Barton, Czechosłowacja, C. S. L.; bieg 50 km: Zdzisław Motyka (Wisła), Zakopane; skok otwarty: Sigmund Schwab, Austria, A. Oe. S. V.; bieg pań: Bronisława Staszel-Polankowa (Sokół), Zakopane; bieg zjazdowy: Stanisław Marusarz (SNPTT), Zakopane; bieg rozstawny 5 × 10 km: SNPTT, Zakopane.

1932 — Mistrz Polski: **Stanisław Marusarz** (SNPTT), Zakopane; bieg 18 km: Władysław Berych (SNPTT), Zakopane; bieg 50 km: Władysław Berych (SNPTT), Zakopane; skok otwarty: Stanisław Marusarz (SNPTT), Zakopane; bieg pań: Zofia Stopkówna (SNPTT), Zakopane; bieg zjazdowy: Władysław Suleja (SNPTT), Zakopane; bieg rozstawny: 5 × 10 km: SNPTT, Zakopane.

1933 — Mistrz Polski: **Izydor Łuszczek** (Wisła), Zakopane; bieg 18 km: Cyryl Musil, Czechosłowacja, C. S. L.; bieg 50 km: Cyryl Musil, Czechosłowacja, C. S. L.; skok otwarty: Stanisław Marusarz (SNPTT), Zakopane; bieg pań: Zofia Stopkówna(SNPTT), Zakopane; bieg zjazdowy: Stanisław Marusarz (SNPTT), Zakopane; slalom: Jan Schindler (Wisła), Zakopane; kombinacja alpejska: Stanisław Marusarz (SNPTT), Zakopane; bieg zjazdowy pań: Bronisława Staszel-

Polankowa (Sokół), Zakopane; bieg rozstawny 5 × 10 km: (SNPTT), Zakopane.

1934 — Mistrz Polski: **Bronisław Czech** (SNPTT), Zakopane; bieg 18 km: Cyryl Musil, Czechosłowacja, CSL; bieg 50 km: Cyryl Musil, Czechosłowacja, CSL; skok otwarty: Nils Eie, Norwegia, NSF; bieg zjazdowy pań: Bronisława Staszel-Polankowa (Sokół), Zakopane; bieg zjazdowy: Franz Kraus, Czechosłowacja, HDW; slalom: Hubert Heim, Jugosławia, JZSS; kombinacja alpejska: Franz Kraus, Czechosłowacja, HDW; bieg rozstawny 5 × 10 km: (SN „Wisła") Zakopane.

1935 — Mistrz Polski: **Stanisław Marusarz** (SNPTT), Zakopane; bieg 18 km: Martin Matsbo, Szwecja (S. S. F.); bieg 50 km: Władysław Czech (ON Sokół), Zakopane; skok otwarty: Reidar Andersen, Norwegia (N. S. F.); bieg zjazdowy pań: Bronisława Staszel-Polankowa (ON Sokół), Zakopane; bieg zjazdowy: Reidar Andersen, Norwegia (N. S. F.); slalom pań: Karolina Bednarzówna (ON Sokół), Zakopane; slalom: Reidar Andersen, Norwegia (N. S. F.); kombinacja zjazdowa: Reidar Andersen, Norwegia (N. S. F.); kombinacja zjazdowa pań: Zofia Stopkówna (SNPTT) Zakopane; bieg rozstawny 4 × 10 km: (SN Wisła), Zakopane.

1936 — Mistrz Polski: **Stanisław Marusarz** (SNPTT), Zakopane; bieg 18 km: Stanisław Karpiel (SN Zw. Strzeleckiego), Zakopane; bieg 50 km: nierozegrano; skok otwarty: Stanisław Marusarz (SNPTT), Zakopane; bieg zjazdowy pań: Helena Marusarzówna (SNPTT), Zakopane; bieg zjazdowy panów: Walter Hollmann Czechosłowacja (HDW); slalom pań: Bronisława Staszel-Polankowa (ON Sokół), Zakopane; slalom: Bronisław Czech (SNPTT), Zakopane; kombinacja zjazdowa: Bronisław Czech (SNPTT), Zakopane; kombinacja zjazdowa pań: Helena Marusarzówna (SNPTT), Zakopane: bieg rozstawny 4 × 10 km: (SNPTT), Zakopane.

PROGRAM
IMPREZ NARCIARSKICH
W SEZONIE 1936—1937

ustalony na konferencji przedzimowej na Kasprowym Wierchu 19. IX. 1936 r.

GRUDZIEŃ 1936:

6 i 8. **Bielsko** — Zawody o Odznakę Sprawności P.Z.N. (SN Sokół Bielsko).

6—8. **Lwów** — Otwarcie sezonu narciarskiego (SN PTT Lwów).

8. **Drohobycz** — Bieg zjazdowy (SN PTT Drohobycz).

13. **Lwów** — Sztafeta 4×5 km (KTN Lwów).

13. **Nowy Targ** — Konkurs skoków (SN Podhale N. Targ)

13. **Wisła** — Zawody o Odznakę Sprawności P.Z.N. (SKN Katowice).

19. **Lwów** — Narciarskie biegi 12 i 6 km (SN AZS Lwów).

20. **Drohobycz** — Zawody o Odznakę Sprawności P.Z.N. (SN PTT Drohobycz).

20. **Nowy Targ** — Bieg narciarski 12 km (SN Podhale N. Targ).

20. **Krynica** — Bieg zjazdowy z Jaworzyny (SN Zw. Strz. Krynica).

20. **Lwów** — Konkurs skoków w Brzuchowicach (SNPTT Lwów).

23—31. **Karpaty** — Raid kolejowy po Podkarpaciu (TKN Kraków).

25—27. **Karpaty Wschodnie** — Raidy narc. w Bieszczadach i Czarnohorze (SN PTT Lwów).

26. **Sławsko** — Slalom (KTN Lwów).

26. **Rabka** — Zawody narciarskie młodzieży (SN Ogn. Zw. Podh. Rabka).

26. **Nowy Targ** — Konkurs skoków (SN Podhale N. Targ).

26. Pol. Chochołowska — Zawody zjazdowe (WKN Warszawa).

26. Krzemieniec — Zawody o Odznakę Sprawności PZN. (SN Hasmonea Krzemieniec).

26. Krynica — Konkurs skoków (SN Zw. Strz. Krynica).

26. Worochta — Zawody o Odznakę Sprawności P. Z. N. (SN PTT Stanisławów).

26—27. Wisła — Bieg sztafet beskidzkich, slalom i konkurs skoków (SKN Katowice).

26. Zakopane — Konkurs skoków (SN PTT i SN Wisła).

27. Sławsko — Konkurs skoków (KTN Lwów.)

27. Rabka — Zawody o Odznakę Sprawności P. Z. N. (SN Ogn. Zw. Podh. Rabka).

27. Krynica — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN Zw. Strz. Krynica).

27. Szczawnica — Konkurs skoków (SN Wisła Szczawnica).

27. Worochta — Bieg zjazdowy (SN PTT Stanisławów).

27. Krzemieniec — Otwarcie sezonu narciarskiego (SN Zjedn. Organ. Społecz.).

30. Polana Chochołowska — Zawody o cyfrę zjazdową P. Z. N. (WKN Warszawa).

31. Zakopane — **Bieg rozstawny 4×10 km O Mistrzostwo Polski** (PZN).

31. Sławsko — Narc. bieg zjazdowy (SN Czarni Lwów).

STYCZEŃ 1937:

1. Krynica — Bieg zjazdowy (SN Zw. Strz. Krynica).

1. Zakopane — Konkurs skoków (SN PTT Zakopane).

1. Worochta — Bieg narciarski 10 km (SN PTT Stanisławów).

1. Sławsko — Konkurs skoków (SN Czarni Lwów).

1—3. Narciarski raid gwiaździsty do N. Targu (SN HKN Kraków).

2—3. Wisła — Otwarcie sezonu narciarskiego (SKN Katowice).

2—3. **Rabka** — Dni narciarskie Rabki (SN Ogn. Zw. Podh. Rabka).

3. **Krynica** — Slalom (SN Zw. Strz. Krynica).

3. **Krynica** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN Zw. Strz. Krynica).

3. **Skole** — Sokole zawody narciarskie (SN Sokół Skole).

6. **Zakopane** — Konkurs skoków (SN Wisła Zakopane).

6. **Nowy Targ** — Bieg narciarski (SN ŻTGS Nowy Targ).

6. **Nowy Targ** — Zawody narciarskie Sokoła krakowskiego (ON Sokół Kraków).

6. **Drohobycz** — Dzień Narciarza (SN PTT Drohobycz).

6. **Borysław** — Dzień Narciarza (SN PTT Drohobycz).

6. **Lwów** — Dzień Narciarza i zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN PTT Lwów).

6. **Worochta** — Zawody narciarskie (SN Prut Worochta).

6. **Wisła** — Bieg zjazdowy (SKN Katowice).

6. **Krzemieniec** — Bieg sztafet 4×5 km (Komitet W. F. i P. W.).

6. **Łuck, Dubno, Janowa Dolina, Równe, Zdołbunów** — Biegi na Odznakę Sprawności PZN.

7. **Zakopane** — Bieg zjazdowy Beskid—Hala Gąsienicowa (NKZ Zakopane).

8. **Rabka** — Konkurs skoków młodzieży (SN Ogn. Zw. Podh. Rabka).

8. **Krynica** — Zawody skijöringowe (SN Zw. Rez. Krynica).

9—10. **Szczawnica** — Złożony bieg zjazdowy (SN Wisła Szczawnica).

9—10. **Lwów** — Zawody narc. w komb. norw. (SN PTT Lwów).

10. **Zakopane** — Bieg 18 km (ON Sokół Zakopane).

10. **Krynica** — Konkurs skoków (SN Zw. Strz. Krynica).

10. **Turka n/Stryjem** — Sokole zawody narciarskie (Sanok, Zagórz, Turka).

10. **Nowy Targ** — Bieg zjazdowy Turbacz—Nowy Targ (SN Podhale N. Targ).

10. Jaremcze — Bieg zjazdowy z Makowicy (SN PTT Stanisławów).

10. Głębce — Konkurs skoków (SKN Katowice).

10. Magórka k/Bielska — Jubileuszowe zawody narciarskie — 30-lecie WSC Bielsko (Wintersportklub Bielsko).

10. Magórka — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN STT Biała).

10. Hala Boracza — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN. (Makkabi Bielsko).

10. Bukowina — Bieg o Odznakę Sprawności PZN. (KN Bukowina).

10. Ławoczne — Narc. zawody wewn. (SN KPW Lwów).

10. Krzemieniec — Drużynowe zawody międzyklubowe (Krzem. Klub Sport.).

14. Nowy Targ — Konkurs skoków (ON Sokół N. Targ).

14. Zakopane — Otwarcie toru slalomowego w Suchym Żlebie (NKZ Zakopane).

16. Krzemieniec — Zawody narciarskie (SN Hasmonea Krzemieniec).

16. Krzemieniec — Bieg 15 km (SN Zjedn. Organ. Społ.).

16—17. Zakopane — Zawody narc. o memoriał śp. Woycickiego (SN Wisła Zakopane).

16—17. Rabka — Mistrzostwa V Okręgu PZN (V Okręg PZN).

16—17. Bukowina — Biegi zjazdowe dzieci góralskich.

16—17. Lwów — Mistrz. Narc. IV Lwowskiego Okr. PZN. (KTN).

17. Krzemieniec — Konkurs skoków (SN Zjedn. Organ. Społ.).

17. Lwów — Zawody narc. młodz. i o Odzn. Sprawn. PZN (SN PTT Lwów).

17. Brzeżany — Sokole zawody narciarskie (ON Sokół Brzeżany).

17. Borysław — Sokole zawody narciarskie (ON Sokół Borysław).

17. Sucha — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (ON Sokół Sucha).

17. **Barania Góra** — Jubileuszowe zawody narc. (SKN Katowice).

17. **Bielsko—Magóra** — Zawody narciarskie (ON Sokół Bielsko).

17. **Przemyśl** — Bieg rozstawny 4×4 km (Przem. Tow. Narc. Przemyśl).

17—20. **Nowy Targ** — Raid narciarski N. Targ—Krynica (ŻTGS N. Targ).

19—21. **Lwów** — Międzynarodowe zawody narciarskie, jubileusz KTN (KTN Lwów).

19—23. **Rabka** — Raid narciarski o Odzn. Górską PZN (SN Ogn. Zw. Podh.).

21—24. **Krynica** — Międzynar. akademicki zawody narciarskie (SN AZS Kraków).

22—23. **Karpaty Zachodnie** — Marsz Strzelecki I. Brygady Leg. Chabówka—Limanowa—N. Sącz (PZN).

22—24. **Iwonicz** — Międzyklubowe zawody narciarskie (SN PTT Iwonicz).

23. **Zakopane** — Zawody narc. o puchar K. Makuszyńskiego (SN Wisła Zakopane).

23. **Bielsko** — Zawody narc. o Odzn. Sprawn. PZN (SN Strz. Podh. Bielsko).

23. **Krzemieniec** — Mecz narciarski Wilno—Krzemieniec (X okręg PZN).

24. **Janowa Dolina** — Bieg dystansowy 30 km o Mistrzostwo Wołynia (Klub sportowy „Strzelec“ z Janowej Doliny).

24. **Nowy Targ** — Zawody narc. (komb. norw.) (ON Sokół N. Targ).

24. **Worochta** — Międzysekcyjny bieg zjazd. (SN PTT Stanisławów).

24. **Ławoczne** — Narc. zawody KPW (SN KPW).

24. **Lwów** — Zawody młodzieży o Odzn. Sprawn. (SN PTT Lwów).

24. **Wisła** — Zawody narciarskie (SKN Katowice).

24. **Zielonka** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN PTT Warszawa).

24. **Rabka** — Bieg zjazdowy Turbacz—Rabka (SN Ognisko Zw. Podh. Rabka).

24. **Zakopane** — Konkurs skoków (ON Sokół Zakopane).

24. **Brzeżany** — Zawody narc. o Odzn. Sprawn. PZN (ON Sokół Brzeżany).

24. **Nowy Targ** — Zawody narciarskie (SN Podhale N· Targ).

24. **Drohobycz** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN PTT Drohobycz).

24. **Borysław** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN PTT Drohobycz).

24. **Sianki** — Bieg narc. Pikuj—Sianki (Przem. Tow. Narc. Przemyśl).

24. **Limanowa** — Propagand. zawody narciarskie (V Okr. PZN).

24. **Goleszów** — Zawody narciarskie (SN „Watra" Cieszyn).

27—28. **Rabka** — Zawody narc. (SN Ogn. Zw. Podh. Rabka).

30. I.—2. II. Raid narc. Babia Góra—Zwardoń (SN PTT Żywiec).

30. I.—3. II. **Wisła** — **XVIII Międzynarodowe Zawody Narciarskie o Mistrzostwo Polski** (PZN).

31. **Wisła** — Zawody narc. Zw. Straży Pożarnej (SKN Katowice).

31. I.—2. II. Raidy narc. w Gorganach (SN PTT Lwów).

31. I.—2. II. **Krzemieniec** — Zawody zimowe młodzieży szkolnej.

LUTY 1937:

2. **Dubno, Równe, Janowa Dolina, Łuck, Zdołbunów** — Zawody o Odznakę Sprawności PZN.

2. **Lwów** — Zawody o Odznakę Sprawności PZN (SN Czarni).

2. **Jaremcze** — Bieg zjazdowy z Makowicy (SN PTT Stanisławów).


Wytrawnemu turyście...
towarzyszy stale
bateria
BŁYSK
BŁYSK
niedościgniona!


negrita
ULTRASOL
DLA
SPORTOWCÓW
NIEZBĘDNE
Dra LUSTRA
KREM ULTRASOL
OLEJEK NEGRITA

5—7. **Zakopane** — Międzynar. zawody narc. ZHP. (HKN Kraków).

6—7. **Rabka** — Związkowe sokole zawody narciarskie (ON Sokół Kraków).

6—7. **Klimczok** — Zawody narciarskie (WSC Bielsko).

6—7. **Rozłucz** — Zawody narc. Zw. Strzel. X Okręgu (Zw. Strzel. Przemyśl).

6—7. **Krzemieniec** — Zawody Makkabi (SN Hasmonea Krzemieniec).

6—7. **Borysław** — Mistrz. Okregowe VIII Okręgu PZN (SN PTT Drohobycz).

6—7. **Lwów—Brzuchowice** — Zawody narc. konkurs skoków (SN PTT Lwów).

6—7. **Krzemieniec** — Mistrzostwa narc. okr. Wołyńskiego PZN.

7. **Bukowina** — Bieg o Odznakę Sprawności PZN (KN Bukowina).

7. **Rabka** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (ON Sokół Kraków).

7. **Lwów** — Zawody narc. młodzieży (SN PTT Lwów)

7. **Sucha Góra, Milówka** — Bieg zjazdowy slalom (Makkabi Bielsko).

7. **Góry Ś-to Krzyskie** — Dzień Narciarza (SN PTT Kielce).

7. **Starachowice** — Sokole zawody narciarskie.

7. **Bielsko** — Bieg sztafetowy i patrolowy 25 km o mistrz. Dyw. P. G. (SN W. K. S. Bielsko).

7. **Jordanów** — Zawody narc. propagandowe (V Okręg PZN).

7. **Szczawnica** — Doroczny bieg narciarski Prehyba—Szczawnica (SN Wisła Szczawnica).

7. **Magórka** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN PTT Biała).

7. **Ustroń—Polana** — Bieg zjazdowy z Czantorii (SKN Katowice).

7. **Drohobycz** — Otwarcie skoczni, konkurs skoków (SN PTT Drohobycz).

7. **Zwardoń** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (TTN Kraków).

8—11. **Karpaty Zach.** — Raid narciarski Sucha—Nowy Targ (ON Sokół Kraków).

9—14. **Karpaty Zach.** — Raid narciarski N. Targ—Zwardoń (SN Podhale N. Targ).

10—11. **Hala Pyszna** — Biegi zjazdowe i kombinacja alpejska (SN Makkabi Kraków).

10—22. **Karpaty**—II Raid kolejowo-narciarski (TKN Kraków).

11—14. **Karpaty Wschodnie** — **Marsz Huculskim Szlakiem II Brygady Legionów.**

12—14. Mistrzostwa narc. VI Okręgu PZN (VI Okręg PZN).

13. **Worochta** — Zawody o Odznakę Sprawności PZN (SN PTT Stanisławów).

13—14. **Krzemieniec** — Zawody narciarskie żydowskich klubów Zw. Makkabi (SN „Hasmonea").

13—14. **Worochta** — Międzysekcyjne zawody narc. PTT o Puchar Czarnohorski (SN PTT Stanislawów).

13—14. **Rafajłowa** — Bieg zjazdowy i slalom na Steryszorze (Przem. Tow. Narc. Przemyśl).

14. **Łuck** — Bieg sztafet 4 × 10 o Mistrzostwo X. Okręgu (SN Towarzystwa Krajoznawczego w Łucku).

14. **Kasprowy** — Bieg zjazdowy do Goryczkowej (ON Sokół Zakopane).

14. **Katowice** — Sokole zawody narciarskie (Sokół Katowice).

14. **Nowy Targ** — Konkurs skoków (Sokół N. Targ).

14. **Sławsko** — Bieg o Odzn. Sprawn. PZN (Sokół Lwów).

14. **Szczyrk** — Otwarcie skoczni narciarskiej (SN W. K. S. Bielsko).

14. **Nowy Targ** — Bieg narciarski drużynowy klubów żydowskich (SN ŻTGS N. Targ).

14. **Sianki** — Bieg narc. 12 i 15 km (Przem. Tow. Narc. Przemyśl).

14. **Sianki** — Zawody narc. Zw. Rob. Stow. Sport. (ZRSS Warszawa).

14. **Cieszyn** — Zawody o Odznakę Sprawności PZN (SN PTT „Watra“ Cieszyn).

14. **Rabka** — Bieg zjazdowy z W. Lubonia (SN Ogn. Zw. Podh. Rabka).

14. **Brzeżany** — Zawody narciarskie (Sokół Brzeżany).

14. **Kielce** — Bieg sztafetowy narc. (WF i PW Kielce).

14. **Iwonicz** — Zawody narc. o Odzn. Sprawn. PZN (SN PTT Iwonicz).

14. **Lwów** — Zawody narc. młodzieży o puchar przechodni (SN PTT Lwów).

14—20. Raid narciarski w Bieszczadach Orów—Cisna (SN PTT Drohobycz).

15. **Pilsko** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN PTT Żywiec).

16—17. **Worochta** — Zawody narc. komb. norw. (ON Sokół Kraków).

18. **Sławsko** — Bieg zjazdowy z Trościana (KTN Lwów).

19—21. Raid narciarski Sianki—Sławsko (TTN Kraków).

19—21. Raid narciarski Lesko—Łupków (SN PTT Lwów)

20. **Nowy Targ** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN ŻTGS N. Targ).

20—21. **Krynica** — Mistrz. Okręgu V Krak. w komb. zjazdowej (Zw. Strz. Krynica).

20—21. **Nowy Targ** — Zawody narciarskie (SN „Makkabi Kraków).

20—21. **Lwów** — Zawody narc. (SN Dror Lwów).

20—21. **Nowy Targ** — Zawody narc. w biegach i skokach (SN Podhale N. Targ).

20—21. **Lwów** — Zawody narc., konkurs skoków (SN PTT Lwów).

20—21. **Lwów** — Zawody międzyuczelniane narciarskie (SN AZS Lwów).

21. **Lwów** — Bieg narc. patrolowy (SN KPW Lwów).

21. **Krzemieniec** — Bieg narc. patrolowy.

21. **Krynica** — Konkurs skoków juniorów (SN Zw. Strz. Krynica).

21. **Krosno** — Sokole zawody narciarskie (SN Sokół Krosno).

21. **Piwniczna** — Zawody narc. propagandowe (V Krak. Okręg PZN).

21. **Zakopane** — Bieg narc. 30 km (SN PTT Zakopane).

21. **Karpaty Zach.** — Raid narciarski drużynowy Barania Góra—Równica (SKN Katowice).

21. **Rabka** — Bieg zjazdowy Turbacz—Rabka (TTN Kraków).

21. **Hala Boracza** — Bieg narc. 15 km (Makkabi Bielsko)

21. **Magórka** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN PTT Biała).

24—26. **Zakopane** — Zawody narc. Chor. Harcerskiej (HKN Kraków).

27—28. **Wilno** — Marsz narciarski Zułów—Wilno (Wil. Okr. PZN).

27. **Bielsko** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN Strz. Podh. Bielsko).

27. **Lwów** — Bieg narc. 30 km (KTN).

27. **Bukowina** — Bieg narc. 18 km (KN Bukowina).

27—28. **Zwardoń** — Sokole zawody narciarskie dzielnicy śląskiej (ON Sokół Żywiec).

27—28. **Szczyrk** — Zawody zjazdowe o puchar Beskidów (WSC Bielsko).

27—28. **Pikuj** — Zawody narc. komb. alp. (Przem. Tow. Narc. Przemyśl).

27—28. **Szczawnica** — Zawody narc. międzyklubowe (SN Wisła Szczawnica).

28. **Krzemieniec** — Bieg narc. zjazdowy (SN Krzem. KS).

28. **Lwów** — Konkurs skoków w Brzuchowicach (SN AZS Lwów).

28. **Worochta** — Bieg narc. zjazdowy (SN PTT Stanisławów).

28. **Zwardoń** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (ON Sokół Brzeszcze).

28. **Wisła** — Konkurs skoków (SKN Katowice).
28. **Rabka** — Zawody narc. młodzieży (SN Ogn. Zw. Podh. Rabka).
28. **Worochta** — Biegi zjazdowe (SN PTT Stanisławów)
28. **Nowy Targ** — Konkurs skoków (SN Podhale N. Targ).
28. **Myślenice** — Zawody narc. propagandowe (V Okręg. PZN).
28. II.—1. III. **Zwardoń** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (HKN Kraków).
28. II.—1. III. **Nowy Targ** — Zawody o Odznakę Sprawn. PZN (HKN Kraków).
28. II.—1. III. **Zakopane** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (HKN Kraków).

MARZEC 1937:

1—7. **Bieszczady** — Raid narciarski (SN PTT Drohobycz).
6. **Krynica** — Zawody narc. w komb. alpejskiej (SN Zw. Strzel. Krynica).
6—7. **Zakopane** — Komb. zjazdowa młodzików (Narc. Klub Zjazd. Zakopane).
6. **Bielsko** — Zawody o Odzn. Sprawn. PZN (SN Strz. Podh. Bielsko).
6—7. **Kasprowy** — **Mistrzostwa Narciarskie Polski w biegach zjazdowych.**
6—7. **Nowy Targ** — Raid narciarski Głodówka—N. Targ (SN Podhale N. Targ).
6—7. **Rabka** — Zawody narciarskie (SN Zw. Prac. Skarb. Warszawa).
7. **Sławsko** — Bieg zjazdowy z Trościana (KTN Lwów).
7. **Klimczok** — Sokole zawody narc. (SN Sokół Bielsko).
7. **Zakopane** — Zawody narc. w biegach zjazdowych (SN AZS Kraków).
7. **Zakopane** — Konkurs skoków (SN Zw. Strzel. Zakopane).
7. **Wilno** — Sokole zawody narc. (ON Sokół Wilno).

7. **N. Targ** — Bieg narc. Turbacz—N. Targ (TTN Kraków).

7. **Nowy Targ** — Bieg zjazdowy z Turbacza (SN ŻTGS Nowy Targ).

7. **Nowy Targ** — Konkurs skoków (Sokół Nowy Targ).

7. **Szczawnica** — Konkurs skoków (SN Wisła Szczawnica).

7. **Rabka** — Slalom (Ognisko Zw. Podh. Rabka).

10—18. **Bieszczady** — Raid narciarski (SN PTT Drohobycz).

11—13. **Zakopane** — Mistrzostwa narc. dyw. górsk. (SN W. K. S. Bielsko).

13—14. **Worochta** — Zawody narc. w komb. alpejskiej na Zaroślaku (SN PTT Lwów i SN AZS Lwów).

13—14. **Zakopane** — Zawody narciarskie w komb. alpejskiej (ON Sokół Kraków).

14. **Szczyrk** — Zawody narc. młodzieży.

14. **Nowy Targ** — Bieg sztafet. 4×10 km (SN ŻTGS Nowy Targ).

14. **Zakopane** — Bieg zjazdowy z Beskidu (TTN Kraków).

14. **Nowy Targ** — Konkurs skoków (SN Podhale Nowy Targ).

14. **Rabka** — Bieg zjazdowy z Turbacza (SN Ogniska Zw. Podh. Rabka).

14. **Sławsko** — Drużynowy bieg zjazdowy (SN PTT Lwów).

20—21. **Worochta** (Czarnohora) — Mistrzostwa narc. Okr. Lwowskiego w biegach zjazdowych (KTN).

21. **Szczawnica** — Bieg zjazdowy i slalom (SN TS Wisła Szczawnica).

21—23. **Zakopane** — Zawody zjazdowe (HKN Kraków).

28. **Zakopane** — Pogoń za lisem (WKN Warszawa).

28—29. **Zakopane** — Mistrz. I Okr. w komb. alpejskiej (I Warszawski Okręg PZN).

28—29. **Czarnohora** — Mistrz. III Okręgu w komb. alp. (KTN Lwów).

30. **Zakopane** — Zawody o Cyfrę Zjazdową PZN (WKN Warszawa).

KWIECIEŃ 1937:

2—5. **Zakopane** — Tatrzański Raid Narc. (Narc. Kl. Zjazd. Zakopane).

3—5. **Czarnohora** — Raid narc. w Czarnohorze (SN PTT Lwów).

7. **Zakopane** — Jubileuszowe Biegi Zjazd. na Hali Pysznej (SN PTT Zakopane).

10—11. **Worochta** (Czarnohora) — Zawody narc. w komb. alpejskiej (SN PTT Lwów).

SĘDZIOWIE NARCIARSCY PRAWA I OBOWIĄZKI SĘDZIÓW P. Z. N.

Wyciąg z instrukcji sędziowskiej PZN

Sędzia narciarski jest osobą **upoważnioną przez PZN do kontroli** nad zgodnym z **regulaminem** przebiegiem zawodów, do **zebrania dat,** na podstawie których orzeka się **kolejność** zwycięzców, do **stwierdzenia rzetelności** konkurencji, oraz do **rozstrzygania** wszystkich spraw przewidzianych regulaminem zawodów.

Sędzia narciarski orzeka **według swego sumienia nieodwołalnie w kwestii faktów** i od wyroków jego **nie ma odwołania,** za wyjątkiem wypadku **naruszenia statutu i regulaminu** sportowego PZN lub F. I. S. (w czasie zawodów wg. regulaminu F. I. S.).

Sędzią narciarskim może być **tylko zrzeszony w PZN,** o nieposzlakowanej **przeszłości,** odpowiedniego charakteru i poziomu moralnego, o **ogólnym wykształceniu,** który wykazuje się **znajomością regulaminów** w praktyce i teorii i zostanie **mianowany** sędzią przez PZN oraz znajduje się **na liście ewidencyjnej,** wydawanej corocznie przez PZN.

Sędziowie narciarscy **podlegają** pod względem **dyscyplinarnym i ewidencyjnym,** oraz **wyszkoleniowym — Wydziałowi Spraw Sędziowskich przy K. S. PZN.**

Związek Narciarski dzieli sędziów na: 1) **międzynarodowych,** 2) **związkowych,** 3) **okręgowych.** Ponadto istnieje kategoria **sędziów kandydatów.**

Sędziego międzynarodowego zatwierdza **F. I. S.** na wniosek Polskiego Związku Narciarskiego **spośród sędziów związkowych.** Liczba sędziów międzynarodowych jest ograniczona **do 10-ciu osób.**

Sędziów związkowych powołuje PZN z **listy sędziów okręgowych.**

Sędziów okręgowych mianuje Zarząd Okręgu PZN, a zatwierdza nominację i ogłasza w komunikacie KS PZN, na wniosek Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Wszyscy sędziowie muszą być zrzeszeni w Polskim Związku Narciarskim i zaopatrzeni w legitymacje. Sędziowska legitymacja bez równocześnie okazywanej członkowskiej legitymacji PZN (czarnej) z **nalepką na dany sezon** — jest nie ważna, a sędziowie nie zrzeszeni zostają skreśleni z oficjalnej listy.

Po okresie trzechletnim od daty mianowania sędzią — należy przedłożyć K. S. PZN **legitymację sędziowską do odnowienia.** Równocześnie należy przedłożyć **zaświadczenie zarządu Okręgu narciarskiego** (sędziowie okręgowi swego Okręgu, sędziowie związkowi — dowolnego Okręgu), że dany sędzia **w ciągu ostatniego trzechlecia spełniał funkcje sędziowskie.** Sędziowie nie dopełniający powyższego obowiązku i nie mogący wykazać się zaświadczeniem Okręgu — **zostaną skreśleni** z oficjalnej listy.

Wszyscy sędziowie są zobowiązani do przesyłania **pod adresem** K. S. PZN (Kraków, ul. J. Piłsudskiego 13) ewentualnych **zmian miejsca zamieszkania** celem utrzymania prawidłowej ewidencji.

* * *

Przy zarządzie **każdego okręgu,** a w miarę potrzeby także w tych miejscowościach, w których uzna to za potrzebne Wydział Spraw Sędziowskich, urzęduje stale **Okręgowa Komisja Egzaminacyjna.**

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna **przyjmuje zgłoszenia** kandydatów na **egzaminy.**

Przeprowadza egzaminy, tak teoretycznie jak i praktyczne. Stawia **wnioski o mianowanie** osób, które zdały egzamin Zarządowi Okręgu (mianuje on sędziów okręgowych). Stawia do Komisji Sportowej PZN wnioski o mianowanie sędziami związkowymi tych sędziów okręgowych, którzy jako sędziowie okręgowi wykazali działalność i zdali odpowiedni egzamin.

Zawodnicy rejestrowani, którzy ubiegają się o tytuł sędziego, mogą być **zwolnieni z części praktycznej** egzaminu, a to zawodnicy w biegu — odnośnie biegów, zawodnicy w skoku — odnośnie skoków.

W miejscach odległych od siedziby O. N., Okręgowe Komisje Egzaminacyjne mogą mianować bez egzaminów, **sędziów kandydatów.** Sędziowie kandydaci są uprawnieni

do sędziowania biegów narciarskich w **charakterze pomocników.**

Okręgowi **sędziowie kandydaci mianowani są na jeden rok** i tylko w wyjątkowych wypadkach mogą być mianowania prolongowane, po czym winni bezwzględnie **poddać się egzaminowi**

Wszyscy sędziowie z wyjątkiem sędziów kandydatów są uprawnieni do noszenia **odznaki sędziowskiej,** którą nabyć można w **sekretariacie P. Z. N.,** Kraków, ul. Piłsudskiego 13.

Szczegółowe prawa i obowiązki sędziów P. Z. N. określone są **„Instrukcją Sędziowską"**, którą otrzymać można w sekretariacie P. Z. N

* * *

W razie **zmiany adresu,** lub przynależności klubowej, każdy sędzia umieszczony na oficjalnej liście sędziów, winien **natychmiast zawiadomić o tym KS PZN.**

OKRĘGOWE KOMISJE EGZAMINACYJNE DLA SĘDZIÓW P. Z. N.

Komisja Sportowa zatwierdziła na sezon 1936/37 poniższe Komisje Egzaminacyjne dla sędziów PZN:

I. Warszawski Okręg PZN: płk. Barzykowski Stanisław, kpt. Frühauf Marian, mjr Jiruszka Henryk, kpt. dr Mazurek Józef, płk. Sosabowski Stanisław, inż. Schiele Aleksander, dr Wyżykowski Stanisław.

II. Wileński Okręg PZN: inż. Grabowiecki Jan, Nowicki Mieczysław.

III. Lwowski Okręg PZN: Kullmann Karol, prof. dr Klemensiewicz Zygmunt, Lankosz Józef, Pawłowski Leszek, Rodzynkiewicz Ryszard, Szczepanowski Jan.

IV. Podhalański Okręg PZN: inż. Schiele Kazimierz, Górski Stanisław, Rozmus Aleksander, Zubek Stanisław.

V. Krakowski Okręg PZN: dr Kowenicki Stanisław, mgr Bośniacki Zygmunt, mgr Christoff Otto, dr Wajda Stanisław, mgr Nitribitt Roman, Nowikow Andrzej, Radkiewicz Stefan.

VI. Śląski Okręg PZN: por. Kasprzyk Artur, prof. Kisieliński Stefan, Lipowczan Jan, inż. Kaliciński Eugeniusz, Szotkowski Władysław.

VII. Grodziński Okręg PZN: Dobrowolski Cyprian Władysław.

VIII. Przemyski Okręg PZN: płk. dypl. Kawiński Rudolf, mjr Hofbauer Zygmunt, prof. Kolankowski Julian, kpt. Karnibad Stanisław, kpt. Krannenwetter Alojzy, płk. dypl. Lawicz Wilhelm, por. Steczkowski Stanisław.

IX. Pomorski Okręg PZN: płk. Nakonieczników Przemysław, inż. Tychoniewicz Stanisław, kpt. Spyrłak Stanisław, dr Monne Mieczysław.

X. Wołyński Okręg PZN: prof. Kozłowski Julian, Gronowski Ludwik, prof. Stankiewicz Stanisław, por. Dziewulak Wacław.

* * *

Wszyscy sędziowie umieszczeni na liście oficjalnej obowiązani są podać do KS PZN (Kraków, J. Piłsudskiego 13) do I. V. 1937 r. — swą przynależność klubową, oraz numer legitymacji czarnej i nalepki PZN, pod rygorem skreślenia z listy.

OFICJALNA
LISTA SĘDZIÓW P. Z. N.
NA SEZON 1936/37

W poniższej oficjalnej liście sędziów PZN pomieszczeni zostali wyłącznie ci sędziowie, którzy zastosowali się do ogłoszonych wymogów i przysłali dowody przynależności związkowej w sezonie 1935/6 (Nr „czarnej" legitymacji PZN i Nr nalepki ważności). Wszyscy inni sędziowie zostali skreśleni z listy sędziowskiej.

Sędziowie ci po uzupełnieniu braków (po zrzeszeniu się w dowolnym Towarzystwie, podaniu adresu itp.) mogą być wciągnięci z powrotem na oficjalną listę sędziów.

I. SĘDZIOWIE MIĘDZYNARODOWI:

Inż. Bobkowski Aleksander (Warszawa), **dr Boniecki** Aleksander (Kraków), **red. Faecher** Stanisław (Kraków), **Loteczka** Roman (Chrzanów), **dr Macudziński** Bolesław (Kraków), **inż. Ramza** Tadeusz (Kraków), **Inż. Schiele** Kazimierz (Zakopane), **dr Szatkowski** Henryk (Warszawa), **dr Załuski** Kazimierz (Kraków), **pplk. Ziętkiewicz** Władysław (Warszawa).

II. SĘDZIOWIE ZWIĄZKOWI:

Aschenbrenner Fritz (Bielsko), **plk. Barzykowski** Stanisław (Warszawa), **Bernaś** Bronisław (Lwów), **dr Bialikiewicz** Stanisław (Lwów), **mgr. Boczar** Mieczysław (Warszawa), **Borzęcki** Mieczysław (Poznań), **mgr. Bośniacki** Zygmunt (Kraków), **mgr. Breuer** Stanisław (Warszawa), **Bujak** Franciszek (Zakopane), **Bujak** Ignacy (Zakopane), **Bujak** Józef (Zakopane), **Ciesielski** Tadeusz (Rafajłowa), **dr Cieszyński** Ignacy (Bielsko), **Czaykowski** Igor (Stanisławów), **Czech** Bronisław (Zakopane), **dr Dorawski** Jan (Kraków), **por. Folwarczny** Roman (Przemyśl), **kpt. Frühauf** Marian (Warszawa), **Georgiades** Wiktor (Biała), **Górski** Stanisław (Zakopane), **Gronowski**

Ludwik (Krzemieniec), **Grosman** Hugo (Kraków), **mjr. Holbauer** Zygmunt (Przemyśl), **Iwelski** Stefan (Kraków), **inż. Jakóbczyński** Marian (Lwów), **inż. Kaliciński** Eugeniusz (Katowice), **por. Kasprzyk** Artur (Katowice), **mjr Kempski** Stanisław (Warszawa), **Kischa** Jan (Bielsko), **Kisieliński** Stefan (Katowice), **prof. dr Klemensiewicz** Zygmunt (Lwów), **prof. Kolankowski** Julian (Przemyśl), **Kormicki** Stefan (Kraków), **prof. Kozłowski** Julian (Krzemieniec), **König** Kurt (Bielsko), **dr Kroebl** Adam (Tomaszów Lub.), **Krzeptowski** Andrzej I. (Zakopane), **Kugler** Emil (Lwów), **Kullmann** Karol (Warszawa), **ppłk. Kurcz** Stanisław (Nieśwież), **por. Kwaśnica** Edward (Warszawa), **Lachman** Odo (Zakopane), **dr Landau** Gustaw (Kraków), **lek. Lankosz** Józef (Lwów), **Leisten** Zygmunt (Zakopane), **prof. Leszko** Ludwik (Kraków), **Lipowczan** Jan (Katowice), **Lipowczan** Józef (Wisła), **Lipowczan** Karol (Ustroń), **Loteczkowa** Janina (Kraków), **mjr Łucki** Jerzy (Rembertów), **Machauf** Jan (Bielsko), **Malczewski** Rafał (Zakopane), **Mangel** Leon (Zakopane), **Maurizio** Marian (Kraków), **dr Mazurek** Józef (Warszawa), **dr Merunowicz** Jakub (Miechów), **mgr Moser** Leopold (Warszawa), **mjr Niemiec** Mieczysław (Bielsko), **Nitribitt** Roman (Krynica), **Oppenheim** Józef (Zakopane), **Paudyn** Tadeusz (Zakopane), **kpt. Pawlik** Bruno (Kraków), **Pawłowski** Leszek (Lwów), **Prugar** Bruno (Lwów), **gen. Przeździecki** Wacław (Bielsko), **Rayski** Zygmunt (Warszawa), **dr Rapaport** Bernard (Lwów), **mgr Rieger** Andrzej (Katowice), **Rittersschild** Zdzisław (Zakopane), **dr Robinsohn** Otto (Bielsko), **Roehr** Jan Kanty (Katowice), **Rozmus** Aleksander (Zakopane), **dr Rucker** Zygmunt (Lwów), **inż. Rudnicki** Janusz (Warszawa), **inż. Schiele** Aleksander (Warszawa), **dr Schoenowitz** Marian (Katowice), **Spiess** Tadeusz (Kraków), **kpt. Stiller** Ernest (Bielsko), **inż. Stobiecki** Tadeusz (Lwów), **dr Stonawski** Edward (Bielsko), **Szotkowski** Władysław (Cieszyn), **Szczepanowski** Jan (Lwów), **rtm. Tuczemski-Mryc** Adam (Warszawa), **płk. Wagner** Franciszek (Zakopane), **dr Wajda** Stanislaw (Kraków), **Wertheimer** Henryk (Kraków), **por. Witkowski** Edmund (Przemyśl), **Woyna** Stanislaw (Gdańsk), **dr Wyżykowski** Stanisław (Warszawa), **Zającze**k Władysław (Biała), **gen. Zaruski** Mariusz (Warszawa), **Zdyb** Stanisław (Zakopane), **Zeitinger** Walter (Bielsko), **Ziętkiewiczowa** Ela (Zakopane), **Zu-**

bek Stanislaw (Zakopane), **Zylberman** Leopold (Warszawa), **Żarlikowski** Kazimierz (Krynica Zdrój), **Żytkowicz** Władysław (Warszawa).

III. SĘDZIOWIE OKRĘGOWI:

I. Warszawski Okręg PZN.:

(W = Warszawa; inne miejscowości podane są w pełnym brzmieniu)

Por. Bidas Michał (Brześć), **mgr Bojcun** Władysław (Poznań), **Chowańczak** Jan (W), **płk. Czapliński** Emil (Lublin), **por. Czarnecki** Stefan (W), **Ciszek** Józef (Lublin), **inż. Dąmbski** Alojzy Tomasz (W), **Drewnowski** Jan (W), **inż. Dudryk** Maksymilian (W), **kpt. Fijałkowski** Stefan (Modlin), **płk. Fonferko** Tadeusz (W), **rtm. Gorczyca** Stanisław (Leszno), **płk. Grodzicki** Mieczysław (W), **sierż. Heidrych** Teodor (Lublin), **dr Jabłczyńska Jędrzejewska** Hanna (W), **por. Kaja** Tadeusz (Lublin), **por. Kaniowski** Władysław (Poznań), **por. Kasprzyk** Alfred (W), **Krzeczkowski** Bronisław (W), **Lebenbaum** Gusta (Łódź), **inż. Lekszycki** Józef (W), **płk. dypl. Lichtarowicz** Ludwik (W), **mjr. Lipiński** Wacław (W), **kpt. Lubicz-Nycz** Leszek (Poznań), **Maciak** Stanisław (Łódź), **Malinowski** Stanisław (W), **Miecznikowski** Jerzy (Poznań), **Miłobędzki** Adam (W), **Morsztynkiewicz** Ludwik (W), **por. Myśliński** Piotr (Lublin), **Piechota** Jan (Lublin), **inż. Rothert** Boleslaw (W), **mjr Sabatowski** Tadeusz (Lublin), **por. Sikorski** Józef (Wierzbnik), **Skład** Jan (W), **Składowa** Hilda (W), **Skotnicki** Franciszek (W), **Smoluchowski** Wilhelm (Natalin), **Szkólnik** Mieczysław (W), **Trzepałko** Franciszek (W), **inż. Weker** Wacław (W), **Węglorz** Emil (Poznań), **Winiarski** Czesław (W), **dr Zabawska-Domosławska** (W), **Zapolska** Zofia (W).

II. Wileński Okręg PZN.:

Grabowiecki Jan (Wilno), **Nowicki** Mieczysław (Wilno), **Papieski** Hipolit (Słonim) **por. Pawłowicz** Józef (Wilno), **por. Prus** Stanisław Maksymilian (Głębokie), **Ruszczycki** Czesław (Święciany), **Szwykowski** Ludwik (Wilno), **por. Więckowski** Stanisław (Dukszty), **por. Wiłkojć** Jan Józef (Porubanek).

III. Lwowski Okręg PZN.:

(L = Lwów; inne miejscowości podane są w pełnym brzmieniu)

Por. **Antonów** Jan (Kołomyja), **Bandrowski** Zbigniew (L), por. **Baszniak** Edward (L), **Bernaś** Bronisław (L), por. **Bysko** Stanisław (Dolina), kpt. **Cehak** Leon (L); por. **Chełchowski** Piotr (Stanisławów), **Cybyk** Aleksander (Tarnopol), por. **Fedorowicz** Kazimierz (Czortków), **Gąsior** Antoni (L), inż. **Głodkiewicz** Mieczysław (L), por. **Halka** Władysław (Stryj), **Horowitz** Oswald (L), kpt. **Jarosiewicz** Marian (L), por. **Jaworski** Zbigniew (Stanisławów), kpt. dypl. **Karnibad** Stanisław (L), **Kozło** Włodzimierz (Worochta), **Kubal** Michał (L), **Kugler** Emil (L), mgr **Kulpiński** Zbigniew (Brzeżany), **Kupniewski** Edmund (Stryj), **Lubieniecki** Stanisław (L), **Łach** Witold (L), **Machniewicz** Marian (Stanisławów), **Mackiewicz** Stefan (L), mgr **Madfes** Karol (L), **Meisels** Henryk (L), por. **Miś** Bartłomiej (L). **Münnich** Irena (Czortków), **Owiński** Tadeusz (L), **Prugar** Bruno (L), **Puchalski** Roman (L), **Rodzynkiewicz** Ryszard (L), inż. **Rutkowski** Mieczysław (Tarnopol), inż. **Rzepecki** Jerzy (L), kpt. **Schubert** Józef (Stanisławów), **Sokal** Stanisław (L), **Stanowski** Jerzy (L), **Szczepanowski** Jan (L), **Szybalski** Stefan (L), **Topercer** Jan (L), inż. **Walczak** Janusz (L), dr **Wilder** Oskar (Stanisławów), por. **Wronka** Mieczysław (L), kpt. **Zaremba** Stanisław (L), inż. **Ziółkowski** Zdzisław (L).

IV. Podhalański okręg P. Z. N.

(Z = Zakopane; inne miejscowości podane są w pełnym brzmieniu)

Bąbała Władysław (Z), **Cybulski** Jan (Z), **Czech** Władysław (Z), **Dyrek** Ferdynand (Z), **Firsoff** Włodzimierz (Z), **Frey** Salomon (Nowy Targ), inż. **Horowitz** Dawid (Z), **Jabłoński** Michał Herbert (Z), **Jonicc** Marian (Z), **Kobierski** Adam (Bukowina Tatrzańska), **Kołakowski** Zdzisław (Z), **Lorek** Karol (Z), **Michalski** Stanisław (Z), **Mieloch** Mieczysław (Z), **Mietelski** Władysław (Z), **Motyka** Stanisław (Z), **Miśkiewicz** Bronisław (Z), **Ochotnicki** Edward (Z), **Piwok** Leonard (Z), **Piwok** Maurycy (Z), **Rubinowski** Rudolf (Poronin), **Singer** Jakub (Z), **Szczypiński** Jan Kanty (Z), **Wachsberger** Szymon (Z), dr **Werner** Artur Karol (Szczawnica), **Woroniecki** Adam (Szczawnica).

V. Krakowski Okręg PZN.:

(K = Kraków; inne miejscowości podane są w pełnym brzmieniu)

Inż. **Abeles** Robert (K), **Alberti** Adam (K), inż. **Barzykowski** Tadeusz (Mościce), mgr **Biernakiewicz** Tadeusz (K), **Biernakiewiczowa** Jadwiga (K), gen. **Bobkowski** Henryk (K), sierż. **Borkowski** Franciszek (Nowy Sącz), prof. **Borkowski** Stanisław (Rabka), **Bukowski** Włodzimierz (K), rtm. **Chludziński** Witold (K), mgr **Christoff** Otto (K), **Chromy** Jan (K), **Cybulski** Jerzy (Kielce), **Cyrek** Władysław (K), **Czyżewski** Mieczysław (Rabka), **Dubieńska** Wanda (K), **Finder** Janusz (Nowy Sącz), **Fischer** Jan Józef (K), **Fischer** Jan Michał (K), **Fischer** Józef Tomasz (K), mgr **Füller** Michał (Kielce), mgr **Gdowski** Jan (K), mjr **Głowacki** Jerzy Franciszek (Wadowice), dr **Hirsch** Leon (K), lek. **Huczyński** Janusz (K), **Jaworzyński** Józef (K), dr **Kaden** Kazimierz (Rabka), **Kapusta** Zygmunt (K), **Kaudelko** Eugeniusz (Wadowice), **Kleczewski** Adam Tadeusz (K), dr **Koerbel** Stanisław (Nowy Sącz), inż. **Kołder** Władysław (K), dr **Kowenicki** Stanisław (K), **Kozień** Tadeusz (K), **Kozłowski** Jan (Chrzanów), inż. **Krystek** Zbigniew (Mościce), **Lermer** Stanisław (K), por. **Lewiński** Jerzy (K), **Litwin** Henryk (K), mgr **Lubaczewski** Marian (K), dr **Łaba** Włodzimierz (K), kpt. **Małłysko** Zenon (K), inż. **Mendocha** Roman (K), por. **Mizerski** Witold (K), **Münnich** Tadeusz (K), **Nowikow** Andrzej (Krynica), **Palka** Wincenty (Tenczynek), **Piętka** Stanisław (Gołkowice), **Pisz** Bronisław (K), **Płonka** Zbigniew (K), dr **Popielówna** Irena (K), **Rybka** Aleksander (K), **Rychlik** Emil (K), **Ryszówna** Nola (K), **Scheinbach** Józef (K), **Spiess** Tadeusz (K), kpt. **Suchorzewski** Kazimierz (Nowy Sącz), por. **Szymański** Stefan (K), por. **Teichen** Henryk (K), **Wasung** Aleksander (Kielce), st. sierż. **Wawro** Marian (Nowy Sącz), **Weber** Alfred (Andrychów), **Wiśniewski** Józef (K), **Wodecki** Zygmunt (K), **Wusatowski** Zygmunt (K), **Zając** Jan (Kielce), **Zawiła** Stanisław (Chrzanów), mgr **Ziegler** Emil (Nowy Sącz), **Preiss** Walenty (K).

VI. Śląski okręg P. Z. N.:

Biłko Andrzej (Cieszyn), **Budil** Hugon (Biała), **Bury** Stanisław (Zwardoń), kpt. **Cesarz** Władysław (Będzin),

Cieślar Michał (Wisła), **Danziger** Otton (Bielsko), **Drózd** Jerzy (Wisła), **Dublaszewski** Jan (Katowice), **Feller** Leopold (Bielsko), **inż. Fucik** Wiktor (Żywiec), **Gałuszka** Brunon (Cieszyn), **Gazurek** Ignacy (Ustroń), **kpt. Góra** Jan (Bielsko), **Górski** Roman (Katowice), **Güntner** Edward (Katowice), **por. Hussakowski** Antoni (Chorzów), **Karuga** Wincenty (Katowice), **mgr Kaszper** Tadeusz (Katowice), **Kempys** Antoni (Biała), **kpt. Klemens** Rudolf (Katowice), **Klimonda** Roman (Zwardoń), **Kluzik** Władysław (Katowice), **dr Kocur** Adam (Katowice), **Kocur** Ferdynand (Katowice), **Kozdruń** Mieczysław (Katowice), **Koźbiał** Klemens (Cieszyn), **Kroker** Karol (Wisła), **por. Kurkowski** Stefan Leon (Chorzów), **dr Libański** Józef (Bielsko), **Machanek** Hubert (Ustroń), **Macura** Stanisław (Cieszyn), **Merta** Stanisław (Biała), **por. Pachoński** Czesław Jan (Żywiec), **Pellar** Jan (Wisła), **Płonka** Franciszek (Biała), **Ratkowski** Sylwester (Grodziec), **Rzyman** Franciszek (Katowice), **Sabela** Adam (Cieszyn), **Sękowski** Stanisław (Żory), **Siekierzyński** Walter (Bielsko), **Smełty** Artur (Biała), **Staszkiewicz** Rudolf (Biała), **Studencki** Kazimierz (Chebzie), **Szczepański** Karol (Cieszyn), **Szumański** Tadeusz (Katowice), **Śniegoń** Karol (Szczygłowice), **Tchórzewski** Bronisław (Żywiec), **Wilke** Wiktor (Bielsko), **płk. Wir Konas** Alojzy (Bielsko), **Wolski** Władysław (Grodziec). **Wróbel** Tomasz (Biała), **Zajonz** Willi (Katowice). **Ziemba** Stanisław (Katowice).

***VII. Grodzieński okręg P. Z. N.*:**

Dobrowolski Cyprian (Grodno), **por. Jabłoński** Józef (Grodno), **kpt. Proń** Stanisław Marian (Komorowo), **por. Szumowski** Zygmunt (Ostrów Maz.), **por. Żmudziński** Jan (Białystok).

***VIII. Przemyski okręg P. Z. N.*:**

Belina Rudolf (Sanok), **mjr Bernacki** Wiktor (Jarosław), **Bezucha** Jan (Sanok), **Dąmbski** Zygmunt (Iwonicz), **Garbacik** Tadeusz (Jasło), **inż. Górka** Henryk (Borysław), **Heller** Stanisław (Borysław), **mjr Hofbauer** Zygmunt (Sambor), **por. Kaczmarek** Marian (Przemyśl), **por. Kaliński** Jan (Drohobycz), **płk. Kawiński** Rudolf (Przemyśl), **por. Klepacki** Jan Marian (Jarosław), **inż. Koperkiewicz** Konrad (Sambor), **Kowalski** Tadeusz (Drohobycz), **rtm. Kozubowski** Adam (Przemyśl), **kpt. Krannen-**

wetter Alojzy (Rzeszów), **Kudłaty** Józef (Krosno), **Lachowicz** Ignacy (Drohobycz), **Lachowiczowa** Anna (Drohobycz), **płk. dypl. Lawicz** Wilhelm (Przemyśl), **Lech** Edward (Przemyśl), **por. Łabno** Edward Paweł (Sanok), **por. Łopaciński** Jan (Łańcut), **Masłyk** Rudolf (Sianki), **por. Pieniak** Franciszek (Sanok), **Płonka** Franciszek (Krosno), **Rygiel** Antoni (Iwonicz), **Rynikiewicz** Edward (Przemyśl), **por. Słapczyński** Antoni (Łańcut), **sierż. Słowik** Florian (Sambor), **Steczkowski** Stanisław (Drohobycz), **kpt. Wanacki** Bonifacy (Sambor), **por. Wayda** Antoni (Sanok), **por. Wiśniowski** Stanisław (Sambor), **por. Witkowski** Edmund (Przemyśl), **Załuski** Bogdan (Iwonicz Zdrój).

IX. Pomorski okręg P. Z. N.:

Bereśniewicz Aleksander (Gdynia), **Hamer** Joachim (Gdynia), **Janicki** Zygmunt (Toruń), **Jaroszewski** Wiesław (Tczew), **Jocewicz** Emil (Toruń), **Kijaniówna** Janina (Toruń), **rtm. Koprowski** Franciszek (Grudziądz), **ppłk. Nakoniecznikoff** Przemysław (Toruń), **Petrusewicz** Stanisław (Gdańsk), **por. Rutkowski** Jan (Toruń), **Rydlewski** Marian (Chełmża), **dr Sielużycki** Eugeniusz (Bydgoszcz), **por. Śledziejowski** Stanisław (Bydgoszcz), **kpt. Spyrłak** Stanisław (Bydgoszcz), **Wójcicki** Antoni (Gdynia).

X. Wołyński okręg P. Z. N.:

Kpt. Dziewulak Wacław (Łuck), **Kobyliński** Henryk (Krzemieniec), **Risz** Michał (Krzemieniec), **mjr Sokólski** Eugeniusz (Łuck), **por. Romański** Maciej (Hoszcza k/Równego), **kpt. Rozenmann** Izydor (Równe), **Sobiecki** Stanisław Edmund (Ostróg n/Horyniem), **Stankiewicz** Stanislaw (Dubno), **Süss** Marian (Wiśniów), **Tkaczyński** Piotr (Krzemieniec), **Trzciński** Piotr (Łuck).

Uwaga: Wiadomości o adresach sędziów P. Z. N. międzynarodowych, związkowych i okręgowych, udziela Komisja Sportowa P. Z. N., Kraków, Piłsudskiego 13.

Wzór, wykonanie i sprzedaż „odznaki za sprawność PZN“ są zastrzeżone wyłącznie dla Polskiego Związku Narciarskiego na podstawie świadectwa ochronnego Urzędu Patentowego — Numer Rejestracyjny 2598 z dnia 14 lutego 1934 r.

Odznaki nabywać mogą tylko uprawnieni i to jedynie w Polskim Związku Narciarskim — Kraków, ul. Piłsudskiego 13.

Przeciwko osobom lub firmom podrabiającym lub sprzedającym „odznakę za sprawność“ — wystąpi PZN na drogę sądową.

ODZNAKA ZA SPRAWNOŚĆ

Każdy narciarz i narciarka winni starać się o zdobycie narciarskiej odznaki za sprawność. Odznaka za sprawność jest **zaszczytnym odznaczeniem**, przyznawanym przez Polski Związek Narciarski na znak uznania za pracę około podniesienia **wychowania fizycznego w zakresie narciarstwa.**

Wielka ilość odznak za sprawność zdobytych przez polskich narciarzy, świadczyć będzie najlepiej o kulturze fizycznej ogółu narciarzy.

Normy zdobycia odznaki są przystępne i dostosowane do warunków wieku. Odznaka nie wymaga koniecznie doskonalenia się i rekordu, lecz zmierza do utrzymania sprawności do jak najpóźniejszego wieku.

Początek zdobycia odznaki jest bardzo łatwy, zdobyć więc ją i przejść wszystkie jej stopnie może i powinien prawie każdy narciarz i prawie każda narciarka.

Do chwili obecnej około 40.000 narciarzy ubiegało się o odznakę za sprawność.

REGULAMIN
ODZNAKI ZA SPRAWNOŚĆ P. Z. N.

zatwierdzony na wniosek K. S. P. Z. N. na posiedzeniu Zarządu Głównego 26 października 1926 r. i uzupełniony przez Zarząd Główny według propozycji W. Z. D. z 1 czerwca 1929 r., według zarządzeń Komisji Sportowej P. Z. N. w ciągu roku 1930, według opinii Rady Narciarskiej z 11 września 1932 r. i 20 października 1934 r., według zarządzeń Komisji Sportowej w ciągu lat 1934 i 1935 oraz decyzji Rady P. Z. N. z 1 listopada 1936 r.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

§ 1. Polski Związek Narciarski przyznaje odznakę za sprawność jako uznanie za pracę zmierzającą do podniesienia wychowania fizycznego w zakresie narciarstwa.

§ 2. Celem odznaki jest:

1. Budzenie jak najszerszego zainteresowania do ćwiczeń na nartach.
2. Zachęcanie młodzieży do racjonalnego uprawiania sportu narciarskiego.
3. Utrzymanie sprawności narciarskiej do jak najpóźniejszego wieku.

§ 3. Do ubiegania się o odznakę dopuszczony jest każdy **nieposzlakowany obywatel polski**, który ukończył 18 rok życia i spełnił niżej podane warunki w zakresie sprawności narciarskiej.

Prócz tego dopuszczoną jest do ubiegania się o osobną odznakę młodzież w wieku 12—18 lat, spełniająca warunki w zakresie sprawności narciarskiej, przewidziane dla młodzieży.

§ 4. Kierownictwo rozdziału i ewidencji odznaki zastrzeżone jest Zarządowi Głównemu P. Z. N., który ponadto czuwa, by:

1. odznaka była zawsze wysoko ceniona wśród ogółu,
2. osiągnięcie przewidzianych regulaminem warunków otrzymania odznaki było zawsze jak najbardziej rzetelne,
3. by warunki uzyskania odznaki dostosowywano do rozwoju narciarstwa.

§ 5. Odznaka ma następujące kategorie i stopnie:
Kategoria I. Dla mężczyzn i kobiet — stopnie: brązowy, srebrny i złoty.
Kategoria II. Dla młodzieży — stopnie: brązowy, srebrny i złoty.
Rysunek odznaki dla obu kategoryj i wszystkich stopni jest jednakowy, przy czym wymiary odznaki dla młodzieży są o jedną trzecią mniejsze od wymiaru odznaki dla starszych.

§ 6. Posiadacz odznaki otrzymuje od Związku legitymację odznaki, względnie zaświadczenie na legitymacji członkowskiej.
Wolno nosić odznakę tylko najwyższego posiadanego stopnia.

§ 7. Zarząd Główny PZN. ma prawo nieudzielenia, względnie odebrania odznaki, tym wszystkim spełniającym warunki osobom, które:
1. zostały dożywotnio zdyskwalifikowane,
2. działają na szkodę Związku,
3. którym udowodniono przekroczenia natury etycznej.

§ 8. Nazwiska odznaczonych i ich przynależność klubowa wraz z wynikami są podane za pomocą oficjalnego komunikatu P. Z. N. do ogólnej wiadomości.

II. ZASADY UBIEGANIA SIĘ O ODZNAKĘ

§ 9. Konkurencja o odznakę odbywać się może:
1. podczas specjalnie dla konkurencji o odznakę organizowanych imprez,
2. podczas oficjalnych zawodów narciarskich w kraju,
3. podczas zawodów zagranicznych (w tym wypadku nieodzowne jest zaświadczenie danego Związku narciarskiego, stwierdzające prawdziwość danych).

§ 10. Szlaki biegów muszą być **dokładnie wymierzone i wyznaczone** oraz odpowiadać warunkom regulaminu zawodów P. Z. N., przy czym start i meta muszą znajdować się w jednym miejscu. Zarząd Główny P. Z. N. ma prawo ukarać Towarzystwo urządzające konkurencję

o odznakę, odebraniem prawa organizowania tej konkurencji w przyszłości, gdyby warunki zawodów były nieodpowiednie. W większych ośrodkach narciarskich konkurencja o narciarską odznakę za sprawność odbywa się na stałych trasach ustalonych przez K. S. P. Z. N.

§ 11. Konkurencję urządza Towarzystwo należące do P. Z. N. względnie organizacja, która otrzyma mandat od P. Z .N. (K. S. P. Z. N.).

§ 12. Dla ważności konkurencji o odznakę nieodzowną jest **obecność przynajmniej dwóch sędziów okręgowych P. Z. N.** (z wyjątkiem zawodów zagranicznych). Wyniki mają być bezzwłocznie podane do wiadomości **Komisji Sportowej P. Z. N.**, która przeprowadza ich weryfikację, zaciąga do kart ewidencyjnych i wydaje odznaki.

§ 13. **Odznakę zdobyć można tylko raz w roku narciarskim** (kilkakrotne próby są dopuszczalne). Zdobywanie odznaki możliwe jest tylko według kolejności stopni, których przeskakiwać nie można. Konkurencja zaczyna się od zdobycia odznaki brązowej.

§ 14. **Badanie lekarskie uczestników konkurencji est obowiązujące.**

III. WARUNKI ZDOBYCIA ODZNAKI ZA SPRAWNOŚĆ

Odznaka dla starszych.

§ 15. *Narciarze* w wieku: 1) 18—31 lat (włącznie) 2) 32—39 lat (włącznie), 3) 40—49 lat (włącznie), 4) 50—59 lat (włącznie), 5) 60 lat i więcej, ubiegają się o odznakę kategorii I-szej wszystkich stopni na podstawie warunków zebranych w tabeli (p. str. 152 i 153). Wystarczy spełnić tylko jeden z podanych warunków, których wybór jest dowolny

§ 16. *Narciarki* ponad 17 lat ubiegają się o odznakę za sprawność kategorii I-szej, wszystkich stopni, na podstawie warunków wykazanych w następującej tabeli:

Bieg 8 km w terenie pagórkowatym	17—29 lat	30—39 lat	40 lat i więcej
Brązowa odznaka. Należy osiągnąć:	1:10:00	1:19:00	1:27:00
Srebrna odznaka[1]). Należy osiągnąć:	52:00	1:06:00	1:14:00
Złota odznaka[2]). Należy osiągnąć:	48:00	1:00:00	1:03:00

[1]) Można także zdobyć przez trzykrotne powtórzenie norm wymaganych dla odznaki brązowej.

[2]) Można także zdobyć przez trzykrotne powtórzenie norm wymaganych dla odznaki srebrnej.

§ 17. *Odznaka dla młodzieży.*

O odznakę kategorii II-giej dla młodzieży ubiegają się następujące klasy młodzieży: 1) Młodsi 12—14 lat, 2) Juniorzy 15—17 lat, 3) Dziewczęta 12—13 lat, 4) Dziewczęta 14—16 lat.

A) *Młodsi 12—14 lat*: Odznakę brązową zdobyć mogą młodsi 12—14 lat, jeżeli łącznie: a) w biegu 4 km w terenie pagórkowatym osiągną czas 40 min., oraz b) na małej skoczni osiągną skok bez upadku 8 m długi.

Odznakę srebrną dla młodzieży zdobyć mogą młodsi, jeżeli trzykrotnie (każdorazowo raz do roku) normę powyższą powtórzą.

(Uwaga: Zdobycie w tym okresie jedno- lub dwukrotnie odznaki brązowej albo zdobycie odznaki srebrnej wlicza się po przekroczeniu 15 lat wieku do okresu juniorów).

B) *Juniorzy 15—17 lat*: Odznakę brązową zdobyć mogą juniorzy, którzy w młodszym wieku nie zdobyli srebrnej odznaki, jeżeli łącznie: a) w biegu 9 km w terenie pagórkowatym osiągną czas 1:28:00, oraz b) na średniej skoczni osiągną skok z notą co najmniej 11 przy minimalnej długości skoku 13 m.

Odznakę srebrną zdobyć mogą posiadacze odznaki brązowej (może być ona zdobyta w młodszym wieku), jeżeli normę wymaganą dla tej odznaki trzykrotnie powtórzą lub łącznie: a) w biegu 9 km w terenie pagórkowatym osiągną czas 1:18:00, oraz b) na średniej skoczni osiągną

Tabela warunków zdobycia odznaki za sprawność dla narciarzy ponad 18 lat (Cz. I)

Nr konkurencji	Rodzaj konkurencji o odznakę		Odznaka brązowa					Odznaka srebrna		
			18—31 lat	32—39 lat	40—49 lat	50—59 lat	60 lat i więcej	18—31 lat	32—39 lat	40—49 lat
1	Bieg 12—18 km. Należy osiągnąć	12 km.	1:30.24	1:33.24	1:30.48	1:45.00	2:00.00	1:12.00	1:18.00	1:22.00
		15 km.	1:53.45	1:57.30	2:01.45	2:16.15	2:41.15	1:32.00	1:39.45	1:44.45
		18 km.	2:17.24	2:22.14	2:27.00	2:55.30	3:27.00	1:53.24	2:03.00	2:09.00
2	Bieg 30 km. Należy osiągnąć		3:55.00	4:02.30	4:11.00	5:00.00	5:52.30	3:12.00	3:30.00	3:42.30
3	Bieg 50 km. Należy osiągnąć		7:05.00	7:17.30	7:31.40	9:01.00	10:50.00	5:30.00	6:02.30	6:27.30
4	Bieg złożony: Z ogółu klasyfik. należy być w następ. pierwszych częściach		5/10	6/10	8/16	—	—	4/10	5/10	7/10
5	Powtórzenie norm niższego stopnia		—	—	—	—	—	Trzykrotne powtórzenie norm dla odznaki brązowej		

Tabela warunków zdobycia odznaki za sprawność dla narciarzy ponad 18 lat (Cz. II)

Nr konkurencji	Rodzaj konkurencji o odznakę		Odznaka srebrna		Odznaka złota				
			50—59 lat	60 lat i więcej	18—31 lat	32—39 lat	40—49 lat	50—59 lat	60 lat i więcej
1	Bieg 12—18 km Należy osiągnąć	12 km.	1:30.00	1:36.00	1:00.00	1:12 00	1:18.00	1:26.00	1:30.00
		15 km.	1:55.00	2:02:30	1:16.30	1:32.00	1:39.45	1:50.00	1:55.00
		18 km.	2:24.00	2:33.00	1:34.30	1:52.24	2:03.00	2:16.30	2:24.00
2	Bieg 30 km. Należy osiągnąć		4:07.30	4·20.00	2:40.00	3:12.00	3:30.00	3:52.30	4:07.30
3	Bieg 50 km. Należy osiągnąć		7:13.20	7:34.10	4·35.00	5:30.00	6:05.00	6:48.20	7:13.20
4	Bieg złożony. Z ogółu klasyfik. należy być w nast. pierwszych częściach		—	—	3/10	4/10	6/10	—	—
5	Powtórzenie norm niższego stopnia		Trzykrotne powtórzenie norm dla odznaki brązowej		Trzykrotne powtórzenie norm dla odznaki srebrnej				

skok z notą przynajmniej 13, przy minimalnej długości 15 m.

Odznakę złotą dla młodzieży mogą zdobyć juniorzy, posiadający odznakę srebrną, powtarzając trzykrotnie normy dla niej wymagane.

C) *Dziewczęta 12 i 13 lat*: Odznakę brązową zdobyć mogą dziewczęta 12 i 13 lat, jeżeli w biegu 3 km w terenie pagórkowatym osiągną czas 0:30:00.

Odznakę srebrną zdobyć mogą dziewczęta 12 i 13 lat, jeżeli normę powyższą dwukrotnie powtórzą.

(Uwaga: Identycznie jak w uwadze przy ustępie A niniejszego paragrafu).

D) *Dziewczęta 14—16 lat*: Odznakę brązową zdobyć mogą dziewczęta w tym wieku, które uprzednio nie zdobyły żadnej odznaki, jeżeli w biegu 4 km, w terenie pagórkowatym osiągną czas 0:55:00.

Odznakę srebrną zdobyć mogą posiadaczki odznaki brązowej (może być ona zdobytą w młodszym wieku), jeżeli powtórzą dwukrotnie normy wymagane dla odznaki brązowej lub też w biegu 4 km, w terenie pagórkowatym osiągną czas 0:45:00.

Odznakę złotą mogą zdobyć tylko posiadaczki odznaki srebrnej (może być ona osiągnięta w młodszym wieku), jeżeli dwukrotnie powtórzą normy wymagane dla odznaki srebrnej.

IV. BIEGI WOJSKOWE ZE STRZELANIEM

§ 18. Biegi wojskowe ze strzelaniem są dwojakie:
- a) **bieg 12-kilometrowy dla narciarzy w wieku 18—21 lat,**
- b) **bieg 25-kilometrowy dla narciarzy w wieku 22—50 lat.**

1) Startować w biegach mogą narciarze wojskowi, stowarzyszeni lub nie.

2) Urządzać bieg mogą jedynie oddziały wojskowe lub organizacje P. W., które dostarczają broni, nabojów, urządzają strzelnice bojowe i delegują sędziów strzelania. Współpraca z organami P. Z. N. w myśl regu-

laminu odznaki w zakresie trasy, sędziowania i t. d. jest konieczna.

3) Wszystkie wymagania regulaminu odznaki dotyczące np. badań lekarskich, zapisów startowych, sędziowania i t. p. muszą być zachowane.

4) Ubiegający się o odznakę startują w stroju dowolnym, ponadto: pas z ładownicami i 10-ma nabojami, karabin używany w piechocie armii polskiej, z przepisowym sposobem noszenia. Plecak z obciążeniem 5 kg.

5) O dopuszczeniu ubiegającego się o odznakę na start, ze względu na kwalifikacje strzeleckie i umiejętność obchodzenia się z bronią, decydują władze wojskowe lub P.W.

6) Trasa biegu odpowiadać ma warunkom biegu dystansowego. Strzelnica znajdować się winna w drugiej połowie trasy. Obowiązuje ustawienie 2-ch stacyj odżywczych. Pomoc sanitarną w zależności od warunków, zabezpieczają organizatorzy.

7) Ubiegający się o odznakę startują po kontroli obciążenia i rynsztunku, w odstępach nie częstszych jak 2 minuty. Startujący otrzymują na piśmie dane dotyczące stanowiska strzeleckiego i numeru tarczy strzeleckiej, względnie sposobu strzelania.

8) Czas zużyty na strzelanie wlicza się do czasu ogólnego.

9) Na strzelnicy polowej lub stałej, startujący w pozycji leżącej bez podpór, pod kontrolą ładuje broń i strzela, poczym kontrola odprawia go pieczętując kartkę przywiązaną do karabinu.

10) Dystans na strzelnicy 100 m, cel: popiersie, ilość strzałów 10. Liczy się każdy strzał trafiony. O trafieniach decydują nieodwołalnie i ostatecznie sędziowie strzelania, którzy sporządzają protokół, będący dodatkiem do protokółu biegu. Niewypały uzupełnia się. Oddane strzały do obcej tarczy nie liczy się. Z więcej trafionych aniżeli oddanych strzałów skreśla się nadwyżkę.

11) Za każdy strzał trafiony całkowicie w tarczę liczy się startującemu: w wieku 18—21 oraz 22—31 lat — 2 minuty, w wieku 32—39 lat — 2 minuty i 30 sek., powyżej 40 lat — 3 minuty. Czasy te odlicza się z czasu biegu tworząc tak zwany czas ostateczny ważny dla normy.

12) W wypadku gdy liczba trafień równa się 0, liczy się startującym we wszystkich klasach wieku — 10 minut karnych, które dolicza się do czasu biegu, tworząc t. zw. czas ostateczny ważny dla normy.

13) Startujący, który w ogóle nie strzelał nie może być klasyfikowany.
(Szczegóły odnośnie strzelań reguluje instrukcja PUWF)

14) Normy czasowe dla biegu 25-kilometrowego (po uwzględnieniu strzelania) są następujące:

	22—31 lat	32—39 lat	40—50 lat
Odznaka brązowa	3:50:00	4:02:30	4:10:50
Odznaka srebrna	3:07:30	3:22:30	3:32:30
Odznaka złota	2:35:00	3:07:30	3:22:30

Ponadto powtórzenia norm w/g zasad regulaminu odznaki.

15) Normy czasowe dla biegu 12-kilometrowego (po uwzględnieniu strzelania) są następujące:
odznaka brązowa 1:45:00
odznaka srebrna 1:30:00
odznaka złota 1:20:00
Ponadto powtórzenia norm według zasad regulaminu odznaki.

16) Uzyskane czasy ostateczne ustalają na podstawie czasów biegu i protokołów strzelania tylko sędziowie PZN., którzy sporządzają ostateczny protokół w/g wymagań regulaminu.

V. POSTANOWIENIA PORZĄDKOWE

§ 19. Komisja Sportowa P. Z. N. wydaje corocznie **„Wskazówki do urządzania zawodów o odznakę"**, które:

a) interpretują niniejszy regulamin,

b) zawierają wymagania K. S. odnośnie przeprowadzania i weryfikacji zawodów o odznakę.

§ 20. 1. Zarząd Główny Polskiego Związku Narciarskiego nadaje prawo urządzania konkursów o odznakę za sprawność niektórym Towarzystwom.

Prawo to może być cofnięte.

2. Każde zawody, mogące dać wyniki przewidziane dla konkursu o odznakę za sprawność, muszą mieć odnośną zapowiedź. Wszystkie zawody, urządzane przez Związek

lub przez niego poruczone do zorganizowania któremukolwiek towarzystwu, (§§ 7 i 9 Regulaminu zawodów P. Z. N.) oraz mistrzostwa okręgowe mają **bez zapowiedzi** ważność dla ubiegania się o odznakę za sprawność i w tym celu winny dostosować się do niniejszego regulaminu i „Wskazówek".

3. Każdy mający zamiar wziąć udział w konkursie o odznakę winien przed startem zgłosić odnośne życzenie do kolegium sędziów względnie do komitetu organizacyjnego. Jeżeli konkuruje tylko o odznakę za sprawność — wychodzi ze startu po zawodnikach.

4. W specjalnie dla odznaki urządzanych konkursach dozwolona jest mniejsza trasa, wymagająca kilkakrotnego obiegu.

5. Każdy dopuszczony do startu w konkursie o odznakę za sprawność winien zapłacić wpisowe 50 gr. na sporządzenie kartoteki ewidencyjnej. W tym celu Towarzystwo organizujące konkurencję zaopatruje się w K. S. PZN. w t. zw. „zapisy startowe", w cenie 50 gr. za sztukę. Wyniki **konkurencji bez zapisów startowych należycie wypełnionych i opłaconych, nie mogą być weryfikowane.**

6. Przy specjalnie dla odznaki urządzanych konkursach można pobierać dodatkowe wpisowe nie wyższe jak 50 gr. dla Towarzystwa organizującego.

7. Wręczenie numerowanej odznaki za sprawność wraz z legitymacją, względnie zaświadczeniem na legitymacji związkowej, dokonuje się z reguły przez Towarzystwo za zaliczeniem kosztów odznaki. O ile osoba zdobywająca odznakę nie należy do żadnego Towarzystwa, wtedy odznakę przesyła Zarząd Główny P. Z. N. pocztą po zaliczeniu kosztów odznaki i przesyłki.

8. Cena odznaki brązowej i srebrnej dla stowarzyszonych, oraz cena odznaki każdego stopnia dla młodzieży wynosi 1.50 zł. Cena odznaki złotej dla stowarzyszonych, oraz cena odznaki każdego stopnia dla niestowarzyszonych wynosi 2.50 zł. Wymiany odznak na stopnie wyższe dokonuje P. Z. N. za opłatą 1 zł., oraz za zwrotem kosztów przesyłki.

9. Przydziału odznak dokonuje P. Z. N. każdorazowo po zweryfikowaniu wyników i wciągnięciu ich do ewidencji.

10. W każdym środowisku narciarskim Zarząd Główny P. Z. N. zleca członkom swoim baczenie, czy odznaka jest noszoną przez uprawnionych. Winnych przekroczenia ogłosi się w komunikatach P. Z. N. i ukarze.

11. **Odznak za sprawność P. Z. N. nie wolno wymieniać na żadne inne odznaki** ani też pozbywać, pod rygorem anulowania wyniku uprawniającego do noszenia odznaki.

12. Przy osiągnięciu wyższego stopnia dawna odznaka powinna być zwrócona.

13. W wypadku zgubienia odznaki wydaje Zarząd nową odznakę po otrzymaniu kosztów odznaki. Fakt zgubienia odznaki ogłasza się w komunikatach P. Z. N.

14. Stare lub zupełnie zniszczone odznaki mogą być wymienione przez Zarząd Główny P. Z. N. za zwrotem kosztów.

WSKAZÓWKI O URZĄDZANIU ZAWODÓW O ODZNAKĘ ZA SPRAWNOŚĆ P. Z. N.

(Wydane na podstawie § 19. Regulaminu).

1. Organizatorzy zawodów o odznakę winni jak najskrupulatniej i jak najrzetelniej stosować się do regulaminu. Nie można dopuścić, aby wysiłek masy startujących poszedł na marne, gdyż naruszenie regulaminu grozi unieważnieniem wyników przy weryfikacji przez K. S. P. Z. N.

2. Inicjatywa organizatorów winna być jak najszersza, urządzać więc trzeba wszystkie rodzaje zawodów przewidziane w regulaminie zarówno dla narciarzy i narciarek starszych. jak i dla młodzieży. K. S. zaleca urządzanie raczej biegów dłuższych 15—18 km, dla których norma czasu jest łagodniejsza niż dla biegów krótszych 12—15 km. Szczególnie pożądane jest organizowanie biegów wojskowych ze strzelaniem.

3. O ile możności należy organizować zawody o odznakę w osobnych imprezach i nie łączyć ich ze zwykłymi zawodami. (Wyjątek stanowią zawody wspomniane w § 20. pkt. 2. regulaminu odznaki).

4. Konkurencje o odznakę należy organizować jak najczęściej, aby w ciągu całego sezonu narciarze mieli sposobność do poddania swej sprawności kontroli.

5. Należy baczyć, aby narciarze startowali w biegach odpowiadających ich wiekowi. Dla uniknięcia pomyłek podaje się, że w sezonie 1936/37

mają lat:	mężczyźni urodzeni w r.
12 — 14	1922 — 1924
15 — 17	1919 — 1921
18 — 31	1905 — 1918
32 — 39	1897 — 1904
40 — 49	1887 — 1896
50 — 59	1877 — 1886
60 i powyżej	1876 i wcześniej

mają lat:	kobiety urodzone w r.
12 — 13.	.1923 — 1924
14 — 16.	.1920 — 1922
17 — 29.	.1907 — 1919
30 — 39.	.1897 — 1906
40 i powyżej	.1896 i wcześniej

6. Przy organizowaniu imprez o odznakę za sprawność mają być wykonane następujące formalności:

A) Zawody mają być ogłoszone publicznie co najmniej na tydzień przed terminem, przyczym należy podać:

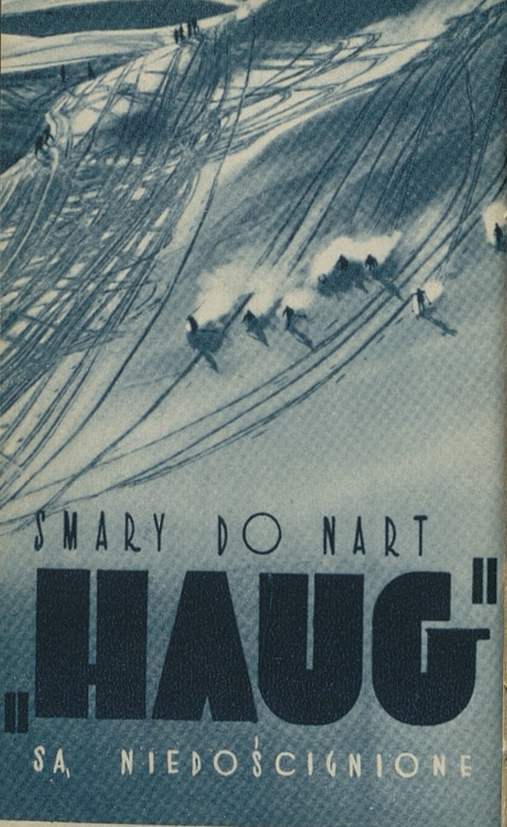
a) dokładną nazwę zawodów: „Zawody o Odznakę za Sprawność Polskiego Związku Narciarskiego".
b) Termin zamknięcia zgłoszeń i wpłacania wpisowego.
c) Termin i miejsce badań lekarskich.
d) Termin i miejsce losowania numerów startowych.
e) Termin i miejsce zbiórki i rozdania numerów startowych.
f) Godzinę i miejsce startu.

B) Dla każdego zawodnika winien być przy jego zgłoszeniu się do zawodów, wypełniony dokładnie „zapis startowy", który podpisuje własnoręcznie zawodnik, otrzymując odcinek odłączony od zapisu startowego. Zapis startowy w cenie 50 gr. za sztukę, winno się sprowadzić z Komisji Sportowej PZN. Wyniki zawodów bez zapisów startowych i bez wpłacenia wpisowego do K. S. P. Z. N. uwzględnione nie będą.

C) Wszyscy startujący muszą być poddani badaniu lekarskiemu, które najlepiej przeprowadzić w przeddzień zawodów. Orzeczenie lekarskie wraz z podpisem lekarza ma być umieszczone na zapisie startowym. Brak orzeczenia unieważnia wynik.

D) Konkurencję przeprowadzić według podanych poniżej wskazówek (ustęp 8).

E) Natychmiast po ukończeniu zawodów przystąpić do sporządzenia wymaganych protokołów i załączników i wysłać je najpóźniej w 8 dni po zawodach do Komisji Sportowej P. Z. N., celem weryfikacji.


SMARY DO NART
„HAUG"
SĄ NIEDOŚCIGNIONE

W razie nienadejścia ich w ciągu dni 14 po zawodach, Komisja Sportowa P. Z. N. może nałożyć na opieszałe kluby kary:

a) odebranie prawa urządzenia zawodów o odznakę za sprawność,

b) karę pieniężną w wysokości do 200 zł.

Odnośnie organizacyj niezrzeszonych w PZN. którym KS udzieliła pozwolenia na urządzenie zawodów o odznakę za sprawność (jak np. Dowództwom pułków, Szkołom, Komendom PW i WF i t. d.), niewypełnienie powyższych wymogów lub uchybienia organizacyjne pociągną za sobą interwencję u władz przełożonych danej organizacji.

F) Po zweryfikowaniu wyników zawodów przez K. S. P. Z. N. mogą organizatorzy wykupić w P. Z. N. zdobyte odznaki i ogłosić publicznie termin i miejsce ich wręczenia zawodnikom. Komisja Sportowa poleca gorąco organizowanie wręczenia odznak w sposób uroczysty.

7) Protokół biegu musi być sporządzony na przepisanym formularzu, który należy dokładnie wypełnić dla każdego biegu osobno.

Niezbędnymi załącznikami protokołu są:

a) zapisy startowe wszystkich zgłoszonych do biegu, a więc także tych zawodników, którzy nie stanęli na starcie, biegu nie ukończyli lub nie osiągnęli norm czasu.

b) lista zawodników, którzy bieg ukończyli z podaniem wyników (według kolejności uzyskanych czasów), podpisana przez sędziów.

c) mapka trasy biegu w skali 1:25000 podpisana przez sędziów.

d) przy konkursach młodzieży także dokładny protokół skoków z podaniem not i długości.

8. Najważniejsze wskazówki dotyczące przygotowania trasy i przeprowadzenia konkurencji są następujące:

Trasę przemierzyć sznurem (obliczenie z mapy nie wystarcza), prowadząc ją urozmaiconym terenem, rozdzielając po $^1/_3$ na równinę, zjazd podbieg.

W przeddzień biegu przetrzeć ślad, aby stworzyć równe warunki dla pierwszego i ostatniego zawodnika.

Obydwie koleiny śladu na równym poziomie.
Ślad pojedynczej narty dosyć szeroki — nie może więc być robiony nartą wyścigową. Odstęp kolein od siebie również dość szeroki.
Przetrzeć ślad dla kijów.
Ślad zjazdowy winien być robiony w zjeździe, podejściowy w podejściu.
Ślad nie może biec wyjeżdżoną drogą, musi być robiony obok i nie może dawać gorszych warunków zjazdu i podejścia jak na drodze.
Punkty kontrolne i posterunki mają być tak rozmieszczone aby wykluczoną była możność skrócenia drogi pomiędzy nimi.
Przeszkód terenowych należy unikać.
Ludność okoliczną pouczyć o poszanowaniu trasy i urządzeń.

Trasę wyznaczyć chorągiewkami (wysokość ½—1 m) odstawiając chorągiewkę 1 m od śladu. Chorągiewki ustawiać w zależności od przejrzystości terenu co 20—40 m, tak jednak aby we mgle jedną można było od drugiej zobaczyć. W lesie znaczyć można szlak skrawkami kolorowego papieru na gałęziach.
Punkty kontrolne, odżywcze, sanitarne, odgałęzienia trasy i t. d. mają być obstawione i widocznie oznaczone. O ile możności należy oznaczyć kilometry.
Bezpośrednio przed biegiem należy: przetrzeć ślad, uzupełnić chorągiewki i inne znaki, ustawić posterunki itd.

Po zakończeniu biegu przejść trasę, zebrać posterunki i znaki, ew. pomóc pozostałym na trasie zawodnikom.

Start co minutę lub rzadziej, gdyż walka na trasie nie jest istotnym celem konkurencji o odznakę. W wyjątkowym wypadku, przy bardzo dużej ilości startujących i bardzo złej pogodzie, start co 30 sek.

Na starcie i mecie: stół, papier, ołówki, stopery, okrycia dla zawodników. Obok namiot lub mieszkanie a w nim: herbata, pomoc sanitarna i t. d..

9. Najkonieczniejsi funkcjonariusze są następujący:
   1. Dwóch sędziów okręgowych P. Z. N.
   2. Kierownik konkurencji.

3. Kierownik trasy względnie kierownicy odcinków.
4. Starter (dwóch).
5. 2 mierzących czas.
6. 2 celowniczych.
7. Kontrolni.
8. Sekretarz.
9. Lekarz.
10. Porządkowi.

Funkcje mogą być kumulowane, w każdym jednak razie obecność dwóch sędziów okręgowych P. Z. N. jest wymagana.

SPIS NARCIARZY
ODZNACZONYCH ZŁOTĄ ODZNAKĄ ZA SPRAWNOŚĆ W SEZONIE 1935/36

Kapr. Bentkowski Ryszard, SN WKS, Bielsko — **Bezucha Jan,** TN WKS, Sanok — **Chciuk Kazimierz,** TN WKS, Sanok — **Cyankiewiczowa Maria,** Skimka, Kraków — **Czuliński Józef,** SN AZS, Warszawa — **ppor. Daniec Jan,** niestow. — **Dubrowińska Aleksandra,** SN Krzem. Kl. Sport., Krzemieniec — **sierż. Gibes Jacenty,** SN WKS, Bielsko — **ppor. Jaroch Edward,** niestow. — **Jaworski Władysław,** TTN, Kraków — **dr Kowenicki Stanisław,** TTN, Kraków — **Mielniczuk Aleksander,** Polic. Kl. Narc., Krzemieniec — **Olbrychtowicz Djonizy,** TTN, Kraków — **inż. Przybyłowski Władysław,** SKN, Katowice — **Szubertówna Janina,** niestow. — **Timm Joachim,** WSV, Katowice — **por. Urbuś Franciszek,** TN WKS, Sanok — **Vogel Otto,** WSV, Katowice — **mjr Wallich Tadeusz,** niestow. — **Westwalewicz Stanisław,** niestow. — **Wieroński Alojzy,** SKN, Katowice — **ppor. Wiśniowski Stanisław,** TN WKS, Sambor — **Wyrwicz Henryk,** TN WKS, Sanok — **por. Żurek Józef,** SN WKS, Bielsko.

W kategorii juniorów:

Kobielnik Olga, niestow. — **Schnek Walter** SN Makkabi, Bielsko.

ROZSTRZYGNIĘCIE ROZGRYWKI O PUCHAR PANA PREZYDENTA

Celem poparcia wysiłków Towarzystw narciarskich około organizowania konkurencyj o narciarską „Odznakę za Sprawność PZN“ **ofiarował Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki puchar dla zrzeszonego w PZN Towarzystwa, którego członkowie zdobędą największą ilość odznak.**

Rozgrywka o ten puchar toczyła się dziesięć lat i została zakończona w sezonie 1935/6. Cenny dar Pana Prezydenta Rzeczypospolitej przeszedł na własność zwycięzcy: **Towarzystwa Narciarskiego Wojskowego Klubu Sportowego w Sanoku.**

SZCZEGÓŁOWA PUNKTACJA PUCHARU P. PREZYDENTA

a) w sezonie 1935/6:

1) **Wintersportverein** — Katowice (63 punktów), 2) Towarzystwo narciarskie WKS — Sanok (54 punktów), 3) Tatrzańskie Towarzystwo Narciarzy — Kraków (12 punktów), 4) SN Makkabi — Warszawa (9 punktów), 5) SN WKS — Bielsko (7 punktów), 6) SN Rodziny Wojskowej — Warszawa (7 punktów), 7) SN Żyd. Towarzystwa Krajoznawczego — Warszawa (6 punktów), 8) SN ZTTN Makkabi — Bielsko (5 punktów), 9) SN Stowarzyszenia Urzędników Skarbowych — Warszawa (5 punktów), 10) Przemyskie Towarzystwo Narciarzy Przemyśl — (4 punkty), 11) SN Warszawskiego Klubu Wioślarek — Warszawa (4 punkty), 12) SN Ogniska Związku Podhalan — Rabka (4 punkty), 13) SN WKS — Toruń (2 punkty), 14) SN Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego Łuck — (2 punkty), 15) SN AZS — Warszawa, Warszawski Klub Narciarski — Warszawa, Śląski Klub Narciarski — Katowice, ON Sokoła — Jordanów, Towarzystwo Narciarskie — Mościce, SN Makkabi — Kraków, SN Polskiego Tow. Tatrzańskiego — Warszawa, Towarzystwo Wioślarsko-Narciarskie — Kraków, SN Zjednoczenie — Warszawa, ON Kaj. Sokoła — Brzeżany, SN Zjednoczenia Organizacji Społecznych — Krzemieniec, SN Horyń — Krzemieniec, Bydgoski Klub Narciarski, SN Polskiego Tow. Tatrzańskiego — Lwów,

Harcerski Klub Narciarski — Katowice, SN Sokół — Jaworzno, SN Polskiego Tow. Tatrzańskiego — Zakopane (po 1 pkt.). Ponadto Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa, nie uczestniczące w konkursie (1 pkt.).

b) **po dziesięciu latach rozgrywki:**

OGÓLNA PUNKTACJA ZA LATA 1926—1936

Puchar Pana Prezydenta Rzeczypospolitej otrzymuje: TOWARZYSTWO NARCIARSKIE WKS SANOK (2301 punktów), 2) SN WKS Bielsko (665 punktów), 3) Śląski Klub Narciarski Katowice (554 punktów), 4) SN ZTTN Makkabi Bielsko (325 punktów), 5) Wintersportverein Katowice (322 punktów), 6) SN Szkoły Podchorążych Piechoty Ostrów Mazowiecki (317 punktów), 7) Przemyskie Towarzystwo Narciarzy Przemyśl (249 punktów), 8) Wintersportklub Bielsko (156 punktów), 9) Tatrzańskie Towarzystwo Narciarzy Kraków (133 punktów), 10) SN Makkabi Kraków (98 punktów), 11) SN AZS Warszawa (74 punktów), 12) Karpackie Towarzystwo Narciarzy Lwów (57 punktów), 13) SN KS Rodziny Wojskowej Warszawa (56 punktów), 14) SN AZS Kraków (50 punktów), 15) SN Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Zakopane (46 punktów), 16) Warszawski Klub Narciarski Warszawa (44 punktów), 17) SN Skimka Kraków (39 punktów), 18) Harcerski Klub Narciarski Warszawa (34 punktów), 19) SN Beskid Andrychów (33 punktów), 20) SN Kolej, PW Kraków (29 punktów), 21) SN LKS Czarni Lwów (28 punktów), 22) SN Warszawskiego Klubu Wioślarek Warszawa (27 punktów), 23) Towarzystwo Wioślarsko-Narciarskie Kraków (27 punktów), 24) SN PTT Biała (26 punktów), 25) Alpenverein Katowice (25 punktów), 26) Towarzystwo Narciarskie Mościce (23 punktów), 27) SN Makkabi Warszawa (22 punktów), 28) ON TG Sokół Zakopane (20 punktów), 29) SN PTT Żywiec (20 punktów), 30) SN Makkabi Andrychów (19 punktów), 31) SN Watra Cieszyn (18 punktów), Rybnicki Klub Narciarski Rybnik (18 punktów), 33) SN AZS Wilno (17 punktów), 34) SN WKS Włodzimierz Wol. (17 punktów), 35) SN AZS Cieszyn (16 punktów), 36) SN Kol. PW Ognisko Lwów (11 punktów), SN PKS Horyń Krzemieniec (11 punktów), 38) SN Pogoń Wilno — SN Makkabi Zakopane — Bydgoski Klub

Narciarski Bydgoszcz — (po 10 punktów), 41) SN Wisła Kraków — SN Tow. Tur. Przyjaciół Przyrody Bielsko — SN Sokół im. Grażyny Warszawa — SN Makkabi Nowy Targ — SN WKS Prosna Kalisz — (po 9 punktów), 46) SN Sokół Chrzanów — Jastrzębski Klub Narciarski Jastrzębie Zdrój — SN Wisła Zakopane — SN Makkabi Żywiec — (po 8 punktów), 50) SN WKS Wilno — SN Krakowskiego Klubu Tenisowego Kraków — SN Żyd. Tow. Krajoznawczego Warszawa — (po 7 punktów), 53) SN WKS Kielce — SN Klubu Tenisowego 1924 Lwów — Krynicki Klub Narciarski Krynica — SN ZTG Dror Lwów — SN Cresovia Grodno — Klub Narciarski Chełmża — SN Kolej. PW Zakopane — SN PTT Poznań — SN PTT Warszawa — (po 6 punktów), 62) SN PTT Drohobycz — SN Sokół Łodygowice — SN Akad. Żyd. Koła Miłośn. Krajoznawstwa Kraków — SN KS Cracovia Kraków — SN Rachowiec Zwardoń — SN Sokół Brzeszcze — SN WKS Cieszyn — SN Kolej. PW Katowice — SN Ogniska Podhalan Rabka — SN Stow. Urzędników Skarbowych Warszawa — (po 5 punktów), 72) SN AZS Gdańsk — SN Pogoń Lwów — SN Polic. Kl. Sport. Wilno — Klub Narciarski Kęty — SN Polsk. Tow. Krajoznawczego Warszawa — SN AZS Lwów — SN KS Pogoń Stryj — Harcersk Klub Narciarski Katowice — (po 4 punkty) 80) SN Związku Strzeleckiego Krynica — SN Zjednoczenie Warszawa — SN Krzemieniecki Klub Sportowy Krzemieniec — SN Kolej. PW Poznań — SN Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego Warszawa — SN Sokół Kraków — SN Wołyńskiego Tow. Krajoznawczego Łuck — SN PTT Lwów — (po 3 punkty), 88) SN KOP Niemenczyn — SN Hagibor Nowy Targ — SN WKS Korona Sambor — SN ZKS Hasmonea Lwów — SN ŻKS Makkabi Wadowice — SN Kolej. PW Warszawa — Okocimski Klub Narciarski Okocim — SN ŻKS Hagibor Zakopane — SN PTT Iwonicz — SN KS Stadion Chorzów — SN PTT Skoczów — SN OS TUM Kraków — SN Akad. Oddz. Zw. Strzeleckiego Lwów — SN WKS Toruń — (po 2 punkty), 102) SN Związku Strzeleckiego Zakopane — SN Sokół Żywiec — SN Beskid Nowy Sącz — SN Koszarawa Żywiec — SN AZS Poznań — SN Lechia Lwów — SN PTT Tarnów — SN Hasmonea Krzemieniec — SN Klubu Campingowego Warszawa — SN Związku Strzeleckiego Tarnopol — SN Żyd. Koła Miłośn. Krajoznawstwa Lwów — SN Sokół Krosno — SN Związku Strzeleckiego Sambor — SN TG Sokół Tarnów — SN

Biali Borysław — Klub Narciarski Milówka — SN Sokół Jasło — SN Wisła Szczawnica — Klub Narciarski Bukowina — SN PTT Sosnowiec — SN Sokół Jaworzno — SN Sokół Jordanów — Oddz. Narciarsko-Kajakowy Sokoła Brzeżany — SN Zjednoczenia Organizacji Społecznych Krzemieniec — (po 1 punkcie). Ponadto Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa nie biorące udziału w konkurencji (119 punktów).

Razem brało udział w rozgrywce o Nagrodę Pana Prezydenta Rzeczypospolitej 125 Towarzystw związkowych.

NOWE NAGRODY ZESPOŁOWE

Od początku sezonu 1936/7 rozpoczyna się **nowy okres rozgrywki o nagrody zespołowe** dla Towarzystw, wykazujących się największą ilością punktów zdobytych przy ubieganiu się o „Odznakę za Sprawność PZN“.

Rozpoczną się **dwie rozgrywki** a mianowicie:

dla cywilnych Towarzystw zrzeszonych w Polskim Związku Narciarskim oraz

dla sekcyj narciarskich Wojskowych Klubów Sportowych zrzeszonych w Polskim Związku Narciarskim.

Rozgrywka o nagrodę zespołową **dla klubów cywilnych** odbywać się będzie na zasadzie **dotychczasowego statutu nagrody** Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozgrywka o nagrodę zespołową dla sekcyj narciarskich **Wojskowych Klubów Sportowych** odbywać się będzie **na zasadzie regulaminu,** który po zatwierdzeniu przez władze wojskowe, ogłoszony będzie **w komunikatach oficjalnych Polskiego Związku Narciarskiego.**

Ponadto w mocy utrzymane zostanie postanowienie **o przydziale corocznej plakiety honorowej PZN** dla klubu zarówno cywilnego, jak i wojskowego, które w okresie jednego sezonu narciarskiego zdobędą w rozgrywkach o wędrowne nagrody zespołowe **największe ilości punktów w ubieganiu się o Odznakę za Sprawność PZN.** Nagrody te będą co roku przydzielane zwycięzcom **na własność.**

Ilość odznak przyznanych w poszczególnych sezonach i kategoriach

w sezonie	ogółem odznak	stopnie			stowarzyszeni	niestowarz.	kat. I. senior.		kat. II junior.	
		złotych	srebrnych	brązowych			mężczyźni	kobiety	chłopcy	dziewczęta
1926/27	120	—	—	120	101	19	110	10	—	—
1927/28	115	—	49	66	98	17	110	3	2	—
1928/29	645	3	24	618	338	307	398	60	179	8
1929/30	929	3	85	841	525	404	626	97	204	2
1930/31	1535	15	219	1301	712	823	1013	199	312	11
1931/32	3808	69	332	3407	1809	1999	2893	450	418	47
1932/33	4492	49	450	3993	1828	2664	3459	455	501	77
1933/34	3357	81	429	28	1274	2083	2420	553	328	56
1934/35	4821	81	419	4324	1544	3280	3791	460	481	92
1935/36	2029	26	237	1766	493	1536	1632	145	185	67
Razem za 10 lat	21854	327	2244	19283	8722	13132	16452	2432	2610	360

OBOWIĄZUJĄCE ZASADY ZGŁASZANIA ZAWODNIKÓW

Zawodnik, zamierzający startować w jakichkolwiek zawodach, organizowanych przez PZN, lub jego członków **musi być zgłoszony na przepisanej „karcie zgłoszeń".** Karta taka składa się z **pięciu odcinków,** z których nr I. przeznaczony jest dla Komisji Sportowej PZN; nr II. zawiera potwierdzenie zgłoszenia dla klubu; nr III. służy do udzielenia przez klub zwolnienia lub wykreślenia; nr IV jest **legitymacją zawodnika, uprawniającą go do startu,** a którą na każde żądanie kierownictwa zawodów winien okazać (w razie niemożności wykazania się legitymacją zawodniczą, zawodnik w żadnym wypadku nie może brać udziału w zawodach); nr V przeznaczony jest dla właściwego Okręgu Narciarskiego.

Karta zgłoszenia winna być wypełniona czytelnie atramentem, o ile możności na maszynie, przy czym zawodnik musi zaopatrzyć odcinek nr I., IV. i V. **własnoręcznym podpisem.** Klub po zaopatrzeniu karty zgłoszenia podpisem funkcjonariusza i pieczęcią, skierowuje tę kartę do KS PZN, która po stwierdzeniu prawidłowości zgłoszenia, rejestruje je **(potwierdza),** przesyłając odcinek nr II., III. i IV. do klubu, zaś odcinek nr V. do właściwego Okręgu.

Prawo startu uzyskuje zawodnik dopiero z chwilą otrzymania potwierdzenia zgłoszenia, tak że następnie wolno mu startować w **barwach tylko tego klubu, dla którego został potwierdzony** i to jedynie w zawodach organizowanych przez PZN lub jego członków.

Zmiana barw klubowych odbywa się na następujących zasadach: W razie przeniesienia się zawodnika do innego klubu wolno mu podpisać kartę zgłoszenia do tego klubu, **o ile otrzyma od klubu, dla którego ostatnio był zgłoszony: albo „zwolnienie" albo „wykreślenie".** W razie otrzymania „zwolnienia" — podpisanie karty zgłoszenia do nowego klubu może nastąpić **bezzwłocznie.** Natomiast w razie otrzymania **„wykreślenia"** nabywa zawodnik prawo startu dopiero **po upływie jednego roku,** od chwili otrzymania wykreślenia.

Klub zobowiązany jest udzielić zawodnikowi **„wykreślenia“ na każde jego żądanie**, a prośba o „zwolnienie“ względnie „wykreślenie“ musi być rozpatrzona przez klub najdalej w przeciągu 7 dni. Zwolnienie względnie wykreślenie zawodnika może nastąpić **tylko na odcinku nr III „karty zgłoszenia“**, a przy żądaniu zwolnienia względnie wykreślenia — **legitymacja zawodnicza** (odcinek **nr IV**) **winna być przez zawodnika zwrócona** i przesłana wraz ze zwolnieniem czy też wykreśleniem do K. S. PZN.

O ile klub odmówiłby zawodnikowi zwolnienia lub wykreślenia — przysługuje zawodnikowi **prawo odwołania się do K. S., która może udzielić pozwolenia na podpisanie zgłoszenia do innego klubu,** bez obowiązku przedłożenia „zwolnienia“ względnie „wykreślenia“ z dotychczasowego klubu macierzystego.

Wszystkie powyższe przepisy **nie odnoszą się** do uczestników zawodów o **„Odznakę za Sprawność P. Z. N.“**, w których mogą brać udział zarówno stowarzyszeni jak i niestowarzyszeni narciarze.

SKOCZNIE NARCIARSKIE ZATWIERDZONE PRZEZ P. Z. N. I ZGŁOSZONE DO F. I. S.

1) **Skocznia „na Krokwi“** im. K. Stryjeńskiego w Zakopanem.
2) **Skocznia na Krzyżowej Górze** w Krynicy.
3) **Skocznia w Dolinie Łabajowej** we Wiśle.
4) **Skocznia rozłucka** w Rozłuczu.
5) **Skocznia na Rebrowaczu** w Worochcie.
6) **Skocznia pod szczytem Baraniej Góry** u źródeł Wisły.
7) **Skocznia na Szyndzielnej** w Beskidzie Śląskim.

Ponadto pozostają w ewidencji PZN jednakże nie zatwierdzone skocznie: 1) w Wiśle, 2) w Skoczowie, 3) w Istebnej, 4) w Zwardoniu, 5) w Jordanowie, 6) w Rabce, 7) w Rabie Wyżnej, 8) w Poroninie, 9) w Nowym Targu, 10) w Szczawnicy, 11) ćwiczebna w Krynicy, 12) w Iwoniczu, 13) w Sławsku, 14) we Lwowie na Pohulance, 15) w Brzuchowicach, 16) w Łucku, 17) w Krzemieńcu, 18) w Wilnie.

IV. TURYSTYKA

SPIS SCHRONISK, STACYJ NARCIARSKO-TURYSTYCZNYCH, ORAZ SCHRONÓW NA OBSZARZE KARPAT POLSKICH

Wykaz poniższy ułożony jest z zachodu ku wschodowi — od Olzy po Czeremosz, z podziałem na grupy górskie według praktyki turystycznej.

W wykazie użyto następujących skrótów:

(945). = wzniesienie nad poziom morza.
Skż. = stacja kolei żelaznej
p. = ostatnia poczta
ł. = łóżko
s. = siennik
tel. = telefon
dr. = adres.

BESKID ŚLĄSKI

Stożek (975).

Schronisko PTT Cieszyn, tel. Wisła 8. Skż. Wisła, p. Wisła. Nocl. 58 ł. i 60 s.

Równica (883).
Schronisko PTT Katowice, tel. Ustroń 29. Skż. Ustroń lub Polana, p. Ustroń; droga jezdna na miejsce. Nocl. 62 ł. i 58 s.

Barania Góra (925).
Schronisko PTT Katowice. Skż. Milówka lub Wisła, p. Wisła; droga jezdna na miejsce. Nocl. 26 ł. i 44 s.

Wisła (430).
St. narc. tur. TKN, u Czesława Wiśniewskiego, adr.: pensj. „Piast". Skż. i p. w miejscu .Nocl. 10 ł.

Wisła-Koziniec (730).
St. narc. tur. TKN, u Jana Halamy, adr.: pensj. „Halamówka", tel. Wisła 2. Skż. i p. Wisła. Nocl. 23 ł.

Wisła-Czarne (510).
St. narc. tur. TKN, u J. Samieca, dzierż. J. Olszar, adr. rest. „Fajtula" — Wisła. Skż. i p. Wisła. Nocl. 15 ł.

Istebna (700).
St. narc. tur. TKN, u Jerzego Stańki, adr. gospoda „Rogowiec", tel. Istebna 3. Skż. Wisła-Głębce lub Milówka, p. Istebna; droga jezdna na miejsce. Nocl. 12 ł.

Istebna (700).
St. narc.-tur. TKN. u p. Martynczuka, na Zadziu nr 482. Skż. Wisła lub Głębce lub Milówka, p. Istebna; droga jezdna na miejsce. Nocl. 12 ł.

Koniaków (757).
St. narc. tur. TKN, u Legierskiego, Skż. Wisla lub Milówka, p. Koniaków; droga jezdna na miejsce. Nocl. 25 ł.

Błatnia (880).
Schronisko Tow. Przyj. Przyrody, Bielsko. Skż. Jaworze-Jasienica, p. Jaworze. Nocl. 20 ł. i 16 s.

Bielsko (340).
St. narc. tur. TKN, wł. „Hotel Polski", adr. Bielsko, ul. Piastowska 1, tel. Bielsko 1562. Skż. p. w miejscu.

Szyndzielna-Klimczok (1119).
Schronisko Beskidenverein Bielsko. Skż. Bielsko, p. Mikuszowice Śląskie, tel. Bielsko 2010. Nocl. 60 ł.

Magura (1070).
Schronisko Beskidenverein Bielsko — „Klementynówka", tel. 2449. Skż. Wilkowice—Bystra, p. Bystra. Nocl. 40 ł.

Salmopol (720).
Schronisko Beskidenverein Bielsko. Skż. Wilkowice—Bystra, p. Szczyrk. Nocl. 10 ł. 12 s.

Biały Krzyż (Salmopol).
St. toryst. PTT Biała. Skż. Wilkowice—Bystra, p. Bystra. Nocl. 20 s.

Skrzyczne (1180).
Schronisko Wintersportklub Bielsko, ul. Wzgórze 14. (W zimie klucze w WSC w Bielsku). Skż. Wilkowice—Bystra, p. Szczyrk. Nocl. 5 ł.

Magura (ok. 860).
St. narc. nocl. SN PTT Biała. Skż. Wilkowice—Bystra, lub Łodygowice, p. Szczyrk.

Ostre (560).
St. narc. tur. TKN, wł. Jan Polak. Skż. Żywiec. Nocl. 5 ł.

BESKID MAŁY

Magurka (913).
Schronisko Beskidenverein Bielsko, tel. Bielsko 1500. Skż. Wilkowice—Bystra lub Bielsko, autobus Straconka, p. Wilkowice. Nocl. 60 ł.

Magurka (930).
St. tur. PTT Biała (u Sikorów). Skż. Łodygowice lub Wilkowice—Bystra, p. Wilkowice. Nocl. 12 ł. i 6 s.

Porąbka (300).
St. nocl. PTT Żywiec, u Marii Knapowej. Skż. Kęty, p. Porąbka. Nocl. 8 ł.

Żar (761).
St. nocl. PTT Żywiec, u Magdaleny Pszczółkowej. Skż. Kęty, p. Międzybrodzie Bialskie. Nocl. 5 ł.

Kocierz (700).
St. nocl. PTT Andrychów, u Bąka i Karcza. Skż. Andrychów, p. Rychwałd. Nocl. 4 s.

Kocierz (840).
Schronisko Ż. T. G. S. „Makkabi" w Andrychowie. Skż. Andrychów, p. Andrychów, adres dla koresp.: Maks Hammer, Piłsudskiego 113, tel. 4. Nocl. 10 ł. i 10 s.

Leskowiec (880).

Schronisko PTT Żywiec. Skż. Wadowice, Mucharz, Hucisko, Skawce lub Lachowice. Nocl. 18 ł. i 2 s.

BESKID WYSOKI

Zwardoń (710).

Schronisko PTT Bielsko i Żywiec. Skż. i p. w miejscu, tel. Zwardoń 6. Nocl. 70 ł. i 50 s.

Zwardoń (710).

St. narc. tur. TKN, u R. Klimondy, tel. Zwardoń 3. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 20 ł.

Zwardoń (710).

Schronisko Pol. Tow. Krajozn. — „Zwardonianka". Skż. p. w miejscu. Nocl. 36 ł.

Kikula (1076).

St. narc. tur. TKN, u Z. Wienera. Skż. i p. Zwardoń Nocl. 5 ł.

Wielka Racza (1236).

Schronisko PTT Bielsko, adr. Rycerka Górna. Skż. Zwardoń, Sól, lub Rajcza, p. Zwardoń. Nocl. 40 ł.

Przegibek pod Małą Będoszką (ok. 1000).

Schronisko PTT Bielsko, Skż. Raycza, p. Raycza. (Klucze w SN PTT Bielsko lub SN PTT Dziedzice). Nocl. 7 ł.

Rajcza (495).

St. narc. tur. TKN, u Adeli Nesselroth, tel. Rajcza 20. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 50 ł.

Rajcza (495).

St. noclegowa prywatna, L. Mandelbauma. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 8 ł.

Rycerka Dolna (560).

St. nocleg. PTT Żywiec, u Ryszarda Poscha, tel. Rajcza 28. Skż. i p. Rajcza; droga jezdna na miejsce. Nocl. 10 ł.

Rycerka Górna (603).

St. narc. tur. TKN, u Karola Butora. Skż. i p. Rajcza; droga jezdna na miejsce. Nocl. 5 ł.

Ujsoły (570).

St. narc. tur. TKN, u Józefa Długosza. Skż. Rajcza, p. Ujsoły; droga jezdna na miejsce. Nocl. 10 ł.

Milówka (450).

Stacja narc. tur. TKN u H. Wulkana. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 18.

Hala Boracza (854).

Schronisko ŻTTN Makkabi Bielsko. Skż. i p. Milówka. Nocl. 52 ł. i 8 s.

Lipowska (1324).

Schronisko Beskidenverein Bielsko. Skż. Milówka lub Węgierska Górka, p. Ujsoły. Nocl. 26 ł. i 13 s.

Węgierska Górka (420).

St. narc. tur. TKN, u Janiny Rozmusowej. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 40 ł.

Radziechowy (400).

St. narc. tur. TKN, u Józefa Moronia. Skż. Radziechowy—Wieprz, p. w miejscu. Nocl. 10 ł.

Jeleśnia (440).

St. narc. tur. TKN, u Marcina Pindela. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 5 ł. i 5 s.

Przyborów (520).

St. narc. tur. TKN, u Jerzego Muszika. Skż. i p. Jeleśnia; droga jezdna na miejsce. Nocl. 20 ł.

Korbielów (582).

St. narc. tur. TKN, u p. Marii Wyrodowej. Skż. i p. Jeleśnia; droga jezdna na miejsce. Nocl. 14 ł.

Korbielów (582).

St. noclegowa TTN, w willi „Hela". Skż. i p. Jeleśnia; droga jezdna na miejsce. Nocl. 15 ł. i 10 s.

Pilsko (1330).

Schronisko PTT Żywiec, na Hali Miziowej. Skż. i p. Jeleśnia, tel. Jeleśnia 8. Nocl. 61 ł. i 60 s.

Glinne (780).

St. noclegowa w gajówce dóbr Żywiec. Skż. i p. Jeleśnia; droga jezdna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Lachowice (424).

St. narc. tur. TKN, u Jakóba Kachola. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 4 ł. i 6 s.

Hucisko (570).

St. narc. tur. TKN, u Antoniego Gąsiorka. Skż. w miejscu, p. Lachowice. Nocl. 15 ł.

Stryszawa (440).

St. narc. tur. TKN, u p. M. Józefiaka. Skż. Sucha lub Lachowice, p. Sucha. Nocl. 15 ł.

Sucha (350).

St. narc. tur. TKN, u Kazimierza Ćwiertni. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 20 ł.

Maków Podhalański (370).

St. narc. tur. TKN, u Bernarda Branda, tel. Maków 12. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 5 ł.

Skawica (450).

St. narc. tur. TKN, u p. W. Hupperta, Skż. Maków. p. Zawoja. Nocl. 10

Zawoja (540).

St. narc. tur. TKN, u Wincentego Zająca-Hujdy w willi „Wiktoria". Skż. Maków Podhalański p. Zawoja 2; droga jezdna na miejsce. Nocl. 12 ł.

Zawoja (540).

St nocl. Śl. Woj. Kom. Tur., w willi „Mieczysław". Skż. Maków Podhalański, p. Zawoja 2; droga jezdna na miejsce. Nocl. 25 ł.

Babia Góra (1080).

Schronisko PTT Żywiec, na Markowych Szczawinach. Skż. Maków Podhalański, p. Zawoja 2. Tel. w schronisku przez Zawoję. Nocl. 31 ł. i 50 s.

Babia Góra (1616).

Schronisko Beskidenverein Bielsko. Skż. Maków Podhalański lub Jeleśnia, p. Lipnica Wielka. Nocl. 10 ł. i 25 s.

Polica (1240).

Schronisko PTT Jordanów. Skż. Bystra k/Jordanowa, Sidzina. Nocl. 8 s.

Jabłonka na Orawie (618).

St. narc. tur. TKN, u A. Sekely'ego. Skż. Czarny Dunajec, p. w miejscu; droga jezdna na miejsce. Nocl. 7 s.

Zubrzyca Górna (700).

St. narc. tur. TKN, u p. M. Kowalik, koło kościoła. Skż. Bystra, Chabówka, p. Zubrzyca G. Nocl. 15 ł.

Osielec (421).

St. narc. tur. TKN, u Bronisława Stopy. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 16 ł.

Jordanów (480).

St. narc. tur. TKN, u N. Feita [w Rynku. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 8 ł.

GORCE I BESKID WYSPOWY

Nowy Targ—Kowaniec (680).

St. narc. tur. TKN, u Mieczysława Batkiewicza. Skż. i p. Nowy Targ. Nocl. 12 ł. i 28.

Turbacz (1140).

Schronisko PTT Nowy Targ — w budowie. Skż. i p. Nowy Targ. Tel. przez Nowy Targ. Nocl. prowiz. 30 ł i 50 s.

Stare Wierchy (1000).

Schronisko PTT Rabka. Skż. p. Rabka. Nocl. 8 ł. i 8 s.

Rdzawka koło Obidowej (800).

St. narc. tur. TKN, u Andrzeja Rokity. Skż. Sieniawa, p. Rabka; droga jezdna na miejsce. Nocl. 6 ł.

Rabka Zdrój (480).

Stac. nar. tur. TKN, u K. Korczyńskiej willa „Maciejówka". Skż. i p. w miejscu. Nocl. 20 ł.

Rabka (520).

St. tur. PTT Rabka, w willi „Wisła". Skż. i p. w miejscu. Nocl. 7 ł.

Rabka-Zaryte (468).

St. narc. tur. TKN, u M. Gronusiowej w willi „Pod Luboniem", Skż. i p. w miejscu. Nocl. 6 ł.

Wielki Luboń (1023).

Schronisko PTT Rabka. Skż. Rabka Zaryte, p. Rabka. Nocl. 12 ł. i 6 s.

Mszana Dolna (400).

St. narc. tur. TKN, u W. Chołoniewskiej. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 6 ł.

Kasinka Mała (340).

St. narc. tur. TKN, u M. Wróbla koło kościoła. Skż. p. Mszana Dolna. Nocl. 30 ł.

Niedźwiedź (488).

St. narc. tur. u S. Mikołajczykowej. Skż. i p. Mszana Dolna. Nocl. 6 ł.

Poręba Wielka (500).

Stacja narc. tur. TKN w Nadleśnictwie. Skż. i p. Mszana Dolna. Nocl. 10 ł.

Lubomierz (700).

St. narc. tur. TKN, u J. Krala, leśniczówka koło przełęczy Przysłop. Skż. i p. Mszana Dolna. Nocl. 18.

Dobra k/Limanowej (466).

St. narc. tur. TKN, u Henryka Sopali. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 6 s.

Jurków (534).

St. narc. tur. TKN, u Katarzyny Kapturkiewiczowej. Skż. Dobra k/lLimanowej, p. Jurków; droga jezdna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Mogielnica-Zalesie (800).

Stacja narc. tur. TKN w Leśniczówce dóbr Tymbark. Skż. i p. Tymbark. Nocl. 16 ł.

Szczawa (157).

Stacja narc. tur. TKN, u J. Farona. Skż. Stary Sącz i Tymbark. St. autob. Łącko, p. Kamienica; droga jezdna na miejsce. Nocl. 20 s.

Lubań (1225).

St. narc. tur. TKN i PTT Tarnów, u Tomasza Guszkiewicza. Skż. Nowy Targ, p. Czorsztyn. Nocl. 8 ł.

TATRY

Zakopane (837).

„Dworzec Tatrzański" PTT, adr. ul. Krupówki, tel. Zakopane 339. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 60 ł. i 40 s.

Zakopane (837).

St. narc. tur. TKN, u Marii Michałowskiej, adr. ul. Ogrodowa l. 477. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 40 ł.

Białka (695).

Stacja narc. tur. TKN, u R. Repetowskiej. Skż. Nowy Targ, Szaflary; p. w miejscu; droga jezdna na miejsce z N. Targu. Nocl. 8 ł.

Bukowina (923).

St. narc. tur. TTN, u Kobakowej. Skż. Poronin, p. w miejscu; droga jezdna na miejsce. Nocl. 25 ł.

Gubałówka (1223).

St. narc. tur. TKN, u J. Lasaka — Gmina Zubsuche. Skż. i p. Zakopane. Nocl. 6 ł.

Dolina Chochołowska ((1150).

Schronisko WKN Warszawa, tel. Zakopane-Chochołowska. Skż. Zakopane, p. Kościelisko; droga jezdna na miejsce. Wzorowe wyposażenie. Nocl. 100 ł.

Hala Pyszna (1350).

Schronisko SN PTT Zakopane. Skż. i p. Zakopane; droga jezdna na miejsce (częściowo). Nocl. 40 ł. i 30 s.

Hala Miętusia (1280).

Schronisko prywatne. Skż. i p. Zakopane. Nocl. 16 s.

Hala Kalatówki (1217).

Schronisko TTN Kraków, tel. Zakopane-Kalatówki. Skż. i p. Zakopane; droga jezdna na miejsce. Nocl. 40 ł. i 20 s.

Kasprowy Wierch (1975).

Stacja wysokogórska narc. tur. T. K. N. w budynku stacyjnym kolei linowej na Kasprowym Wierchu. Skż. i p. Zakopane, tel. Zakopane 1111, Nocl. 60 ł.

Hala Gąsienicowa (1500).

Schronisko PTT Warszawa, tel. Zakopane — Hala Gąsienicowa. Skż. i p. Zakopane; droga jezdna na miejsce. Nocl. 140 ł. i 30 s.

Głodówka (pod Bukowiną) (ok. 1000).

Schronisko harcerskie Związku Harcerstwa Polskiego, Skż. Poronin, droga jezdna na miejsce, p. Poronin. Nocl. 30 ł.

Łysa Polana (1003).

Schronisko prywatne Barcikowej. i st. nocl. P. T. T. Zakopane Skż. i p. Zakopane; droga jezdna na miejsce. Nocl. 10 ł. i 5 s.

Roztoka (1032).

Schronisko PTT Kraków, adr.: Zakopane skr. 156. Skż. i p. Zakopane; droga jezdna na miejsce. Nocl. 63 ł. i 57 s.

Dolina Pięciu Stawów Polskich (1672).

Schronisko PTT Zakopane. Skż. i p. Zakopane. Nocl. 60 ł. i 25 s.

Morskie Oko w Tatrach (1400).

Schronisko PTT Kraków, tel. Zakopane-Morskie Oko w Tatrach. Skż. i p. Zakopane; droga jezdna na miejsce. Nocl. 62 ł. i 50 s.

PIENINY

Czorsztyn (520).

St. narc. tur. TKN, u Jakóba Kurpiela. Skż. Nowy Targ, p. Czorsztyn; droga jezdna na miejsce. Nocl. 30 s.

Czorsztyn (496).

Stacja tur. PTT Oddział Tarnów (w hotelu Sperlinga). Skż. Nowy Targ, p. Czorsztyn. Szosa na miejsce. Nocl. 40 ł.

Sromowce Wyżne (500).

St. nocl. Zw. Harc. Polsk., w „Cisowym Dworku". Skż. Nowy Targ, p. Czorsztyn; droga jezdna na miejsce. Nocl. 12 ł.

Sromowce Niżne (490).

Schronisko Śl. Wojew. Kom. Tur. Skż Nowy Targ, p. Szczawnica. Nocl. 10 ł.

Krościenko n. Dunajcem (422).

St. narc. tur. TKN, u Anny Dankiewiczowej. Skż. Nowy Targ lub Stary Sącz, p. Krościenko; droga jezdna na miejsce. Nocl. 40 ł.

Szczawnica Niżnia (431)

Schronisko PTT Nowy Sącz. Skż. Nowy Targ lub Stary Sącz, p. Szczawnica; droga jezdna na miejsce. Nocl. 13 ł. i 30 s.

Szczawnica (450).

Schronisko PTT Szczawnica. Skż. Nowy Targ lub Stary Sącz, p. Szczawnica; droga jezdna na miejsce. Nocl. 8 ł. i 50 s.

POGÓRZE ROŻNOWSKIE

Lubinka (480).

Stacja tur. PTT Oddział Tarnów, we dworze Harlendera. Skż. Łowczówek Pleśna. Nocl. 7 ł i 1 s.

Rożnów

Stacja tur. PTT Oddział Tarnów, we dworze hr. Stadnickiej. Nocl. 8 ł. i 1 s.

BESKID SĄDECKI

Hala Przehyba (1175).

Schronisko PTT Nowy Sącz (w budowie.) Skż. i p. Rytro. Na sezon zimowy prowizorycznych nocl. 16 ł.

Rytro (420).
St. narc. tur. TKN, u Henryka Paperle, pensj. „Esplanade". Skż. i p. w miejscu. Nocl. 20 ł.

Piwniczna (375).
St. nocl. Tow. Narc. Mościce, u Anieli Wolańskiej. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 20 ł.

Żegiestów (500).
St. narc. tur. TKN, u Bieleckiej — willa „Żorlina". Skż. i p. w miejscu. Nocl. 50 ł.

Muszyna (458).
St. narc. tur. TKN, u Józefy Hetperowej. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 15 ł.

Izby (570).
St. narc. tur. TKN, na placówce straży granicznej. Skż. Krynica, p. Tylicz. Nocl. 5 ł.

Jastrzębik k/Krynicy (550).
St. narc. tur. TKN, u Hrycia Tyliszczaka. Skż. Powroźnik, p. Muszyna. Nocl. 6 ł.

Jaworzyna Krynicka (1116).
Schronisko PTT Krynica. Skż. i p. Krynica. Tel. Krynica 191. Nocl. 80 ł. i 30 s.

Krzyżówka koło Krynicy (743).
St. narc. tur. TKN, u Kazimiery Zgudowej. Skż. i p. Krynica. Nocl. 4 ł.

BESKID NISKI

Gorlice (310).
Stacja nocl. PTT Gorlice, w hotelu Victoria K. Kulczyckiego 3-Maja 10. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 10 ł.

Wysowa (525).
Stacja narc. tur. TKN w Zakładzie Zdrojowo-kąpielowym. Skż. Grybów i Gorlice, p. w miejscu, tel. Wysowa 1, droga jezdna na miejsce. Nocl. 20 ł.

Wysowa Zdrój (524).
Stacja nocl. PTT Gorlice, w pensjonacie „Helena" M. Mruka. Skż. Grybów, p. Wysowa. Nocl. 20 ł. (latem 3 ł.).

Wapienne Zdrój.

Stacja nocl. PTT Gorlice, w Zakładzie Zdrojowym M. i D. Bubniaków. Skż. Gorlice, p. w miejscu. Nocl. 4 ł.

Ług k/Zdyni.

Stacja nocl. PTT Gorlice, w gospodzie M. Weissmanna. Skż. Gorlice. Nocl. 2 ł. i 4 s.

Dukla (351).

St. narc. tur. TKN, u Mendla Lichtmana. Skż. Iwonicz; droga jezdna na miejsce. Nocl. 10 ł.

Barwinek k/Dukli (433).

St. narc. tur. TKN, placówka straży gran. Skż. i p. Iwonicz; droga jezdna na miejsce. Nocl. 7 ł.

Czeremcha (549).

St. narc. tur. TKN, na placówce straży granicznej. Skż. Rymanów; droga jezdna na miejsce. Nocl. 10 ł.

Jasiel (593).

St. narc. tur. TKN, na placówce straży granicznej. Skż. Rymanów; droga jezdna na miejsce. Nocl. 7 ł.

Komańcza (504).

St. narc. tur. TKN, u Antoniego Wasiewicza. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 8 ł.

BIESZCZADY

Łupków (624).

St. narc. tur. TKN, w Ośrodku TN W. K. S. — Sanok. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 10 ł.

Maniów (598).

St. narc. tur. TKN, w Ośrodku TN W. K. S. Sanok. Skż. w miejscu, p. Wola Dzichowa. Nocl. 10 ł.

Cisna (578).

Stacja narc. tur. TKN, w pensjonacie Olgi Herczka. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 20 ł.

Myczków (482).

Stacja narc. tur. TKN, w pensjonacie Czesława Wawrosza. Skż. Uherce, p. Solina-Ustrzyki, pow. Lesko; droga jezdna na miejsce. Nocl. 15 ł.

Sokolc n/Sanem (421).

Stacja nocl. PTT Lwów, we dworze J. Brandysa. Skż. Ustrzyki Dolne, p. Łobozew; droga jezdna na miejsce Nocl. 20 ł.

Olszanica (610).

Stacja narc. tur. TKN, u Bohdana Juścińskiego, tel. Olzanica 3. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 25 ł.

Berchy Górne (722).

Schronisko KTN Lwów, w leśniczówce P. Serwatowskiego. Skż. Ustrzyki Dolne, p. Dwernik, droga jezdna na miejsce. Nocl. 10 ł.

Ustrzyki Górne (750).

Stacja narc. tur. TKN, we dworze inż. Adlersberga. Skż. Ustrzyki Dolne lub Sianki, p. Lutowiska. Nocl. 30 ł.

Wołosate (705).

Stacja narc. tur. TKN, u Ks. Bazylego Trzycieckiego. Skż. i p. Sokoliki Górskie; droga jezdna na miejsce. Nocl. 4 ł. i 3 s.

Rozłucz (620).

Schronisko Okr. Urz. WF i PW OK nr X Skż. i p. w miejscu. Nocl. 180 ł.

Borynia (689).

Stacja narc. tur. TKN, w pensjonacie Heleny Daniłcewiczowej. Skż. Jabłonka, p. w miejscu; droga jezdna na miejsce. Nocl. 15 ł.

Sokoliki Górskie (740).

St. nocl. PTT Drohobycz, we dworze M. Kalinowskiej tel. Sokoliki 1. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 10 ł. i 10 s.

Sianki (840).

St. narc. tur. TKN, u Genowefy Stefańskiej. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 25 ł.

Sianki (840).
Dom turystyczno-narciarski PZN (PTN Przemyśl). Skż. i p. w miejscu. Droga jezdna na miejsce — 5 min. od Skż. Telefon, światło elektryczne, centralne ogrzewanie, bieżąca woda ciepła i zimna, łazienka i tusze, narciarnia i warsztat, szkoła narciarska PTN. Nocl. 200 ł.

Sianki (840).
Schronisko Okr. Urz. WF i PW OK nr X. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 60 ł.

Libuchora (675).
St. narc. tur. TKN, u M. Minkowicza. Skż. Jabłonka lub Sianki, p. Wysocko Wyżne; droga jezdna na miejsce. Nocl. 6 ł. i 4 s.

Pikuj (1120).
Schronisko PZN (PTN Przemyśl); Gmina Libuchora. Skż. Sianki, p. Wysocko Wyżne, pow. Turka, telefon w schronisku; droga jezdna na miejsce. Nocl. 80 ł.

Załokieć (450).
Schronisko PTT Drohobycz. Skż. Borysław, p. Podgórz k/Drohobycza; droga jezdna na miejsce. Nocl. 20 ł.

Pod Ciuchowym Działem w Orowie (ok. 900).
Schronisko PTT Drohobycz i Zw. Harc. Pol., adr. dr M. Dutczyński. Skż. Borysław, p. Tustanowice. Nocl. 15 ł. i 14 s.

Dol. Majdańskiego Potoku—Malmanstal 650).
Schronisko PTT Drohobycz. Skż. Synowódzko Wyżne, p. Schodnica k/Borysławia. Nocl. 19 ł. i 4 s.

Tysowiec (1000).
St. noclegowa PTT Drohobycz, u Iwana Czudyjowicza, Gmina Tysowiec. Skż. Tuchla, p. Koziowa. Nocl. 10 s.

Hrywka.
Stacja tur. PTT Drohobycz w budynku Straży Granicznej. Skż. Skole, p. Smorze. Nocl. 10 ł.

Klimiec (800).
Schronisko PZN (PTN Przemyśl i TKN). Skż. Skole, p. Tucholka; droga jezdna na miejsce. Nocl. 30 ł.

Klimiec—Przełęcz Tucholska (840).

St. narc. tur. TKN, na placówce straży granicznej. Skż. Skole, p. Tucholka pow. Stryj; droga jezdna na miejsce Nocl. 5 ł. i 4 s.

Kamionka (570).

St. narc. tur. TKN, w leśniczówce państwowej. Skż. Dębina k/Skolego; droga jezdna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Skole (437).

St. narc. tur. TKN i PTT Drohobycz, w hotelu Hermana Henenfelda. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 15 ł.

Czerenyszcze pod Paraszką (930).

Schronisko PTT Drohobycz, w domu myśliwskim br. Groedel. Klucze w Kole PTT w Skolem ul. Pierackiego L. 1. Skż. i p. Skole. Nocl. 10 ł.

Hrebenów (490).

Stacja narc. tur. TKN w pensjonacie „Maria", Marii Nedeczky. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 25 ł.

Zełemianka.

Stacja nocl. PTT Drohobycz, u inż. Szmatera. Skż. w miejscu, p. Hrebenów. Nocl. 10 ł.

Zełemin.

Schron niezagospodarowany PTT Drohobycz, klucze w Kole PTT w Skolem, Pierackiego 1. Skż. i p. w Skolem. Nocl. 4 ł. i 16 s.

Tuchla (528).

Stacja noclegowa PTT Drohobycz, u Fr. Szychlińskiego. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 5 ł.

Magura (1365).

Schron zagospodarowany PTT Drohobycz, klucze w Kole PTT w Skolem, Pierackiego 1, lub w leśniczówce w Libuchorze u Hawryłowa. Skż. Tuchla, p. Skole. Nocl. 8 s.

Różanka Niżna pod Magijem (1180).

Schron niezagospodarowany PTT Drohobycz, klucze

w Kole PTT w Skolem, Pierackiego 1, lub w leśniczówce w Różance Niżnej u I. Brysza. Skż. Różanka. Nocl. 15 s.

Różanka Wyżna (700).

Stacja narc. tur. TKN, u leśniczego Jerzego Micowskiego. Skż. i p. Tuchla, droga jezdna na miejsce. Nocl. 6 ł.

Sławsko (600).

Schroniska KTN Lwów. Skż. p. w miejscu, tel. Sławsko 2. Nocl. 80 ł.

Sławsko (600).

Dom turystyczno-narciarski, własność LPT. Skż. i p. w miejscu, tel. w schronisku. Światło elektryczne, centralne ogrzewanie, łazienki, tusze, narciarnia, warsztat. Nocl. 200 ł.

Sławsko (600).

Stacja nocl. PTT Lwów, w pensjonacie Trościan p. Witkowskiego. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 10 ł.

Trościan (1230).

Schronisko PTT Drohobycz, w domku myśliwskim br. Groedel. Skż. i p. Sławsko. Nocl. 10 ł. i 20 s.

Kazanowiec (900).

Schronisko SN Czarni Lwów. Skż. i p. Sławsko. Nocl. 20 ł.

Kazanowiec (900).

St. nocl. PTT Lwów, u Piotra Sikana. Skż. i p. Sławsko. Nocl. 4 ł.

Ławoczne (648).

Schronisko SN Kol. PW Lwów w budynku kolejowym. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 40 ł.

Oporzec (670).

Schronisko PTT Drohobycz, w leśniczówce Br. Groedel, adr. Karol Rogulski, tel. Ławoczne 10. Skż. i p. Ławoczne; droga jezdna na miejsce. Nocl. 12 ł. i 18 s.

Beskid (850).

Schronisko Okr. Urz. WF i PW OK nr. VI. Skż. i p. Ławoczne. Nocl. 80 ł.

Płyśce.

Schron niezagospodarowany PTT Drohobycz. Skż. i p. Ławoczne, klucze w leśniczówce w Oporcu lub w Kole PTT w Skolem, Pierackiego 1. Nocl. 10 s.

GORGANY

Wełdzirz-Maksymówka (502).

St. narc. tur. TKN, w sanatorium Spółdz. Kapłanów. rzym. kat. Skż. Wygoda, p. w miejscu; droga jezdna na miejsce. Nocl. 15 ł.

Wyszków (750).

St. noclegowa PTT Lwów, w leśniczówce. Skż. Wygoda, p. Wełdzirz; droga jezdna na miejsce. Nocl. 9 s.

Przełęcz Wyszkowska (941).

Schronisko PTT Lwów. (Nocl. 25 — w budowie)

Świca (930).

Schronisko PTT Lwów. Skż. Wygoda, p. Wełdzirz, kolejka leśna o 2 km od schroniska; droga jezdna na miejsce Nocl. 21 ł. i 10 s.

Przełęcz Sołotwinka (1400).

Schron niezagospodarowany PTT Lwów. (Najbl. schronisko w Świcy.) Nocl. 10 s.

Broszniów (346).

St. noclegowa PTT Stanisławów, w gospodzie M. Kapustianykowej. Skż. w miejscu, p. Krechowice. Nocl. 5 ł.

Dolina Mołody (ok. 720).

Schronisko PTT Lwów. (Nocl. 30 — w budowie.

Kuźmieniec k/Osmołody (685).

St. narc. tur. TKN, w gajówce i domku myśl., adr. Nadleśnictwo Państw. Jasień. Skż. Broszniów, p. Perehińsko; kolejka leśna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Jala w dol. Łomnicy (750).

Schronisko PTT Lwów. Skż. w miejscu; kolejka leśna na miejsce. Nocl. 24 ł. i 10 s.

Darów (850).

St. narc. tur. TKN, w gajówce państwowej. Skż. Broszniów, p. Perehińsko; kolejka leśna na miejsce. Nocl. 2 ł.

Przełęcz Ruszczyna (1350).

Schron niezagospodarowany PTT Lwów. (Najbliższe schronisko na Jali). Nocl. 10 s. Schronisko PTT. w budowie.

Sołotwina (420).

St. nocl. PTT Stanisławów, w gospodzie T. Śrebunczaka. Skż. Stanisławów lub Nadwórna, p. w miejscu droga jezdna na miejsce. Nocl. 4 ł. i 10 s.

Porohy n/Złotą Bystrzycą (500).

St. narc. tur. TKN, w Tartaku Pol. Szwajc. Przemysłu Leśnego S. A. Skż. Stanisławów lub Nadwórna, p. Sołotwina pow. Bohorodczany; droga jezdna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Porohy n/Złotą Bystrzycą (500).

St. nocl. PTT Stanisławów, u Grzegorza Julisza. Skż. Stanisławów lub Nadwórna, p. Sołotwina; droga jezdna na miejsce. Nocl. 10 ł. i 6 s.

Łopuszna pod Sywulą (780).

St. narc. tur. TKN, w gajówce Pol. Szwajc. Przem. Leśn. S. A. Skż. Stanisławów lub Nadwórna, p. Sołotwina; droga jezdna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Przełęcz Borewka pod Sywulą (1364).

2 schrony niezagospodarowane PTT Kałusz, adr. prof. J. Sytnik. (Najbliższe schronisko na Jali lub w Łopusznej.) Nocl. 48 s.

Nadwórna (431).

St. nocl. PTT Stanisławów, u Leona Grüssgota, adr. ul. Delatyńska. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 3 ł. i 2 s.

Zielona (600).

St. narc. tur. TKN i PTT Stanisławów, w pensjonacie Leona Knolla. Skż. Nadwórna, p. w miejscu; kolejka leśna i droga jezdna na miejsce. Nocl. 30 ł. i 20 s.

Rafajłowa (759).

St. narc. tur. TKN, u leśn. T. Ciesielskiego. Skż. Nad-

wórna, p. Zielona k/Nadwórnej; kolejka leśna i droga jezdna na miejsce. Nocl. 15 ł.

Rafajłowa (750).

Stacja nocl. PTT Stanisławów, w gospodzie L. Wundermana. Skż. Nadwórna, p. Zielona. Nocl. 10 ł. i 20 s.

Połonina Pantyrska (1120).

Schronisko PTN i TKN nad Przełęczą Pantyrską. Skż. Nadwórna, p. Zielona k/Nadwórnej; kolejka leśna do Rafajłowej. Nocl. 16 ł. i 8 s.

Durniniec k/Rafajłowej (820).

St. narc. tur. TKN, w gajówce państwowej. Skż. Nadwórna, p. Zielona k/Nadwórnej; kolejka leśna do Rafajłowej. Nocl. 4 ł.

Kruhły Łuh pod Bratkowską (825).

St. narc. tur. TKN, w gajówce państwowej. Skż. Nadwórna, p. Zielona k/Nadwórnej; kolejka leśna do Rafajłowej, droga jezdna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Steryszora (1420) — błędnie „Czarna Klewa".

Schronisko PTN Przemyśl. Skż. Nadwórna, dojazd kolejką leśną do Rafajłowej, p. Zielona k/Nadwórnej. Nocl. 24 ł.

Ozirny w dol. Doużyńca (820).

St. narc. tur. TKN, w gajówce państwowej. Skż. Nadwórna, p. Zielona k/Nadwórnej; kolejka leśna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Sołoniec w dol. Doużyńca (1000).

St. narc. tur. TKN, w gajówce państwowej. Skż. Nadwórna, p. Zielona k/Nadwórnej; kolejka leśna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Połonina Niżna pod Doboszanką (1000).

Schronisko PTT Stanisławów. Skż. Nadwórna lub Jaremcze, p. Zielona k/Nadwórnej. Nocl. 20 s.

Pod Doboszanką (przy Klauzie Zubrynki).

Schronisko PTT Stanisławów (w budowie).

Połonina Barania (1350); — **pod Chomiakiem.**

Schronisko PTT Stanisławów. Skż. Żeniec, p. Tatarów. Nocl. 25 ł. i 25 s.

Nadwórna (437).

Stacja nocl. PTT Stanisławów, u Lėona Grüssgotta. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 4 ł.

DOLINA PRUTU I PASMO CZARNOHORY

Jaremcze (525).

Stacja nocl. PTT Stanisławów, w pensjonacie „Warszawianka" p. E. Rawickiej. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 6 ł.

Jaremcze (525).

Stacja nocl. PTT Stanisławów, w domu wycieczkowym „Doboszanka" kpt. W. Góreckiego. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 50 ł. i 30 s.

Jaremcze (525).

Stacja nocl. PTT Stanisławów, w pensjonacie „Gena" E. Trawka. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 6 ł.

Jaremcze (525).

St. nocl. PTT Stanisławów, w hotelu Fr. Hanusa. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 30 ł.

Jamna (564).

St. nocl. PTT Stanisławów, w pensj. „Jutrzenka" Judy Tagera. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 75 ł. i 20 s.

Diłok ad Mikuliczyn (590).

St. nocl. PTT Stanisławów, w Domu Zdrowia Związku Drukarzy. Skż. w miejscu, p. Mikuliczyn. Nocl. 10 ł.

Przełęcz Tatarska (931).

Schronisko PTT Stanisławów, Gmina Jabłonica. Skż. i p. Tatarów; droga jezdna na miejsce. Noc. 50 ł. i 5 s.

Worochta (740).

Schronisko PTT Kołomyja „Dworek Czarnohorski", tel. Worochta 14. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 81 ł. i 28 s.

Bukowina (970).

St. narc. tur. TKN, w gajówce państwowej. Skż. i p. Worochta; droga jezdna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Zaroślak (1300) **pod Howerlą.**

Schronisko PTT Stanisławów, tel. Worochta 4a. Skż. i p. Worochta; kolejka leśna do Foreszczenki, droga jezdna na miejsce. Nocl. 150 ł. i 10 s.

Mariszewska (ok. 1400).

Schroniska KTN Lwów. Skż. i p. Worochta. Znakowane szlaki. Nocl. 50

Pohorylec (1742) **pod Pop Iwanem.**

Schronisko SN AZS Warszawa. Skż. Worochta lub Kuty, p. Żabie. Nocl. 40 ł.

Kostrzyca (ok. 1350).

Schronisko Harc. Kl. Narc. Warszawa. Skż. i p. Worochta. Nocl. 70 ł.

PASMO CZYWCZYŃSKIE I DOLINA CZARNEGO CZEREMOSZU

Bystrzec Klauza (850).

St. narc. tur. TKN u Iwana Ślusarczyka, gmina Dzembronia. Skż. Worochta lub Kuty, p. Żabie. Nocl. 10 s.

Zełene n/Cz. Czeremoszem (803).

St. narc. tur. TKN, u Marii Żetyniukowej, tel. Żabie 2a (post. P. P.). Skż. Worochta lub Kuty, p. Żabie. Nocl. 6 ł. i 2 s.

Jawornik (800).

Stacja turyst. SN AZS Warszawa, u Wincentego Ptaszka. Skż. Worochta lub Kuty. Nocl. 15 ł.

Szybene n/Cz. Czeremoszem (850).

St. narc. tur. TKN, u gajowego Michała Iwanickiego. Skż. Worochta lub Kuty, p. Żabie. Nocl. 5 ł.

Szybene Klauza (1024).

St. nocl. PTT Kołomyja, u dozorcy klauzy. Nocl. 10 s.

Połonina Berczeska (1450) **pod Kopilaszem.**

Schronisko SN AZS Warszawa, częściowo zagospodarowane. Skż. Worochta lub Kuty, p. Żabie. Nocl. 25 s.

Burkut (880).

Schronisko PTT Kosów. Skż. Kuty, p. Żabie, tel. w miejscu. Nocl. 30 ł. i 12 s.

Stefulec n/Cz. Czeremoszem (1050).

Stacja narc. tur. TKN, w gajówce państwowej. Skż Kuty, p. Żabie. nocl. 3 ł.

Dolina Popadyńca (ok. 1330).

Schronisko PTT Kosów. Skż. Kuty, p. Żabie, tel. Burkut. Nocl. 30 ł.

Bałtagul (1269).

Schronisko PTT Kosów. Skż. Kuty, p. Żabie, tel. Burkut. Nocl. 30 s.

BESKID HUCULSKI

Kołomyja.

St. nocl. PTT Kołomyja, w hotelu Grand, pl. Piłsudskiego 1, tel. Kołomyja 156. Skż. i p. w miejscu. Nocl. 15 ł.

Pistyń (400).

Stacja tur. PTT Kosów, w domu ludowym T.S.L. Skż. Kołomyja, p. Pistyń. Nocl. 10 s.

Jaworów (460).

Stacja tur. PTT Kosów, w szkole powszechnej. Skż. Kołomyja, p. Jaworów. Nocl. 10 s.

Kosmacz (643).

St. tur. PTT Kołomyja, na kopalni ropy Storch i Ska. Skż. Kołomyja lub Mikuliczyn, p. w miejscu. Droga jezdna na miejsce. Nocl. 15 ł. i 15 s.

Jasieniów Górny (542).

St. narc. tur. TKN u Jana Tomaszewskiego. Skż. Kuty, p. w miejscu. Droga jezdna na miejsce. Nocl. 6 ł.

Żabie-Słupejka (604).

Stacja narc. tur. TKN, w hotelu L. Gertnera, tel. Żabie 8. Skż. Worochta lub Kuty, p. w miejscu. Droga jezdna na miejsce. Nocl. 20 ł. (Nieczynna).

Żabie-Ilcia (634).

St. narc. tur. TKN, w gospodzie Zofii Wolańskiej. Skż. Worochta lub Kuty, p. Żabie. Droga jezdna na miejsce. Nocl. 6 ł.

Żabie-Ilcia (634).

Stacja tur. PTT Kosów, w domu TPH „Tadeuszówka". Skż. Worochta lub Kuty, p. w miejscu. Nocl. 8 ł.

Bereźniak (ok. 1300) **pod Skupową.**

Schronisko PTT Kosów. Skż. Kuty, p. Żabie, tel. Burkut. Nocl. 20 ł.

Masny Prysłup (1534) **pod Babą Ludową.**

Schronisko PTT Kosów. Skż. Kuty, p. Żabie, tel. Burkut. Nocl. 16 ł.

Hryniawa (725).

St. narc. tur. TKN, w Nadleśnictwie Państwowym. Skż. Kuty, p. Jasienów Górny. Droga iezdna na miejsce. Nocl. 4 ł.

Szykmany k/Hryniawy (820).

St. narc. tur. TKN i PTT Kosów, we dworze Leopolda Milsovitsa. Skż. Kuty, p. Jasienów Górny. Droga jezdna na miejsce. Nocl. 14 ł.

Marijen Klauza n/Białym Czeremoszem (800).

St. narc. tur. TKN, u dozorcy klauzy. Skż. Kuty, p. Jasienów Górny. Nocl. improwizowane, budynek na brzegu rumuńskim, przepustka konieczna.

Połonina Smitenyj (1500).

St. narc. tur. TKN w Bryndzarni Państwowej. Skż. Kuty, p. Jasienów Górny. Nocl. 4 s.

Perkałab Klauza (1020).

St. narc. tur. TKN, u dozorcy klauzy. Skż. Kuty, p. Jasieniów Górny. Nocl. improwizowane.

PRZEKRACZANIE GRANICY POLSKO-CZECHOSŁOWACKIEJ PRZEZ CZŁONKÓW P. Z. N.

NA PODSTAWIE KONWENCJI TURYSTYCZNEJ

Członkowie Towarzystw należących do P. Z. N. mogą korzystać na zasadzie posiadania **żółtej legitymacji turystycznej,** zaopatrzonej w nalepkę na sezon 1936—1937 i wydawane bezpłatnie **poświadczenie władzy administracyjnej I instancji,** oraz bezpłatną **wizę konsulatu czeskiego** — z uprawnień, jakie zostały ustalone w konwencji turystycznej polsko-czechosłowackiej, zawartej w Pradze 30 maja 1925 r. (Dz. Ust. R. P. nr 57 poz. 333 z dnia 11 czerwca 1926 roku).

Na podstawie tej konwencji wolno posiadaczom wymienionych legitymacyj **przekraczać granicę** polsko-czechosłowacką i swobodnie poruszać się **w obrębie pasa turystycznego w okresie od 1 grudnia do 30 kwietnia.** Przekroczenie granicy nastąpić może **jedynie na nartach lub z nartami** i to na drogach **celnych** lub na drogach **turystycznych,** lecz w tym wypadku bez bagażu lub z bagażem umieszczonym w plecaku.

Według polskich przepisów celnych wolno zabrać przez granicę bez cła rzeczy podróżne, przybory fotograficzne, żywność w ilości potrzebnej w podróży i najwyżej 20 cygar lub 50 papierosów lub 50 gr. tytoniu.

Pas turystyczny składa się z **3 części.** Część zachodnia obejmuje Beskidy Śląskie aż po linię kolejową Frydek—Frydland Bila, całą Orawę i Małą Fatrę, południową stronę Tatr po linię kolejową Koszycko-Bogumińską i Spisz aż po rzekę Poprad. Środkowa część leży na przedłużeniu linii kolejowej Lwów—Ławoczne i zawiera w sobie pasmo Borsawy. Południowa część obejmuje dorzecze Cisy, grupę Świdowca i Bliźnicy i Karpaty Marmaroskie po granicę rumuńską.

Szczegółowe określenie granic pasa turystycznego znajduje się **w objaśnieniu,** zawartym wraz z mapką **w książeczce** żółtej legitymacji konwencyjnej.

Celem korzystania z uprawnień wynikających z konwencji winni członkowie Towarzystw zrzeszonych w P. Z. N zaopatrzyć się w **żółte legitymacje.** Legitymacje te za pośrednictwem Towarzystw są do nabycia w **sekretariacie P. Z. N. — Kraków, ul. Józefa Piłsudskiego 13.**

Członkowie Towarzystw należących do P. Z. N. będą na **kolejach państwowych czechosłowackich** względnie na kolejach lokalnych, pozostających w zarządzie państwowym po czechosłowackiej stronie pasa turystycznego — korzystać z 33% **zniżki przy wycieczkach zbiorowych,** o ile w nich weźmie udział przynajmniej 10 członków.

* * *

W sezonie 1936/37 obowiązują z powodu wprowadzenia w życie ograniczeń dewizowych następujące przepisy przy przekraczaniu granicy polsko-czechosłowackiej (w sprawach pieniężnych i dozwolonych punktów granicznych dla przejścia):

Narciarze, zaopatrzeni w ważne na dany rok prolongowane członkowskie legitymacje konwencyjne Polskiego Związku Narciarskiego, mogą przy przekraczaniu granicy w obrębie pasa turystycznego polsko-czechosłowackiego każdorazowo **przenosić poza granicę w banknotach lub bilonie kwoty do 50 zł w walucie krajowej lub zagranicznej.** Każdemu takiemu narciarzowi wolno jednak przenieść w ciągu miesiąca jedynie 100 zł. Celem kontroli na legitymacji turystycznej lub na osobnej karcie ewidencji placówka celna lub graniczna czyni **adnotację datowaną o wywozie odnośnej kwoty.** W razie wywozu kwoty takiej w walucie zagranicznej władze celne i graniczne domagają się uwidocznienia na legitymacji lub na osobnym piśmie **zezwolenia na zakupno waluty obcej w celach turystycznych.** Kwoty do zł 10.— i końcówki groszowe przy większych sumach wolno przewozić i przenosić przez granicę bez żadnych ograniczeń; jedynie w wypadku przekraczania przez narciarza granicy **wielokrotnie w ciągu miesiąca,** należy również odnotowywać każdorazowo kwoty poniżej 10 zł.

Ponadto wiele posterunków granicznych **interpretuje przepisy,** że dozwolone jest przenoszenie pieniędzy w walucie polskiej **jedynie w bilonie.** Na fakt ten zwraca się uwagę wszystkich narciarzy.

Przekraczanie granicy **poza placówkami straży celnej** jest dozwolone na **obszarze zachodniego pasa turystycznego jedynie w następujących punktach:** w Tatrach: Przełęcz Pyszna, Przełęcz Tomanowa, Przełęcz Liliowe, Przełęcz Gładka, przejście pod Żabiem, kładka w Roztoce. **Poza obszarem Tatr** na zachód są dozwolone wszystkie przejścia dotychczasowe z wyjątkiem szlaku znaczonego niebiesko, prowadzącego z Małej Babiej do Polhory. Przekraczanie granicy w **Zwardoniu** w zimie dozwolone jest jedynie **w dwóch punktach** oznaczonych napisami. **Na wschód od Tatr** dozwolone są przejścia przez cały rok przez Kacwin, szosą Niedzica—Stara Wieś; przez Sromowce Niżne, drogą pienińską, oraz przez Homole—Wysoką w okolicy Jaworek.

Poruszanie się w strefie nadgranicznej na drogach lub bezdrożach, nie oznaczonych jako drogi turystyczne, jest nie dozwolone.

Wyjątek stanowią używane zwykle w zimie zjazdy narciarskie, omijające utarte szlaki.

ODZNAKA GÓRSKA POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO



Wzór, wykonanie i własność Odznaki Górskiej zastrzeżone są wyłącznie dla Polskiego Związku Narciarskiego na podstawie świadectwa rejestracyjnego Urzędu Patentowego nr 2596 z 14. II. 1934.

Odznakę nabywać mogą jedynie uprawnieni, tylko w Polskim Związku Narciarskim — Kraków, ulica Józefa Piłsudskiego 13.

Przeciw osobom lub firmom podrabiającym lub sprzedającym Odznakę Górską, wystąpi P. Z. N. na drogę sądową.

* * *

Liczne rzesze narciarzy i narciarek, uprawiających turystykę zimową powinny dążyć do zdobycia Odznaki Górskiej Polskiego Związku Narciarskiego.

Zaszczytne to wyróżnienie, przyznawane przez Związek czynnym narciarzom za działalność na polu turystyki, zdobyć można przy sposobności odbywania narciarskich wycieczek w polskich górach.

Odznaka Górska nie stawia wymagań rekordowych lub czasowych. W założeniu swym jest ona jak najdalsza od nagradzania wyczynów turystycznych według zasad przyjętych w sporcie. Odznaka Górska ma na celu przede wszystkim krzewienie turystyki narciarskiej w jak najszerszych sferach. Ponadto dąży ona do utrzymania sprawności turystycznej narciarzy do jak najpóźniejszego wieku. Warunki zdobycia Odznaki są przystępne dla ogółu i przystosowane do wymagań wieku, płci i możliwości uprawiania turystyki.

Zdobyć więc Odznakę i przejść wszystkie jej stopnie aż do stopnia złotego, może każdy narciarz i każda narciarka.

Stały wzrost liczby osób, ubiegających się i zdobywających Odznakę Górską P. Z. N., świadczy dowodnie o jej potrzebie i popularności. Uzupełnienie regulaminu, powiększenie listy wycieczek punktowanych, wprowadzenie znacznej ilości typowych raidów punktowanych, zezwolą na dalsze wzmożenie ruchu narciarskiego na terenie polskich gór.

REGULAMIN ODZNAKI GÓRSKIEJ POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO

ustalony przez Komisję Turystyczną P. Z. N. przy uwzględnieniu wytycznych Rady P. Z. N. z dnia 11. IX. 1932 i 8. X. 1933 oraz zarządzeniami w latach 1934 do 1936.

I. ZASADY OGÓLNE

§ 1) Za działalność narciarsko-turystyczną, kontrolowaną według norm niniejszego regulaminu, nadaje Polski Związek Narciarski czynnym narciarzom-turystom zaszczytne wyróżnienie, zwane „Odznaką Górską", której celem jest:

a) budzenie zainteresowania dla turystyki narciarskiej,
b) zachęta do utrzymania sprawności turystycznej do jak najpóźniejszego wieku,
c) podniesienie poziomu technicznego uprawianej turystyki,
d) propaganda terenów narciarskich w polskich górach.

§ 2) Instytucją odznaki górskiej (ewidencja i przydział) kieruje Polski Związek Narciarski, który ponadto czuwa by: 1) odznaka górska była zawsze wysoko ceniona wśród ogółu, 2) by warunki uzyskiwania odznaki były stwierdzane w sposób rzetelny, 3) by normy osiągania odznaki były stale stosowane do poziomu turystyki narciarskiej.

§ 3) Odznakę górską otrzymać może każdy nieposzlakowany obywatel Polski, który ukończył 17 rok życia i spełnił normy wymagane niniejszym regulaminem. Polski Związek Narciarski może odmówić nadania odznaki, względnie odebrać odznakę tym spełniającym warunki osobom, które: 1) działają na szkodę P. Z. N., 2) którym udowodniono przekroczenia natury etycznej.

Posiadacz odznaki górskiej otrzymuje od Polskiego Związku Narciarskiego legitymację odznaki i stopnia, względnie zaświadczenie na legitymacji związkowej. Wolno nosić odznakę tylko najwyższego posiadanego stopnia. Nazwiska odznaczonych i ich przynależność klubowa poda-

wane będą do wiadomości specjalnym komunikatem weryfikacyjnym, zaś nazwiska osób, które w ostatnim sezonie zdobyły odznakę złotą, podane będą w „Informacyjnym Kalendarzu Narciarskim P. Z. N.“.

§ 4) Odznaka ma jedną kategorię i trzy stopnie: brązowy, srebrny i złoty, przy czym rysunek odznaki wszystkich stopni jest jednakowy. Odznakę nosi się tylko przy ubiorze narciarskim (na lewej piersi), przy ubraniach cywilnych dopuszczona jest miniatura.

(Używanie kolorowych (czerwonych) podkładek sukiennych pod odznakę — zastrzeżone jest dla „przodowników“).

Odznakę zdobywa się według kolejności stopni, których przeskakiwać nie można. Poszczególny stopień zdobyć można tylko raz w roku narciarskim (od 1 grudnia do 15 maja). Zdobywanie odznaki rozpoczyna się od stopnia brązowego.

II. SPOSÓB ZDOBYWANIA ODZNAKI GÓRSKIEJ

§ 5) Podstawą ubiegania się o odznakę górską są odbywane na nartach w warunkach narciarskich „wycieczki punktowane“ i „raidy punktowane“, według listy wycieczek, będącej integralną częścią niniejszego regulaminu. Lista ta może być co roku zmieniana i uzupełniana przez P. Z. N. Wybór wycieczek punktowanych jest dowolny.

O odznakę danego stopnia ubiega się, przedkładając do weryfikacji protokoły wycieczek, zaświadczone i obliczone przez oficjalnych „przodowników“ P. Z. N., upoważnionych do tych czynności przez P. Z. N.

§ 6) Odznakę danego stopnia zdobywa się, o ile suma punktów wszystkich odbytych i protokołowanych, oraz weryfikowanych w ciągu jednego sezonu wycieczek narciarskich, równa się lub przewyższa normę, która wynosi:

a) dla odznaki brązowej 100 punktów,
b) dla odznaki srebrnej — (przez posiadaczy odznaki brązowej) — 150 punktów, lub trzykrotne ogółem powtórzenie (w ciągu kilku sezonów — przerwy dopuszczalne) norm wymaganych dla odznaki brązowej),

c) dla odznaki złotej (przez posiadaczy odznaki srebrnej) 200 punktów, lub dla posiadaczy odznaki srebrnej trzykrotne powtórzenie normy odznaki srebrnej (po 150 punktów), względnie dla posiadaczy odznaki brązowej — przez dziewięciokrotne jej powtórzenie. (Przerwy w ubieganiu dopuszczalne.)

Uwaga: O ile w ciągu jednego sezonu, norma nie została osiągnięta, lub powtórzenie nie powiodło się — osiągnięte w danym sezonie punkty nie liczą się.

§ 7) Konkurencja o odznakę górską odbywać się może podczas wszystkich wycieczek, organizowanych tak przez Towarzystwa, jak i przez ich członków, o ile trasy tych wycieczek są zgodne z trasami wycieczek uwidocznionych na liście wycieczek punktowanych. Wycieczki odbywać się musi na nartach, przy czym dopuszczalne jest jedynie czasowe odpinanie nart w miejscach, gdzie potrzeba odpięcia jest rzeczywiście uzasadniona. Obowiązuje osiągnięcie szczytu względnie przełęczy, lub przejście dokładne trasą wymienioną w liście wycieczek punktowanych.

§ 8) Do stwierdzenia wszystkich danych, dotyczących odbycia wycieczek przez danego konkurenta, określenia warunków wycieczki oraz warunków poszczególnych konkurentów, powołani są przzodownicy P. Z. N., których listę ustala i uzupełnia z grona osób zaufanych P.Z.N., ogłaszając tę listę na początku każdego sezonu w komunikacie oficjalnym lub w „Informacyjnym Kalendarzu Narciarskim P. Z. N.“.

Przodownicy, umieszczeni na liście, upoważnieni są do protokołowania wycieczek, odbywanych na terenie całych polskich gór, z wyłączeniem wycieczek w Wysokich Tatrach, opatrzonych w spisie znakiem gwiazdki *. Do protokołowania tych wycieczek tatrzańskich uprawnieni są jedynie ci spośród przodowników, przed nazwiskiem których umieszczono w spisie znak gwiazdki *.

Przodownicy odpowiedzialni są za bezwzględną prawdziwość zaświadczeń danych, oraz za sumienną ocenę warunków, jako też za prawidłowe obliczanie not wycieczek.

§ 9) Obecność przodowników jest wymagana w wycieczkach, podczas których większość uczestników ubiega się o odznakę brązową. Komisja Turystyczna P. Z. N. może jednak w wypadkach zasługujących na uwzględnienie,

uznać zaświadczenie przodownika, który na takiej wycieczce nie był obecny, a który stwierdził fakt odbycia wycieczki oraz jej warunki.

Przy konkurencjach o wyższe niż brązowy stopnie odznaki górskiej, obecność przodownika na wycieczce nie jest wymagana, konieczne jest jednak zaświadczenie jego i obliczenie przez niego wykonane.

Powyższe zwolnienie od koniecznej obecności przodownika nie odnosi się do wycieczek w Wysokich Tatrach, oznaczonych *.

Wycieczki odbywane samotnie nie mogą być punktowane w żadnym wypadku.

§ 10) Tok notowania wycieczek dla poszczególnych uczestników jest następujący:

Każda wycieczka oznaczona jest w liście notą zasadniczą, która jest punktem wyjścia dla oceny danej wycieczki.

Warunki atmosferyczne i śnieżne w dniu odbycia wycieczki, wpływają na zmianę zasadniczej noty, za pomocą określonych przez przodownika t. zw. „współczynników trudności dnia" w następujący sposób:

warunki śnieżne dobre, lub nieco trudniejsze, widzialność dostateczna, temperatura umiarkowana — współczynnik 1,0

warunki śnieżne trudniejsze, miejscami szreń, widzialność zła, temperatura niska, współczynnik 1,1

warunki śnieżne trudne, duże partie szreni, silny wiatr, padający śnieg, widzialność zła — współczynnik 1,2

warunki śnieżne wyjątkowo trudne, duże partie lodu, burza śnieżna, temperatura bardzo niska — współczynnik 1,3.

(Zestawienie powyższe ma znaczenie przykładowe. Przodownik bierze pod uwagę stopień, w jakim warunki zewnętrzne wpływają na utrudnienie wycieczki, stosując współczynnik 1,2 bardzo rzadko, a współczynnik 1,3 w nadzwyczajnych wypadkach).

Nota zasadnicza (według listy) wymnożona przez współczynnik trudności dnia, daje notę podstawową wycieczki w danym dniu.

§ 11) W zależności od wieku, płci i odległości koniecznego przejazdu do gór poszczególnych konkurentów, ustalona wg. § 10 nota wycieczki w danym dniu, ulega dalszemu zróżnicowaniu, przez uwzględnienie współczyn-

nika osobistego każdego uczestnika. Współczynnik ten jest w sezonie 1936/37 następujący:

17—19 lat (ur. 1917—1919)	mężczyźni: 1,1;	kobiety: 1,3
20—29 lat (ur. 1907—1916)	mężczyźni: 1,0;	kobiety: 1,1
30—39 lat (ur. 1897—1906)	mężczyźni: 1,1;	kobiety: 1,3
40—49 lat (ur. 1887—1896)	mężczyźni: 1,3;	kobiety: 1,5
50 i wyżej (ur. 1886idawn.)	mężczyźni: 1,5;	kobiety: 1,7

Nota wycieczki na dany dzień, wymnożona przez współczynnik osobisty danego uczestnika, daje notę ostateczną. Do noty tej dodać można: **„premię za dojazd"**, która wynosi: od 50 do 100 km 5% noty zasadniczej, od 100 do 250 km — 10%, powyżej 250 km 20% noty zasadniczej (w/g listy). **(Uwaga!** premię stosuje się tylko w tym wypadku, o ile uczestnik jedynie dla danej wycieczki do gór dojechał. W razie dłuższego pobytu w górach i odbywania w czasie tego pobytu innych wycieczek punktowanych premię stosować można tylko przy pierwszej wycieczce). **Przy raidach punktowanych nie dolicza się premii za dojazd, jest ona bowiem wliczona do noty zasadniczej.**

§ 12) Szczegółowy protokół wycieczki dla każdej wycieczki z osobna i dla każdego konkurenta z osobna, przedkłada się na formularzu wymaganym przez P. Z. N.

Odpowiednio obliczone i zaświadczone protokoły, winny znaleźć się w P. Z. N., najpóźniej w 16 dni po odbytej wycieczce. Protokoły, które nadejdą po tym terminie nie będą rozpatrywane.

Tok weryfikacyjny obejmuje: gromadzenie protokołów, sprawdzanie, przeprowadzanie skreśleń i potrąceń dla każdego konkurenta z osobna — w ciągu całego sezonu — oraz w razie osiągnięcia przez niego normy — ogłoszenie nazwiska odznaczonego w komunikacie oficjalnym.

§ 13) W razie stwierdzenia, że w ciągu jednego i tego samego sezonu, dana wycieczka została przez ubiegającego się o odznakę powtórzona — ilość zdobytych punktów przy pierwszej wycieczce nie ulega zmianie, przy drugiej umniejsza się o połowę, dalsze powtórzenia tej samej wycieczki nie będą punktowane.

W wypadku, gdy wycieczka punktowana jest częścią odbytego uprzednio raidu, należy stosować potrącenie za powtórzenie. Potrącenia takie zastosuje również Kom. Tur.

P. Z. N. w trakcie weryfikacji, gdy raid odbyto po wycieczce, będącej częścią tegoż raidu.

III. POSTANOWIENIA PORZĄDKOWE

§ 14) Komisja Turystyczna Polskiego Związku Narciarskiego wydaje co roku przed sezonem:

a) listę punktowanych wycieczek

b) listę przodowników P. Z. N.

c) wskazówki dotyczące ubiegania się o odznakę górską które uzupełniają i interpretują niniejszy regulamin, oraz zawierają wymagania Komisji Turystycznej, odnośnie weryfikacji wycieczek o odznakę górską.

Decyzja Komisji Turystycznej we wszelkich sprawach dotyczących odznaki górskiej jest ostateczna.

§ 15) Zarząd Główny P. Z. N. nadaje prawo urządzania wycieczek o odznakę górską wszystkim Towarzystwom Związkowym. Prawo to może być cofnięte. Towarzystwo, które wycieczki organizuje niedbale lub nie wypełnia wymaganych formalności, może być ukarane.

§ 16) Każdy mający zamiar wziąć udział w danej wycieczce winien uiścić wpisowe w wysokości 30 gr od każdej wycieczki na sporządzenie kartoteki, prowadzenie ewidencji, wydanie komunikatu i czynności związane z weryfikacją Odznaki Górskiej P. Z. N. W zamian za wpisowe otrzymuje uczestnik t. z. „protokół wycieczki punktowanej", który wypełnia i — otrzymawszy zaświadczenie oraz obliczenie przodownika — przesyła do Komisji Turystycznej P. Z. N. Wyniki danej wycieczki bez „protokołów wycieczek punktowanych", należycie wypełnionych i zaświadczonych, oraz bez opłacenia wpisowego — nie mogą być weryfikowane.

O ile wycieczkę organizuje Towarzystwo, to jest ono odpowiedzialne za zebranie i przesłanie protokołów do P. Z. N.

Wręczenie numerowanej odznaki górskiej wraz z legitymacją, dokonuje się z reguły przez Towarzystwo macierzyste uczestnika. Niestowarzyszeni otrzymują odznaki z sekretariatu P. Z. N.

§ 17) Cena odznaki wynosi dla narciarzy stowarzyszonych — odznaka brązowa i srebrna 2 zł, odznaka złota 3 zł. Niestowarzyszeni płacą za każdy stopień odznaki 3 zł. Odznakę nabyć może tylko uprawniony, na podstawie komunikatu weryfikacyjnego. Przydziału odznak dokonuje P. Z. N. po zweryfikowaniu wyników i wciągnięciu ich do ewidencji.

§ 18) W każdym środowisku narciarskim Zarząd Główny P. Z. N. zleca członkom swym baczenie, czy odznaka noszona jest przez uprawnionych. Winni przekroczenia członkowie P. Z. N. zostaną ukarani.

§ 19) Odznak górskich P. Z. N. nie wolno wymieniać na żadne inne odznaki, ani też pozbywać w jakikolwiek inny sposób, pod rygorem anulowania wyniku uprawniającego do posiadania odznaki.

Przy osiągnięciu wyższego stopnia, dawna odznaka może być zwrócona celem wymiany (za zwrotem kosztów). Zwracana odznaka nie może być zniszczona. O wypadku zgubienia odznaki, należy bezzwłocznie zawiadomić Komisję Turystyczną, która fakt zguby ogłasza w komunikacie oficjalnym. W miejsce odznaki zgubionej może być wydana nowa — po otrzymaniu kosztów odznaki.

Odznaki stare lub zupełnie zniszczone mogą być również wymienione za zwrotem kosztów.

KAŻDY NARCIARZ TURYSTA WINIEN ZDOBYĆ ODZNAKĘ GÓRSKĄ P. Z. N.

LISTA PUNKTOWANYCH WYCIECZEK WAŻNYCH PRZY UBIEGANIU SIĘ O ODZNAKĘ GÓRSKĄ P. Z. N.

Skróty: p = podejście, zj = zjazd, d = dowolny.

(Uwaga! Wycieczki **na terenie Tatr** oznaczone w niniejszym spisie **za pomocą** * ze względu na duże niebezpieczeństwo oraz trudności techniczne mogą być odbywane **jedynie przez narciarzy wprawnych** i tylko w dobrych warunkach. Na wycieczce takiej **wymagana jest bezwzględnie obecność przzodownika** upoważnionego na Tatry, względnie zawodowego przewodnika narciarskiego P. Z. N. na Tatry. Przepisy odnoszące się do **przewodników zawodowych** znajdują się przy końcu listy przodowników).

A) WYCIECZKI PUNKTOWANE

Okolice Wisły	**Punktów:**
1) *Równica* podejście i zjazd dowolny	6
2) *Czantoria* podejście i zjazd dowolny	8
3) *Stożek* podejście i zjazd dowolny.	8
2a i 3a) *Czantoria* i *Stożek* podejście i zjazd dowolny	12
4) *Barania Góra* podejście dowolne, zjazd do Milówki	13
zjazd do Wisły	13
zjazd do Węgierskiej Górki lub Istebnej . .	15
zjazd do Zwardonia.	17
zjazd do Szczyrku	19
5) podejście z Węgierskiej Górki, zjazd dowolny	16
5a) podejście ze Zwardonia, zjazd dowolny. . .	18
Tereny bielsko-bialskie	
6) *Klimczok* i *Magura* p. i zj. d.	10

podejście dowolne, zjazd do Wapienicy lub Jaworza 12
Zjazd do Polany przez Brennę i Ustroń . . 18
zjazd do Brennej 14

7) *Skrzyczne* p. i zj. d. 10
zjazd do Szczyrku przez Malinowską Skałę-Salmopol 12
zjazd do Węgierskiej Górki 14
przez Malinowską Skałę do Lipowej 14
przez Malinowską Skałę, Magurkę, Ostre . . 16

8) *Magurka* podejście i zjazd dowolny 8
lub zjazd do Czernichowa lub Łodygowic 10

9) *Ełatnia* p. i zj. d. 8

Beskidy Raczańskie

10) *Wielka Racza* podejście z Rayczy lub Soli, zjazd do Rayczy 15
zj. do Zwardonia 18

11) podejście ze Zwardonia, zjazd do Rayczy . . 17
zj. do Zwardonia 18

12) *Kikula* i *Magura* p. i zj. d. 8

13) *Rachowiec* p. i zj d. 5

14) *Muńcuł* p. i zj. d. 10

15) Przejście: *Raycza-Muńcuł-Rycerzowa-Przegibek-Rycerka* (lub odwrotnie) 18

15a) Przejście: *Raycza-Muńcuł-Rycerzowa-Młada Hora-Raycza* 16

16) Przejście: *Raycza-Rycerzowa-Przegibek-Jaworzyna-Mała Racza-Wielka Racza-Zwardoń* (lub odwrotnie) 32

Beskid Mały

17) *Leskowiec* p. i zj. d. 10

17a) Przejście: *Wadowice-Leskowiec-Lachowice* (lub odwr.). 13

18) Przejście: *Wadowice-Madohora-Hucisko* (lub odwr.). 15

19) Przejście: z *Porąbki* lub *Międzybrodzia* przez *Żar-Kocierz*, zjazd do *Andrychowa* (lub odwrotnie) 12

20) Przejście: Z *Andrychowa* przez *Kocierz-Potrójną-Madohorę-Leskowiec* ze zjazdem do *Andrychowa*, *Wadowic*, *Skawiec*, *Suchej*, *Lachowic*, *Huciska* (lub odwrotnie). 15

Okolice Szczawnicy, Nowego Sącza i Krynicy

38) *Dzwonkówka* p. i zj. d. 10
39) *Prehyba* p. i zj. d. 15
40) *Radziejowa* p. i zj. d. 17
41) *Eliaszówka* p. i zj. d. 12
42) *Niemcowa* p. i zj. d. 12
43) Przejście: *z Piwnicznej przez Eliaszówkę — Wielki Rogacz-Radziejową* zjazd dowolny (lub odwrotnie) 20
44) Przejście: *Z Piwnicznej lub Rytra przez Niemcową, Wielki Rogacz, Radziejowę, Prechybę, Skałki, Dzwonkówkę do Krościenka* (lub odwrotnie) 25
45) Przejście: *z Piwnicznej-Eliaszówka-Obidze-Wysokie Skałki-Rabsztyn do Szczawnicy* (lub odwrotnie) 20
46) *Pisana Hala* p. i zj. d. 12
47) *Nad Kamieniem* p. i zj. d. 16
48) *Jaworzyna* p. i zj. d. 15
49) *Pusta Wielka* p. i zj. d. 14
50) Przejście: *z Krynicy przez Jaworzynę-Runek-Pustą Wielką do Żegiestowa* (lub odwrotnie) . 18
51) *Jaworzynka* p. z Krynicy, zjazd do Słotwiny (lub odwrotnie) 5
52) Przejście: *z Krynicy do Tylicza* (lub odwrotnie) *przez Czerteż lub przez Bradowiec* 4
53) Przejście: *Krynica-Horyszowski W.-Lackowa-Dzielec-Łan-Czerteż-Krynica* (lub odwrotnie) 17
54) *Zimne* p. z Muszyny lub Powroźnika, zj. do Leluchowa (lub odwrotnie) 10

Okolice Grybowa, Gorlic i Krosna

55) Przejście: *Grybów-Zielona-Gorlice* lub odwr. 15
56) Przejście: *Grybów-Ubocz-Kamienna-Sołtys-Jaworzynka-Krynica* (lub odwrotnie) 22
57) *Krosno-Odrzykoń-Królewska Góra-Sucha Góra-Dział-Czarnorzeki-Łysa Góra-Krosno* 12
58) *Cergowa Góra z Iwonicza przez Wólkę, Lubatową,* powrót przez Jasionkę (lub odwrotnie) 10
59) *Hyrowa Góra* p. z Trzciany, zj. do Iwli (lub odwrotnie) 8
60) Przejście: *z Ropianki do Posady Jaśliskiej* 12
61) Przejście: *z Posady Jaśliskiej do Rymanowa* . . 12

103) *Trościan* pod. i zjazd do Sławska lub Tarnawki 10
103a) *Trościan* podejście ze Sławska i zjazd do Hołowiecka, Kalnego lub Ławocznego 12
104) *Zielony Wierch-Ilza-Pliszki* 12
104a) Przejście: *Sławsko-Ilza-Ławoczne* lub *Wołosianka* (lub odwrotnie) 15
105) *Wysoki Wierch* p. i zj. d. 13
105a) *Wysoki Wierch* p. ze Sławska zj. do Wołosianki lub Rożanki 15
106) *Czarna Repa* p. i zj. do Sławska. 18
106a) *Czarna Repa* zj. do Jelonkowatego 20
106b) Przejście: *Wysoki Wierch-Czarna Repa-Czarny Wierch-Prz. Wyszkowska* lub odwrotnie . . 25

Okolice Ławocznego

107) *Jawornik Wielki* 12
108) *Jawornik Mały* 10
109) Przejście: *Ławoczne-Staneszcze-Berdo-Klimiec* (lub odwrotnie) 18

Gorgany Zachodnie

110) *Gorgan Wyszkowski* p. i zj. d. 18
110a) Przejście: *Świca-Gorgan Wyszkowski-Przełęcz Wyszkowska* 20
111) Przejście: *Wyszków-Bahonka-dol. Świcy* . . . 16
112) *Gorgan Ilemski* p. i zj. d. 18
113) Przejście: *z Ludwikówki przez Arszycę do Osmołody* (lub odwrotnie) 30
114) Przejście: *z Ludwikówki doliną Prawicza i Mszany do Osmołody* (lub odwrotnie) . . 18
115) *Sywania przez Ukiernię* p. i zj. d. 20
116) Przejście: *Ukiernia-Sywania-Moloda-dol. Mołody* 30
117) Przejście: *z dol. Świcy przez Sołotwinkę do dol. Mołody* 20

Gorgany Centralne

118) *Grofa* przez Płyśce 20
118a) Przejście: *Koń Grofecki-Grofa-Płyśce-Parenki-Popadia* zj. d. 30
119) Przejście: *Jala-Rafajłowa przez Gorgan* . . 25
120) *Sywula* p. i zj. d. 22
121) Przejście: *Jala-Sywula-Ruszczyna-Salatruk do Rafajłowej* 25

121a) Przejście: *Sywula-Bojaryn-Rafajłowa* . . . 30
122) *Ihrowyszcze i Wysoka* p. z Kuźmieńca, Huty lub Jali i zj. tamże 25
122a) Przejście: *z Jali przez Wysoką-Ihrowyszcze-Sywulę do Rafajłowej* (lub odwrotnie) . 35

Gorgany Wschodnie

Okolica Rafajłowej

123) *Rogozy i Przełęcz Pantyrska* p. i zj. d. . . . 15
124) *Maksymiec* p. i zj. d. 10
125) *Taupiszyrka* p. i zj. d. 12
126) *Durny* p. i zj. d. 23
126a) *Bratkowska* p. i zj. d. 25
127) *Czarna Klewa* p. i zj. d. 25
128) Przejście: *Przełęcz Pantyrska-Durny-Bratkowska-Czarna Klewa-Douha-Jabłonica* (lub odwr.) 35
129) Przejście: *Rafajłowa-Sywula-Taupisz-Pantyr-Rafajłowa* (lub odwrotnie) 35
130) *Douha* p. i zj. d. 10
131) *Poleński* p. i zj. d. 25

Okolice dol. Prutu

132) *Czarnohorzec* p. i zj. d. 18
133) *Jawornik* p. i zj. d. 20
134) *Chomiak* p. i zj. d. 18
135) Przejście: *z dol. Prutu-Chomiak-Syniak-Mały Gorgan do dol. Zielenicy* (lub odwrotnie) . . 27

Beskid Huculski

Okolica Mikuliczyna i Worochty

136) *Makowica* (k/Jaremcza) p. i zj. d. 12
137) *Rokieta Wielka* p. i zj. d. 15
138) *Liszniów* p. i zj. d. 15
139) *Worochteński* p. i zj. d. 15
140) Przejście: *z Worochty przez Worochteński, Hordie do Kosmacza* (lub odwrotnie) 25
141) Przejście: *z Żabiego przez Grahit do Kosmacza* (lub odwrotnie) 25
142) *Michałków* p. i zj. d. 12

Czarnohora

143) Przejście: *Worochta-Woronienka-Przełęcz Jabłonicka-Worochta* (lub odwrotnie) 10
144) *Kukul przez Kiczerę* p. i zj. d. 20

145) *Kostrzyca* p. i zj. d. 18
145a) Przejście: *przez Kostrzycę z dol. Prutu do Bystrca lub Żabiego* (lub odwrotnie) 25

Okolice schroniska na Zaroślaku

146) *Howerla* p. i zj. d. 20
147) *Pożyżewska* p. i zj. d. 14
148) *Turkul* p. i zj. d. 18
149) Przejście: *Howerla-Breskul-Pożyżewska-Dancerz-Turkul-Zaroślak* (lub odwrotnie) 25
150) *Schronisko KTN na Mariszewskiej* 8
151) *Szpyci* p. i zj. d.. 20
151a) *Szpyci ze schron. KTN na Mariszewskiej* . 13
152) *Rebra* p. i zj. d. 22
152a) *Rebra ze schron. KTN na Mariszewskiej* . . 15
153) *Pop Iwan* p. i zj. d. 25
154) Przejście: *grzbietem Czarnohory od prz. Turkulskiej po Popa Iwana do Szybenego* (lub odwr.) 38

Okolice Bystrca i Dzembroni

155) Przejście: *z Bystrca lub Dzembroni przez Popa Iwana do Szybenego* (lub odwrotnie) 28
156) *Menczul* p. i zj. d. 20
157) *Brebenieskul* p. i zj. d. 22
158) *Smotrycz* p. i zj. d. 22
158a) Przejście: *z Bystrca lub Dzembroni przez Smotrycz-Stajki do Jawornika* (lub odwrotnie) . . 28

Góry Czywczyńskie

159) *Stoh* p. i zj. d. 20
160) *Furatyk* i *Ladeskul* p. i zj. d. 22
161) *Czywczyn* p. i zj. d. 28
162) Przejście: *Ruski Dil-Furatyk-Wielka Budyowska-Czywczyn* (lub odwrotnie) 35
163) *Popadia* p. i zj. d. 28
164) *Hniatiasa* p. i zj. d. 35
165) Przejście: *Czywczyn-Popadja-Łostuń-Komanowa-Hniatiasa-Palenica* (lub odwrotnie) . . . 45

Grupa Baby Ludowej

166) *Skupowa* p. i zj. d. 18
167) Przejście: *z Żabiego przez Krętą-Ludową do Szybenego* (lub odwrotnie) 28
168) Przejście: *z Szybenego przez Watanarkę do Hryniawy* (lub odwrotnie) 15

169) *Baba Ludowa* p. i zj. d. 22
170) Przejście: *z Szybenego przez Watanarkę-Babę Ludową-Hostij do Jałowiczory* (lub odwrotnie) 40

Tatry i Podhale

Otoczenie Zakopanego

171) *Gubałówka* p. z Zakopanego zjazd do Poronina wzgl. do wylotu dol. Kościeliskiej (lub odwr.) 6
172) *Gęsia Szyja* p. i zj. d. 8
173) Przejście: *Zakopane-Hala Gąsienicowa-Dubrawiska-Pańszczyca-Rusinowa Polana*, zjazd dow. (lub odwrotnie) 18
174) *Patyki z Zakopanego* 6
175) *Piekiełko* (przełęcz) p. i zj. do Zakopanego . 10
176) *Wrótka* p. i zj. do Zakopanego 12
177) Przejście: *z dol. Małej Łąki przez Miętusią do Kościeliskiej* (lub odwrotnie) 8

Otoczenie doliny Chochołowskiej

178) *Bobrowiec* p. i zj. d. 15
*179) *Rakoń* przez Długi Upłaz zjazd dow. . . . 18
*180) *Wołowiec* przez Rakoń 25
*181) *Czerwony Wierch nad Jarząbczą* p. i zj. d. . 18
182) *Trzydniowiański* przez Kulawiec 16
*183) *Kończysta nad Jarząbczą* 22
*184) *Starorobociański* 27
*184a) *Jarząbczy* 27
*184b) Przejście: *przez Kończystą, Starorobociański, Siwe Turnie, Siwą przełęcz na Halę Pyszną* (lub odwrotnie) 30

Otoczenie doliny Kościeliskiej

185) Przejście: *z Dol. Kościeliskiej przez Halę na Stolach-Stoły-Pol. Kominy Dudowe-Huciska w Dol. Chochołowskiej* (lub odwrotnie) 18
186) *Przełęcz Iwaniacka przejście do doliny Chochołowskiej* (lub odw.) 16
*187) *Ornak* — przejście od przełęczy Iwaniackiej do Siwej przełęczy, z przejściem z doliny Kościeliskiej do Chochołowskiej (lub odwrotnie) 22
*188) *Siwa przełęcz* p. z Hali Pysznej lub dol. Starorobociańskiej zjazd dowolny 17
*188a) *Siwa przełęcz* w przejściu do dol. Chochołowskiej (lub odwrotnie) 20

*189) *Przełęcz Pyszniańska* p. i zj. na Halę Pyszną 18
*190) *Kamienista* (szczyt) przez przełęcz Pyszniańską zj. d. 21
191) *Tomanowa przełęcz* p. i zj. d. 15

Czerwone Wierchy i otoczenie Hali Kondratowej

192) *Goryczkowa przełęcz* (*Świńska*) p. i zj. do Zakopanego 14
193) *Łopata z Zakopanego* 10
*194) *Suchy Kondracki* p. i zj. do Zakopanego . . 16
*195) *Kopa Kondracka* p. i zj. do Zakopanego . . 18
*194a) i 195a) *Przełęcz pod Kopą Kondracką* p. i zj. do Zakopanego 12
*196) *Czerwone Wierchy* — całkowite przejście od Przełęczy pod Kopą Kondracką do dol. Kościeliskiej (lub odwrotnie) 30

Otoczenie Hali Gąsienicowej

197) *Dojście z Zakopanego na Halę Gąsienicową* . 6
198) *Kasprowy lub Beskid* p. i zj. d. z Hali Gąsienic. 10
Kasprowy lub Beskid — p. i zj. do Zakopanego 16
*199) *Żółta Turnia* p. i zj. do Zakopanego 20
* Żółta Turnia p. i zj. do Hali Gąsienicowej . . 14
*200) *Krzyżne* p. i zj. do Hali Gąsienicowej . . . 20
*201) *Zmarzły staw z Hali Gąsienicowej* 12
*201a) *Zawrat* podejście i zjazd do Zakopanego . . 26
* Zawrat przejście z Zakopanego do dol. Pięciu Stawów (lub odwrotnie) 24

Dolina 5 Stawów Polskich

*202) *Dolina 5 Stawów*, podejście z Roztoki (lub odwr.) 8
*203) *Zawrat ze schroniska w Pięciu Stawach Polskich* 15
*204) *Gładka przełęcz ze schroniska w Pięciu Stawach Polskich*, zj. d. 13
*205) *Gładka przełęcz*, przejście przez dol. Cichą do Dol. Kościeliskiej (lub odwr.). 26
*206) *Przejście z Dol. 5 Stawów do Morskiego Oka przez Opalone* (lub odwrotnie) 16

Otoczenie Morskiego Oka

206a) *Opalone* p. i zj. d.. 8
207) *Czarny Staw nad Morskiem Okiem* 8
208) *Dolinka za Mnichem* 10
*208a) *Szpiglasowa przełęcz* p. i zjazd do M. Oka 18

B. RAIDY

Poniżej podane raidy odbywane mogą być na zasadach identycznych, jak pojedyncze wycieczki punktowane. Osoby biorące udział w raidzie winny przesłać **przy raidzie trwającym 2—3 dni: po dwa protokoły na osobę, 4—5 dni: po 3 protokoły na osobę, 6 dni i więcej: po 4 protokoły na osobę**, względnie wypełnić dokładnie 1 protokół, dołączając należytość za pozostałą liczbę formularzy w/g powyższych norm, względnie formularze czyste. Obowiązuje: dokładne przejście podanym szlakiem, ilość osób biorących udział: conajmniej dwie, kierunek odbywania raidu dowolny.

Podane noty zasadnicze raidów obliczone są już łącznie z premią za dojazd.

1) RAIDY PUNKTOWANE W KARPATACH ZACHODNICH

R. 1) *Ustroń-Równica-Polana-Czantoria-Beskidek-Cieślar-Stożek-Kuoalonka-Barania Góra*
- zj. do Milówki 38
- zj. do Węgierskiej Górki 40
- zj. do Szczyrku przez Malinowską Skałę-Skrzyczne 50
- zj. do Zwardonia 45

R. 2) *Barania Góra-Malinowska Skała-Salmopol-Kotaż-Klimczok*, zjazd dowolny 30

R. 3) *Barania Góra-Malinowska Skała-Malinów-Jawierzny-Beskidek-Równica*, zjazd dow. 25

R. 4) *Leskowiec - Kocierz-Cisownik-Porąbka-Magurka-Biała*, (wzgl. przez Międzybrodzie) 35

R. 5) *Leskowiec-Madohora-Hucisko-Czerniawa Sucha-Mędralowa-Babia Góra*, zjazd przez Zawoję i Magurkę do Suchej 45
- zjazd przez Policę do Osielca (Jordanowa) 50

R. 6) Podejście na *Babią Górę-Korbielów* (*Glinne*)-*Pilsko*, zj. do Milówki, Rayczy lub Węg. Górki 45

R. 7) Podejście na *Babią Górę-Krowiarki-Jabłonka-Podczerwone-Gubałówka-Zakopane* (*Poronin*) . 35

R. 8) *Jeleśnia-Korbielów-Pilsko-Lipowska-Boracza-Mi-*

lówka-Kamesznica-Barania Góra zj. przez Malinowską Skałę-Skrzyczne do Szczyrku . . . 45
zjazd do Zwardonia. 40

R. 9) Podejście na *Babią Górę-Korbielów-Pilsko-Boracza-Milówka-Kamesznica-Barania Góra,* zjazd do Szczyrku lub Zwardonia 65

R. 10) *Nowy Targ-Turbacz-Słonne-Zaryte-Luboń-Skomielna-Malejowa-Jordanów-Bystra-Sidzina-Zubrzyca-Krowiarki-Babia Góra-Cyl-Korbielów-Pilsko-Milówka-Kamesznica-Barania Góra-Zwardoń* 100

R. 11) *Nowy Targ-Turbacz-Rabka-Luboń-Skomielna-Malejowa-Jordamów* 35

R. 12) *Rabka-Luboń-Szczebel-Lubogoszcz-Śnieżnica-Ćwilin-Mogielica-Jasień-Przysłop-Kudłoń-Mostownica-Turbacz-Rabka* 100

R. 13) *Zakopane-Bukowina-Czarna Góra-Łapsze-Niedzica-Czorsztyn-Trzy Korony-Krościenko-Lubań-Runek-Kiczora-Turbacz-Rabka* 65

R. 14) *Rytro-Wdżary-Prehyba-Dzwonkówka-Krościenko-Lubań-Runek-Kiczora-Turbacz-Rabka* . . . 55

R. 15) *Stary Sącz-Prehyba-Radziejowa-Wielki Rogacz-Eljaszówka-Rytro-Obidze-Wysokie Skałki-Szczawnica-Lubań-Runek-Kiczora-Turbacz-Rabka* 80

R. 16) *Krynica-Jaworzyna-Hala Pisana-Piwniczna-Wielki Rogacz-Radziejowa-Prehyba-Dzwonkówka-Krościenko-Trzy Korony-Czorsztyn-Łapsze-Czarna Góra-Bukowina-Zakopane (Poronin lub Łysa Polana)* 90

R. 16a) *Stary Sącz-Prehyba-Dzwonkówka-Krościenko-Trzy Korony-Łapsze-Czarna Góra-Bukowina-Zakopane* (Poronin lub Łysa Polana) 70

2) RAIDY PUNKTOWANE W KARPATACH WSCHODNICH

R. 17) *Łupków-Wysoki Groń-Maniów-Wiasiel-Smerek-Połonina Wetlińska-Berehy Górne-Połonina Caryńska-Ustrzyki Górne-Halicz-Sianki* (lub odwr.). 70

R. 18) *Sławsko-Czarna Repa-Przełęcz Wyszkowska-Gorgan Wyszkowski-Świca-dol. Mołody-Osmołoda* 60

R. 19) *Rafajłowa - Douha - przełęcz Tatarska - Woronienka-Kukul-Zaroślak* 40

R. 20) *Zaroślak - Howerla - Turkul-Menczul-Pohorylec-Pop Iwan-Szybene-Watanarka-Ludowa-Skupowa-Kręta-Żabie-Kostrzyca-Worochta* 105

R. 21) *Tuchla - Kindrat - Magóra-Olszanowiec-przełęcz Wyszkowska-Czarna Repa-Sławsko* 50

R. 22) *Rafajłowa - Piekun - Doboszanka - Niżna-Gorgan Syniak-Barania-Chomiak-Jabłonica-Worochta* . 60

R. 23) *Żabie-Synycia-Krasnoila-Markowa - Kiczera-Jabłonica - Płaik - Hołowy - Zełene - Bystrzec* (lub Dzembronia) 75

WSKAZÓWKI OFICJALNE DLA UBIEGAJĄCYCH SIĘ O ODZNAKĘ GÓRSKĄ ORAZ WYJAŚNIENIA DLA PRZODOWNIKÓW

wydane przez Komisję Turystyczną P.Z.N. na podstawie 14 § regulaminu odznaki górskiej.

1) Przodownicy powołani w zasadzie do nadzorowania instytucji odznaki górskiej, powinni równocześnie — przez kontakt z szeroką rzeszą ubiegających się — rozwinąć starania, aby cały ruch rozwijał się w sposób właściwy.

a) Celem uniknięcia możliwych wypadków, winni przodownicy zwrócić baczną uwagę na **sprawność techniczną** narciarzy ubiegających się o odznakę.

b) Narciarzom mniej wprawnym, należy poddawać raczej myśl odbycia większej ilości wycieczek łatwiejszych (przeto niżej punktowanych), aby w ten sposób mogli oni podnieść swą sprawność techniczną. Przodownikom nie wolno zabierać na wycieczki trudniejsze osób, które nie wykazały dostatecznego opanowania techniki jazdy na nartach.

c) Należy poddawać myśl **stopniowania trudności** i należy wpajać przekonanie, że na bardzo trudnych wycieczkach narciarze niewprawni, narażają się nadmiernie, a ponadto nie mogą odpowiednio rozwinąć swych umiejętności.

d) Przy ewentualnych odprawach oraz przy każdej nadarzającej się sposobności, winni przodownicy — poza trudnościami technicznymi — zwracać ubiegającym się uwagę na **niebezpieczeństwa górskie**, w zimie i to tak obiektywne, jak też wynikające z braku doświadczenia i wyrobienia turystów.

c) Przodownicy winni wpajać przy każdej sposobności, właściwe **zasady turystyczne**, zwracając pilną uwagę na odpowiednie zachowanie się względem towarzyszy, oraz odnoszenie się do gór, według wymogów życia górskiego i wskazań współczesnej ideologii górskiej.

Przodownik winien czuwać czy ubiegający się o odznakę osiągnął rzeczywiście podany szczyt, względnie w całości przebył wskazany szlak.

2) Narciarz ubiegający się o odznakę, winien wziąć udział w wycieczce zgodnie z wymogami §§ 7, 8, 9 regulaminu odznaki. Z wycieczki takiej należy sporządzić **protokół**, przy czym tok postępowania jest następujący:

a) Ubiegający się zakupuje w kancelarii swego klubu lub w Komisji Turystycznej P.Z.N. (niestowarzyszeni w dowolnym klubie lub w P.Z.N.) **formularz protokołu wycieczki**, z którym udaje się najpóźniej w 8 dni po odbyciu wycieczki do przodownika.

b) Zasadnicza cena formularza protokołu wynosi 30 gr **za sztukę**, z czego 20 groszy pobiera Polski Związek Narciarski, pozostałe **10 groszy przypadają Towarzystwu** które za to zobowiązane jest do **terminowego przesłania protokołów** pod adresem Komisji Turystycznej Kraków, ul. J. Piłsudskiego 13.

c) **Przodownik**, którego nazwisko pomieszczone jest na oficjalnej liście przodowników na dany sezon, wypełnia w protokole wszystkie dla przodownika przeznaczone rubryki, analizę trasy, podaje ilość osób biorących udział w danej wycieczce, datę wycieczki, w osobnej rubryce zaś notuje stan śniegu, temperaturę, wiatr, widzialność, opady, mgły i t. p. W końcu podaje przodownik obliczenie punktów wycieczki w porządku następującym: 1) Nota zasadnicza wycieczki lub raidu według listy wycieczek punktowanych, 2) Współczynnik trudności dnia według oceny przodownika, 3) Współczynnik osobisty ubiegającego się, 4) Premia za dojazd, 5) Nota ostateczna.

P r z y k ł a d: Kobieta, lat 34, odbyła wycieczkę na Babią Górę, ze zjazdem przez Policę do Osielca. Warunki dnia były następujące: śnieg świeży, dość uciążliwy, przechodzące lekkie mgły, temperatura ok. —8°. Dla wzięcia udziału w powyższej wycieczce dojechała wspomniana narciarka z Tarnowa do Makowa t. j. 150 km.

Obliczenie:

Nota zasadnicza (wycieczka 27 w/g listy) 28 p.
Współczynnik dnia w/g § 10 regulaminu 1,1
Współczynnik osobisty w/g § 11 regulaminu 1,3
Notę zasadniczą mnożymy przez oba współczynniki:

28 × 1,1 × 1,3	40,04
10% premia za dojazd w/g § 11 regulaminu	2,8
Nota ostateczna ustalona przez przodownika	42,8

(Obliczamy z dokładnością do jednego miejsca dziesiętnego).

W odpowiedniej rubryce należy również podać **ewentualne powtórzenie** wycieczki w tym samym sezonie.

Za powtórzenie wycieczki uważane będzie odbycie po raz drugi tury punktowanej, umieszczonej w liście wycieczek pod tą samą liczbą. Np. powtórne wyjście na Skrzyczne, chociażby odbyte innymi drogami, jest powtórzeniem, ponieważ wszystkie drogi umieszczone są pod tą samą liczbą 7. Natomiast wycieczkę na Wielką Raczę można odbyć bez potrącania połowy punktów po raz drugi, jeśli za pierwszym razem odbędzie się ją według tury podanej pod 10, zaś za drugim razem według tury pod 11, lub na odwrót. Tura zaopatrzona przy liczbie znaczkiem — „a“ lub „b“ — nie jest turą różną np. odbycie tury 15 będzie uważane za powtórzenie tury 15a.

Jako powtórzenie należy również uważać odbycie wycieczki na trasie, którą przebyto w innym wypadku jako część trasy raidu punktowanego.

Zwraca się uwagę na **konieczność dokładnego i czytelnego wypełniania protokołów.** Przez podawanie w sposób różny na poszczególnych protokołach: nazwiska, wieku, adresu i t. p. ubiegającego się, może wyniknąć pomyłka, na skutek której ubiegający się o odznakę zostanie pozbawiony zdobytych punktów.

Na jednym protokole może być podana tylko jedna wycieczka punktowana, przy czym **należy podać nr wycieczki w/g oficjalnej listy.**

Liczba protokołów, jakie należy wypełniać przy raidach, podana jest przed listą raidów punktowanych.

d) Przodownik winien **stwierdzić wyraźnie**, czy brał udział w danej wycieczce, słowami: **przodownik obecny**; względnie o ile w wycieczce udziału nie brał, zaznaczyć: **przodownik nieobecny**. Następnie ma on zaopatrzyć protokół datą sporządzenia, własnoręcznym czytelnym podpisem i oddać go do kancelarii klubowej, która winna go w przeciągu 8 dni odesłać do PZN, Kraków, J. Piłsudskiego 13. Terminów tych winni tak przodownicy, jak i Kluby przestrzegać w interesie swych członków.

e) Turysta **niezrzeszony** przesyła protokół sam w powyższym terminie.

f) W razie jeżeli **przodownik nie brał sam udziału w wycieczce**, musi to wyraźnie zaznaczyć w protokole, przy czym winien podać ilość ogólną osób, ilość ubiegających się wówczas o odznakę, oraz nazwiska paru przynajmniej osób obecnych — o ile możności sędziów, względnie instruktorów P. Z. N.

g) **Wycieczkę, odbywaną w Tatrach**, a zaopatrzoną na liście **gwiazdką**, może poświadczać **jedynie przodownik upoważniony na Tatry** i tylko jeśli od początku do końca brał w niej udział. Przodownicy, upoważnieni do protokołowania w Wysokich Tatrach, oznaczeni są w oficjalnej liście *, umieszczoną przed nazwiskiem.

3) W wypadku urządzania przez kluby **kilkudniowych raidów narciarskich i zbiorowych wycieczek** w górach polskich, z udziałem oficjalnych przodowników, może P.Z.N wziąć pod uwagę również **trasy nieumieszczone w spisie wycieczek punktowanych**, przy czym wysokość punktacji danej trasy zastrzega sobie w zupełności **Komisja Turystyczna P. Z. N.**

W tym wypadku jednak **raid musi trwać conajmniej 4 dni** a udział musi w nim brać przez cały czas trwania **nie mniej jak 3 osoby**. Raid musi mieć charakter przejścia dalekobieżnego i nie może się opierać o jeden punkt wyjściowy.

Wycieczka taka musi być zorganizowana przez **Towarzystwo zrzeszone w P. Z. N.** lub przez **dowództwa wojskowe**, względnie **P. W.**

Kierownictwo winno z przebiegu całego raidu sporządzić **dokładny protokół** z podaniem opisu trasy, czasu i jej trwania, uwagami jakie się w czasie raidu nasunęły, spisem dokładnym osób biorących udział.

Osoby, ubiegające się o **odznakę**, winny (jak przy raidach punktowanych) przesłać **przy raidzie** trwającym 4—5 dni po 3 **protokoły na osobę, 6 dni i więcej — 4 protokoły na osobę**, względnie wypełnić 1 protokół, dołączając należytość za pozostałą liczbę formularzy w/g powyższej normy.

Protokół ma być **potwierdzony przez kierownictwo raidu** i o ile możności przez jednego **przodownika dla odznaki górskiej**.

Kierownik raidu (zespołu), o ile nie jest przodownikiem dla odznaki górskiej, nie może poświadczać odbycia raidu, lub jego części osobom postronnym, które do danego raidu nie należą.

O ile w raidzie nie bierze udziału żaden przodownik dla odznaki górskiej, należy podać **nazwiska biorących udział sędziów**, lub **instruktorów** P. Z. N.

Na terenie Tatr raidy bez udziału przodownika upoważnionego na Tatry, oraz na trasie niepunktowanej — są dla odznaki niedopuszczalne.

4) Komisja Turystyczna w toku weryfikacji może potrącić pewne ilości punktów, przy czym ze względów technicznych podawać może do wiadomości jedynie potrącenia przenoszące 10 punktów. Zawiadomienia o potrąceniu będą przesyłane osobną pocztówką osobie ubiegającej się o odznakę.

Przyczyny potrąceń jak wskazuje doświadczenie są następujące:

Samotne wycieczki, nieosiągnięcie szczytu, zbyt wielki współczynnik dnia, lub współczynnik osobisty, powtórzenie wycieczki, umieszczenie podpisu przodownika nieupoważnionego na dany teren i t. d.

Nie pozostawiaj towarzysza wycieczki bez pomocy!

LISTA PRZODOWNIKÓW UPOWAŻNIONYCH DO PROTOKOŁOWANIA ODZNAKI GÓSKIEJ

na terenie całych Karpat (z wyłączeniem wycieczek w Wysokich Tatrach, oznaczonych gwiazdką (*) w liście punktowanych wycieczek).

Przodownicy, przed których nazwiskiem umieszczona została w niniejszym spisie gwiazdka (*), upoważnieni są również do protokołowania wycieczek w Wysokich Tatrach, oznaczonych gwiazdką, o ile w wycieczce tej brali udział przez cały czas jej trwania.

W poniższym spisie użyto przy adresach przodowników następujących skrótów: B. = Bielsko, K. = Katowice, Kr. = Kraków, L. = Lwów, W. = Warszawa, Z. = Zakopane.

Inż. Abeles Robert (Kr., św. Gertrudy 18), **Adelberg** Julian (W., Wielka 26), **dr Ader** Ernest (Kr., Straszewskiego 15), ***Alberti** Adam (Kr., Gołębia 6), ***dr Anczyc** Władysław (Kr., Pierackiego 14), **por. Antonow** Jan (Kołomyja), ***Arczyński** Ferdynand (Kr., Halicka 6), **Armkraut** Hirsch (Nowy Sącz, Długosza 23), **Arnold** Osias (Stanisławów, Kazimierzowska 74), **dr Bader** Henryk (Kr., pl. Dominikański 2), **Bala** Władysław (Rabka, Urząd gminny), **Bałamuth** Chaim (Wadowice, Piłsudskiego 2), **sierż. Banach** Józef (Nowy Sącz), ***ppłk. Barzykowski** Stanisław (W., Marszałkowska 9), ***inż. Barzykowski** Tadeusz (Mościce, P. Fabr. Zw. Azot.), ***Batko** Zofia (Kr., Batorego 7), **Bednarski** Kazimierz (Kr., Mazowiecka 12), **por. Belina** Rudolf (Sanok), **Berezowski** Marian (L., Boczna Stryjska 4), **Berglas** Erwin (B., Rynek), **Bergman** Stanisław (Krosno, Staszica), **mjr Bernacki** Wiktor (Kr., Warszawska 1), **dr Beynarowicz** Michał (L., Piłsudskiego 23), **dr Bialikiewicz** Stanisław (L., św. Zofii 59), ***Biały** Jan (Kr., Rakowice), **Bieberstein** Ludwik (Kr., Rejtana 10), ***inż. Bieńkowski** Antoni (Z., Sanat. Akad.), ***mgr Biernakiewicz** Tadeusz (Kr., Siemiradzkiego 4), **sierż. Biernat** Józef (Bielsko), **Bieś** Jan (Rabka, Orkana), **Bilczewski** Stefan (Kęty, Mickiewicza 471), **Bilczewski** Wiktor (Kęty, Mickiewicza 592), **Blatt** Józef (Kr., Berka Joselewicza 3), **inż. Blumenthal** Artur (Kr., Zyblikiewicza 9),

***inż. Bobińska** Jadwiga (W., Mokotowska 39), ***inż. Bobkowski** Aleksander (W., Zamek), ***Bobowicz** Henryk (Starachowice, Zakłady Górnicze), ***Bojarski** Stefan (Kr., Tomasza 24), ***mgr Bojcun** Władysław (Poznań, Magistrat), ***dr Boniecki** Aleksander (Kr., Słowackiego 1), **prof. Borkowski** Stanisław (Rabka, schr. Wielki Luboń), ***mgr Bośniacki** Zygmunt (Kr., Biskupia 19), **inż. Böhm** Zygmunt (Sól, zarząd lasów), ***dr Braciejowski** Józef (Kr., Potockiego 12), **Brejza** Alfons (Rybnik, Smolna 10), ***mgr Breuer** Stanisław (W., Konopnickiej 6), **dr Breyer** Stefan (Oświęcim, Jagiełły 29), **Bromek** Karol (Częstochowa I., Aleja 14), **Bryskin** Israel (W., Długa 57), **Budzyn** Bolesław (Rybnik, Ogródki 6a), **mgr Bugajski** Jan (Kr., Batorego 1), ***Bujak** Franciszek (Z., Krupówki), ***Bujak** Ignacy (Z., Dworzec Tatrz.), ***Bukowski** Włodzimierz (Kr., Dwernickiego 2), **Bury** Stanisław (Zwardoń), **Butowski** Paweł (Bydgoszcz, Zamojskiego 8), **por. Bydliński** Jan (Bielsko), **mjr Cehak** Leopold (L., Gródecka 8), ***rtm. Chludziński** Witold (Kr., J. Lea 23), ***por. Chłopik** Tadeusz (Dęblin), ***Chowańczak** Jan (W., Puławska 61), ***Chowańczak** Władysław (W., Krak. Przedmieście 15), ***mjr Chramiec** Andrzej (W., Puławska 4), ***inż. Chramiec** Witold (Maczki), ***mgr Christoff** Otto (Kr., Dunajewskiego 6), ***Chromy** Jan (Kr., Topolowa 13), **por. Ciałowicz** Tadeusz (Sanok, Kolejowa 17), **Ciaputa** Antoni (Kr., Rynek Dębnicki 8), **Ciaputa** Władysław (Kr., Wawrzyńca 41), **inż. Ciechanowski** Stanisław (Nowy Targ, Starostwo), **Cienciała** Gustaw (Skawina, Fabryka Francka). ***Ciesielski** Tadeusz (Rafajlowa, p. Zielona), ***dr Cieszyński** Ignacy (B., Fabryka Jankowskiego), ***Cybulski** Jan (Z., biuro LPT), ***Cybulski** Jerzy (Kielce, Słowackiego 12), **Cyrek** Władysław (Kr., Emaus 41), **Czajkowski** Janusz (L., Potockiego 47), ***Czajkowski** Tadeusz (Kr., Zabłocie 25), **Czajkowski** Wacław (W., Filtrowa 32), **płk. Czapliński** Emil (Lublin, WKS), **por. Czarnecki** Stefan (W., Senatorska 29), **Czaykowski** Igor (Stanisławów, Zofii Chrzanowskiej 7), ***Czech** Bronisław (Z., Rynek 5), **inż. Czerny** Bogdan (L., Boczna Kętrzyńskiego 10), ***kpt. Czerwiński** Franciszek (Nowy Sącz), **inż. Czeżowski** Adam (W., Filtrowa 69), **Czyszczoń** Władysław (Chabówka), **Dagnan** Antoni (Tarnów, Lwowska 199), ***Daniec** Julian (Przemyśl, Piotra Skargi), **dr Datka** Tadeusz (Wadowice, Trybunalska 8), **Dawid** Stefan (Kr., Dietla 31), **dr Dawidowski** Stanisław (K., Mickiewicza 10), ***Dąbrow-**

ski Kazimierz (Kr., Krowoderska 8), ***inż. Dąmbski** Alojzy (W., Karłowicza 18), **Dąmbski** Zygmunt (Iwonicz Zdrój, „Ostoja"), ***mjr Dembowski** Jerzy (B., WKS), **Deutsch** Walter (B., Młyńska 9), ***Dębski** Józef (Kr., Wielopole 10), **Doniec** Józef (Kr., Słoneczna 21), ***dr Dorawski** Jan (Kr., Sobieskiego 3), **Dortheimer** Mieczysław (Kr., Potockiego 8), ***Drewnowski** Jan (W., Krucza 36), **Dubrawska** Aniela (Kr., Słowackiego 46), ***inż. Dudryk** Maksymilian (W., Szara 14), **dr Dybowski** Władysław (W., Centrum Badań Lotn.), **inż. Dyrdoń** Antoni (Mościce, P. Fabr. Zw. Azot.), **Ecker** Ludwik (L., Szopena 3), ***Eckerdorf** Aleksander (Łódź, Piotrkowska 273), **mgr Eckhard** Mieczysław (Halicz), **Eder** Jan (Kr., Floriańska 25), **Ehrenreich** Jan (Kr., Sarego 18), ***Ehrlich** Markus (Kr., Bernardyńska 9), ***Faden** Józef (Z., Krupówki 55), ***Faecher** Stanisław (Kr., Pędzichów 8), **Fajkosz** Hipolit (L., II Dom Techników), **Fedorowicz** Edward (Biała, Legionów 25), **Feiler** Leopold (B., Jagiellońska 9), **dr Feiner** Leon (Kr., Zyblikiewicza 19), **Feinstadt** Maks (Biała, Rynek), **arch. Ficek** Stefan (Kr., Kremerowska 12), ***dr Fink** Henryk (Tarnów, Targowa 3), **Flaster** Leon (B., Kolejowa 18), **inż. Fleszar** Bronisław (Borysław, Premierowska 6), **por. Florkowski** Aleksander (Ostrów Mazowiecki, WKS), **por. Folwarczny** Roman (Przemyśl, Mickiewicza 44), **ppłk. Fonferko** Tadeusz (W., Mianowskiego 15), **Franke** Artur (Częstochowa, I. Aleja 14), **Frey** Salomon (Nowy Targ), **Freytag** Jan (Skoczów, Stalmacha 343), ***kpt. Frühauf** Marian (W., Pogonowskiego 23), **Fryś** Franciszek (Andrychów, Grunwaldzka 51), **inż. Fucik** Wiktor (Żywiec), **Fuks** Ber (Łódź, Zgierska 17), **Fus** Leon (K., Wojewódzka 30), ***mgr Füller** Michał (Kielce, Starostwo), **Garbacik** Tadeusz (Jasło, Kasa Oszczędności), ***Gawdzik** Marian (Kr., Wawel 8), **Gembarzewski** Ludomir (Częstochowa, Dąbkowskiego 29), ***sierż. Gibes** Jacenty (B., WKS), **Gielewski** Kazimierz (Mosina), ***Gintel** Henryk (Kr., Długa 48), ***inż. Głodkiewicz** Mieczysław (Kr., Kraszewskiego 34), **Goldberg** Chaskiel (Gdynia, Starowiejska 22), ***Goldhuber** Izydor (Z., „Marysin"), ***mgr Gołębski** Jerzy (Kr., II. Osiedle ofic. 7), ***inż. Gołogórski** Daniel (K., Piłsudskiego 10), ***dr Gorski** Ludwik (Gorlice, GZP), **Gorzołka** Augustyn (Rybnik, Na Górze 10), ***dr Gotkiewicz** Marian (Kr., Wygoda 11), ***kpt. Góra** Jan (B., WKS), **inż. Górka** Henryk (Borysław, Stacja Geologiczna), **Górny** Stanisław (K., Mikołaja Reja 5),

***Górski** Lech (W., Trębacka 13), ***Górski** Roman (K., Bogucicka 2), **inż. Grabiński** Zbigniew (W., Narbuta 3), ***inż. Grabowski** Roman (Z., Roztoka), ***Grabowski** Stefan (Kr., Szewska 16), ***Grabowski** Tadeusz (W., Smolna 20), **płk. Grodzicki** Mieczysław (W., Saska 101), ***Grosman** Hugo (Kr., Piłsudskiego 19), ***Grosse** Jan (Kr., Grodzka 60), **Gruczelak** Władysław (Skole, Piłsudskiego 72), **Gruszka** Józef (K., Poniatowskiego 2), **Gruszka** Konrad (K., Poniatowskiego 16), **Grynfeld** Henryk (Łódź, Śródmiejska 39), **Grzegorczyk** Władysław (Jaworzno, Magistrat), **ppor. Gudz** Franciszek (Nowy Sącz, WKS), **Güntner** Edward (K., Ks. Bisk. Lisickiego), **Haas** Aleksander (Stanisławów, Sapieżyńska 11), **Hajek** Karol (Skoczów, Stalmacha 110), **inż. Halicki** Mikołaj (Brzeszcze), **dr Haliński** Władysław (Żywiec), **Hamer** Joachim (Gdynia, Świętojańska 40), ***Hausner** Tadeusz (Kr., PKO), **Heiler** Stanisław (Borysław, St. Geolog.), ***Heinrich** Antoni (W., Miedziana 1), **dr Hempel** Stanisław (Mościce, P. Fabr. Z. Azot.), **Herbst** Ignacy (K., Wojewódzka 18), **dr Hibel** Henryk (L., Sykstuska 27), **ppłk. Hinterhoff** Eugeniusz (W., PAT), **Hlebko** Antoni (W., Sławińska 1), ***Hławiczka** Jan (W., Puławska 24), **mjr Hofbauer** Zygmunt (Sambor, WKS), ***inż. Horowitz** Dawid (Z., Witkiewicza 18), **Horowitz** Oswald (L., Kościuszki 18), **Huppert** Karol (B., Wałowa 4), ***por. Hussakowski** Antoni (Chorzów, WKS), **inż. Ignatowicz** Kazimierz (Mościce, P. F. Zw. Azot.), ***inż. Immerglück** Daniel (B., Pierackiego), **inż. Inwald** Tadeusz (Będzin, Kościuszki 54), ***Iwelski** Stefan (Kr., Lenartowicza 3), ***Izydorczyk** Karol (Łódź, Północna 63), ***Jabłoński** Michał (Z., Wierch Poroniec), ***Jabrzemski** Leonard (W., Bednarska 10), ***Jabrzemski** Marian (W., Dobra 79), **Jacewicz** Emil (Toruń, Mickiewicza 122), **por. Jadas** Aleksander (W., WKS), **Jakubowski** Tadeusz (W., CIWF), **Janasz** Jan (Kr., Dwernickiego 2), **kpt. Janicki** Zygmunt (Toruń), **Janikowska** Janina (Kr., Piłsudskiego 24), **dr Jaroń** Włodzimierz (Częstochowa, Kościuszki 28), ***Jaroszewski** Wiesław (Tczew, Gimnazjum), **Jasica** Roman (Tarnów, Krasińskiego 5), **inż. Jasiński** Maksymilian (Chrzanów, F. Lokom.), ***inż. Jaworowski** Jerzy (Łuck, Urz. Wojew.), ***lek. Jaworski** Władysław (Kr., Żółkiewskiego 11), **por. Jaworski** Zbigniew (Stanisławów, WKS), ***Jaworzyński** Józef (Kr., Smoleńsk 16), **Jendryczek** Sylwester (K., Mikołowska 47), **Jesionka** Zygmunt (W., CIWF), **por. Kaczmarek** Marian (Prze-

myśl), **Kaczyński** Marian (Krynica, Dom Zdroj.), ***inż. Kaliciński** Eugeniusz (K., Kościuszki 59), **por. Kaliński** Jan (Drohobycz, Grunwaldzka 14), ***płk. Kaliński** Władysław (Stanisławów, WKS), **Kałuski** Adam (Borysław, Standart Nobel), **Kaniowski** Władysław (Poznań), **Kannengiesser** Jakub (Nowy Targ, św. Anny 45), **mgr Kanner** Rafał (Nowy Sącz, Jagiellońska 23), ***Kant** Szymon (Kr., Wiślna 10), **Kapiszewski** Włodzimierz (Borysław, Standart Nobel), ***Kapusta** Włodzimierz (Kr., Jagiellońska 12), ***Kapusta** Zygmunt (Kr., Jagiellońska 12), **Karp** Zbigniew (Kr., Salinarna 16), **por. Kasprzyk** Alfred (W.), **por. Kasprzyk** Artur (K., Jana 14), **mgr Kaszper** Tadeusz (K., Sienkiewicza 14), ***Katz** Tobiasz (Kr., Paulińska 16), ***Kawa** Franciszek (W., Wiejska 3), **Kent** Juliusz (W., CIWF), **Kędzierzawski** Henryk (Łódź, Franciszkańska 12), **Kijaniówna** Janina (Toruń), ***Kipman** Kazimierz (Kr., Dunajewskiego 6), ***Kisieliński** Stefan (K., Krasińskiego 4), **Kiszakiewicz** Edward (L., Kochanowskiego 79), **Kleiner** Jakub (Kr., Urzędnicza 36), **kpt. Klemens** Rudolf (K., Francuska 49), ***dr Klemensiewicz** Zygmunt (L., Nabielaka 55), **Klempka** Władysław (Rabka), **Klimonda** Roman (Zwardoń), ***por. Kłosiński** Antoni (Kr.), **Knobloch** Apolinary (Kr., Fałata 12), ***Kobierski** Adam (Bukowina), **Koch** Edward (Chyrów), **inż. Kociołek** Leon (Szlachtowa), **dr Kocur** Adam (K., Atyńska 17), ***dr Kohutek** Ludwik (K., Drapacz Chmur 18), **prof. Kolankowski** Julian (Przemyśl, Słowackiego 14), **Kolasa** Marian (L., Bogdanówka 18), ***inż. Kołder** Władysław (Kr., Szujskiego 11), ***mjr Konas** Henryk (Wilno, WKS), ***kpt. Konopko** Antoni (Cieszyn), **inż. Koperkiewicz** Konrad (Sambor, Przemyska), **Kordasiewicz** Józef (Podbuż k/Sambora), ***Kormicki** Stefan (Kr., Al. Słowackiego 66), **Kornblüh** Arnold (Żywiec, Zabłocie, Solali), ***dr Korowicz** Marek (K., Województwo), **Korzeniowski** Rudolf (K., Kochanowskiego 4), ***kpt. Kosiaty** Jan (Cieszyn, WKS), **Kowalczyk** Józef (Chorzów, Katowicka 28), ***dr Kowenicki** Stanisław (Kr., św. Jana 30), ***Kozdruń** Mieczysław (K., Moniuszki 10), ***Kozło** Włodzimierz (Worochta), **Kozłowski** Stanislaw (L., Głęboka 10), **Kożdoń** Walter (Cieszyn, Stawowa), **Kożuchowska** Halina (W., Żurawia 12), **dr Korbel** Stanisław (Nowy Sącz, Jagiellońska 15), **kpt. Krannenwetter** Alojzy (Rzeszów, WKS), **Krimmer** Stanisław (Borysław 3), **inż. Krupiński** Alfred (Żywiec), ***Krystek** Julian (L., Słodowa 3), ***Krystek** Tadeusz (L., Friedri-

chów 6), ***inż. Krystek** Zbigniew (Mościce, P. F. Zw. Azot.), ***Krzeczkowski** Bronisław (W., Rakowiecka 6), **dr Krzymiński** Józef (Bydgoszcz, Gdańska 71), **Kudławiec** Antoni (W., Bracka 18), ***Kulczycki** Kazimierz (Kr., I. Dom Akad.), **Kullman** Karol (W., LPT, Mokotowska 61), **Kuminek** Henryk (Bydgoszcz), **dr Kunyk** Miron (Przemyśl, Słowackiego 63), ***inż. Kurpiel-Łękawski** Jerzy (Łuck, Niecała 16), ***Kwapiński** Wincenty (Kr., Krowoderska 8), ***por. Kwaśnica** Edward (W., 11-go Listopada 15/9), ***Kwaśnicki** Mieczysław (Z., Kalatówki), ***Lachman** Odo (Z.), **dr Landau** Gustaw (Kr., Tomasza 29), **Langer** Hirsch (Nowy Targ, Sobieskiego 19), **Lankosz** Kazimierz (Kr., Rynek Gł. 45), **płk. dypl. Lawicz** Wilhelm (Przemyśl), **Lebenbaum** Nuchim (W., Złota 54), **Leibschang** Henryk (L., Gródecka 81), ***Leisten** Zygmunt (Z., Krupówki), ***inż. Lejczak** Bolesław (Jarosław, Dielziusa 13), ***inż. Lekszycki** Józef (W., Grójecka 104), **Lenkiewicz** Adam (L., św. Zofii 32), **Lermer** Stanisław (Kr., Bracka 6), **dr Leser** Karol (Wadowice, 3-go Maja 5), ***dr Leszczycki** Stanisław (Kr., Słoneczna 37), ***Leszko** Ludwik (Kr., Kochanowskiego 19), **Lewakowski** Jerzy (W., Marszałkowska 74), ***Lewandowski** Kazimierz (Kr., Grabowskiego 12), **Lewin** Arnold (Łódź, Piotrkowska 293), **Lewinger** Mieczysław (Witanowice), **por. Lewiński** Jerzy (Kr.), **płk. dypl. Lichtarowicz** Ludwik (W.), ***Liebeskind** Ludwik (Kr., Sebastiana 13), **dr Liebling** Otto (Kr., Rynek Gł. 8), **Limanowski** Henryk (Kr., Tatarska 1), ***Lipowczan** Jan (K., Powstańców 50), ***Lipowczan** Ludwik (Skawina, Fabr. Francka), **Lisikiewicz** Jan (Rembertów), **mgr Lisowski** Teodor (Jasło, Floriańska), ***inż. Litwin** Edward (Kr., Tarłowska 4), ***Litwin** Henryk (Kr., Rynek Dębnicki 4), **inż. Lityński** Jan (Jaworzno, „Azot"), ***Loegler** Stanisław (Chrzanów, Fabr. Lokom.), **Lokajski** Eugeniusz (W., CIWF), ***Lorek** Eugeniusz (Z., Elektrownia), ***mgr Lubaczewski** Marian (Kr., Krupnicza 12), **Lubieniecki** Stanisław (L., Stryjska 1), ***dr Łaba** Włodzimierz (Kr., Piłsudskiego 24), **por. Łabno** Edward (Sanok), **inż. Łachecki** Czesław (Mościce, P. F. Zw. Azot.), ***Ładziński** Bronisław (Kr., Krowoderska 8), **Łamacz** Józef (Cieszyn, Błogocka 19), **Łopuszański** Władysław (W., Żelazna 18), **Łukasiewicz** Mikołaj (Łódź, Narutowicza 113), **ppor. Mach** Mikołaj (Nowy Sącz, WKS), **Machanek** Herbert (Ustroń 482), **Machauf** Jan (B.), **Mackiewicz** Stefan (L., Wronowska 9), ***dr Macudziński** Bolesław

(Kr., Piłsudskiego 19), **Madfes** Karol (L., Zygmuntowska 14), **Maga** Emil (Zwardoń), **Maga** Stefan (Zwardoń), ***dr Majewski** Wacław (L., Smolki 3), ***sierż. Makosiński** Mieczysław (Cieszyn, WKS), ***por. Makowski** Eugeniusz (Toruń), **Malicki** Jerzy (W., Stare Miasto 21), ***mjr Malik** Karol (Kr., pl. Szczepański 5), ***Mangel** Leon (Z., Krupówki), **Marczewski** Jan (W., Hrubieszowska 7), ***inż. Marek** Wacław (K., Stawowa 13), **Markiewiczowa** Jadwiga (Kazimierz k/Strzemieszyc), **Masłyk** Rudolf (Sianki), ***Maszewski** Jan (Kr., pl. Szczepański 5), ***mjr Matecki** Józef (W., Mickiewicza 18), **inż. Matlak** Marcin (Brzeziny Śląskie), **mgr Matusiak** Stanisław (B., Sobieskiego 62a), **Matyja** Franciszek (K., Kilińskiego 7), **Matyszkowicz** Józef (K., Żwirki i Wigury 6/7), ***Maurizio** Marian (Kr., Garncarska 7), ***dr Mazurek** Józef (W., CIWF), **Mączka** Witold (K., Zajączka 13), **Mączyński** Jan (Ustrzyki Dolne), **Mecha** Erwin (Chorzów, Chrobrego 13), ***por. Medwecki** Mieczysław (Kr.), ***dr Medwecki** Wiktor (Kr., Olszyny 5), **Meisels** Henryk (L., Czarnieckiego 3), ***inż. Mendocha** Roman (Kr., Krowoderska 74), **Mermelstein** Zygmunt (Kr., Sarego 5), **Merski** Tadeusz (Krosno, Pierackiego 105), ***Merta** Stanisław (Biała, Sukiennicza 12), ***dr Merunowicz** Jakub (Kr., Sereno Fenna 10), **por. Michowicz** Zdzisław (Stanisławów), ***Miecznikowski** Jerzy (Gdańsk, Neugarten 27), ***Mierzwa** Bolesław (Kr., Rękawka 31), ***Mieloch** Mieczysław (Z., Ogrodowa), ***dr Mikiewicz** Damazy (Rydułtowy), ***Miłobędzki** Adam (W., Raszyńska 58), **Minkiewicz** Andrzej (W., Wilcza 55), ***Minkowski** Aleksander (Łódź, Piotrkowska 282), ***inż. Mischke** Kazimierz (Borysław, „Małopolska"), **por. Miśkow** Bolesław (Stryj), **Mizerski** Adam (Jarosław, Magistrat), **por. Mizerski** Witold (Kr.), ***Miziewicz** Andrzej (Mościce, P. F. Zw. Azot.), **dr Monne** Mieczysław (Toruń, Król. Jadwigi 1), ***Morsztynkiewicz** Ludwik (W., Falińskiego 8), ***Motyka** Stanisław (Z., Kamieniec), **por. Mrozowicki** Kazimierz (B.), ***Mucha** Franciszek (Chorzów, Zjednoczenia 4), **Mucha** Tadeusz (L., Kadecka 4), **Mucharski** Stanisław (W., Korzeniowskiego 5), **Müller** Marceli (Gdynia, Kamienna Góra), ***ppłk. Nakoniecznikoff** Przemysław (Toruń), **Nesselroth** Maks (Wadowice, 3-go Maja 8), **Niedenthal** Władysław (W., Wydz. Tur. M. K.), **inż. Niedźwiecki** Tadeusz (W., Okręg 2), ***mjr Niemiec** Mieczysław (B.), **Nitribitt** Roman (Krynica, Apteka), **mjr Nowak** Henryk (Wadowice), **mgr Nowakowski** Zbigniew

(Nowy Sącz, Lwowska 2), **kpt. Nowobilski** Albin (B.), **Nowosad** Włodzimierz (L., Pierackiego 26), ***kpt. Ochęduszko** Tadeusz (Sanok), ***Olbrychtowicz** Dionizy (Kr., II. Dom Akad.), **Olszewski-Korwin** Jerzy (Sosnowiec, 3-go Maja 8b), ***Oppenheim** Józef (Z., Piłsudskiego 70), **inż. Orel** Rudolf (Drohobycz, „Galicja"), ***Osiecki** Stanisław (W., Rudawska 2), **Ostrowski** Mieczysław (Łódź, Piotrkowska 289), **Osuchowski** Aleksander (Nowy Sącz, Jagiellońska 71), ***por. Pachoński** Czesław (Żywiec), ***Pacyna** Tadeusz (Kr., Mazowiecka 2), **Palka** Wincenty (Chrzanów, Pierackiego 564), **Pander** Piotr (Jastrzębie-Zdrój), **Pantofliński** Władysław (Żywiec, Gazownia), **inż. Papier** Maurycy (Nowy Targ, Sobieskiego 13), ***kpt. Pawlik** Bruno (Kr., Żuławskiego 1), ***Pawluszkiewicz** Jan (B.), **mgr Pawłowski** Tadeusz (Stanisławów, Sapieżyńska 8), **Pączek** Tadeusz (Kr., Basztowa 9), ***Pągowski** Bolesław (Kr., Sienna 12), **inż. Pelc** Józef (Chorzów, Rejtana 4), **ppłk. dypl. Pelc** Stanisław (Kalisz), **Pełczyński** Stefan jun. (Poznań, Lipowa 5), ***Pendrys** Ignacy (Kr., Rynek Dębnicki 4), ***Petrusewicz** Stanisław (Gdańsk, Adolf Hitlerstr. 25), ***inż. Piątkiewicz** Stanisław (Mościce, P. F. Zw. Azot.), **dr Pieczarkowski** Marian (Kr., Grzegórzecka, Zakł. U.J.), ***Pieliński** Mieczysław (Z., Dw. kol.), **por. Pieniak** Franciszek (Sanok), **ppor. Pierzchała** Marian (Nowy Sącz), **mjr Pietsch** Tadeusz (B.), ***dr Pisek** Karol (Kr., Krasińskiego 32), **Plewiński** Bogusław (K., Kościuszki 55), **Płonka** Franciszek (Biała, Wencelisa 24), **Płotek** Henryk (Będzin, Kołłątaja 9), ***Poborski** Stanisław (Kr., pl. Kazimierza Wielkiego 4), **Połomski** Wilhelm (Świętochłowice, Ratuszowa 19), **Potok** Henryk (Kr., Morsztynowska 1), ***Potuczek** Bronisław (Kr., pl. Szczepański 5), **Preiss** Walenty (Kraków, Czysta 19), ***Profit** Franciszek (Kr., Wielopole 26), ***kpt. Proń** Bronisław (Ostrów Maz.), ***inż. Propst** Juliusz (Kr., Zyblikiewicza 9), **Pruchło** Mikołaj (Czechowice, kop. Silesia), ***Prytyś** Władysław (Poznań, Polskie Radjo), **inż. Przetocki** Stanisław (W., M.K.), ***gen. Przeździecki** Wacław (B.), **Przybyło** Józef (Kr., Filarecka 5), ***inż. Przybyłowski** Władysław (K., Mariacka 8), **Przybyszewski** Czesław (Łódź, Przejazd 8), **Puchalski** Roman (L., Nabielaka 49), **Pydych** Jan (Zwardoń), **Raburski** Józef (Zbąszyń, Dw. Kol.), ***Radkiewicz** Bogdan (Z.,), ***Radkiewicz** Stefan (Z., „Polesie"), **sierż. Radoń** Władysław (Sanok), **Radoszewski** Eugeniusz (Chrzanów, F. Lokom.), ***inż. Ramza**

Tadeusz (Kr., Lubelska 15), **dr Rapaport** Bernard (L., Romanowicza 11), **Rarogiewicz** Jerzy (Przemyśl, Dworskiego 63), ***Ratkowski** Sylwester (Grodziec k/Będzina), **ppor. Rekucki** Tadeusz (Nowy Sącz), **mgr Rieger** Andrzej (K., Kościuszki 6), ***inż. Ritterman** Julian (Kr., Słowackiego 1), **Ritterman** Leon (Kr., Dietla 3), ***Ritters-schild** Zdzisław (Z., Żywczańskie), **Robinsohn** Erwin (B., 3 Maja 1a), ***dr Robinsohn** Otto (B., 3 Maja 3a), ***Roehr** Jan (K., Zamkowa 3), **Roehr** Lidia (K., Zamkowa3) **inż. Rogala** Tadeusz (L., Krasińskiego 28), **por. Romański** Maciej (Hoszcza), ***dr Roszek** Jan (L., Zielona 9), **Roth** Witold (Kr., Lubelska 31), **Roth** Władysław (W., Mokotowska 51), ***Rothert** Bolesław (W., Koszykowa 35), ***Rottenberg** Dawid (Kr., Wolnica 2), ***Różański** Zygmunt (Poznań, Słowackiego 32), **Rubinstein** Jakub (L., Ochronek 10), ***inż. Rudnicki** Janusz (W., Karłowicza 11), ***Rudnicki** Stanisław (W., Smolna 36), **ppłk. Rudzki** Adam (W., Elsterska 6), **Rybicki** Stanisław (Mikołów, Gimnazjum), **Rybka** Aleksander (Kr., Żmujdzka 5), ***Rydlewski** Marian (Chełmża, Rynek 6), ***Sabela** Adam (Cieszyn, Hoenheisera 9), **por. Sadowski** Eugeniusz (Kr., Rajska 1), ***mgr Salpeter** Julian (Kr., Krowoderska 50), ***inż. Sawicki** Marceli (W., Leszno 41), **mgr Scharf** Samuel (Żywiec 2), **Schenkelbach** Bertold (Drohobycz, Bednarska 10), **Scherer** Józef (Kr., Starowiślna 81), ***inż. Schiele** Aleksander (W., Al. Róż 5), ***inż. Schiele** Kazimierz (Z., Kasprusie), ***dr Schinagel** Raul (Kr., Czarnowiejska 72), **Schmalz** Bolesław (Krosno, Rynek 2), ***dr Schönowitz** Marian (K., Wojewódzka 23), **Schreiner** Leopold (Nowy Sącz, Sekcja kol. 754), **Schwieger** Józef (Nowy Targ, Nadwodnia), **Scott** George (L., Dwernickiego 24), ***kpt. Semilski** Zbigniew (W., Al. Ujazdowskie), ***Siedlecki** Wojciech (W., Marszałkowska 140), **por. Siekierski** Marian (Stryj,) **Sielski** Stanisław (W., Min. Przem. i Handlu), ***Sieprawski** Aleksander (Zabierzów, St. Kol.), **Silberman** Henryk (Andrychów), **Silberzweig** Józef (Kr., Groble 12), ***inż. Sinkowski** Jan (Grodziec k/Będzina), **Skoczylas** Józef (W., CIWF), ***Skotnicki** Franciszek (W., Konopnickiej 6), **Skórkiewicz** Piotr (K., Barbary 8), **Skrzypecki** Kazimierz (L., Kadecka 10), **Skwarczyński** Eugeniusz (Kr., Kazimierza Wielkiego 57), ***Słoninka** Andrzej (Kr., Grzegórzecka 22), ***Służewski** Stanisław (Z., Żywczańskie), ***inż. Smoluchowski** Wilhelm (Natolin), **Sobolewski** Leon (Kr., Smoleńsk 1),

Sokołowski Edmund (Bydgoszcz, Focha 30), **Solak** Bolesław (L., Cieplaka 11), **Solak** Jerzy (L., Cieplaka 11), **inż. Sonderling** Adolf (B.), ***płk. Sosabowski** Stanisław (W., Hankego 11), **Spernol** Karol (K., Stalmacha 18), **Spiess** Ernest (L., Murarska 60), ***Spiess** Tadeusz (Kr., Batorego 15b), **dr Spirer** Józef (Kr., Krupnicza 10), **Sprencel** Walter (Ustroń 35), **Spritzer** Maksymilian (L., Wałowa 21), ***kpt. Spyrłak** Stanisław (Bydgoszcz, Liebelta 5), **kpt. Stachowiak** Ignacy (Gorlice), **Stafiej** Stanisław (Chorzów, 3 Maja 14), ***inż. Stamatello** Henryk (W., Czerniakowska 125), **Stamberger** Adolf (Andrychów), **Stańczykiewicz** Sylweriusz (Kr.), **inż. Stankiewicz** Czesław (Bydgoszcz, Konarskiego 9), **Stanner** Leopold (Nowy Targ, Ludźmierska 11), **dr Starkowski** Kazimierz (Poznań, św. Marcina 63), **Staszkiewicz** Adam (Żywiec, Kościuszki 318), **Stawowczyk** Jan (Biała, 11 Listopada 21), ***Stefański** Adam (Kr., Krowoderska 41), ***kpt. Stefański** Jan (Kr.), **inż. Stentzel** Leopold (Bydgoszcz, Weyssenhoffa 1), ***kpt. Stiller** Ernest (B.), **dr Stonawski** Edward (B., Parkowa 5), **Storch** Stefan (Rabka, „Janina"), **Stotter** Adolf (Nowy Targ, Sobieskiego 19), **Studencki** Kazimierz (Żywiec), ***kpt. Studziński** Bolesław (W.), **Sukiennik** Emanuel (K., Andrzeja 8), ***Sykutowski** Franciszek (Kr., Powiśle 2), ***dr Szatkowski** Henryk (W., M. K.), ***Szczepanik** Kazimierz (K., Słowackiego 26), **inż. Szczepanowski** Stanisław (L., Mochnackiego 23), **Szczepurek** Jan (K., Powstańców 49), **Szczerkowski** Bolesław (W., Morszyńska 5), **Szczygiewicz** Kazimierz (B., Górne Przedmieście 368), **ppor. Sznajder** Tadeusz (Kalisz, Widok 27), **Szotkowski** Emil (Mysłowice, Powstańców 18), **Szotkowski** Władysław (Cieszyn, Sienkiewicza 12), **Szumański** Tadeusz (K., Huta Pokój), **por. Szumowski** Zygmunt (Ostrów Maz.), ***mjr Szuster** Jan (B.), ***kpt. dr Szydłowski** Zdzisław (Kr.), ***por. Szymański** Stefan (B.), ***Szymoński** Władysław (Chorzów, Gimnazjalna), **inż. Szyndlar** Sebastian (Cieszyn, Sienkiewicza 2), ***inż. Śledziński** Tadeusz (Mościce), ***Ślizowski** Julian (Kr., Rynek 9), **Ślósarczyk** Józef (Chrzanów, F. Lokom.), ***por. Teichen** Henryk (Kr.), **Tołłoczko** Zdzisław (L., Dwernickiego 28), **Tomala** Józef (Chorzów, pl. Poniatowskiego 11), **dr Tomaszek** Stanisław (Stanisławów, 3 Maja 19), **mgr Towarnicki** Tadeusz (K., Żwirki i Wigury 2), ***Trebert** Henryk (L., Mochnackiego 23), ***Trojanowski** Edward (Monasterzec, p. Komarno), ***Trzciński** Ludwik

(Kr., Krasińskiego 4), ***Trzeciak** Kazimierz (Kr., Siemiradzkiego 3), **Turczyn** Mieczysław (Jasło, Pierackiego), **inż. Turecki** Witold (Chełmża, Sienkiewicza 4), ***Turnau** Adam (Kr., Smoleńsk 30), **Turski** Stanisław (L., Domsa 12), ***inż. Tychoniewicz** Stanisław (Bydgoszcz, Nad Portem 2), **inż. Tyski** Feliks (Rybnik, Pocztowa), **Tyszka** Julian (W., Al. 3 Maja 2), **por. Ullmann** Władysław (Nowy Sącz), **por. Urbuś** Franciszek (Sanok), ***Ustupski** Jerzy (Kr., Słoneczna 31), ***Wachniewski** Mieczysław (W., Żabia 5), **Wajdeczko** Augustyn (Brzeszcze k/Oświęcimia), **Wajdzik** Józef (Biała, Kopernika 644), ***por. Waligóra** Władysław (Nowy Sącz), **por. Wanacki** Bonifacy (Sambor), ***mjr. Wasilewski** Tadeusz (Kowel), **Wasung** Aleksander (Kielce, Bank Polski), ***Wawro** Marian (Nowy Sącz), **por. Wawszczak** Ignacy (Toruń), **inż. Weinberg** Aleksander (L., Janowska 11a), **Weinberg** Roman (Częstochowa, Garibaldiego 15), ***inż. Weker** Wacław (W., Słoneczna 50), **inż. Welfeld** Tadeusz (Łódź, Gdańska 42), ***inż. Wendt** Herman (Łódź, Targowa 1), **inż. Wereszycki** Tadeusz (W., Czackiego 12), **dr Werner** Artur (Poznań, Mickiewicza 21), ***Wertheimer** Henryk (Kr., św. Gertrudy 23), ***Węglorz** Emil (Poznań, Małe Garbary 2), **Wiener** Zygfryd (B., Mickiewicza 44), **mgr Wierzyński** Stanisław (W., Traugutta 6), **inż. Wiktor** Bronisław (L., 22 Stycznia 5), **Wilczek** Stanisław (Skawina, F. Francka), ***Wilczek** Tadeusz (Kr., Zamkowa 11), **dr Wilder** Oskar (Stanisławów, 3 Maja 3), **Wilimowski** Marian (Jaworzno, „Azot"), **Winer** Syna (Będzin), **Winiarski** Czesław (W., Karolkowa 9), ***płk. Wir-Konas** Alojzy (B.), **Wischik** Alfred (Wadowice, Zatorska 1), ***dr Wisłocki-Mroczek** Ferdynand (Chrzanów, Al. Henryka 25), ***Wiśniewski** Józef (Kr., Wygoda 11), ***Wiśniewski** Mieczysław (Kr., Długa 38), **por. Witkowski** Edmund (Przemyśl, 3 Maja 35), **mjr. Witkowski** Jan (Włocławek, Reymonta 38), **por. Witoszyński** Witold (Nowy Sącz), **inż. Wojnar** Józef (Borysław, Kościuszki 97), **Wolf** Aleksander (Sianki), **Wolski** Władysław (Grodziec k/Będzina), **Woroniecki** Adam (Szczawnica), **mjr. Wrona** Franciszek (Lida), ***Wróbel** Tomasz (Biała, nad Niwką 23), **por. Wrześniowski** Tadeusz (Nowy Sącz), **Wrzód** Paweł (K., Strzelecka 7), **Wygnaniec** Franciszek (L., Węgierska 8), **mgr Wyrobek** Tadeusz (Kr., Sobieskiego 5), ***Wysocki** Tadeusz (Tarnów, Bank Polski), ***dr Wyżykowski** Stanisław (W., Ludna 9), ***Zaczyński** Roman (Cieszyn, Błogocka 6), **Zając** Jan

(Kielce, Gimnazjum), ***Zajączek** Władysław (Biała, Cyniarska 12), **Zajonc** Wilhelm (K., Wojciechowskiego 24), **Zakliński** Wiktor (Stryj, Konopnickiej), **Załuski** Bogdan (Iwonicz Zdrój, „Belweder"), ***dr Załuski** Kazimierz (Kr., pl. Szczepański 5), **Zamowski** Stanisław (W., Okólnik 5), **inż. Zapalski** Mieczysław (Jaworzno, Zacisze), **por. Zaremba** Kazimierz (Ostrów Maz.), ***gen. Zaruski** Mariusz (W., Krasińskiego 5), **mjr Zawadzki** Antoni (W., 6-go Sierpnia 58/22), ***mgr Zawiła** Stanisław (Chrzanów, Gimnazjum), ***Zdyb** Stanisław (Z., Bystre, „Halka"), **dr Zeitinger** Ryszard (B., Mickiewicza 39), **Zeitinger** Walter (B., Mickiewicza 36), ***Zemanek** Włodzimierz (Kr., Kościuszki 3), **Ziegler** Henryk (Nowy Sącz, Szwedzka 9), ***płk. Zieleniewski** Tadeusz (W., Mokotowska 7), ***dr Zieliński** Adam (W., Konopnickiej 6), **por. Zieliński** Tadeusz (Kr.), **Ziemblic** Henryk (Schronisko pod Pop Iwanem p. Żabie), **Ziemnowicz** Kazimierz (Żywiec, Rynek 32), ***ppłk. Ziętkiewicz** Władysław (W., PUWF i PW), ***Ziętkiewiczowa** Ela (Z., Tatary), ***Zjawiński** Bolesław (W., Nowy Świat 41), **Złotykamień** Henryk (W., Miodowa 9), ***inż. Złowodzki** Mieczysław (K., 11-go Listopada 28), ***Zubek** Stanisław (Z., Szkolna), **Zweig** Jakub (Kr., Kalwaryjska 32), ***Zwoliński** Stefan (Z., Krupówki), ***Zylberman** Leopold (W., Kielecka 36), **Żarlikowski** Kazimierz (Krynica Zdrój, „Iwonka"), **por. Żurek** Józef (B.), **Żydaczewski** Stefan (Sosnowiec, Będzińska 37), ***Żyłka** Alojzy (Chorzów, Ks. Gałeckiego 3), ***Żytkowicz** Władysław (W., CIFW).

* * *

Ponad to współdziałać mogą przy zaświadczaniu wycieczek odbywanych w Tatrach zawodowi przewodnicy — na następujących zasadach:

Komisja Turystyczna P. Z. N. zatwierdziła **poniższą listę zawodowych przewodników narciarskich na Tatry** z ważnością na sezon 1936/37:

Byrcyn Gąsienica Stanisław, **Gąsienica** Stanisław, **Krzeptowski** Józef, **Marusarz** Jędrzej, **Roj** Stanisław, **Stopka** Józef, **Tomków Gąsienica** Józef, **Wawrytko Krzeptowski** Andrzej, **Wawrytko Krzeptowski** Józef, **Krzeptowski** Wojciech, **Zarycki** Szymon.

Przewodnicy ci nie mają upoważnienia do sporządzania i podpisywania protokołów **dla Odznaki Górskiej,**

mogą jednak wystawiać zaświadczenia na wydanych im przez Komisję Turystyczną P. Z. N. blankietach, **iż w ich towarzystwie została wycieczka odbyta.**

Na podstawie takiego zaświadczenia może każdy przodownik upoważniony na Tatry sporządzić protokół dla Odznaki Górskiej, przy czym zaświadczenie zawodowego przewodnika musi być dołączone.

Wszyscy ci zawodowi przewodnicy narciarscy muszą się wykazać **zaświadczeniem Komisji Turystycznej P. Z. N. na dany sezon.**

Ostrzega się, iż w ciągu sezonu **lista ta nie będzie powiększana** i jedynie zaświadczenia podpisane przez wyżej wymienionych, mogą przodownicy dla Odznaki Górskiej brać pod uwagę przy sporządzaniu protokołów.

Każdy przewodnik może za prowadzenie na wycieczkę pobierać wynagrodzenie jedynie według normy, jaką będzie miał podaną w książeczce przewodnickiej.

NAGRODY ZESPOŁOWE

NAGRODA WĘDROWNA PANA MINISTRA KOMUNIKACJI

W uznaniu dużego wysiłku organizacyjnego, jaki wkładają poszczególne Towarzystwa w urządzanie wycieczek narciarskich i racjonalne popieranie turystyki — ofiarował **Pan Minister Komunikacji Inż. Michał Butkiewicz nagrodę wędrowną dla Towarzystwa zrzeszonego w P. Z. N.**, którego członkowie w konkurencji o „**Odznakę Górską**“ **zdobędą w okresie 10 lat największą ilość punktów.**

Warunki rozgrywki o powyższą nagrodę ustalone są osobnym statutem, który został ogłoszony w „Informacyjnym Kalendarzu Narciarskim P. Z. N.“ na sezon 1934/35.

Dla pierwszych zwycięskich Towarzystw w każdorocznej punktacji ofiarowuje Komisja Turystyczna P. Z. N. pamiątkowe wielkie plakiety.

PUNKTACJA NAGRODY PANA MINISTRA KOMUNIKACJI ZA SEZON 1935/36

Liczby w nawiasie obok ilości punktów oznaczają ilość odznak uzyskanych.

1) **Tatrzańskie Towarzystwo Narciarzy,** Kraków 34 (53); 2) Sekcja Narciarska WKS, Nowy Sącz 24 (65); 3) Sekcja Narciarska PTT, Warszawa 18 (32); 4) Bydgoski Klub Narciarski, Bydgoszcz 14 (15); 5) Sekcja Narciarska PTT, Zakopane 12 (18); 6) Skimka Kraków 12 (15); 7) Sekcja Narciarska „Syrena“, Warszawa 11 (11); 8) Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa, Kraków 11 (11); 9) Sekcja Narciarska KS Cracovia, Kraków 10 (13); 10) Sekcja Narciarska KS Geyer, Łódź 9 (9); 11) Przemyskie Towarzystwo Narciarzy, Przemyśl 9 (18); 12) Sekcja Narciarska PTT, Łódź 8 (11); 13) Warszawski Klub Narciarski, Warszawa 7 (15); 14) Sekcja Narciarska Szkoły Podch. Piech., Ostrów Mazow. 6 (103); 15) Sekcja Narciarska PTT, Sosnowiec 6

(9); 16) Klub Narciarski Oficerów Geografów, Warszawa 6 (12); 17) Sekcja Narciarska KS Rodzina Wojskowa, Warszawa 6 (11); 18) Sekcja Narciarska PTT, Żywiec 5 (8); 19) Sekcja Narciarska TUM, Kraków 5 (19); 20) ZTTN „Makkabi", Bielsko 5 (18); 21) Oddział Narciarski „Sokół", Katowice 5 (5); 22) Śląski Klub Narciarski, Katowice 5 (6); 23) Sekcja Narciarska KS „Zjednoczenie", Warszawa 5 (5); 24) Sekcja Narciarska Ogniska Związku Podhalan, Rabka 4 (5); 25) Klub Narciarski, Chełmża 4 (8); 26) Sekcja Narciarska ŻKS „Makkabi", Nowy Sącz 4 (4); 27) Sekcja Narciarska WKS Prosna, Kalisz 4 (4); 28) Sekcja Narciarska PTT, Częstochowa 4 (6); 29) Towarzystwo Narciarskie Mościce 4 (4); 30) Sekcja Narciarska Warszawskiego Klubu Wiośl., Warszawa 4 (8); 31) Sekcja Narciarska WKS Gryf, Toruń 3 (6); 32) Sekcja Narciarska ŻKS „Makkabi", Kraków 3 (4), 33) Sekcja Narciarska KS „Stadion", Chorzów 3 (4); 34) Sekcja Narciarska PTT, Biała 3 (8); 35) Sekcja Narciarska PTT, Poznań 3 (4); 36) Sekcja Narciarska KS „Beskid", Andrychów 3 (5); 37) Rybnicki Klub Narciarski, Rybnik 3 (3); 38) Sekcja Narciarska AZS, Warszawa 2 (9); 39) Sekcja Narciarska PTT, Drohobycz 2 (3); 40) Sekcja Narciarska PTT, Lwów 2 (8); 41) Sekcja Narciarska PTT, Stanisławów 2 (3); 42) Sekcja Narciarska AZS, Kraków 2 (12); 43) Sekcja Narciarska WKS, Toruń 2 (6); 44) Sekcja Narciarska WKS, Bielsko 2 (19); 45) Sekcja Narciarska ZTGS „Makkabi", Nowy Targ 2 (6); 46) Sekcja Narciarska PTT, Tarnów 2 (3); 47) Sekcja Narciarska WKS Śmigły, Wilno 2 (2); 48) Sekcja Narciarska WKS, Kielce 2 (3); 49) Harcerski Klub Narciarski, Warszawa 2 (6); 50) Sekcja Narciarska Związku Prac. Skarb., Warszawa 2 (2); 51) Sekcja Narciarska Polskiego Tow. Kraj., Warszawa 2 (2); 52) Oddział Narciarski „Rachowiec". Zwardoń 1 (2); 53) Sekcja Narciarska WKSW „Nurt", Warszawa 1 (1); 54) Sekcja Narciarska KS „Chorzowianka", Chorzów 1 (2); 55) Sekcja Narciarska Warszawskiego Towarzystwa Wiośl., Warszawa 1 (1); 56) Klub Narciarski, Bukowina 1 (1); 57) Sekcja Narciarska KPW, Kraków 1 (2); 58) Sekcja Narciarska WCKS Ognisko, Jarosław 1 (4); 59) Sekcja Narciarska ŻKS „Makkabi", Łódź 1 (1); 60) Sekcja Narciarska Akad. Oddz. Związku Strzel., Lwów 1 (6); 61) Sekcja Narciarska WKS Żoliborz. Warszawa 1 (1); 62) Harcerski Klub Narciarski, Katowice 1 (5); 63) Sekcja Narciarska TSO „Fablok", Chrzanów 1 (2); 64) Sekcja Narciarska ILKS „Czarni", Lwów 1 (1); 65) Sekcja Narciarska PTT, Skole 1 (1);

66) Sekcja Narciarska WKS „Cuiavia", Włocławek 1 (2); 67) Poznański Klub Narciarski, Poznań 1 (3); 68) Oddział Narciarski „Sokół", Chrzanów 1 (1); 69) Towarzystwo Narciarskie WKS, Sambor 1 (3); 70) „Skimka", Warszawa 1 (1).

PO CZTERECH LATACH ROZGRYWKI

(ogólna punktacja za lata 1932—1936)

Prowadzi: **Tatrzańskie Towarzystwo Narciarzy** — Kraków (282 pkt.), 2) Przemyskie Towarzystwo Narciarzy— Przemyśl (235 pkt.), 3) S. N. Szkoły Podchorążych Piechoty — Ostrów Mazowiecki (170 pkt.), 4) „Skimka" — Kraków (62 pkt.), 5) S. N. P. T. T. — Zakopane (58 pkt.), 6) Towarzystwo Narciarskie — Mościce (51 pkt.), 7) S. N. P. T. T. — Warszawa (51 pkt.), 8) S. N. PTT. — Żywiec (50 pkt.), 9) Śląski Klub Narciarski — Katowice (49 pkt.), 10) Warszawski Klub Narciarski — Warszawa (47 pkt.), 11) Towarzystwo Wioślarsko-Narciarskie — Kraków (43 pkt.), 12) S. N. ŻKS. „Makkabi" — Kraków (38 pkt.), 13) S. N. PTT. — Biała (31 pkt.), 14) ŻTTN „Makkabi" — Bielsko (29 pkt.), 15) Karpackie Towarzystwo Narciarzy — Lwów (28 pkt.), 16) S. N. AZS. — Kraków (28 pkt.), 17) S. N. WKS. — Nowy Sącz (26 pkt.) oraz około 80 towarzystw poniżej 25 punktów.

SPIS NARCIARZY KTÓRZY ZDOBYLI GÓRSKĄ ODZNAKĘ PZN ZŁOTĄ W SEZONIE 1935/36

Dr **Ader Ernest,** TTN Kraków; **Aleksandrowicz Jerzy,** niestowarzyszony; **Bartosiewicz Ludwik,** TTN Kraków; **Betley Jerzy,** SN WTW Warszawa; **Beynarowiczówna Zofia,** SN PTT Lwów; **mgr Biernakiewicz Tadeusz,** TKN Kraków; **por. Bobrowicz Czesław,** KNOG Warszawa; **prof. Borkowski Stanisław,** SN Ogniska Związku Podhalan, Rabka; **Bukowski Włodzimierz,** TTN Kraków; **por. Chołąckiewicz Mieczysław,** niestowarzyszony; **Ciaputa Antoni,** TTN Kraków; **Ciaputa Władysław,** TTN Kraków; **Ciaputowa Natalia,** TTN Kraków; **Cichońska Zofia,** SN PTT Sosnowiec; **Cyankiewicz Józef,** TTN Kraków; **Cyankiewiczowa Maria,** TTN Kraków; **Cybulski Jan,** SN AZS Kraków; **Czajkowski Janusz,** SN PTT Lwów; **por. Czarnecki Stefan,** ON „Rachowiec" Zwardoń; **dr Czerwińska-Bobkowska Helena,** TTN Kraków; **Dawid Stefan,** SN „Makkabi" Kraków; **Domaszewska Romana,** SN PTT Sosnowiec; **Grabowski Tadeusz Andrzej,** WKN Warszawa; **płk. inż. Grzędziński January,** SN WKS Żoliborz Warszawa; **Halpern Natan,** SKN Katowice; **Herbst Ignacy,** ŻTTN „Makkabi" Bielsko; **mjr Hofbauer Zygmunt,** PTN Przemyśl; **Jabłoński Michał,** SN PTT Zakopane; **Janikowska Janina,** TTN Kraków; **lek. Jaworski Władysław,** TTN Kraków; **Jędrusik Stefan,** SN PTT Sosnowiec; **kpt. Josse Józef,** niestowarzyszony; **por. Kacperek Szymon,** TKN Kraków; **Kannengieser Jakub,** SN ŻTGS Nowy Targ; **Kapusta Zygmunt,** TTN Kraków; **Kapuścianka Zbisława,** TTN Kraków; **Karbowiak Tadeusz,** SN KS „Stadion" Chorzów; **mgr Kaszper Tadeusz,** SKN Katowice; **płk. Konas-Wir Alojzy,** SN WKS Bielsko; **mjr dypl. Korsak Wojciech,** SN WKS „Prosna" Kalisz; **Kowalczyk Józef,** SN KS „Stadion" Chorzów; **dr Kowenicki Stanisław,** TTN Kraków; **Kozło Włodzimierz,** SN Zw. Strzeleckiego, Lwów; **kpt. Kruszyn Franciszek,** niestowarzyszony; **Krzeczkowski Bronisław,** SN AZS Warszawa; **Kwiecińska Janina,** „Skimka"

Kraków; kpt. Lejman Lucjan, KNOG Warszawa; Lemochowa Zofia, TKN Kraków; Leszko Ludwik, AZS Kraków; płk. dypl. Lichtarowicz Ludwik, PTN Przemyśl; Lipowczan Ludwik, TTN Kraków; Lisikiewicz Jan, PTN Przemyśl; dr Łaba Włodzimierz, TTN Kraków; Łachecka Helena, Tow. Narciarskie Mościce; Machowski Marian, TTN Kraków; dr Madeyski Zbigniew, PTN Przemyśl; Malis Tadeusz, SN KS „Stadion" Chorzów; Marek Wacław, SN „Chorzowianka" Chorzów; Masłyk Rudolf, PTN Przemyśl; Merlińska-Welzel Maria, SN PTT Zakopane; Merta Stanisław, SN PTT Biała; por. Męcik Stanisław, SN WKS „Gryf" Toruń; inż. Morsztynkiewicz Helena, SN PTT Warszawa Morsztynkiewicz Ludwik, SN PTT Warszawa; Mucharski Stanisław, PTN Przemyśl; Nehring Edward, SN PTT Warszawa; Nehringowa Zofia, SN PTT Warszawa; Pabudzińska Zofia, WKN Warszawa; Pacyna Tadeusz, „Skimka" Kraków; ppłk. dypl. Pelc Stanisław, SN WKS „Prosna" Kalisz; Pełczyński Stefan, SN PTT Zakopane; Pendrys Ignacy, TTN Kraków; Pendrysowa Stanisława, TTN Kraków; inż. Przybyłowski Władysław Jerzy, SKN Katowice; por. Rachel Franciszek, PTN Przemyśl; inż. Ramza Tadeusz, TTN Kraków; mgr Robinsohn Erwin, ŻTTN „Makkabi" Bielsko; Rudnicki Stanisław, SN PTT Warszawa; dr Schinagel Raul, SN ŻKS „Makkabi" Kraków; Semilski Władysław, WKN Warszawa; Sędzimir Barbara, SN PTT Zakopane; Sonderling Zygfryd, ŻTTN „Makkabi" Bielsko; Stawiarska Stefania, niestowarzyszona; Stolarz Tadeusz, TTN Kraków; Sykutowski Franciszek, SN P. T. Kraj. Warszawa; Szkólnik Mieczysław, SN PTT Zakopane; por. Sznajder Tadeusz, SN WKS „Prosna" Kalisz; Szumański Tadeusz, SKN Katowice; inż. Śledziński Tadeusz, Tow. Narciarskie Mościce; dr Tislowitz Józef, TTN Kraków; inż. Twardo Stanisław, SN PTT Warszawa; Ustupska Krystyna, SN AZS Kraków; por. Witkowski Edmund, PTN Przemyśl; mjr. Witkowski Jan Stefan, SN WKS „Cuiavia" Włocławek; inż. Wojnar Józef, SN PTT Drohobycz; Wojnarowa Hermina, SN PTT Drohobycz; Wolski Władysław, SN PTT Sosnowiec; mjr Wrona Franciszek, SN WCKS „Ognisko" Jarosław; Wysocki Tadeusz, SN PTT Tarnów; Zabłocki Paweł, TTN Kraków; Załuska Janusz, SN AZS Warszawa; Zamowski Stanisław, WKN Warszawa;

Zeitinger Walter, ŻTTN „Makkabi“ Bielsko.; Zeitingerowa-Weiss Olga, ŻTTN „Makkabi“ Bielsko; płk. dypl. Zieleniewski Tadeusz, SN PTT Warszawa; Zylberman Leopold, TKN Kraków; por. Żarski Hipolit, niestowarzyszony.

STATYSTYKA ODZNAKI GÓRSKIEJ

ilość odznak przyznanych w poszczególnych sezonach i stopniach.

Sezon	Ogółem odznak	Złotych	Srebrnych	Brązowych	Stowarzyszeni	Niestowarzysz.	Mężczyźni	Kobiety
1932/33	517	—	—	517	384	133	412	105
1933/34	1098	—	199	899	638	460	912	186
1934/35	1667	127	320	1220	968	699	1416	251
1935/36	1108	110	235	763	729	379	957	151
Razem za 4 lata	4390	237	754	3399	2719	1671	3697	893

V. NARCIARSTWO NA NIŻU

NARCIARSTWO NIZINNE

Polski Związek Narciarski przykłada wielką wagę do postępu narciarstwa nizinnego. Jest to dziedzina niedostatecznie jeszcze rozwinięta, a mająca doniosłe znaczenie w całokształcie pracy narciarskiej w Polsce. Ogromna większość Rzeczypospolitej Polskiej rozciąga się **na obszarach nizinnych,** na których występują zimową porą obfite nieraz opady śnieżne. Głęboka i długotrwała pokrywa śnieżna zalegająca niziny, utrudnia normalne życie ludności, a rzadka sieć komunikacyjna tudzież **nieznajomość użycia nart** unieruchamiają ludzi po mieszkaniach, w dusznych izbach. Cierpi na tym także ogólne wychowanie fizyczne, a wspaniałe **wartości pory zimowej dla sportu i turystyki** — pozostają przeważnie bez wykorzystania na nizinach kraju.

Początkowy rozwój narciarstwa w Polsce szedł **głównie w kierunku narciarstwa górskiego,** podobnie jak we wszystkich krajach środkowej Europy. Szkolenie narciarzy uwzględniało przede wszystkim elementy techniki jazdy na nartach w górach, a zawody sportowe tudzież wycieczki turystyczne ograniczały się przeważnie do obszaru Karpat i Tatr, oraz do terenów o bogatej rzeźbie, umożliwiającej większe podejścia i poważniejsze zjazdy. Wielkie i nader cenne atrakcje tkwiące w różnych postaciach narciarstwa górskiego sprawiły, że skupiło ono na sobie **całe niemal zainteresowanie** miłośników narciarstwa. Dlatego też, nawet **daleko od gór zamieszkali narciarze** przyzwy-

czaili się do myśli, że tylko w górach można uprawiać narciarstwo i nie szukali dlań innych możliwości. **Odłogiem leżała dziedzina narciarstwa nizinnego**, mogąca stanowić dla przeważnej części mieszkańców kraju przedmiot zainteresowania, **zarówno praktycznego, jak też sportowego.**

Energiczna propaganda narciarstwa w Polsce sprawiła, że w całym kraju, w najbardziej nawet od gór oddalonych miejscowościach, powstały z biegiem czasu **liczne towarzystwa narciarskie**, które w liczbie przeszło dwustu należą do Polskiego Związku Narciarskiego. Praca przeważnej części tych organizacyj jest utrudniona z **powodu odległości od terenów górskich i konieczności odbywania dalekich przejazdów**, co jest czynnikiem hamującym szybki rozwój narciarstwa. Zwrot więc ku narciarstwu nizinnemu, obok dalszego kultywowania narciarstwa górskiego, jest uzasadniony specyficznymi warunkami i możliwościami rozwoju narciarstwa w Polsce. Narciarstwo zaś nizinne nie jest bynajmniej żadną nowością w świecie. Jest to **jedna z najstarszych form uprawiania tego wspaniałego sportu.** W krajach skandynawskich, a **zwłaszcza w Finlandii** osiągnęło narciarstwo nizinne doskonały poziom, przynosząc wielki pożytek dla ludności oraz **korzyść dla sportu i ogólnego wychowania fizycznego.**

ORGANIZOWANIE NARCIARSTWA NIZINNEGO W P. Z. N.

Polski Związek Narciarski upatruje swe zadanie w **harmonijnym i równomiernym rozwoju całego narciarstwa**, a więc zarówno w kierunku sportowym i turystycznym, jak też narciarstwa górskiego oraz **nizinnego.** Mając te zadania na widoku oraz inne szersze osiągnięcia, które z tych zadań wynikają — przystąpił PZN przed pięciu laty — przy współpracy z miarodajnymi czynnikami, do krzewienia narciarstwa nizinnego. Celem organizacyjnego ujęcia tego zagadnienia utworzona została **Komisja Narciarstwa Nizinnego PZN.** Na siedzibę Komisji wybrano Warszawę, stwarzając przez to dogodny punkt centralny dla poczynań w zakresie narciarstwa nizinnego.

Zadania Komisji Narciarstwa Nizinnego polegają na: a) szkoleniu zastępów narciarzy nizinnych, b) pouczaniu o sposobach domowego wyrobu nart nizinnych, c) inicjowaniu imprez sportowych, propagujących narciarstwo nizinne, d) sprawowaniu ogólnego kierownictwa i nadzoru nad rozwojem narciarstwa nizinnego, e) intensywnym krzewieniu tudzież stwarzaniu korzystnych warunków dla ciągłego postępu narciarstwa nizinnego. W wyniku tej pracy, wspomaganej wydatnie przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego — narciarstwo nizinne zostało zaszczepione, a konieczność jego uprawiania została uznana jako doniosły postulat. Dzięki temu też stworzone zostały warunki w których władze Polskiego Związku Narciarskiego mogły uznać za wskazane wprowadzenie nowych czynników, mających stać się bodźcami intensywniejszego rozwoju narciarstwa nizinnego.

Obok więc akcyj dotychczasowych prowadzonych przez Komisję Narciarstwa Nizinnego PZN jak: kursy dla instruktorów narciarstwa nizinnego, kursy domowego wyrobu nart, obok imprez sportowych z marszem narciarskim Wilno-Zułów na czele — wprowadza Polski Związek Narciarski od początku sezonu 1936/7 nowe instytucje a w szczególności

a) przystosowanie Odznaki za Sprawność PZN do potrzeb narciarstwa Nizinnego,

b) specjalną „Odznakę Nizinną“ jako konkurencję powszechną dla narciarzy, uprawiających sport na niżu.

PRZYSTOSOWANIE ODZNAKI ZA SPRAWNOŚĆ DO POTRZEB NARCIARSTWA NIZINNEGO

Sezon 1936/7 będzie jedenastym rokiem funkcjonowania „Odznaki za Sprawność Polskiego Związku Narciarskiego“. Dotychczasowe doświadczenia wykazały, że in-

Tabela warunków zdobycia odznaki za sprawność P. Z. N. w terenach nizinnych dla narciarzy ponad 18 lat (cz. I)

Nr. konkurencji	Rodzaj konkurencji o odznakę		Odznaka brązowa					Odznaka srebrna		
			18–31 lat	32-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60 lat i więcej	18–31 lat	32-39 lat	40-49 lat
1	Bieg 12—18 km. Należy osiągnąć czas:	12 km:	1:25:48	1:28:42	1:31:54	1:39:42	1:50:24	1:08:24	1:14:06	1:17:54
		15 km:	1:48:00	1:51:48	1:55:40	2:09:24	2:33:36	1:27:24	1:34:42	1:39:30
		18 km:	2:10:30	2:15:24	2:19:48	2:46:42	3:16:48	1:47:42	1:56:48	2:02:30
2	Bieg 30 km. Należy osiągnąć czas:		3:44:00	3:50:00	3:59:00	4:45:00	5:35:00	3:02:30	3:19:30	3:31:00
3	Bieg 50 km. Należy osiągnąć czas:		6:44:00	6:56:00	7:09:00	8:48:00	10:18:00	5:13:30	5:44:00	6:08:00
4	Powtórzenie norm niższego stopnia		—	—	—	—	—	Trzykrotne powtórzenie norm dla odznaki brązowej		

Tabela warunków zdobycia odznaki za sprawność P. Z. N. w terenach nizinnych dla narciarzy ponad 18 lat (cz. II).

Nr. konkurencji	Rodzaj konkurencji o odznakę		Odznaka srebrna		Odznaka złota				
			50-59 lat	60 lat i więcej	18-31 lat	32-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60 lat i więcej
1	Bieg 12—18 km. Należy osiągnąć czas:	12 km:	1:25:30	1:31:12	0:57:00	1:08:24	1:14:06	1:21:42	1:25:30
		15 km:	1:49:12	1:56:18	1:12:36	1:27:24	1:34:42	1:44:30	1:49:00
		18 km:	2:16:08	2:25:18	1:29:48	1:47:42	1:56:36	2:09:36	2:16:48
2	Bieg 30 km. Należy osiągnąć czas:		3:55:00	4:07:00	2:32:30	3:02:00	3:20:00	3:36:00	3:55:00
3	Bieg 50 km. Należy osiągnąć czas:		6:52:00	7:12:00	4:22:00	5:13:00	5:47:00	6:28:00	6:52:00
4	Powtórzenie norm niższego stopnia		Trzykrotne powtórzenie norm dla odznaki brązowej		Trzykrotne powtórzenie norm dla odznaki srebrnej				

stytucja tej odznaki cieszy się bardzo dużym powodzeniem także na nizinach Polski, gdzie jednak występują trudności wyznaczenia trasy zgodnej z regulaminem Odznaki za Sprawność (podbiegi i zjazdy). Mając więc na uwadze potrzeby rozwojowe narciarstwa nizinnego, oraz chcąc udostępnić konkurencję o Odznakę za Sprawność PZN dla narciarzy zamieszkałych na niżu, Komisja Sportowa PZN wprowadziła przystosowanie regulaminu odznaki za sprawność PZN do potrzeb narciarstwa nizinnego — z ważnością od początku sezonu 1936/7.

Szczegółowe postanowienia w tej sprawie są następujące:

1) Zasadniczy regulamin odznaki za sprawność PZN obowiązuje bezwzględnie w całości, z wyjątkiem norm wyszczególnionych poniżej:

a) Trasy biegów muszą być dokładnie wymierzone i wyznaczone, przy czym start i meta muszą znajdować się w jednym miejscu. W terenie nizinnym, trasy winny być prowadzone naturalnie, t.j. bez sztucznego wyszukiwania podejść i zjazdów. Dopuszczalna jest trasa całkowicie płaska, a włączanie urozmaiceń terenu jest zalecone.

b) Za trasę nizinną może być uznana: 1) trasa, która na przestrzeni 12 km nie wykazuje więcej jak 80 metrów różnicy poziomów (liczone tylko podejścia), 2) trasa, która na przestrzeni 15 km nie wykazuje więcej jak 100 metrów różnicy poziomów (liczone jak wyżej); 3) trasa, która na przestrzeni 18 km nie wykazuje więcej, jak 120 metrów różnicy poziomów (liczone jak wyżej); 4) trasa, która na przestrzeni 30 km nie wykazuje więcej jak 150 m różnicy poziomów (liczone j. w.); 5) trasa, która na przestrzeni 50 km nie wykazuje więcej jak 180 metrów różnicy poziomów (liczone j. w.).

c) O nizinnym charakterze trasy orzekają zasadniczo organizatorzy prób o Odznakę za Sprawność. Jednakże Komisji Sportowej PZN przysługuje prawo uznania każdej trasy za trasę nizinną na podstawie przedłożonych danych, oraz prawo zastosowania wymaganych norm czasowych.

d) Na trasach uznanych za trasy nizinne obowiązują odrębne normy minimów czasowych dla narciarzy w wieku powyżej 18 lat, według załączonej tabeli (strony: 248 i 249).

e) Wszystkie trasy dla narciarek, wszystkie trasy dla młodzieży, wszystkie trasy dla biegów wojskowych ze strzelaniem — mogą być w terenie nizinnym prowadzone jako płaskie, przy czym jednak normy minimów czasowych dla uczestników tych prób (zawarte w regulaminie Odznaki za Sprawność PZN) pozostają bez zmiany.

2) Zasadnicze »**wskazówki oficjalne**« Komisji Sportowej PZN do urządzania zawodów o Odznakę za Sprawność obowiązują bezwzględnie w całości, z poniższymi uzupełnieniami:

a) Organizatorzy winni dokładać starań, aby w próbach o Odznakę za Sprawność PZN urządzanych w terenie nizinnym, startowano — o ile możności — na nartach typu nizinnego według wzoru zaleconego przez Komisję Narciarstwa Nizinnego PZN.

b) Trasy nizinne należy tyczyć zgodnie z charakterem narciarstwa nizinnego, a w szczególności: 1) włączać długie, płaskie odcinki, 2) nie unikać lasu i krzaków, 3) wyłączać niebezpieczeństwa i większe przeszkody, 4) wyzyskiwać podejścia i zjazdy (wzgórki, wały, szerokie rowy itp.), 5) pętle dla tras zakładać szeroko i nie kluczyć. Należy założyć dobry tor i przetrzeć ślad dla kijków. Przy tyczeniu należy unikać przekraczania torów kolejowych.

c) Organizatorom zaleca się zachowanie szczególnej ostrożności w czasie mgły lub zadymki, kiedy niebezpieczeństwo zbłądzenia jest duże. Zaleca się także unikanie przejścia trasy po lodzie jezior i rzek niedostatecznie zamarzłych. Bezpośrednio po starcie ostatniego uczestnika winien wyruszyć kilkuosobowy zespół zamykający bieg — i przejść całą trasę.

3) Wszystkie **przepisy manipulacyjne** a w szczególności: wypełnianie zapisów startowych, sporządza-

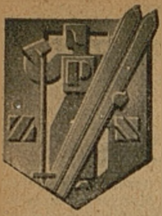
nie protokołów zawodów o Odznakę za Sprawność oraz wszystkie wskazane terminy — pozostają w mocy zgodnie z zasadniczym regulaminem.

NARCIARSKIE PRZEMARSZE NA NIZINACH

Najcenniejszą formą narciarstwa nizinnego są **dalekie pochody** łączące w sobie **pierwszorzędne wartości sportowe** z możliwościami rozwoju **turystyki narciarskiej i krajoznawstwa** na nizinach w porze zimowej.

Pozornie tylko wydaje się, że trudno jest doszukać się w narciarstwie nizinnym szczególnych atrakcyj sportowych. W rzeczywistości tak nie jest, gdyż **narciarstwo nizinne ma niezaprzeczone walory** i przy prawidłowym uprawianiu dostarczyć może pełnego zadowolenia sportowego i wielkiej radości. Pochody na nartach po rozległych przestrzeniach nizin, wykonywane z **poczuciem rytmu i wydajności różnorodnych narciarskich kroków, tempo,** jakie w tych pochodach może być rozwijane, **dalekobieżny charakter rajdów nizinnych,** wyrabiający **terenoznawstwo i orientację, zaprawa fizyczna i hart ducha,** jakie są potrzebne dla odbywania dalekich pochodów — oto kilka tylko czynników, które obok przebywania w mroźnym, zdrowym powietrzu stanowią **niezrównane dla każdego sportowca wartości nizinnego narciarstwa.**

Z intensywnego uprawiania narciarskich przemarszów na nizinach odnosi korzyść **kierunek sportowy,** gdyż narciarz dobrze zaprawiony na nizinach bez trudu opanuje czynniki jazdy górskiej a osiągnąć może bardzo **poważne rezultaty w zawodach narciarskich programu klasycznego,** a zwłaszcza w biegach długodystansowych. Poza tym rozpowszechnienie narciarstwa nizinnego wśród sportowców mieszkających na niżu Polski, odegra ogromną rolę **propagandy używania nart przez miejscową ludność.** Po zaznajomieniu się z narciarstwem będzie ona mogła szybciej i łatwiej wykonywać swą pracę, młodzież będzie mogła łatwiej i zdrowiej docierać do odległych nieraz szkół, liczni funkcjonariusze będą mogli lżej pełnić swą służbę itd. Dlatego też rozwój narciarstwa nizinnego a zwłaszcza dalekich przemarszów ma szczególnie ważne **uzasadnienie społeczne.**



Wzór, wykonanie i sprzedaż „Nizinnej Odznaki PZN“ są zastrzeżone wyłącznie dla Polskiego Związku Narciarskiego i zostały zgłoszone do Urzędu Patentowego, celem uzyskania świadectwa ochronnego.

Odznaki nabywać mogą tylko uprawnieni i to jedynie w Polskim Związku Narciarskim — Kraków, ul. Piłsudskiego 13.

Przeciwko osobom lub firmom podrabiającym lub sprzedającym Nizinną Odznakę PZN — wystąpi Polski Związek Narciarski na drogę sądową.

NIZINNA ODZNAKA PZN.

Wszyscy narciarze i wszystkie narciarki mieszkający na niżu, winni ubiegać się o uzyskanie Nizinnej Odznaki PZN. Jest to zaszczytne wyróżnienie przyznawane przez Polski Związek Narciarski za pracę około krzewienia i czynnego uprawiania narciarstwa nizinnego.

Możliwie jak największa ilość Nizinnych Odznak PZN zdobytych przez polskich narciarzy, będzie świadczyć najlepiej o zrozumieniu doniosłości narciarstwa nizinnego, jako ważnej gałęzi narciarstwa oraz da świadectwo kulturze fizycznej ogółu narciarzy.

Normy zdobycia Nizinnej Odznaki PZN są przystępne i dostosowane do warunków wieku oraz płci. Odznaka nie ma założeń rekordowych, natomiast wymaga spokojnej pracy i miarowego wysiłku, tudzież sprawności do jak najpóźniejszego wieku poszczególnych jednostek. Początek zdobycia odznaki jest bardzo łatwy, zdobyć więc odznakę brązową i przejść wszystkie stopnie Nizinnej Odznaki PZN aż do stopnia złotego, może i powinien prawie każdy narciarz i prawie każda narciarka.

REGULAMIN
NIZINNEJ ODZNAKI PZN

Ustalony przez Zarząd Główny PZN w Krakowie dnia 2. XII. 1936 r.

I. PRZEPISY OGÓLNE

§ 1. W dążeniu do stałego rozwoju narciarstwa nizinnego w Polsce — nadaje Polski Związek Narciarski wszystkim czynnym narciarkom i narciarzom, spełniającym wymagania niniejszego regulaminu — specjalną odznakę pod nazwą: „Nizinna Odznaka PZN". Jest to wyróżnienie za czynne uprawianie i krzewienie narciarstwa nizinnego.

§ 2. Nizinna Odznaka PZN ma na celu:

a) rozpowszechnianie używania nart jako środka komunikacji na nizinach Polski — w porze zimowej,

b) zachętę do utrzymania marszowej sprawności narciarskiej u narciarek i narciarzy — do najpóźniejszego wieku,

c) obudzenie i utrzymanie trwałego zainteresowania dla dalekobieżnej turystyki narciarskiej i zimowego terenoznawstwa na nizinach Polski.

§ 3. Terenem, na którym ubiegać się można o Nizinną Odznakę PZN są obszary nizinne całej Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności te obszary, gdzie są możliwe dalekie pochody na nartach, bez konieczności pokonywania poważniejszych wzniesień i odbywania większych zjazdów. Wyłączone są od możliwości ubiegania się o Nizinną Odznakę: tereny Podkarpacia i Karpat (cały obszar Polski na południe od linii kolejowej: Zebrzydowice—Katowice—Kraków—Przemyśl—Lwów—Halicz i dalej rzeką Dniestr do granicy państwa) oraz właściwy obszar Gór Świętokrzyskich.

§ 4. Do ubiegania się o Nizinną Odznakę PZN uprawniony jest każdy obywatel Polski, niepozbawiony sądownie praw i nie zdyskwalifikowany za przekroczenia sportowe przez PZN — zarówno zrzeszony jak i niezrzeszony.

Ubiegający się o Odznakę Nizinną musi mieć ukończony przynajmniej siedemnasty rok życia i winien być zbadany przez lekarza przed rozpoczęciem ubiegania się o odznakę w każdym sezonie.

Polski Związek Narciarski może odmówić nadania odznaki względnie pozbawić prawa jej posiadania te osoby, które spełniają wprawdzie wymagania niniejszego regulaminu, ale które: a) działają na szkodę Polskiego Związku Narciarskiego lub narciarstwa, b) którym udowodniono przekroczenia natury etycznej, c) które zostały dożywotnio zdyskwalifikowane.

§ 5. Na zlecenie Zarządu Głównego — kierownictwo instytucją Nizinnej Odznaki PZN należy w całości do Komisji Narciarstwa Nizinnego PZN, która:

a) przeprowadza weryfikację i przydziela odznaki,
b) prowadzi ewidencję osób ubiegających się o odznakę,
c) czuwa, by odznaka była zawsze wysoko ceniona wśród ogółu,
d) czuwa, by warunki uzyskiwania odznaki były zawsze stwierdzane w sposób rzetelny,
e) dba o to, aby normy ubiegania się o odznakę, były stale dostosowane do rozwoju i potrzeb narciarstwa nizinnego.

Orzeczenia Komisji Narciarstwa Nizinnego PZN w sprawie Nizinnej Odznaki PZN tudzież interpretacja niniejszego regulaminu przez Komisję — są ostateczne i nie ma od nich odwołania.

§ 6. Odznaka ma jedną kategorię i trzy stopnie: 1) brązowy, 2) srebrny i 3) złoty. Rysunek odznaki wszystkich stopni jest jednakowy. Odznakę nosi się tylko przy ubiorze narciarskim (na lewej piersi). Przy ubiorach cywilnych dopuszczona jest miniatura odznaki. Wolno nosić odznakę tylko najwyższego posiadanego stopnia.

Odznakę zdobywa się według kolejności stopni, które nie mogą być przeskakiwane. Poszczególne stopnie odznaki zdobyć można tylko raz w roku narciarskim liczonym od 15. listopada do 1. kwietnia. Zdobywanie odznaki rozpoczyna się od stopnia brązowego.

Nizinnych Odznak PZN nie wolno wymieniać na żadne inne odznaki, ani też pozbywać w jakikolwiek sposób —

pod rygorem unieważnienia wyniku uprawniającego do posiadania odznaki.

§ 7. Posiadacz Nizinnej Odznaki PZN otrzymuje od Polskiego Związku Narciarskiego legitymację stwierdzającą uprawnienie do posiadania odznaki oraz określenie stopnia. Posiadanie odznaki bez równoczesnego wykazywania się ważną legitymacją jest niedopuszczalne.

Nazwiska odznaczonych i ich przynależność klubowa podawane będą do ogólnej wiadomości specjalnym komunikatem weryfikacyjnym Komisji Narciarstwa Nizinnego PZN wraz z wyszczególnieniem numeru legitymacji oraz numeru ewidencji. Podawane będą także nazwiska niezrzeszonych. Nazwiska osób, które zdobędą odznakę trzeciego stopnia (złotą) podawane będą w „Informacyjnym Kalendarzu Narciarskim PZN“.

II. SPOSÓB UBIEGANIA SIĘ O NIZINNĄ ODZNAKĘ P. Z. N.

§ 8. Podstawą ubiegania się o Nizinną Odznakę PZN są stwierdzone według niniejszego regulaminu — punktowane przemarsze, odbywane w terenie nizinnym, na nartach typu nizinnego. Przemarsze mogą być odbywane:

a) na ustalonych trasach, których spis stanowi integralną część niniejszego regulaminu,

b) na trasach dowolnych według postanowień § 10.

§ 9. Ustalone trasy przemarszów ogłaszane są co roku przez Komisję Narciarstwa Nizinnego PZN jako uzupełnienie niniejszego regulaminu i mogą być co roku zmieniane. Obowiązuje dokładne i całkowite przejście podaną trasą, w dowolnym czasie, tak jednak, aby dzienny przemarsz wynosił co najmniej 25 km. Kierunek pochodu t.j. wybór miejsca startu przemarszu jest dowolny.

§ 10. Dowolne trasy przemarszów mogą być projektowane przez ubiegających się i muszą odpowiadać następującym warunkom:

a) trasa dowolna nie może mierzyć mniej niż 50 km,

b) trasa dowolna nie może prowadzić na przestrzeni dłuższej jak 5 km wzdłuż toru kolejowego i uczęszczanych szlaków drogowych,

c) trasa dowolna musi mieć prócz punktu wyjścia i mety — co najmniej trzy etapy na każdych 50 km po drodze, celem stwierdzenia przemarszu.

Dowolne trasy przemarszów winny być projektowane na przełaj tak jednak, by łączyły osiedla i uwzględniały miejscowości o charakterze turystycznym, zabytkowym, historycznym, krajoznawczym itd.

Dzienny przemarsz trasą dowolną wynosić musi co najmniej 25 km. Kierunek pochodu t.j. wybór miejsca startu przemarszu jest dowolny.

§ 11. W przemarszach ważnych dla punktacji muszą brać udział przynajmniej trzyosobowe zespoły, przy czym przynajmniej dwie z nich muszą otrzymać równoczesne zaświadczenie na mecie. Wybór terminów przemarszów jest dowolny zależnie od istniejących warunków atmosferycznych. W wypadkach, kiedy do tego zmuszają warunki śnieżne — narty mogą być odpięte, jednak na przestrzeni nie większej niż jedna szósta całej długości przemarszu. Używanie — poza marszem narciarskim lub częściowo pieszym — jakichkolwiek innych środków lokomocji, unieważnia wynik.

§ 12. Odznakę danego stopnia zdobywa się, o ile wszystkie odbyte w ciągu jednego i tego samego sezonu przemarsze zaprotokołowane, potwierdzone oraz zweryfikowane — dają sumę punktów, która równa się lub przewyższa normę wynoszącą:

a) dla odznaki brązowej — 200 punktów,

b) dla odznaki srebrnej (mogą zdobyć tylko posiadacze odznaki brązowej) — 300 punktów;
posiadacze odznaki brązowej mogą zdobyć odznakę srebrną także przez dwukrotne jeszcze (ogółem trzykrotne) powtórzenie norm wymaganych dla odznaki brązowej, przy czym zdobywać ją mogą w ciągu wielu sezonów a przerwy całych sezonów są dopuszczalne.

c) dla odznaki złotej (mogą zdobyć posiadacze odznaki srebrnej) — 400 punktów;
posiadacze odznaki srebrnej mogą zdobyć

odznakę złotą także przez dwukrotne jeszcze (ogółem trzykrotne) powtórzenie norm wymaganych dla odznaki srebrnej, przy czym zdobywać ją mogą w ciągu wielu sezonów, a przerwy całych sezonów są dopuszczalne;

posiadacze odznaki brązowej zdobyć mogą odznakę złotą przez ośmiokrotne jeszcze (ogółem dziewięciokrotne) osiągnięcie norm wymaganych dla odznaki brązowej, przy czym zdobywać ją mogą w ciągu wielu sezonów a przerwy całych sezonów są dopuszczalne.

O ile w ciągu jednego sezonu wymagana norma nie została osiągnięta lub powtórzenie nie powiodło się — punkty nie zostaną zaliczone w przyszłym sezonie.

§ 13. Zasadnicza punktacja przemarszów zależna jest od ich długości w kilometrach, przy czym za każdy skończony kilometr wykonanego całego przemarszu liczy się dwa punkty. Długość przemarszów oblicza się na mapie w linii powietrznej od punktu startu do punktu mety z uwzględnieniem wyznaczonych etapów. Ustalone trasy przemarszów, mają z góry określoną punktację, natomiast punktację tras dowolnych oblicza i ustala definitywnie Komisja Narciarstwa Nizinnego.

§ 14. W zależności od płci i wieku ubiegających się o odznakę — ustalona punktacja przemarszów ulega zmianie przez uwzględnienie t. zw. „współczynnika osobistego" każdego uczestnika.

Współczynnik ten wynosi w sezonie 1936/7:

Urodzeni	Mężczyźni	Współczynnik
1917—1919	17—19 lat	1,2
1907—1916	20—29 lat	1,
1897—1906	30—39 lat	1,1
1887—1896	40—49 lat	1,2
1886—i dawn.	50 i wyżej	1,4

Urodzone	Kobiety	Współczynnik
1917—1919	17—19 lat	1,3
1907—1916	20—29 lat	1,2
1897—1906	30—39 lat	1,3
1887—1896	40—49 lat	1,5
1886—i dawn.	50 i wyżej	1,7

Punktacja danego przemarszu, wymnożona przez współczynnik osobisty danego uczestnika — daje notę ostateczną przemarszu ważną dla weryfikacji. (Żadnych innych współczynników i premij, prócz wymienionego wyżej współczynnika osobistego — nie wolno stosować).

W razie stwierdzenia, że w ciągu jednego i tego samego sezonu — ubiegający się o Odznakę Nizinną PZN powtórzył przejście raz już dokonane w całości lub części, wtedy ilość punktów przypadająca na przestrzeń powtórzoną ulega zmniejszeniu o połowę. Przy trzecim powtórzeniu dana ilość punktów zmniejszona będzie o 75%, a przy czwartym nie będzie w ogóle liczona.

§ 15. Każdy narciarz zamierzający ubiegać się o Nizinną Odznakę PZN winien nabyć za pośrednictwem Komisji Narciarstwa Nizinnego względnie ustalonych przez nią zbiornic — „książeczkę marszową" w cenie 30 groszy i wypełnić wszystkie wymagane rubryki, oraz zbierać w czasie przemarszów wszystkie dane stwierdzające prawidłowość każdego przemarszu: na starcie, mecie, oraz we wszystkich punktach etapowych.

Książeczki przemarszów zawierają szczegółowe przepisy oraz „wskazówki oficjalne" Komisji Narciarstwa Nizinnego dotyczące urządzania przemarszów oraz sposobu zbierania potwierdzeń.

Po zakończeniu sezonu należy przesłać książeczki przemarszów najpóźniej do 15-go kwietnia każdego roku pod adresem Komisji Narciarstwa Nizinnego, która dokonuje weryfikacji i zawiadamia pocztówkami ubiegających się, jednakże tylko o zdobyciu odznaki. Zweryfikowane książeczki mogą być odesłane ubiegającym się za zwrotem kosztów, i mogą służyć dla dalszego ubiegania się o wyższe stopnie Odznaki Nizinnej PZN.

§ 16. Do stwierdzania wszystkich danych dotyczących przemarszów dokonanych przez danego ubiegającego się o Nizinną Odznakę PZN upoważnieni są:

a) wszyscy sędziowie Polskiego Związku Narciarskiego znajdujący się na oficjalnej liście sędziów PZN i mieszkający na terenie dokonywanych przemarszów,

b) wszystkie zarządy Okręgów Narciarskich PZN,

c) wszystkie zarządy Towarzystw, Klubów i Sekcyj zrzeszonych w PZN, a mających swe siedziby na nizinach, w pobliżu tras danych przemarszów,

d) wszyscy powiatowi komendanci wychowania fizycznego i PW wzdłuż tras przemarszów,

e) wszystkie komendy Związku Strzeleckiego, mające swe siedziby w pobliżu tras przemarszów.

Ponadto — w razie potrzeby i niemożności innego potwierdzenia — mogą stwierdzać prawdziwość danych: władze administracyjne, posterunki Policji Państwowej, Urzędy Pocztowe, zawiadowcy stacyj kolejowych oraz sołtysi — wzdłuż tras danych przemarszów.

III. PRZEPISY PORZĄDKOWE

§ 17. Konkurencja o Nizinną Odznakę PZN oddana jest przez Związek pod opiekę wszystkim Towarzystwom zrzeszonym w PZN, oraz wszystkim instytucjom związkowym. Wszystkie Towarzystwa związkowe mają prawo organizowania przemarszów, jednakże prawo to może być cofnięte, a Towarzystwo, które działa niewłaściwie — może być ukarane.

Polski Związek Narciarski zleca swym członkom w każdym środowisku baczenie, czy Odznaka noszona jest przez uprawnionych. Winni przekroczenia zostaną ukarani, względnie pociągnięci do odpowiedzialności za pośrednictwem miarodajnych czynników.

§ 18. Komisja Narciarstwa Nizinnego ogłasza co roku przed każdym sezonem: a) spis ustalonych tras przemarszów, który stanowi część niniejszego regulaminu oraz: b) wskazówki dotyczące ubiegania się o odznakę (załączane w książeczkach przemarszów). Wskazówki te uzupełniają i interpretują niniejszy regulamin, oraz zawierają wymagania Komisji Narciarstwa Nizinnego odnośnie sposobu urządzania przemarszów, zbierania potwierdzeń i weryfikacji wyników.

§ 19. Cena odznaki wynosi: dla stowarzyszonych — odznaka brązowa i srebrna 1 zł odznaka złota 1.50 zł. Dla niestowarzyszonych — odznaka brązowa i srebrna 1.20 zł, odznaka złota 2 zł. Odznakę może nabyć tylko uprawniony i to wyłącznie w Polskim Związku Narciarskim.

§ 20. Przy osiągnięciu wyższego stopnia Nizinnej Odznaki PZN dawna odznaka może być zwrócona celem wymiany — za zwrotem kosztów. Zwracana odznaka nie może być zniszczona.

O wypadku zgubienia odznaki należy bezzwłocznie zawiadomić Komisję Narciarstwa Nizinnego, która fakt zguby ogłasza w komunikacie oficjalnym. W miejsce odznaki zgubionej może być wydana nowa po otrzymaniu kosztów. Odznaki stare lub zupełnie zniszczone mogą być również wymienione za zwrotem kosztów.

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE W SPRAWIE ODZNAKI NIZINNEJ P. Z. N. NA SEZON 1936/7

Cały sezon 1936/7 uważany jest odnośnie Nizinnej Odznaki PZN za **okres próbny**, w którym zbierane będą dane i doświadczenia, stanowiące podstawę dla **usprawnienia regulaminu odznaki w przyszłości**. Jednakże ci ubiegający się o Nizinną Odznakę PZN, którzy w sezonie 1936/7 **spełnią wymagane obecnym regulaminem warunki — otrzymają przypadające im odznaki** bez względu na to, czy dane normy będą obowiązywać w przyszłości.

Próbny okres 1936/7 r. winien być wykorzystany przez wszystkie Towarzystwa i instytucje PZN **celem zebrania i dostarczenia jak najwszechstronniejszych wniosków** oraz **celem szczegółowego opracowania spisu ustalonych tras przemarszów.**

Konkurencja o Odznakę Nizinną P. Z. N. w sezonie 1936/7 odbywać się będzie mogła **tylko na trasach dowolnych (§ 10 reg.)**; spis tras „ustalonych" zostanie opracowany na podstawie doświadczeń i ogłoszony w sezonie 1937/8.

VI. R Ó Ż N E

PORADNIK NARCIARSKI

EKWIPUNEK

Nieodzownymi składnikami sprzętu narciarskiego są: para nart z więżbami; para kijków z talerzykami, grotami i pętlami; smary do podchodzenia i zjazdu; plecak, nóż składany z narzędziami; okulary ochronne; apteczka; smar do butów; manierka. Ponadto dla wypraw wysokogórskich: raki, czekan, lina, kompas, mapy, latarka, kuchenka, zbiornik na paliwo.

Przydatnymi składnikami sprzętu są: foki; korek do smarów; warsztacik reparacyjny; zapas gwoździ, nitów, rzemieni, blachy i drutu; krawężniki przy nartach; puszki i woreczki; namiot lub płachta; koc lub worek do spania; mydło do smarów; klocki do rozpinania nart; w miarę możności: aparat fotograficzny, aneroid, lornetka, saganek lub kociołek i t. p.

Nieodzownymi składnikami oporządzenia są: Odzienie narciarskie; nakrycie głowy; sweter; wiatrówka; buty narciarskie; skarpety i pończochy wełniane; rękawice i łapawice; szal; bielizna; przybory toaletowe; portfel; legitymacja; „Kalendarz P. Z. N."; zegarek; agrafki i guziki; zapas sznurowadeł do butów.

Przydatnymi składnikami oporządzenia są: przybory do szycia; przybory do jedzenia, szkła zapasowe; (dla osób noszących okulary); podręcznik jazdy na nartach; spodnie wiatrówkowe; pantofle; krem przeciw opaleniu; torebka boczna na pasek; sprężyny zjazdowe; żelazko do smarów; kamaszki; w miarę możności: raczki, przód aluminiowy, młotek z narzędziami, lampa benzynowa i t. p.

NARTY

Przeciętnie używaną jest narta **typu „telemarkowego"**.

Wymagania ogólne: 1) prawidłowa forma, 2) symetria w osiach (narta niezwichrowana), 3) sprężystość dzioba, 4) sztywność tyłu, 5) prawidłowa strzałka ugięcia, 6) rowek przebiegający w osi.

Od **jakości drzewa** wymaga się: 1) mocy, 2) twardości, 3) elastyczności, 4) zwartości, 5) poprawnego przebiegu slojów, 6) braku sęków, 7) suchości, 8) lekkości. Najczęściej spotykanym materiałem jest: jesion, hickory, brzoza.

Rozmiary nart wybiera się stosownie do wagi, wzrostu, siły i stopnia techniki narciarza oraz terenu, w jakim będą używane. Przeciętnie wybiera się długość, mierząc w następujący sposób: Postawić nartę obok siebie i wyciągnąć rękę w górę — narty winny sięgać do przegubu dłoni. Początkujący winien wybrać narty nieco krótsze. Unikać nart zbyt wąskich.

Odrębnymi typami nart są: **biegowe, skokowe, zjazdowe, nizinne** itp.

Więżbę montuje się zgodnie z jej konstrukcją. Osie szczęk przypadają w pobliżu punktu ciężkości płozy (płoza zrównoważona w szczękach, unosi się nieco dziobem od poziomu w górę). Montować trzeba dokładnie — najlepiej przez fachowca — uważać, aby nie uszkodzić drzewa, śruby należy osadzać na wosku.

Dla celów zjazdowych w terenie wysokogórskim można chronić krawędzie nart t. zw. **„krawężnikami"** (kantami).

Są liczne ich rodzaje. Wymagania: 1) ostrość, 2) trwałość zamontowania, 3) minimalny wpływ na elastyczność (zwłaszcza u dzioba), 4) minimalny ciężar, 5) wielka trwałość, 6) łatwość naprawek. Montować trzeba bardzo troskliwie, równo, ciasno, — nie uszkadzać drzewa.

O narty należy dbać — utrzymywać je czysto, usuwać wilgoć, dość często **impregnować.** Pęknięcia i rysy trzeba od razu naprawiać. Po każdej skończonej jeździe należy narty **obetrzeć i wysuszyć** (opierać dziobami o podłogę) oraz prawidłowo rozpiąć. Krawężniki i części metalowe więżb winny być **chronione przed rdzą.**

Po sezonie należy: usunąć resztki smarów, metalowe części więżb i krawężników natłuścić, wierzchy nart odpowiednio zaopatrzyć (ewentualnie pokryć lakierem), narty spiąć i przechować w miejscu o równej temperaturze (dość chłodnej), przy dobrym przewiewie i niezbyt wielkim naświetleniu.

IMPREGNOWANIE NART

Impregnowanie nart ma na celu **uodpornienie drzewa w płozach.** Do impregnowania używa się **stosownego preparatu** (ter drzewny itp.) oraz płomienia. **Sposób impregnowania jest następujący:**

Na zupełnie suche i czyste powierzchnie ślizgowe nart nakłada się **preparat impregnacyjny** i równomiernie go rozprowadza. **Płomieniem lampy benzynowej** działającej pod ciśnieniem powietrza — nagrzewa się preparat, roztapia go aż do wrzenia i powoduje nasycanie drzewa. Nagrzewanie trzeba przeprowadzać **ostrożnie, aby nie zwęglić drzewa** — trzeba więc płomieniem poruszać stosunkowo szybko. Nadmiar topionego preparatu usuwa się szmatką lub papierem. Impregnowanie trwa w zależności od stopnia nasycenia drzewa od kilku do kilkunastu minut. Po skończonym zabiegu należy narty **przeczyścić wełnianą szmatką** i ochłodzić w miejscu pozbawionym kurzu.

Impregnowania nart dokonuje się **nie tylko przed sezonem, lecz także w czasie jego trwania,** w zależności od używania nart i jakości drzewa w płozach. **Narty nie impregnowane nie powinny być w ogóle używane.**

SMAROWANIE NART

Smarowanie nart ma na celu zwiększenie poślizgu nart przy zjeździe i chodzie po równym, oraz ułatwienie przy podchodzeniu. Niezliczona ilość preparatów smarowych dzieli się zasadniczo na: 1) **smary wyłącznie zjazdowe,** 2) **smary wyłącznie do podchodzenia,** 3) **smary kombinowane** ułatwiające równocześnie zjazd i podchodzenie. Najczęściej używanymi są smary kombinowane.

Zaleca się używanie smarów krajowych, których skala i jakość odpowiada wszelkim zapotrzebowaniom. Są one **tańsze, świeższe** (ważny warunek skuteczności smarów) oraz **przystosowane do warunków** śnieżnych i terenowych w Polsce. Smary wytwarzane w kraju zasługują na zaufanie a poparcie im udzielone przyczyni się do rozwoju tej gałęzi produkcji w Polsce.

Początkujący narciarze winni uprościć kwestię smarowania ograniczając się do bardziej znanych gatunków i dając pierwszeństwo smarom t. zw. uniwersalnym.

Przy wyborze smarów na dany dzień i turę trzeba brać pod uwagę: 1) ogólne warunki atmosferyczne i śnieżne, 2) szczegółowe warunki na trasie podejścia i zjazdu, 3) spodziewane różnice ośnieżenia, 4) spodziewane zmiany warunków atmosferycznych, 5) stromość trasy, 6) długotrwałość podchodzenia względnie zjazdu, 7) stopien naświetlenia trasy itp. Trafny wybór smarów jest **kwestią doświadczenia,** które należy stale gromadzić.

Technika smarowania opiera się w skrócie na następujących prawidłach: 1) zadecydować jakich smarów i w jakiej kolejności użyje się, 2) rowek i dziób smarować zawsze smarem zjazdowym, 3) ślizgi nart muszą być suche i czyste, 4) smaruje się na ogół dwukrotnie raz na podkład, drugi raz właściwym smarem kombinowanym (narty dobrze impregnowane — mogą być smarowane od razu smarem właściwym), 5) smaru podejściowego czy kombinowanego nie przypiekać ogniem lub żelazkiem, gdyż tracą właściwości podlepiające śnieg, 6) smary średniej twardości trzymają się lepiej na smarze zjazdowym (podkładowym), natomiast smary ciekłe, kładzie się wprost na należycie zaimpregnowaną płozę. Smary średniej twardości można nakładać grudkami i potem rozcierać, natomiast smary ciekłe muszą

być równomiernie rozłożone (gdyż grudki ich powodują lodzenie), 8) używanie płomienia do smarowania zaleca się tylko przy smarze podkładowym lub zjazdowym, natomiast smar właściwy winien być roztarty korkiem lub dłonią (lepiej dłonią), 9) po wysmarowaniu należy narty ochłodzić w miejscu bez wiatru i nie można ich kłaść od razu na śnieg.

Ogólną wytyczną przy smarowaniu może być reguła, że **smar podejściowy (właściwy) rozkłada się tym cieńszą warstwą i tym silniej ją rozciera, im bardziej śnieg jest zamrożony i sypki, a grubszą warstwą i mniej roztartą — im śnieg jest bardziej świeżo spadły, nawiany, lub odwilżowy.** Dziób smaruje się cieniej; pod więźbą daje się więcej smaru. **Stale należy mieć przy sobie parafinę,** celem regulowania smarowania, oraz zaradzenia brakom śliskości nart w terenie. Smary należy nosić **w osobnym woreczku,** a przechowywać w domu — w miejscu chłodnym.

Do smarowania przydatnymi są: lampa benzynowa, działająca pod ciśnieniem powietrza, nóż do usuwania smarów (w czasie pochodu), szmatka, żelazko do prasowania smarów, korek o dużej gładkiej powierzchni. **Do usuwania resztek smarów z rąk** używa się specjalnych preparatów mydlanych.

PORADNIK STOSOWANIA SMARÓW

Zestawienie poniższe ma **znaczenie orientacyjne.** Uwzględniono przede wszystkim **smary, wyrabiane w kraju.** Ze smarów, nadających się na podkład, wymienić należy „FF", „Kurier", „Odoskare", „Rekord" („podkładowy", „twardy", względnie „płynny"), „Haug" („Skareklister", „uniwersalny"), a ze smarów zagranicznych: „Klister", „Skare", „Tulla" i t. p.

Zastosowanie smarów właściwych, to jest skutecznych zarówno przy podchodzeniu i zjeździe, jest następujące:

Na śnieg świeży, suchy daje się: „Dagoń", „Haug" (uniwersalny, cienko gładko), „Rekord" („Uniwersalny" b. cienko, „Goldklister" cienko, „Medium" nieco grubiej), „Lepniak".

Przy śniegu świeżym, uporczywie lepiącym: „Haug“ („uniwersalny“ — b. cienko i b. gładko; tył i przód narty przetrzeć lekko Hauga „smarem zjazdowym“ lub parafiną), „Rekordem“ (uniwersalnym b. grubo i gładko, „Goldklistrem“ grubo i gładko, „Medium“ grubo).

Na śnieg suchy, puszysty: smarować „Rekordem“ (uniwersalnym b. cienko, „Goldklistrem“ b. cienko, „Miksem“ cienko — przy temperaturze do minus 10° C, „Medium“ cienko — przy temperaturze mroźniejszej), „Haugiem“ (uniwersalnym średnio grubo, dość gładko), ponadto „Kurierem“ lub „Gońcem“ dość cienko.

Na śnieg suchy i gipsowaty: smarować „Haugiem“ (uniwersalnym grubo, szorstko lub Hauga „lepniakiem“ na podkładzie uniwersalnego względnie „Haug-Skareklistru“ cienko), „Rekordem“ (uniwersalnym grubiej), „Goldklistrem“ (grubiej), „Miksem“ (grubo), „Włazolem“ roztartym z „Gońcem“.

Na śnieg suchy, zleżały: smarować „Rekordem“ (uniwersalnym cienko, „Goldklistrem“ cienko, „Miksem“ dość grubo, gładko i „Medium“ cienko), „Hauga“ (uniwersalnym grubo, szorstko, lub Hauga „Lepniakiem“ na podkładzie uniwersalnego lub „Skareklistru“ — cienko), ponadto „Odoskare“, „Goniec“ lub „Srebrny“.

Na śnieg suchy, t. zw. blaszkowaty: smaruje się „Rekordem“ (uniwersalnym cienko, „Goldklister“ cienko), „Haugiem“ (uniwersalny średnio grubo, dość gładko), ponadto „Kurier“, „Lepniak“ lub „Srebrny“.

Na śnieg suchy, drobnoziarnisty: smaruje się „Rekordem“ (uniwersalny bardzo cienko, „Goldklister“ b. cienko, „Klister“ b. cienko, „Miks“ — zależnie od temperatury dość grubo), lub „Haugiem“ (uniwersalnym średnio grubo, dość gładko), ponadto nadaje się „Odoskare“.

Na szreń: smaruje się „Hauga“ (uniwersalnym lub „Lepniakiem“ na podkładzie „Skareklistru“), „Rekordem“ (uniwersalnym b. grubo, „Skare“ grubo, mieszaniną „Klistru“ i „Skare“ z parafiną przy lepkich śniegach) oraz „Odoskare“.

Na śnieg odwilżowy: smaruje się „Rekordem“ (uniwersalnym, „Goldklister“, „Klister“, „Medium“, „Miks“—

przy czym grubość zależna jest od stopnia odwilży), „Haugiem“ (uniwersalnym cienko i gładko), ponadto „Dogoń“ lub „Włazol“.

Na śnieg odwilżowy, zleżały: smaruje się „Rekordem“ (uniwersalnym grubo, „Goldklistrem“ średnio grubo, „Klistrem“ średnio grubo, „Medium“ grubo, „Miksem“ b. cienko i rozetrzeć), „Haugiem“ („Skareklister“ cienko i gładko, pod wiązaniem grubiej), „Lepniak“ dość grubo.

Na odwilż zupełną lub firn: daje się „Haug“ („Skareklister“ cienko i gładko pod wiązaniem grubiej), lub „Rekord“ (uniwersalny, „Goldklister“, „Klister“, względnie „Skare“ — o ile śnieg jest bardziej przymrożony), ponadto „Odoklister“ i t. p.

Ze smarów zagranicznych, mających najpowszechniejsze zastosowanie wymienić należy norweskie: „Miks“ i „Medium“, „Oestbyeklister“, „Skare“, „Fińska Guma“ i t. p. przy czym użycie ich zbliżone jest do analogicznych smarów polskich.

FOKI

Celem łatwiejszego podchodzenia na dłuższych przestrzeniach, zwłaszcza **podczas wypraw turystycznych,** używa się coraz powszechniej t. zw. fok. Paski z futra foki przystosowane do rozmiarów nart obrócone włosem ku tyłom nart, mogą być albo **przylepiane, albo przypinane.**

Foki przylepiane winny mieć odpowiednio przygotowaną skórę. Przylepia się foki **na specjalnym smarze** (do przylepiania fok), a w pewnych wypadkach trzymają się foki na każdym niemal lepkim smarze. Przy nalepianiu fok, należy silnie naciągnąć fokę i mocno przygnieść ją do drzewa, przesuwając dłonią od dzioba narty ku tyłowi i wgłębiając fokę w rowek płozy. Po odlepieniu fok przed zjazdem należy narty przetrzeć.

Foki przypinane są zwykle podszyte taśmą gurtową, a ich umieszczenie na narcie wynika z rozmaitych sposobów zapięć. Foki takie mogą być umieszczone na nartach, które wysmarowano wyłącznie smarem zjazdowym. (Poza tym foki takie można przypinać na narcie wysmarowanej każdym smarem).

Ostatnio zastępuje się paski z futra foki, odpowiednio przystosowanymi **paskami mocnego pluszu.** Oddają one

niemal takie same usługi, są przytem lżejsze i tańsze. Jest także polski wyrób tego rodzaju fok pod nazwą „kozica“.

Foki nosić najlepiej w osobnym woreczku. Po każdorazowym użyciu należy je wysuszyć, nie dopuszczając jednak do stwardnienia i pękania. W lecie trzeba foki przechowywać w sposób chroniący od moli.

Używanie innych — poza smarami i fokami — środków hamujących przy podchodzeniu (np. narty z zębatym rowkiem, różnego rodzaju zgrzebła i grzebienie, blaszki odchylające się itp.) nie jest przyjęte w świecie narciarskim. Jedynie tylko przy trudnych wyprawach wysokogórskich mogą być stosowane t. zw. „noże do szreni“, przyczepiane do nart po obu stronach więżby.

WIELOKILOMETROWE BILETY NARCIARSKIE

W czasie od 1 grudnia 1936 r. do 30 kwietnia 1937 r. korzystają zrzeszeni w P. Z. N. narciarze z ulgowych przejazdów za indywidualnymi biletami narciarskimi 1.000 i 2.500 km.

Wyciąg z przepisów kolejowych:

Uprawnieni są tylko **członkowie Polskiego Związku Narciarskiego (P. Z. N.)**, Kraków, ul. Piłsudskiego nr 13 i jego oddziałów, odbywający podróże w celu uprawiania sportu narciarskiego. Ulgę stosuje się w klasie 2 i 3-ciej pociągów osobowych i pośpiesznych przy przejazdach tam lub z powrotem, jeżeli odległość przejazdu w jedną stronę wynosi co najmniej 30 km, tylko w następujących relacjach:

od stacyj:

Będzin, Będzin Miasto, Biała Lipnik, Biała Podlaska, Białystok Centr., Bielsko, Borysław, Brodnica, Brześć Centr., Brzeziny Śl., Bydgoszcz, Chebzie, Chełmno, Chodzież, Chojnice, Chorzów, Chorzów Miasto, Chrzanów, Cieszyn, Częstochowa, Dąbrowa G., Drohobycz, Dziedzice, Danzig (Gdańsk dw. gł.), Gdynia, Gniezno, Gołonóg, Hajduki, Inowrocław, Jasło, Kałusz, Katowice, Katowice Ligota, Kazimierz, Kielce, Knurów, Kołomyja, Kraków, Kraków Płaszów, Kraków Podgórze, Kraków Bonarka, Krosno, Krynica, Lublin, Lwów, Łazy, Łódź Fabryczna, Łódź Kaliska, Łuck, Maczki, Mikołów, Mysłowice, Nowy Sącz, Nowy Sącz Miasto, Nowy Targ, Nowy Zagórz, Orzesze, Oświęcim, Poznań, Przemyśl, Pszczyna, Równe, Ruda Śl., Rybnik, Rybnik Paruszow , Rzeszów, Sambor, Sanok, Siemianowice Śl., Skawina, Skole, Sosnowiec, Stanisławów, Stary Sambor, Stryj, Strzemieszyce Płn., Strzemieszyce Płd., Szarlej, Szczakowa, Szopienice, Świętochłowice, Tarnowskie Góry, Tarnów, Tczew, Toruń, Trzebinia, Warszawa, Wilno, Włocławek, Wodzisław, Zakopane, Zawiercie, Ząbkowice;

do stacyj:

Andrychów, Augustów, Biała Lipnik, Bobowa, Brosz-niów, Bystra, Bystra Wilkowice, Chabówka, Chyrów, Czarny

Dunajec, Delatyn, Dora. Dolina, Grodziec Śląski, Głębce, Grybów, Horynicc, Hucisko, Iwonicz, Jamna, Jaremcze, Jaworze Jasienica, Jeleśnia, Jordanów, Kalwaria Zebrz., Kalwaria Lanc., Kartuzy, Kęty, Komańcza, Kozy, Krościenko, Krzemieniec, Krzeszowice, Krynica, Lachowice koło Żywca, Limanowa, Ławoczne, Łodygowice, Łojowa, Łupków, Maków, Mikuliczyn, Mikuszowice, Milówka, Muszyna, Nadwórna, Nałęczów, Nowy Targ, Osielec, Ożydów, Piwniczna, Podleśniów, Polana, Poronin, Ptaszkowa, Puławy, Rabka, Radziechowy Wieprz, Raycza, Rozłucz, Rymanów, Rytro, Sianki, Skole, Słotwina Brzesko, Sławsko, Słoboda Rungur., Sokoliki Górskie, Stary Sącz, Sucha, Suwałki, Sól, Synowódzko W., Tatarów, Truskawiec Zdrój, Tuchla, Turka n. S., Ustroń, Ustrzyki, Wadowice, Wapienica, Węgierska Górka, Wieżyca, Wisła, Worochta, Woronienka, Zakopane, Zwardoń, Żegiestów Zdrój-Żeniec, Żukowo Zach., Żywiec.

Pod nazwą danej stacji rozumie się wszystkie dworce tej samej miejscowości.

Wykorzystanie biletu narciarskiego musi być rozpoczęte od jednej ze stacji wyjazdowych podanych wyżej. Pierwszy przejazd odbywa się zatem od jednej ze stacyj podanych w pierwszym ustępie do jednej ze stacyj podanych w drugim ustępie. Następne kolejne przejazdy mogą się odbywać pomiędzy stacjami podanymi jako wyjazdowe a stacjami podanymi jako docelowe albo też odwrotnie, **jak również pomiędzy dwoma stacjami wymienionymi jako docelowe.** Przejazdy pomiędzy dwoma stacjami wyszczególnionymi jako wyjazdowe nie są dozwolone. Biletu narciarskiego nie wolno używać do przejazdów na części relacyj wymienionych wyżej lub poza stacje przeznaczenia, nawet za dopłatą według taryfy normalnej.

Ulgę stosuje się w postaci **biletu narciarskiego** wydanego na łączną odległość przejazdów 1.000 lub 2.500 km. Bilet narciarski nabywa się **na podstawie zamówienia,** przewidzianego dla odcinkowych biletów czasokresowych, które przedstawić należy kasie biletowej lub biurom podróży jednej ze stacyj (nie przystanków osobowych), wymienionych jako wyjazdowe wraz z **legitymacją członkowską Polskiego Związku Narciarskiego.**

Legitymacja powinna zawierać potwierdzenie **opłacenia składek członkowskich co najmniej za dany sezon i powinna być zaopatrzona w podpis i fotografię**

posiadacza. Oprócz tego legitymacje powinny być zaopatrzone w **nalepkę Ligi Popierania Turystyki (L. P. T.)** wartości 0,50 zł, ważną na dany sezon zimowy (1. XII.—30. IV.).

Cena biletu narciarskiego wynosi:

za bilet 1.000-kilometrowy: na poc. osob. w klasie 2-giej 37,00 zł, na poc. pośp. 48,00 zł; w klasie 3-ciej 26.00, na poc. pośp. 32,00 zł,

za bilet 2.500-kilometrowy: na poc. osob. w klasie 2-giej 75,00 zł; na poc. pośp. 96,00 zł. w klasie 3-ciej 50,00 zł, na poc. pośp. 64,00 zł,

Za książeczkę biletową pobiera się ponadto opłatę w wysokości 0,50 zł.

WYDAWNICTWA NARCIARSKIE
POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO I TOWARZYSTWA KRZEWIENIA NARCIARSTWA

własne i polecane

	Ceny		
	Kluby	Stowarzyszeni	Niestowarzyszeni
Informacyjny Kalendarz Narciarski P. Z. N. na rok 1936/37 . . .	2.50	2.50	3.50
Zasady Akcji Wyszkoleniowej PZN	0.50	0.50	1.00
A. Bobkowski: Podręcznik Narciarski	4.50	5.00	5.50
W. Ziętkiewicz: Jazda na Nartach .	5.00	5.00	6.00
A. Kasprzyk i B. Czech: Narciarska zaprawa biegowa i skokowa . .	3.00	3.50	4.00
Stanisław Faecher: Kurs jazdy na nartach	3.00	3.50	3.50
Mgr Tadeusz Biernakiewicz: Gimnastyka domowa dla narciarek i narciarzy	1.20	1.20	1.20
Dr Adam Zieliński: Jak zostać narciarzem.	0.50	0.50	0.50

M. Dudryk: Przewodnik Narciarski po terenach Karpat Wschodnich	1.00	1.00	1 50
Z. Klemensiewicz: Przewodnik Narciarski PZN, tom III „Bieszczady“	2.50	3.00	3.50
J. Oppenheim: Przewodnik Narciarski PZN, t. VI „Szlaki Narciarskie Tatr Polskich“ w oprawie trwałej zł 2.80 — broszurowany	1.40	1.80	2.20
T. Zwoliński: Zakopane i Tatry Polskie w zimie	2.00	2.30	2.50
T. Zwoliński: Mapa Tatr Polskich .	4.00	4.50	5.00
Dr Stanisław Leszczycki: Przewodnik narciarsko-turystyczny po okolicach Krakowa	0.75	0.75	0.75
Dr Adam Zieliński: Krótki przewodnik narciarski po okolicach Lwowa	0.50	0.50	0.50
Narciarstwo Polskie Rocz. PZN 1925	6.00	6.00	8.00
Narciarstwo Polskie Rocz. PZN 1927	6.00	6.00	8.00
Narciarstwo Polskie Rocz. PZN 1929	9.00	9.00	11.00
Narciarstwo Polskie Rocz. PZN 1927 i 1923, oprawne razem	12.00	12.00	14.00
Instrukcje meteorologiczne	0.30	0.30	0.30
„Wypadki narciarskie“	0.30	0.30	0.30

Narciarskie mapy plastyczne (Blokdiagramy) po 0.60

Nr 1. Grupa Babiej Góry
Nr 2. Gorce i Beskid Wyspowy
Nr 3. Grupa Pilska, Wielkiej Raczy i Baraniej Góry
Nr 4. Beskid Śląski i Mały
Nr 5. Czarnohora z częścią Beskidu Huculskiego

w druku

1) Zbiór regulaminów i przepisów PZN wraz z nowym Regulaminem Sportowym
2) Zasady akcji wyszkoleniowej (nowe wydanie)
3) Mgr T. Biernakiewicz: Jak uczyć jazdy na nartach dzieci i młodzież
4) Mgr W. Midowicz: Przewodnik Narciarski PZN, tom II „Beskid Wysoki“.

Do nabycia we wszystkich księgarniach oraz w Polskim Związku Narciarskim i Towarzystwie Krzewienia Narciarstwa- Kraków, Piłsudskiego 13.

KOMUNIKAT ŚNIEGOWY

Dla potrzeb turystyki narciarskiej opracowuje i wydaje Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa w Krakowie **„Komunikat meteorologiczny"**, który od pięciu lat oddaje znakomite usługi licznym rzeszom narciarzy, z każdym rokiem doskonaląc swą wartość.

Komunikat w sezonie 1936/7 będzie się ukazywał **w czwartek każdego tygodnia.** W tym samym dniu będzie również ogłaszany **przez radio na całą Polskę,** a w prasie codziennej pojawi się w piątek, lub sobotę. Ponadto dla potrzeb turystycznej propagandy na niemieckim Górnym Śląsku będzie **tłumaczony na język niemiecki** i wysyłany do niemieckich związków narciarskich i polskich biur podróży na niemieckim terenie.

Komunikat oparty na obserwacji około **180 punktów obserwacyjnych** całego obszaru **Karpat polskich, Wileńszczyzny, Gór Świętokrzyskich i Pomorza,** przy współpracy **Państwowego Instytutu Meteorologicznego,** Polskich Kolei Państwowych i Straży Granicznej, opracowywany jest fachowo przez referenta komunikatu TKN, mgra Władysława Milatę, podając **wiadomości o stanie i rodzaju śniegu, pogody** (temperatura, zachmurzenie, nasłonecznienie, wiatry), uszeregowany jest dla przejrzystości **według 9 rejonów górskich i terenowych.** Ponadto podaje **prognozę pogody na najbliższy tydzień** i w razie wystąpienia odpowiednich warunków, **przestrzega przed niebezpieczeństwem lawin.**

Należy dodać, że obok komunikatu będzie w każdą środę ukazywać się **synoptyczna mapa śniegowa,** wydawana przez Ligę Popierania Turystyki na podstawie opracowań PIM i TKN.

Dla udostępnienia wszystkim narciarzom korzystania z komunikatu śniegowego, TKN wydaje go **w abonamencie,** który każdy klub, czy pojedynczy narciarz może otrzymywać do domu **w cenie 6 zł za cały sezon.**

Zamówienia kierować pod adresem: Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa, Kraków, Piłsudskiego 13 tel. 128-38.

KOLEJ LINOWA KUŹNICE-KASPROWY WIERCH

W roku 1936 została wykończona i oddana do użytku pierwsza w Polsce kolej linowa, wiodąca z Kuźnic na szczyt Kasprowego Wierchu (1988 m n. p. m.) w Tatrach. Kolej ta, będąca pierwszym tego rodzaju urządzeniem w tej części Europy, ma obok turystycznego znaczenia — także pierwszorzędne znaczenie narciarskie.

Od kilku lat można było zauważyć w Polsce potężniejący z roku na rok zwrot ku narciarstwu zjazdowemu. Prawidłowy jednak rozwój tej gałęzi narciarstwa wymagał istnienia kolei linowej na jeden ze szczytów narciarskich, podobnie jak to jest za granicą. Dzięki licznym kolejkom, poziom techniki jazdy na nartach w terenie wysokogórskim podniósł się niezwykle na całym świecie.

Jako cel kolei wybrano Kasprowy Wierch, najpopularniejszą górę narciarską w Polsce, wspaniały punkt widokowy i turystyczny, a przede wszystkim centrum niezrównanych terenów zjazdowych różnej skali.

Kolej linowa Kuźnice—Kasprowy Wierch jest łatwo dostępna dla narciarzy i turystów z całej Polski, oraz z zagranicy. Dogodne połączenia kolejowe z Zakopanem a następnie komunikacja autobusowa z dworca kolejowego w Zakopanem do stacji wyjazdowej w Kuźnicach umożliwiają każdemu dojazd do tej wielkiej atrakcji zimowej naszych gór.

Cała kolej jest najnowocześniejszym urządzeniem tego rodzaju w świecie, przy wyzyskaniu ostatnich zdobyczy techniki. Sharmonizowanie budynków stacyjnych z otaczającą przyrodą oraz wewnętrzne ich wyposażenie odpowiadają wszelkim wymogom turystycznej kultury. Kolej linowa jest całkowicie przystosowana do służenia szerokim rzeszom turystów i ma po temu odpowiednie adaptacje.

Przestrzeń, dzieląca Kuźnice od szczytu Kasprowego Wierchu, wynosząca 4.200 m, jest podzielona na dwa odcinki. Pierwszy z nich wiedzie z Kuźnic do Myślenickich Turni, a drugi z Myślenickich Turni na Kasprowy Wierch. Na Myślenickich Turniach znajduje się stacja węzłowa, gdzie pasażerowie przesiadają się do drugiego wagonu, kursującego na drugiej części trasy. Przy szybkości

około 5 m na sekundę **wyjeżdża się kolejką na szczyt w ciągu 18 minut.**

Każdy wagonik kolei linowej mieści 30 osób i ma osobne pomieszczenie dla przewozu nart. Kolejka pędzona jest elektrycznością z centrali zakopiańskiej, jednakże na wypadek przerwy w dostawie prądu — kolej dysponuje umieszczonym na Turniach Myślenickich silnikiem, który w razie potrzeby jest uruchamiany, tak że stała komunikacja nie doznaje przerw.

Różnica wzniesień pomiędzy stacją w Kuźnicach a Kasprowym Wierchem wynosi blisko 1.000 metrów (dokładnie 930 m).

Z Kasprowego Wierchu roztacza się przed turystą **wspaniały widok na Tatry,** na wyniosłe szczyty i głębokie doliny. Równie piękny jest widok na daleką, **szeroką kotlinę Podhala, na Beskidy Wysokie, Pieniny i Gorce.**

Z Kasprowego wiedzie wiele znakomitych, ogólnie znanych zjazdów narciarskich. Zostały one świeżo **wytrasowane oraz zbudowano kilka szlaków łącznikowych,** dzięki czemu możliwości zjazdowe z Kasprowego zostały znacznie pomnożone. Zjazdy te są najrozmaitszej skali i umożliwiają rozkoszowanie się pędem wszystkim niemal narciarzom, rozmaitych klas i umiejętności.

Tuż przed budynkiem dworcowym na szczycie rozpoczyna się **wspaniały zjazd stokiem kotła Kasprowego ku Hali Gąsienicowej** i to albo z pobliskiej przełęczy Suchej lub też zboczami Beskidu. Zjeżdżając kotłem Suchej Wody na Halę Gąsienicową ma narciarz możność **dalszego zjazdu do Zakopanego i to aż pięcioma trasami,** a mianowicie: 1) przez Karczmisko i Boczań, do Kuźnic, 2) przez Karczmisko i Halę Olczyską do Jaszczurówki, 3) przez Kopieniec do Jaszczurówki, 4) nie dochodząc do Karczmiska — przez Przełęcz Mechy do Doliny Kasprowej (dla wprawnych narciarzy — często lawiny), 5) potokiem Suchej Wody do Brzezin. Poza tym — zjeżdżając z Hali Gąsienicowej przez dolną część Doliny Pańszczycy — docierać może narciarz przez Polanę Waksmundzką do Doliny Roztoki, a potem dalej w tereny Tatr Wysokich.

Jednym z najpiękniejszych zjazdów, nie tylko w okolicy Kasprowego, ale w całych bodaj Tatrach, jest **zjazd wiodący zachodnim zboczem Kasprowego do Doliny Goryczkowej.** Zjazd wiedzie rozległym, wspaniałym kotłem, a później szerokim zboczem **do t. zw. „szałasów",**

po czym nowo wytrasowaną drogą w lesie do Dolnych Kalatówek i potem do Kuźnic. Z pobliża „szałasów" wykonany jest **szlak łącznikowy na Myślenickie Turnie,** dzięki czemu można (zwłaszcza w porze wiosennej) wrócić z połowy trasy kolei na szczyt, aby powtórzyć zjazd.

Ponadto usprawnione zostały szlaki łącznikowe, wiodące odgałęzieniami w kierunku do **Doliny Kondratowej,** tak ulubionego terenu narciarskiego. W kierunku tym wiodą **dwa szlaki łącznikowe,** a mianowicie: jeden z górnego piętra Doliny Goryczkowej, drugi zaś poniżej „szałasów". Z Doliny Kondratowej wiodą znane szlaki wycieczkowe **na Czerwone Wierchy** oraz trasy zjazdowe przez Dolne Kalatówki do Kuźnic. Z Dolnych Kalatówek warto przejść drogą na Górne Kalatówki, do znajdującego się tamże **schroniska Tatrzańskiego Towarzystwa Narciarzy.** W pobliżu w t. zw. „Suchym Żlebie" wytyczony został stały tor slalomowy, a z Kalatówek wiedzie **nowa droga zjazdowa wprost do Kuźnic.**

Wspaniały teren zjazdowy z Kasprowego dostępny więc jest dla ogółu narciarzy **dzięki kolejce,** która w sezonie zimowym funkcjonuje **od rana do zmroku,** a w niektórych wypadkach także i później. W dniach wielkiego natężenia ruchu **obowiązują miejscówki.**

Bilety jazdy kolejką nabywać można bądź **w kasie kolejki,** bądź też w przedsprzedaży **w biurze turystycznym Ligi Popierania Turystyki w Zakopanem** (ul. Kościuszki, tel. 1146) oraz w „Orbisie". Bilety zwyczajne ważne są dwa dni, bilety wielokrotne — wedle uwidocznionej ważności. **Miejscówki** ważne są tylko na określony dzień i wyszczególnioną jazdę. (Cena miejscówki 1 zł.)

Członkowie Polskiego Związku Narciarskiego, wykazujący się legitymacjami Związku („czarnymi") z nalepkami ważności na sezon 1936/37 — korzystają z licznych zniżek wyszczególnionych w poniższej taryfie.

Opłaty z Kuźnic na Kasprowy

Cena normalna pod górę zł 6.00, w dół zł. 3.00, tam i z powrotem zł 8.00. Zniżka 25% — pod górę zł 4.50, w dół zł 3.00, tam i z powrotem zł 6.00. Zniżka 33% — pod górę zł 4.00, w dół zł 2.00, tam i z powrotem zł 5.40. Zniżka 50% — pod górę zł 3.00, w dół zł 1.50, tam i z powrotem zł 4.00.

Z ulg korzystają:

Urzędnicy państwowi i ich żony, młodzież szkolna, funkcjonariusze policji państwowej i ich rodziny, wojskowi i ich rodziny, pracownicy P. K. P. i ich rodziny na podstawie legitymacji uprawniających do zniżek P. K. P. w okresie od dn. 15. XII. 1936 — zniżka 20%.

Członkowie Polskiego Związku Narciarskiego, Klubu Československych Turistu, Svazu Československych Lyžaru, Deutscher Skiverband oraz dziennikarze należący do Syndykatu Dziennikarzy, za okazaniem legitamacji członkowskich przez cały okres — zniżka 33%.

Dzieci w wieku do lat 10-ciu przez cały okres — 50%.

Grupy osób od 10—20 osób i t. d. korzystają ze specjalnych ulg.

Ulgi na przejazdy wielokrotne:

Bilet abonamentowy imienny na 4 przejazdy w jedną stronę, ważny 8 dni od daty nabycia w okresie od dn. 15. XII. 1936 zł 15.00, na 12 przejazdów w jedną stronę, ważny 22 dni od daty nabycia w okresie od dn. 15. XII. 1936 zł 36.00.

Bilet abonamentowy imienny **dla członków P. Z. N.** na 4 przejazdy w jedną stronę, ważny 8 dni od daty nabycia zł 12.00, na 12 przejazdów w jedną stronę, ważny 22 dni od daty nabycia — zł 28.80.

SZKOŁA NARCIARSTWA ZJAZDOWEGO P.Z.N. i STACJA WYSOKOGÓRSKA T.K.N. NA KASPROWYM WIERCHU

Polski Związek Narciarski uruchomił w porozumieniu z zarządem kolei **szkołę narciarstwa zjazdowego P. Z. N. w budynku dworcowym na szczycie Kasprowego Wierchu.** Szkoła czynna w ciągu całego sezonu 1936/37, pozostaje **pod kierunkiem najwybitniejszych instruktorów P. Z. N. oraz zagranicznego specjalisty.** Szkolić

będzie w jeździe terenowej na kursach sześciodniowych, trzydniowych, jednodniowych oraz półdniowych lekcjach indywidualnych. Warunki uczestnictwa w kursie podane są w **odrębnym ogłoszeniu** komunikatu P. Z. N.

Zgłoszenia na kursy Szkoły Narciarstwa Zjazdowego P. Z. N. przyjmuje: Polski Związek Narciarski i Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa (Kraków, ul. Piłsudskiego 13, tel. 157-33) oraz: biuro Polskiego Związku Narciarskiego w Zakopanem (dom Ligi Popierania Turystyki, ul. Kościuszki, tel. 1146).

Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa uruchomiło **w budynku dworcowym na szczycie Kasprowego Wierchu „wysokogórską stację turystyczno-narciarską"**, umożliwiającą schroniskowy pobyt w warunkach wygodnych i przystępnych. Stacja mieści się **w kilkunastu pokojach**, obejmując 60 łóżek. **Jest wyposażona nowocześnie** (światło elektryczne, centralne ogrzewanie, woda bieżąca i t. d.).

Członkowie Polskiego Związku Narciarskiego wykazujący się ważnymi legitymacjami na sezon 1936/37 korzystają w opłatach za miejsca schroniskowe w wysokogórskiej stacji narciarsko—turystycznej T. K. N. z wydatnych zniżek.

Ponadto w łączności ze stałą szkołą narciarstwa zjazdowego P. Z. N. w budynku dworcowym na Kasprowym Wierchu, zorganizowało T. K. N. **pobyty ryczałtowe, obejmujące: udział w kursach zjazdowych, mieszkanie w Wysokogórskiej Stacji Narciarsko-Turystycznej oraz całkowite utrzymanie w czasie kursu.** Szczegółowe warunki ryczałtów kursowych szkoły zjazdowej podane są w odrębnym ogłoszeniu komunikatu **P. Z. N.**

Pozyskujcie nowych członków dla swych Towarzystw!

UBEZPIECZENIA NARCIARZY OD NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

W trosce o zmniejszenie następstw nieszczęśliwych wypadków zdarzających się przy uprawianiu narciarstwa podjął Polski Związek Narciarski w sezonie 1935/36 akcję, mającą na celu uregulowanie tego zagadnienia. Zawarta została umowa z Towarzystwem ubezpieczeń „Patria", mająca na celu zorganizowanie t. zw. **narciarskich ubezpieczeń.**

Próba zorganizowania ubezpieczeń narciarskich podjęta w ubiegłym sezonie zimowym przez **Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń „Patria" Sp. Akc. w Warszawie, Plac Napoleona nr 3** dała następujące wyniki:

Sezon zimowy 1935/36	Zbiór składki	Świadczenia	Stosunek świadczeń do zbioru składki w %%.
Ubezpieczenia sportowe (zawodników)	1.587.90	6.868.—	438
Ubezpieczenia turystyczne	692.82	2.244.—	324
Razem	2.280.72	9.112.—	400

Zestawienie powyższe dowodzi, że **tylko dalsze znaczne spopularyzowanie idei ubezpieczeń narciarskich** i poważnie zwiększony dopływ składki ubezpieczeniowej mogłyby wyrównać niewspółmiernie wysokie kwoty świadczeń.

Wypłacone odszkodowania dotyczyły przeważnie wypadków stałego kalectwa, a więc ryzyka raczej przez narciarzy niedocenianego i jak wynika z zestawienia czterokrotnie przekroczyły łączną sumę zebranej przez Towarzystwo składki.

Zamieszczona w końcu niniejszego artykułu taryfa nie może zasadniczo ulec obniżeniu i musi być uznana za korzystną dla narciarzy przystępujących do ubezpieczenia. W porównaniu z ubiegłym sezonem uzupełniono tę taryfę w **sensie uprzystępnienia wszystkim narciarzom ubezpieczenia na wypadek przejściowej niezdolności do pracy w następstwie wypadku.**

Dużym udogodnieniem będzie w bieżącym sezonie możliwość zgłaszania ubezpieczeń i wpłacania składki w biurach *Polskiego Biura Podróży Orbis Sp. z o. o.*

I. Co należy uczynić celem zgłoszenia się do ubezpieczenia?

1. Przeczytać dokładnie warunki ubezpieczenia.
2. Obrać z taryfy odpowiednią kategorię sum ubezpieczonych.
3. Wypełnić formularz zgłoszenia (czek P. K. O.) i wpłacić składkę według taryfy ubezpieczeń narciarskich na konto czekowe P. K. O. Nr 1141 (patrz str. 285).

II. Jak należy postąpić po zajściu nieszczęśliwego wypadku?

Bezzwłocznie po wypadku, najpóźniej jednak w 72 godziny po jego zajściu, należy zawiadomić o tym **Dyrekcję T-wa Ubezpieczeń „Patria" Sp. Akc., Warszawa, pl. Napoleona 3,** bądź jeden z wymienionych poniżej Oddziałów, w zależności od miejsca, w którym zdarzył się wypadek.

Jeżeli wypadek zdarzył się na terenie województwa krakowskiego można zawiadomić albo Centralę w Warszawie, albo Oddział, Kraków, ul. Dunajewskiego 2; jeśli na terenie wojew. lwowskiego — Oddział, Lwów, ul. Słowackiego 18; lub na terenie wojew. śląskiego — Oddział, Katowice, pl. Miarki 1.

Tymczasowe zawiadomienie (w braku formularzy) winno być uzupełnione w ciągu tygodnia zawiadomieniem na „formularzu zgłoszenia szkody", który można otrzymać we wszystkich Klubach, zrzeszonych w P. Z. N. i we wszystkich stacjach zimowych. **Do formularza należy dołączyć zawiadomienie ordynującego lekarza z opi-**

sem rodzaju uszkodzenia i zaszłych oraz przewidywanych następstw wypadku.

Jeżeli ubezpieczony zmarł wskutek wypadku, należy zawiadomić Towarzystwo telegraficznie (skrót: telegr.: PATRAS — WARSZAWA).

III. Wyciąg z warunków zbiorowego ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków narciarzy należących do Polskiego Związku Narciarskiego.

W rozumieniu warunków ubezpieczenia, **wypadkiem narciarskim** jest każde uszkodzenie ciała, **którego ubezpieczony dozna podczas jazdy na nartach,** t. zn. jak długo znajduje się na **nartach,** w następstwie przypadkowego, od woli ubezpieczonego niezależnego, nagłego, z zewnątrz mechanicznie działającego zdarzenia.

Poza tym włączone są do ubezpieczenia następstwa nieszczęśliwych wypadków, które zdarzą się **podczas pobytu w schroniskach górskich,** nawet jeżeli ubezpieczony nie znajdował się w chwili wypadku na nartach. Nie uchodzą za schroniska górskie: hotele, oberże i punkty noclegowe w miejscowościach.

Jeżeli podczas wycieczki w wysokich górach zachodzi konieczność — z uwagi na szczególnie ciężkie warunki śnieżne — chwilowego zdjęcia nart, ubezpieczenie obejmuje również **odcinek drogi, który musi być przebyty pieszo.** Nie są jednak objęte ubezpieczeniem wypadki na takich odcinkach drogi, które w ogóle nie są dostępne na nartach, tudzież wszelkie wypadki podczas wspinaczki.

Ubezpieczeniem **objęte są** również następstwa:

zakażeń krwi, o ile wywołane były nieszczęśliwym wypadkiem podczas jazdy na nartach, oraz **następstwa zamarznięcia, odmrożenia i udaru słonecznego,** jeżeli ubezpieczony narażony był na działanie temperatury lub światła wskutek wypadku.

Nie przyjmuje się do ubezpieczenia osób: 1) które przekroczyły 60-ty rok życia; 2) których siła wzroku jest mniejsza, aniżeli 7 dioptryj; 3) które są dotknięte głuchotą; 4) ułomnych, t. zn. pozbawionych którejkolwiek z kończyn lub części kończyn, przy czym brak jednego lub dwóch palców u ręki lub u nogi nie uchodzi za ułomność, wyłączającą z ubezpieczenia; 5) które są dotknięte chorobą umysłową; 6) zawodowych przewodników górskich.

Zgłoszenia tych osób do ubezpieczenia na zasadzie niniejszych warunków są nieważne, a zapłacona ewentualnie składka będzie im zwrócona.

Wyłączone są z ubezpieczenia:

a) Wszelkie wypadki, które zdarzą się narciarzom, odbywającym samotnie wycieczki górskie.

Skoro w myśl regulaminu Odznaki Górskiej P. Z. N. odbywanie niektórych wycieczek narciarskich (np. oznaczonych w regulaminie gwiazdką) uzależnione jest od obecności przodownika, określonych kwalifikacyj uczestniczących narciarzy, lub innych warunków, wyłączone są z ubezpieczenia wypadki, które zdarzą się podczas takich wycieczek, jeżeli warunki, przepisane regulaminem, nie były dochowane.

b) Wypadki podczas wszelkiego rodzaju zawodów narciarskich i wszelkich skoków, choćby treningowych, na skoczniach, tudzież wypadki podczas uprawiania skijöringu, niezależnie od rodzaju zaprzęgu.

c) Wypadki podczas pełnienia służby wojskowej na nartach w czasie pokoju i wojny (wypadki narciarskie, które zdarzą się wojskowym w czynnej służbie poza służbą, objęte są ubezpieczeniem).

Ubezpieczenie obejmuje wypadki, które zdarzą się w granicach Rzeczypospolitej Polskiej oraz w granicach pasów turystycznych, dostępnych dla członków P. Z. N. na podstawie konwencji turystycznej z Czechosłowacją (Dz. Ust. R. P. Nr 57, e, 1926, poz. 333).

W granicach Tatr objęte są jednak ubezpieczeniem tylko te wypadki, które zdarzą się w obrębie szlaków powszechnie uczęszczanych, tudzież w obrębie szlaków, punktowanych do Odznaki Górskiej P. Z. N. na podstawie odnośnego regulaminu.

Ubezpieczenie może być rozszerzone na powszechnie uczęszczane szlaki narciarskie całego kontynentu europejskiego (z wyjątkiem państw bałkańskich i Z. S. S. R.) za opłatą specjalnego dodatku do składki.

Taryfa składek przewiduje pięć kategoryj sum ubezpieczonych.

Włączenie narciarstwa do ubezpieczenia na podstawie należycie wypełnionego zgłoszenia rozpoczyna się od godziny 7-mej rano dnia następnego po opłaceniu w gotówce całej należnej składki, najwcześniej jednak od dnia 1-go grudnia 1936 r., godziny siódmej

rano, i trwa, w zależności od wysokości składki, uiszczonej według obowiązującej taryfy, bądź przez

a) cały sezon zimowy, t. j. do dnia 16-go maja 1937 r. godziny siódmej rano, bądź

b) jeden miesiąc, t. j. do godziny 7-mej rano tego samego kolejnego dnia następnego miesiąca — po czym automatycznie wygasa.

Składka za ubezpieczenie **winna być zapłacona w gotówce z góry czekiem P. K. O.** na konto czekowe Nr 1141 lub do rąk osób należycie upoważnionych przez Towarzystwo.

Pełny tekst „Warunków Ubezpieczenia" wyłożony jest do przejrzenia we wszystkich Klubach, zrzeszonych w P. Z. N., i może być na żądanie przesłany każdemu zgłaszającemu się do ubezpieczenia narciarzowi przez Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń „PATRIA" S. A.

Taryfa składek ubezpieczonych na str. 285.

TARYFA

składek za ubezpieczenia od następstw wypadków narciarskich (łącznie z opłatą stemplową).

Sumy ubezpieczenia na wypadek:			Posiadacze odznak P. Z. N. Górskiej lub za Sprawność		Nieposiadający odznak P. Z. N.			
					Zrzeszeni w P. Z. N.		Niezrzeszeni w P. Z. N.	
			1		2		3	
śmierci	stałego kalectwa	przejściowej niezdolności do pracy (dzienne odszkodowanie)	za sezon	za miesiąc	za sezon	za miesiąc	za sezon	za miesiąc
A. 1.000.—	2.000.—	—	4.50	1.50	5.—	1.70	6.—	2.—
B. 2.000.—	3.000.—	—	7.20	2.40	8.—	2.70	9.50	3.20
C. 5.000.—	7.500.—	—	18.—	6.—	20.—	6.70	23.—	7.50
D. 2.000.—	3.000.—	1.—	9.90	3.30	10.90	3.60	12.—	4.40
E. 5.000.—	7.500.—	2.50	24.—	8.—	26.40	8.80	30.—	11.—

Przez „sezon“ rozumie się czasokres od 1 grudnia do 15 maja następnego roku.

Narciarze(rki), którzy(re) nie przekroczyli(ły) 18-go roku życia — członkowie P. Z. N. opłacają w kategorii A składkę za sezon zł. 4, za miesiąc — zł. 1.30.

Za rozszerzenie ubezpieczenia na powszechnie uczęszczane szlaki narciarskie całego kontynentu europejskiego (z wyjątkiem państw bałkańskich i Z. S. S. R.) dolicza się dodatek w wysokości 50% składki za sezon. Np. jednomiesięczne ubezpieczenie wyjeżdżającego za granicę narciarza w kategorii E kosztuje zł. 8 + zł. 12 = zł. 20.

SPIS RZECZY

Za Redakcję „Kalendarza": Stanisław Faecher.